

ገግግግግግግ ገግግ

213

213

ትርጉም - መስፋን አለማዳደር

© ሜ.ጋ አሳታሚ ድርጅት 1991

ስልክ ቁ. 11 18 25

11 31 90

ፖ.ሣ.ቁ 12684

አዲስ አበባ

ኢትዮጵያ

የውስጥ ሥዕል ጥበብ ተረፈ.

የሽፋን ሥዕል መስፍን ሃብተማርያም

መግቢያi

 ደምሴ ፅጌ

ንፁህ ብርሃናማ ሥፍራ1

 እርነሰት ሄሚንግዌይ

የጉራዶው ቅርፅ11

 ሆርዌ ሉዌ ቦርሄስ

እናት22

 ኔ.ደ. ሞፖሣ

አባወራው37

 ሜካሌል ሾሎሞን

አንድ በርሜል አሞንቴያይ54

 ኤድጋር አለን ፖ

ሣሙና ብቻ65

 ሄርናንዶ ቴሌዝ

ሽማግሌውና ባህሩ76

 እርነሰት ሄሚንግዌይ

መጨረሻ189

የስነ-ፅሁፍ ትርጉም በሌላ ቋንቋ፤ በሌላ ባህል ውስጥ የተፃፈን ሀሳብ፤ ስሜትና ውበት በራስ ቋንቋ ወደራስ ባህል ለመመለስ የሚደረግ ጥረት አይደል? . . . የስነ-ፅሁፍን ትርጉም ከሌላው ዓይነት ትርጉም የተለየና አስቸጋሪ የሚያደርገውም ይሄው ባህሪው ይመስለኛል።

ባገራችን የተለያዩ ድርሰቶች እየተተረጉሙ ገበያ ላይ መዋል ከጀመሩ ሰንበት ብለዋል። ይሄ ደግሞ የሚያኮራ እንጂ የሚያሳፍር አይደለም፤ እነሰ የሚባል እንጂ በዛ ተብሎ የሚጮህበትም አይደል። ለመሆኑ መቼ ነው ጥበብ ለሰው ዘር በዝታ የምታውቀው?

እርግጥ የትርጉም ጉዳይ ሲወሳ ምን ዓይነት ድርሰት? ምን ዓይነት ትርጉም? የሚሉ ጥያቄዎች ይነሳሉ። ለኔ መልሱ ሁሉም ዓይነት ድርሰት፤ ሁሉም ዓይነት ትርጉም የሚል ነው። /ይሄ እኮ የተርጓሚውም የአንባቢውም መብት ይመስለኛል/

ምንም ይሁን ምን ተጨንቆና ተጠቦ የተረጉመውን መጽሐፍ ይዘልን ወደ ገበያ ብት የሚለውስ ተርጓሚ ለጥያቄዎቹ የአቅሙን መልስ መስጠቱ አይደል?...

ምን ዓይነት ትርጉም ተብሎ ሲጠየቅ ምን ዓይነት ትርጓሜስ መባሉ ይቀራል? . . . ሁለቱንም ቋንቋዎች ጠንቅቆ ሳያውቅ የሚተረጉም አለ፤ ሁለቱንም ቋንቋዎች ጠንቅቆ በማወቁ ብቻ የስነ-ፅሁፍን ባህርያት ሳይገነዘብ የሚተረጉምም አለ፤ የመጥለፊያ ቋንቋውን ብቻ በማወቁ የሚተረጉምም አለ። እነዚህ ሁሉ ተርጓሚዎች በወቅቱ የትርጉም ደቦ ውስጥ እንደልብ ታይተዋል።

ሁለቱን ቋንቋዎችና የበተሉበትን ባህል ከስነ - ፅሁፍ ባህርያት ጋር በውል የሚያውቁ ተርጓሚዎች እንደነዚያ ባይበዙም በጥቂቱ ታይተዋል።

መስፍንን አለማየሁ እንግዳ ተርጓሚ አይደለም። ከዚህ በፊት ቢተረጎሙ የጥበብ ጥማታችንን ያረካሉ ብለው ያመነ ባቸውን ክላሲክና ዘመናዊ አጫጭር ታሪኮችን፣ በዘላለማዊ ነት መድረክ ላይ ወጥቶ የማያልቅለትን የሼክስፒየርን «የቤንሱ ነጋዴን» በውብ አማርኛ ተርጉሞ በፍቅር አቀብሎናል።

ዝቅተኛ የጥበብ ዋጋ ያላቸው ወይም ጥበብ የሚለው ቃል ጨርሶ የማይጠጋቸው ግልብ ድርሰቶች በብዛት የመተርጎማቸውን ያህል በውበታቸው፣ በጥልቀታቸውና በወጥነታቸው በላለማዊነትን የተቀዳጁ የሥነ-ዕሁድ፣ ሥራዎችም በብዛትና በጥራት ይተርጉሙ ባይ ነው መስፍንን። የህይወትን ላዩን ሳይሆን ውስጡን፣ መምሰሉን ሳይሆን አቅጩን፣ አውጥተው የሚያሳዩ፣ ለዕለት ሳይሆን ዘላለሙን ከኛ ጋር የሚኖሩ መፃሕፍት መተርጎም አለባቸው ባይ ነው . . . ለዚህም ይመስለኛል ዕናትና ድክመት፣ ጥላቻና ፍቅር፣ መሆንና ምንነት፣ ከህይወትና እምነት፣ ቁምና በቀልን የመሳሰሉ የሰው ልጅ ፈተናዎች በጥልቀት የተገለፀባቸውን አጫጭር ታሪኮችና እንደ ረጅም አጭር ልቦለድ /NOVELLA/ ለመተርጎም ቆርጦ የተነሳው።

በስድስት የተለያዩ ደራሲያን የተፃፉ ድርሰቶችን መርጦ በአንድ ቅፅ አዳብሎ ለአንባቢ ማቅረብ፣ ቀርቦ ሲታይ የማይለማውን ያህል ቀላል አይደለም። የመድብል ሥራ ልክ እንደወጥ ስራ ህብር እንዲኖረው ያስፈልጋል። በአንድ ጥራዝ መጠቃለል፣ በአንድ ጣሪያ ስር እንደማይር ነውና በጥራዙ ውስጥ የሚጠቃለሉት ስራዎች ስምም ሊሆኑ ይገባል። የሚለያዩ ቢሆኑ ድርሰቶችን መርጦ ያዳበላቸው ሰው በልዩነታቸው አንድነት መፍጠሩን ማሳየት አለበት።

በመጽሐፉ ውስጥ ከምንተዋወቃቸው ታላላቅ ደራሲያን መካከል ሸርነስት ሄሚንግዌይ እና ሜካኤል ሾሎኾቭ ለዓለም የሰነ-ዕሁድ ዕድገት ላበረከቱት አስተዋዕኔ በቀላሉ የማይገኘውን የካህናት ስልጣን ተቀብለዋል።

መስፍንን አለማየሁ ከዚህ መግቢያ በሁዋላ ከሸክስፒየር ስራዎች መካከል «ንጉስ ሊር»ን ተርጉሟል።

አሜሪካዊው ኤድጋር አለን ፖ አጭር ታሪክ በሰነ-ዕሑፍ፣ ዕድገት ውስጥ ሊኖረው የሚገባውን ቦታና ባህርዩን በድርሰቶቹና በንድፈ ሀሳቦቹ ተንትኖ ከማሳወቁም በላይ የመጀመሪያው የወንጀል ነክ ታሪክ /Crime Story/ ፈጣሪም እንደሆነ ይነገርለታል። ፈረንሳዊው ጓ.ዲ.ሞፓላም የተለያዩ የአጭር ልቦለድ ታሪክ አፃፃፍ፣ ዘዴዎችን በእውቅ ድርሰቶቹ አማካይነት አስተዋውቋል።

በርሄስና ቱሊዝ እውቅ የላቲን አሜሪካ ደራሲያን ሲሆኑ በዚህ የሰነ-ዕሑፍ ዘርፍ፣ ሦስተኛው ዓለም ከደረጃት አገሮች አኩል ሊሰለፍ መቻሉን አረጋግጠዋል።

የእነዚህን ታላላቅ ደራሲያን ስም ሳይ ካሉን ጥቂት ድንቅ ተርጓሚዎች አንዱ ማዕበል የሚያናውጠውን ባህር ብቻውን ሊያቋርጥ ሞክሮ እማህሉ ላይ ሰምጦ ሲቀር የማይ መስሎኝ ለመስፍን በጣም ሰግቼለት ነበር። ከመጀመሪያው አጭር ታሪክ ውስጥ በፍርሀት ገብቼ ጥቂት ከተጓዘኩ በኋላ ግን ስጋቴ ሁሉ ወደ ድፍረትና እምነት ተለወጠ። የሚሆነውን ሳላውቀው አጫጭር ታሪኮቹ ፋታ በማይሰጥ ደስታ እየተቀባበሉ የመፅሐፉ ፈርጥ ለሆነው «ሽማግሌውና ባህሩ» ለተሰኘው አጭር ልቦለድ አስረከቡኝ።

«ሽማግሌውና ባህሩን» በጥቁር ቀለምና በነጭ ወረቀት ላይ ሳይሆን ከአስደናቂው ዓሣ አጥማጅ ሽማግሌ ጋር የረጋ ውንና ቀዝቀዝ ያለ እየር የሚነፍስበትን ባህር እየቀዘፍኩ ነው የተንሳፈናኩበት። ገዙየን እንደጨረሰኩም ጮክ ብዬ መስፍን ተሳካለት! አማርኛም እልል ይበል አልኩ። እና በሁለቱ ስኬት ሰክርኩ...

ደምሴ ፅኔ
እ.አ. 1982

ንፁህ ብርሃናማ ሥፍራ

እርነሱት ሄሚንግዌይ¹

ሌሊቱ በጣም ስለገፋ ቡና ቤቱ ጭር ብሏል። ከአንድ ሽማግሌ በስተቀር ሌላ ደንበኛ የለም። በጉዳናው ዳር የተተከለው ዛፍ ከመንገድ መብራቶች በሚፈነጥቀው ብርሃን በፈጠረው ጥላ ውስጥ በፀጥታ ተቀምጦ ወለደ - ሽማግሌው።

ቀን ቀን ከጉዳናው የሚነሳው እቧራ አይጣል ነው። ሲመሽ ግን ጤዛ ይወርድና በያለበት እንዲረጋ ያደርገዋል። ሽማግሌው ጆሮዋቸው በመደንቆሩ እስከ ውድቅ ትም ቢሆን በረንዳው ላይ ቁጭ ብለው ማምሽት ይወዳሉ። ሌሊቱ ፀጥታ ስለሰፈነበት ልዩነቱን መለየት ጀምረዋል። ሁለቱ አሳላፊዎች ሽማግሌው ሞቅ እያላቸው መሆኑን አላጠቅቁም። ስካሩ ጠና ያለ ቀን ሂሳባቸውን ሳይከፍሉ ውልቅ የማለት ጠባይ ያላቸው መሆኑን ስለሚያውቁ ዛሬም በዓይነቱ ለእየጠበቁቸው ነው።

«ባለፈው ሣምንት ራሳቸውን ለመግደል ሞክረው ነበር» አለ አንደኛው አሳላፊ።
«ለምን?»

¹ እርነሱት ሄሚንግዌይ በ1899 ተወለደ 1961 ራሱን የገደለ ታላቅ አሜሪካዊ ደራሲ ነው። ይህ ሰው በርከት ያሉ ረጅምና አጭሮ ልቦለዶችን የፃፈ ሲሆን በ1954 በሥነ ፅሁፍ የኖቤል ተሸላሚ ለመሆን በቅቷል። ይህንን ሽልማት እንዲያገኝ ካደረጉት ሥራዎቹ ዋነኛው በዚህ መድብል መጨረሻ ላይ የሚገኘው «ሽማግሌውና ባህሩ» የተሰኘው ናቤላ ነው። ሄሚንግዌይ በዚህ ዕድሜውን በኩባ ኖሯል።

«ተስፋ ቆርጠው ነዋ»

«በምን ምክንያት»

«እንዲሁ»

«ያለምክንያት መሆኑን እንዴት አወቅህ?»

«ይገርምሃል መጻገም ገንዘብ አላቸው»

ወደ ቡና ቤቱ በሚያስገባው በር አጠገብ ግድግዳውን ተጠግቶ በቆመ ጠረጴዛ ዙሪያ ተቀመጡና ወደ በረንዳው ይመለከቱ ጀመር። ንፋሱ በለዘብታ የሚያወዛውዛቸው ዛፎች በፈጠሩት ጥላ ውስጥ ከተጉለቱት ሽማግሌ በስተቀር ከላይ እንደተገለጸው /አሁንም/ ሌላ ደንበኛ የለም።

በረንዳውን የሞሉት ጠረጴዛዎች በሙሉ ቦዝን ዋል። እንደ ወታደርና እንዲት ኮረዳ ተቃቅፈው አለፉ። ወታደሩ ከሌታ ላይ የተለጠፉት ከነሐስ የተሰሩ የመለያ ቁጥሮች ከጉዳናው መብራት የሚፈለገው ብርሃን ሲያርፍባቸው ለቅጽበት እንደ ጉድ አንፀባረቁ። ፀጉሯን ያልሸፈነችው ኮረዳ ርምጃዋን ለማስተካከል ከሰውየው ጎን ውን ውን ትላለች።

«የወታደር ፖሊሶች ካገኙት አይለቁትም» አለ እንደኛው አሣላፊ።

«የሚፈልገውን እስካገኘ ቢያዝስ ምናልባት?»

«ይልቅ ከዋናው መንገድ ዞር ቢል ይሻለዋል። አለያ እንጠልጥለው ነው የሚወስዱት። በዚህ ካለፉ አምስት ደቂቃ በሆነ ነው።»

ዛፎቹ በጣሉት ጥላ ውስጥ የተቀመጡት ሽማግሌ ብርጭቆዎቻቸውን ከስኒ ማስቀመጫ ጋር በማጋ

ጨቅ አንኳኩ። ልጅግና አሣላፊ ተልጠና ብሎ ተረባቸው።

«ምን ልታዘዙ?»

ሽማግሌው ቀና ብለው ተመለከቱት። «ለላ ብራንዲ» አለ።

«እረ ይበቃል፣ ይሠክራሉ» አለ አሣላፊው። ሽማግሌው እንደገና ተመለከቱት። ተመልሶ ሄደ።

«ባሬስ እንደኛውን ተጉልተው ሊያያሩ ነው መሰለኝ» አለው ለሥራ ባልደረባው።

«እኔ ለራሴ እንቅልፍ ክፉኛ አያንገላጃጃኝ ነው። በቃ እኔ ከዘጠኝ ሰዓት በፊት ተኝቼ አላውቅም። ባለፈው ሣምንት ራሳቸውን ገድለው በሆን ለኛም ትልቅ ግልግል ነበር።»

አሣላፊው የብራዲውን ጠርመሱና እንደ የስኒ ማስቀመጫ ከቡና ቡቱ መደርደሪያ ላይ አንስቶ ወደ ሽማግሌው አመራ። የስኒ ማስቀመጫውን ጠረጴዛው ላይ አኖረና ብራዲውን ቀዳላቸው።

«ባለፈው ሣምንት ራስዎን እንደጀመሩ መጨረስ ነበረብዎት» አለ ጆሮዋቸው ለማይሰማው ሽማግሌ። እሳቸው ግን በጣት ምልክት «ትንሽ ጨምር» አሉት። አሣላፊው በትዕዛዙ መሠረት ብርጭቆውን ሞላው። ብራዲው በጣም በመሙላቱ በብርጭቆው ወገብ እያቋረጠ ቁልቁል በመፍሰስ ስኒ ማስቀመጫው ላይ ተንጣለለ። «አመሰግናለሁ» አሉ አዛውንቱ። አሣላፊው ጠርመሱን ወደ ቦታው መለሰና እንደገና ጓደኛው አጠገብ ተቀመጠ።

አሁን በደንብ ሰነድ ያልሰጠው ስለሆነ።
በወቅቱ ጆንበር ስታብቀዝቅ እንደሰነድ ነው።
ለመሆኑ ለምን ነበር ራሳቸውን መግደል
ሆረሉት?

- እንደት ማወቅ ይቻላል?
- ለመሆኑ ምን ነበር ያደረጉት?
- በገመድ ራሳቸውን አንጠላጠሏል?
- ታዲያ ማን ቆረጠላቸው?
- የእህታቸው ልጅ
- ለምን?
- ለንግሳቸው ፈርታ
- ምን ያህል ገንዘብ ይኖራቸው ይሆን?
- ልክ የሰውም
- ሰድሜያቸው ሰማኒያ ሳይደርስ ይቀራል?
- ምንም ይሁን ምን እኔ እንደሆንኩ ብጠየቅ ሰማኒያ ደርሰው ነበር ነው የምለው

«ምናል አሁን ወደቤታቸው በሂዳልን። መቼም ዛሬ ከዘጠኝ ሰዓት በፊት ቤቱ እገባለሁ ማለት ዘበት ነው። ከዚያ በኋላ ምን መተኛት ይባላል?»

«ሌሊቱን ያለእንቅልፍ ማሳለፍ ደስ ይላቸዋል»

«እሳቸው ማ ብቸኛ ስለሆኑ ነው። እኔ ግን ብቸኛ አይደለሁም። አልጋችን ውስጥ እየተገለበጠች የምትጠባባቅ ማለት አለችኝ።»

«በእንደ ወቅት እሳቸውም ባለማስት ነበሩ።»

«ከእንግዲህ በኋላ ግን ማስት ብሎ ነገር ለምንም አይባላቸውም»

«ይህንን እንኳን ማለት አትችልም። እንዲያውም ማስት በያገቡ ሳይሻላቸው ይቀራል?»

«አሁን የሚኖሩት ከአሁኑቸው ልጅ ጋር ነው።»

«እሱንም መቸ አጣሁት። ገመዱን የቆረጠኸው አሲ ናት ብለኸኝ የለ።»

«እኔ ግን ይህን ያህል አስከማረጃ ለመኖር አልሻም። እንደ ሽማግሌ የሚያስጠላ ምን አለ?»

«ግን ሁሉም አይደሉም። ለምግሌ እኒህ ሽማግሌ ንፁህ ናቸው። መጠጡ እንኳን ጠብ አይልባቸውም። እንዲህ ሰከረው እንኳን ቆራጣናነታቸውና ጥንቁቅነታቸው አልተናጋም። እስቲ ልብ ብለህ አያቸው።»

«አያቸው አልፈዋልም። የኔ ፍላጎት ወደቤታቸው እንዲሄዱልኝ ብቻ ነው። ለሠራተኞቹ ምንም አያስቡም።»

ሽማግሌው ዓይኖቻቸውን ከብርጭቆው ላይ አንስተው ቀና በማለት አሻግረው አተኩሩ ወደ አደባባይ። ቆየት አሉና አሳላፊዎቹን መመልከት ጀመሩ።

«ሌላ ብራንዳ» አሉ ወደብርጭቆቻቸው እየጠቆሙ። ወደ ቤቱ ለመሄድ የሚቆነጠነጠው አሳላፊ ተጠጋቸው።

«በቃ» አለ አሳላፊው። አነጋገሩ ቃላት እያገደለ ነበር፤ እንዳንደ ደደብ ሰዎች ከሰካራሞች ወይም ከውጭ አገር ዜጎች ጋር ሲነጋገሩ እንደሚያደርጉት።

«ዛሬ በቃ። አሁን ዝግ» አላቸው።
«ሌላ» ሽማግሌው ደግመው ጠየቁ።
«የለም። አልቋል» አሳላፊው የጠረጴዛውን ጠርዝ በፎጣ እራፊ እየጠራረገ ራሱን በአሉታ ነቀነቀ።

ሽማግሌው ከመቀመጫቸው ተነሱና የሰነ ማስቀመጫዎቹን በዝግታ ቆጠሯቸው። የሰነ ማስቀመጫዎቹ ቁጥር የተቀዳላቸውን መጠጥ ብዛት የሚያመለክት ነው። ከቆዳ የተሠራች የግንቱም መያዣ እጠጥ ሂግባቸውን ከሰነ ማስቀመጫዎቹ በአንደኛው ላይ አኖሩ - ጉርሻውንም ጨምረው።

ጉዳዩን ይዘው ቁልቁል ሲጓዙ አሳላፊው ባለበት ቆሞ ተመለከቷቸው። አልፎ አልፎ በንገዳገዳም በኩራት ድንን ብለው የሚራመዱ አዛውንት።

«አሁን ትንሽ ቆይተው ያሻቸውን ያህል ቢጠጡ ምን ነበረበት?» አለ ለመሄድ ያልተቻከለው አሳላፊ ቡና ቤቱን ሲዘጋገ። «ገና ስምንት ሰዓት ተኩል እንኳ አልሆነ»

«እኔ ደግሞ በጊዜ ገብቼ መተኛት አፈልጋለሁ»

«አንድ ሰዓት ታዲያ ምንድናት?»

«ከላቸው ይበልጥ ለኔ ብዙ ናት»

«አንድ ሰዓት ምንም ለውጥ አልነበራትም»

«አንተም ያው ነህ። አነጋገርህ ሁሉ ልክ እንደ ሽማግሌ ነው። ከፈለጉ ከነጠርሙሱ ገዝተው ቤታቸው ውስጥ ሊጠጡ ይችላሉ።»

«እንደዚህኛው አይሆንም»

«አሱስ አዎ» ባለትዳሩ አሳላፊ ስምምነቱን ገለፀ። ምንም እንኳን ለመሄድ በቻኩል ሐቁን ለመካድ ግን ፍላጎት አልነበረውም።

«አንተስ ካስለመድከው ሰዓት ቀደም ብለህ ወደ ቤት መግባት አያስፈራህም?»

«ለምን ልትሰድቡኝ ትፈልጋለህ?»

«ኧረ ምን ቆርጦኝ እንዲያው ለቀልድ ያህል ነው»

«እኔ ግን አልፈራም» አለ ወደቤቱ ለመሄድ የሚጣደፈው አሳላፊ የመስኮቶቹን ተንሸራታች የብረት መዝገያዎች ገጥሞ ቀና አያለ «በራሴ ሙሉ ዕምነት አለኝ»

«ወጣትነት፣ ዕምነት፣ ሥራ» አለ ጠና ያለው አሳላፊ «ሁሉም ነገር አለህ»

«አንተስ ምን ይገድልሃል?»

«ከሥራ በስተቀር ሌላ ምን አለኝ ብለህ?»

«እኔ ያለኝ ሁሉ አንተም አለህ»

«በጭራሽ። በዕድሜዬ ዕምነት የሚሉ ነገር አላውቅም። ደግሞም ወጣት አይደለሁም»

«በል አስቲ አሁን የማይረባ ነገር ማተቱን ትተህ የሚቆላለፈውን ቆላልፈው»

«ቡና ቤት ብዙ ማምሽት ከሚወዱት አንዱ እኔ ነኝ» አለ ጠና ያለው አሳላፊ።

ወደ አልጋቸው መሄድ ከሚቀፋቸው መሀል ነው መደቡ። ለሌሊቱ ብርሃን ከሚያስፈልጋቸው ጋር።

«ወደ ቤቱ ሄጄ መጋደም እንዴት መሰለህ የናፈቀኝ»

«እኔና አንተ ሁለት የተለያዩን ሰዎች ነን» አለ ጠና ያለው አሳላፊ። አሁን ልብሱን ቀያይሮ ወደቤቱ ለመሄድ ተዘጋጅቷል። «አየህ ጥያቄው የወጣትነትና

የዕምነት ብቻ አይደለም- ምንም እንኳን እነዚህ ሁለት ነገሮች ድንቅ መሆናቸው ባይካድም። ግን ዘወትር ማታ ማታ ቡና ቤቱን መዘጋት ይጨንቀኛል። በጭራሽ አልፏልግም። ምክንያቱም ምናልባት ጎራ ብሎ እየተዘናና ሊያመሽ የሚፈልግ ሰው ሊኖር ይችላል የሚል ግምት ስላለኝ»

«ሰውየ ሌሊቱን መሉ ሲሠሩ የሚያድሩ የሸና መሸታ ቤቶች አሉ»

«አልገባህም። ይህኮ ንፁህና የደስደስ ያለው ቡና ቤት ነው። ያውም ከበቂ ብርሃን ጋር። ብርሃኑ ደግሞ ማለፊያ ነው። በዚያ ላይ የቅጠሎቹ ጥላ አለ። ይህ ሁሉ ደስታን ይሰጣል»

«በል ደህና እደር» አለ ወጣቱ አሳላፊ።

«ደህና እደር» አለ ሌላውም። መብራቱን አጠፋና ውይይቱን ከራሱ ጋር ቀጠለ። በርግጥ ዋናው ጉዳይ የብርሃን መኖር ነው። ግን ቦታውም ንፁህና የደስደስ ያለው ሊሆን ይገባል። መብቃ አያስፈልግህም። ምንም መብቃ አያስፈልግህም። ምንድነው የፈራው? በእርግጥ ፍርሐትም ሥጋትም አይደለም። ግን እንድ በደንብ የሚያውቀው ምንም ነው። ሁሉም ምንም ነበር። አዎ ሰውም ራሱ ምንም ነበር። ያ ብቻ ነበር፣ ብርሃኑን ብቻ ነበር የፈለገው። እና በዚያ ላይ ጥቂት ንፁህና ሥነ ሥርዓት። አንዳንዶች በውስጡ እየኖሩ እንኳን አይሰማቸውም። አያውቁትም። አሉ ግን ሁሉም ነገር ምንም መሆኑንና እንደገና፣ መልሶ መላልሶ ምንም መሆኑን ያውቅ ነበር። ምንማችን ሆይ በምንም የምትኖር፣ ምንምህ ይቀደስ፣ ምንምህ ትምጣ፣ ፈቃድህ በምንም እንደሆነች እንዲሁም በምንም ትሁን። የዕለት ምንማችንን ሁሉ ዛሬ ስጠን፣ ምንማችንን ሁሉ ምንም በለን።

እኛም ምንም ያሉንን ሁሉ ምንም እንደንል። ወደ
ምንም አታግባን - ከምንም አድንን እንጂ። ምንም።
ሰላም በምንም ለተመላ ምንም ይሁን! ምንም ካንቺ
ጋር ነውና። ራገግ ብሎ በመብራቱ ብርሃን ከሚያብረ
ቀርቀው የቡና መኪና ራት ለራት ተገተረ።

«ያንተ ምን ይሁንልህ?» ባራስታው ጠየቀው።

«ምንም»

«ሌላ ቀውስ» አለና ራቱን አዞረ-ባራስታው።

«በትንሿ ስኒ» አለ አሳላፊው።

ቀድቶ ሰጠው።

«ጥሩ ብርሃን አለ። አስደሳችም ነው። ግን ባንኩ
ኒው አልተወለወለም» አለ አሳላፊው።

ባራስታው ቀና ብሎ ተመለከተው። መልስ ግን
አልሰጠውም። ጊዜው የውይይት አይደለም። በጣም
መሽቷል።

«ልድገምህ?» ባራስታው ጠየቀ።

«የለም በቃኝ። አመሰግናለሁ» አለና አሳላፊው
ወጥቶ ሄደ። መሽታ ቤቶችን በተለይ የቪና መሽጫ
ሱቆችን በጭራሽ አይወድም። ንፁህና በብርሃን የተጥ
ለቀለቀ ቡና ቤት ግን ለየት ያለ ነገር ነው። አሁን
ራሱን በሌላ ተጨማሪ ሀሳብ ማንገላታት አያስፈልገ
ውም። ቀጥ ብሎ ወደቤት መሄድ ብቻ። እንደ ደረሰ
አልጋው ላይ በቁመ ይገነደሳል፤ ሲነጋጋ እንቅልፍ
ይወስደዋል። ለብቻው መነጋገር ጀመረ። ምናልባት፤
አለ ለራሱ ሲያወራ፤ አንሶምኒያ ለሆንም ይችላል።
ብዙ ሰዎች ሳይኖርባቸው አይቀርም።

አንሶምንያ እንቅልፍ የማጣት ችግር /በሽታ/ ነው።

የጎራዴው ቅርፅ

ሆርሂ ሉዌ ቦርሂስ

የሚያስፈራ ጠባሳ ፊቱ ላይ ተጋድሟል። ታዲያ ሁልጊዜ የተቆጣ ያስመስለዋል። ዓመድማ ቀለም ያለውና እንደ ደጋን የተቆለመመው ጠባሳ የግንባሩን እንደ ጉንና በዚያው በኩል ያለውን የጉንጨቱን እጥንት ቅርፅ አበላሽቶቸዋል። ዕውነተኛ ስሙን የሚያውቅ የለም። የታክዋሬምቦ ነዋሪዎች በሙሉ የሚጠሩት በርስቱ ስም ነው። «የላ ኪሎራዳው እንግሊዛዊ» ይሉታል። ቀድሞ የመሬቱ ጌታ የነበረው ካርደስ በመጀመሪያ መሬቱን ሊሸጥለት ፍላጎት አልነበረውም። ስለዚህ መሬቱን በእጁ ለማስገባት በልዩ ዘዴ መጠቀሙ ተነግሮኛል። ፊቱ ላይ ስለተጋደመው ጠባሳ ምሥጢሩን አጫውቶታል ይባላል። የእንግሊዛዊው አመጣጥ ከወደ ጠረፍ አካባቢ ነው፤ ከሪዩግራንዳ ደ ሱል። ብራዚል ውስጥ በኩንትሮባንድ ንግድ ላይ ተሰማርቶ መኖሩን ሁሉም ያወራሉ። ርስቱን በገዛበት ጊዜ አረመኑ ካለማላወሱ ሌላ ለብዙ ጊዜ ሳይጠረጉ የቆዩት የውኃ ጉድጓዶች ከርፋት አይጣል የሚያሰኝ ነበር። እንግሊዛዊው ግን ከሠራተኞቹ እኩል ሌሊትና ቀን በመሥራት የተበላሸውን ለማቃናት ብዙም ጊዜ አልወለደበት። በተፈጥሮው ቁጡና ኃይለኛ በመሆኑ እንዳንዴ የሚወስደው ርምጃ እስከ ጭካኔ ይደርሳል። በሆንም በአስተዳደር

ሆርሂ ሉዌ ቦርሂስ በ1889 ተወለዱ በ1986 ያረፈ ደራሲ ነው። ቦርሂስ የአርጀንቲና ተወላጅ ሲሆን ባለቅኔ፣ የአጫጭር ልቦለዶች ደራሲና ሃያሊ ነበር። ይህ ከዘመናችን ታላላቅ ደራሲያን እንዲሁ የሆነውና ብዙዎች ከፍራንዝ ከፍካጋር የሚያመሳስሉት ብዕረኛ በሥነፅሑፍ ሥራዎቹ በርካታ ሽልማቶችን ለማግኘት በቅቷል።

ችሎታው አድናቆትን አትርፏል። መጠጥ ይወዳል እየ ተባለም ይታማል። በዓመት ሁለት ጊዜ በበጋ የማረ ፊያ ቤቱ ውስጥ ከማንም ሳይገናኝ ለሁለትና ሦስት ቀናት ቆይቶ የመውጣት ልዩ ዓመል አለው። ከዚህ ሰባአው ሰውጣ ታዲያ ጦር ሜዳ እንደከረመ ወይም እንዳች አስደንጋጭ መዓት እንደወረደበት ሁሉ ግር ጥት ብሎ አካሉ ተብረከርከውና ሁለመናው በሽብር ተውጦ ነው። ሆኖም ምንም ይሁን ምን ወትሮ የሚ ያሳየው የአለቃነት ስሜቱ ይናጋል ማለት ዘበት ነው። እኔም ትዝ ይለኛል። ቀዝቃዛ ዓይኖቹ፣ ጥንካሬ ያለው ቅጥንቱና ግራጫው ሪዙ አሁንም ወለል ብለው ይታዩ ኛል። ከማንም ጋር ግንኙነት የለውም። ብቸኛ ነው። የሰፖኝ ቋንቋ ችሎታው ይህን ያህል የሚያወላዳ አይ ደለም። ለዚያውም የብራዚል ቅላዬ ያጠቃዋል። አልፎ አልፎ ከሚመጡለት የሥራ መልዕክቶች በስተቀር ሌላ ምንም ዓይነት ደብዳቤ አይደርሰውም።

በሰሜን አውራጃዎች ውስጥ የመጨረሻ ጉብ ኝቱን ባደረግሁ ጊዜ የካራጉታ ወንዝ ሞልቶ አላሻግር በማለቱ እንደ ሌሊት ባኮ ኬሌራዳ ርስት ማሳለፍ ተገ ድጂ ነበር። ምንም እንኳን የሄድኩበት ወቅት ተስማሚ አለመሆኑ ጥቂት ቆይቶ በሰማኝም በተቻለ መጠን አስ ተናጋጁን ለማግባባት ጥረት ማድረግ ጀመርኩ። ከሰሜ ቶቻችን ሁሉ በቀላሉ ሊቀሰቀስና ሊነሳሳ በሚችለው በአገር ፍቅር ስሜት ላይ አነጣጠርኩ። የእንግሊዝን መንፈስና ወኔ የታደለ የትኛውም አገር አይበገሬ እንደ ሚሆን ገለፅኩለት። ሰውየው በእነጋገሬ መስማማቱን ከአረጋገጠልኝ በኋላ እንግሊዛዊ አለመሆኑን ከፈገግታ ጋር ነገረኝ። የአየርላንድ ተወላጅ ነው። ይህንን ከተነ ፈሰ በኋላ ግን ድንገት ፀጥ አለ፤ ሳያስበው እንዳች ምስ ጠር እንዳወጣ ሁሉ።

ራት እንዳበቃ ለመናፈስ ወደ ውጭ ወጣን።
ዝናቡ አባርቷል። ባሻገር ወደ ደቡብ ሲል ካሉት ተራ
ሮች ጀርባ ግን አሁንም ይፈልቃል።

ራት ላይ ያስተናገደን ሠራተኛ አንድ ጠርመሱ
ራም አቀረበ። ዕቃውም ምኑም እንደነገሩ ወደሆነው የም
ግብ ከፍል ተመልሰን መጠጡን በፀጥታ መሳብ ጀመ
ርን። በዚያ ሁኔታ ለረጅም ጊዜ ቆየን።

ሞቅታ እንደጀመረኝ የተረዳሁት በስንት ሰዓት
ግድም እንደሆነ አላስታውስም። ስለጠባሳው እንዳነሳ
የገፋፋኝም ስሜት ምን እንደነበረ አሁን በቅጡ ትዝ
አይለኝም። ጠየቅሁት። ወዲያው የ«እንግሊዛዊው» ፊት
ልውጥውጥ አለ። ማንቁርቴን አንቆ ከቤቱ ያሽቀነጥ
ረኛል የሚል ሥጋት ለጥቂት ጊዜ ወረረኝ። በመጨረሻ
«የዚህን ጠባሳ ታሪክ የምንግርህ በአንድ ውለታ ብቻ
ነው። በምንም ዓይነት ለሐፍረትና ለውርደት እንደማ
ታጋልጠኝ ቃል ከገባህልኝ ብቻ።» አለ በተለመደው
ድምፁ።

ተስማማሁ። የነገረኝ ታሪክ የሚከተለው ነው -
እንግሊዝኛውን ከስፓኝ እና ከፖርቱጋል ቋንቋዎች እየ
ቀየጠ።

ጊዜው በ1922 ወይም ወደዚያው ግድም ነበር።
ለአየርላንድ ነፃነት በንቡዕ ከሚታገሉት መሐል አንዱ

¹ ራም ከሸንኩራ አገዳ ጭማቂ ወይም አሰር /ሞላሰሰ/ የሚዘ
ጋሮ የአልኩል ይዘቱ ከፍተኛ የሆነና በተለይ በመርከቦች
ዘንድ ተወዳጅነት ያለው የመጠጥ ዓይነት።

መሆኔን አልደብቅም። ከዚያ ዘመን ጓዶቹ መካከል ጥቂቶቹ አሁንም በሕይወት አሉ። ሠላማዊ ሥራዎቻቸውን እያከናወኑ በእማን ይኖራሉ። ሌሎቹ በእንግሊዝ ባንዲራ ስር ተሰልፈው በየበረሃውና በየባህሩ ይዋጋሉ። የሚገርም ነው። የተቀሩት፣ ምርጥ የሚባሉት፣ ግን በዓላማቸው እንደፀኑ ለዓላማቸው ወደቁ። በየጦር ሠፈሩ ግቢ ጉህ ሲቀድ በሰልፍ እየተከሰከሰው እንቅልፋቸውን ባልጨረሱ ወታደሮች ጥይት እየተደበደቡ አለቁ። ሌሎቹ ደግሞ /ለያውም የታደሉት/ በስም የለሹና በአብዛኛው በምሥጢር በተካሄደው የርስ በርስ ውጊያ ውስጥ ከመጨረሻ ዕጣቸው ጋር ተፋጠጡ። ሁላችንም ሪፑብሊካውያን ነበርን፤ የካቶሊክ ዕምነት ተከታዮች። በዚያን ወቅት ታዲያ ስሜታዊነት በጥቂቱም በሆን ያጠቃን የነበረ ይመስለኛል።

አንድ ቀን ማታ መንስተር ከሚባል ከተማ አንድ የፓርቲያችን አባል የሆነ ሰው ይመጣል። ጆን ቪንሰንት መን ይባላል ስሙ። ያቺ ምሽት በሕይወት እስካለሁ አትረላኝም።

መን ሃያ ዓመት እንኳን የሞላው አይመስልም። ገና ጮርቃ ነው። ቀጭን ለግላጋ። ሊያዩት ቆራጥነትና ወኔ ያለው መሆኑ ያጠራጥራል። ስለኮምዩኒዝም ግን በደንብ ያነበበ ይመስላል። በየውይይቱ ላይ የነገር መቋጫው ዲያሌክቲካዊ ቁስለካላዊነት ብቻ ነው። አንድ ሰው ሌላውን ሰብዓዊ ፍጡር የሚወድባቸውም ሆነ የሚጠላባቸው ምክንያቶች በርካት ያሉ ሊሆኑ ይችላሉ። የዓለምን ታሪክ «መጥፎ አኮኖሚያዊ ግጭት ነው» በማለት ያጠቃልለዋል። የጀመርነውን ትግል በድል እንደምንወጣ አፋን ሞልቶ ይናገራል። በኔ በኩል ግን የቆምንለት ዓላማ እየከሸፈ መሆኑን ከመግለፅ አልተቆጠብሁም።

... ከነበርንበት ቦታ ስንወጣ ሌሊቱ መግፋቱን ተገነዘብሁ። ከርከራችን ግን አልተቋረጠም። ከኛው ጋር ወደ ውጭ ዘለቀ። በኮሪደሩ እየተጓዘን፣ በደረጃዎቹ እየተንደረደርንና በጠመዝማዛው ጉዳና እያዘገምን ውይይታችንን ቀጠልን። ነገር ግን ሙን የሚወረወራቸው ሃሳቦች አንዳችም ስሜት ሊያሳድሩብኝ አልቻሉም። አዲሱ ጓድ በነፃ ውይይትና ከርከር ዕምነት እንደሌለው ለመረዳት ጊዜ አልወሰደብኝም። በትዕቢትና በንቀት መንፈስ፣ አንዳንዴም ከቁጣ ጋር፣ ህጉ እንዳለ ተግባራዊ እንዳሆን ትዕዛዝ የሚለጥ ግትር ሰው ነበር።

በመንገዳችን ላይ ከነበሩት መደዳውን የተቀጣጠሉ ቤቶች የመጨረሻውን አለፍ እንዳልን የተኩስ ድምፅ ድንገት ዙሪያችንን መላው። ከው ብለን በቆምንበት ቀረን። ድንጋጤው እየበረደልን ሲሄድ አጠገባችን የነበረውን ፋብሪካ ይሁን የወታደሮች ካምፕ፣ ምንነቱ ያልታወቀ ዕውር ህንፃ አለፍ ብለን ወደ ኩረኩንች መንገድ ታጠፍን። ከፊት ለፊታችን በእሣት ከምትን ቀለቀል አነስተኛ ጉጅ ውስጥ አንድ ወታደር አመር ብሎ ወጣ። ዳይን በሚጣረረው በዚያ ብርሃን ውስጥ ሲያዩት በጣም ግዙፍ ነው። ገና ሲያየን ባለንበት እንድንቆም ትዕዛዙን አንፃረቀ። በኔ በኩል ትዕዛዝ የማክበር ፍላጎት አልነበረኝም። ዝም ብዬ መንገዴን ቀጠልኩ። ጓዴ ግን አልተከተለኝም። ገልመጥ ስል ጆን ሸንሰንት ሙን ወደ ድንጋይነት የተለወጠ ይመስል ባለበት ተቸንከሮ ቆሟል - በፍርሃት ደንዝዞ። ወደኋላ ተመልሻ ወታደሩን በአንድ ቡጢ ከዘረርኩት በኋላ ሙንን ነቀነቅሁት። የማውቀውን ሁሉ ስድብ አከናነብኩትና ፈጥኖ እንዲከተለኝ በቁጣ አዘዝኩት። ያዳመጠኝ መሆኑን ስለተጠራጠርኩ ከንዱን ይገዜ እየጉተ ትኩት እዚህም እዚያም በእሳት የተቦጫጨቀውን

ጨለማ ገባንበት። ብዙም ሳይቆይ የጠመንጃ እሩምታ አጀበን። አንዲት ጥይት የሙንን የቀኝ ትከሻ ገሽልጣው አለፈች። ሩጫችንን ቀጥለን በጥድ ዛፎች መሃል ስንሹ ለከለክ ጓደኛየ ለመጀመሪያ ጊዜ ቁና ሊተነፍስ ሰማ ሁት። እጩይታ።

በዚያ የመፀው ምሽት መደበቂያችንን በጀኔራል በርክሊ ቨላ አደረግን። ጀኔራል/በበኩሉ አላውቃቸውም/ በወቅቱ ባገር አልነበሩም። ለሥራ ጉዳይ ታዘው ወደ ቤንጋል ሄደው ነበር። የቤቱ ዕድሜ ከአንድ ምዕት ዓመት በያንስም መጉሳቆልና እርጅና ይታይበታል። በዚያ ላይ በጨለማ የተዋጠ ነው። ግራ የሚያጋቡ ኩራደሮችና ለምንም አገልግሎት የማይውሉ አዳራሾች ይበዙበታል። ምድር ቤቱ ሙሉ በሙሉ የተያዘው በሚያዘያሙና በትልቁ ቤተመፅሐፍት ነው። መደርደሪያዎቹ ላይ ልዩ ልዩ መፅሐፍት ታጭቀዋል። አለፍ አለፍ እያሉ በሥርዓት በተሰቀሉት በርካታ የህንድ ጥንታዊ አሽሚጣጭ ጉራዴዎች ዙሪያ አሁንም የጦር ነት ንፋስና የአመፅ አየር የሚያንዣብብ ይመስላል። ሁነቶች በሙሉ አስገራሚ ሆነው እንዳገኛቸው በሹክ ሹክታ ገለፀልኝ። የሚንቀጠቀጡት ከናፍሬ ደርቀዋል። የመጀመሪያ የህክምና ርዳታ ከአደረግሁለት በኋላ ሻይ አፍልቼ ሰጠሁት። ጥይቷ ጨርፋው ያለፈች በመሆኑ ቁስሉ ለከፉ የሚሰጥ አልነበረም። ድንገት ግራ በተጋባና በተርበተበተ አነጋገር፣ «ግን ኮ ድፍረትህ ለአደጋ የሚያጋልጥ ነበር» አለኝ። እንዳይጨነቅና ነገሩን እንዳረሳው ነገርኩት። የርስ በርስ ጦርነቱ ያንን መሣይ ተግባር መፈፀም አስለምደኛል። የዘወትር ሥራያ ነበር። በዚያ ላይ አንድም ቢሆን እንኳን የፓርቲያችን አባል የሆነ ሰው ተይዞ መታሰር ዓላማችንን አደጋ ላይ እንደሚጥለው ግልፅ ነው።

በማግስቱ የሙን ፍርሃትና ድንጋጤ ሁሉ ጠፋና መንፈሱ ፍፁም ተፈጋጋ። የጋበዝኩትን ሲጋራ ተቀብሎ ከለኮሰ በኋላ «ስለፓርቲያችን የገንዘብ ምንጮች» ኃይለኛ ጥያቄዎችን እየሰነዘረ ያፋጥጠኝ ጀመር። ጥያቄዎቹ ግልፅ ነበሩ። ሁኔታው አሳሳቢ ደረጃ ላይ የሚገኝ መሆኑን አስረዳሁት። /ደግሞም ፅውነት ነበር።/

በስተደቡብ በኩል የጠመንጃ ተኩስ አልፎ አልፎ ፀጥታውን ያደፈርሰዋል። ጓዶቻችን እየጠበቁን ስለሆነ ለጉዞ እንዲዘጋጅ አሳስቤው ካፖርትና ኮልት ሽጉጤን ለማምጣት ወደ መኝታ ከፍሎ አመራሁ። ስመለስ በቀመቱ ሙሉ ሰፋው ላይ ተዘርግቷል። ዓይኖቹ ተከድነዋል። ትከሻው አካባቢ ከፋኛ ጨምድዶ እንደያዘውና ትኩሳትም የጀመረው መሆኑን ነገረኝ።

የሙን ፍርሃት የማይድን በሽታ ዓይነት መሆኑ ገባኝ። እኔ መሄድ ስለነበረብኝ ራሱን እንዲጠበቅና ጥንቃቄ እንዲያደርግ መከፈው ወጣሁ። ስለ ጓደኛዬ ፍርሃት እኔን ሐፍረት ገደለኝ። እኔ ራሴ ፈሪ የሆንኩ መሰለኝ። የአንድ ሰው ሥራዎች የመላው የሰው ዘር ሥራዎች እንደሆኑ ሊቆጠር ይችላል። በዚህም ምክንያት ነው በአንድ የአትክልት ሥፍራ የተፈፀመ ጥፋት መላውን የሰው ልጅ መበክሉ ትክክል የሚሆነው። ለዚህም ነው የአንድ አይሁዳዊ መሰቀል ለመላው የሰው ዘር ቤዛነት ሊኖረው የበቃው። ምንአልባት ሾፕ ናወር «እኔ ሌሎች ነኝ፣ አንድ ሰው ደግሞ ሰዎችን በሙሉ ነው» ሲል አልተሳሳተ ይሆናል። ሼክሰፒር በአንዳንድ መንገዶች ምስኪኑን ጆን ቪንሰንት ሙንን ነው።

በጅኔራሉ ትልቅ ቪላ ውስጥ ዘጠኝ ቀናት አሣለፍን። የአሁኑ ዓላማዬ በነጋ ጠባ በሐፍረት የሚጠዘጥዘኝን የዚህን ጠባሳ ታሪክ ማውጋት ስለሆነ ስለጦርነት

መዘዝ፡ ስለሚያስከትለው ሥቃይና ክብር ለማተት
 አልሻም። እና ይኸውልህ እነዚያ ዘጠኝ ቀናት አንዳ
 ችም ቁም ነገር ያልተፈጸመላቸው ባዶ በመሆናቸው
 እንደ ዘጠኝ ሳይሆን እንደ አንድ ቀን የሚቆጠሩ ነበሩ፤
 ከመጨረሻይቱ ቀን ዋዜማ በስተቀር። በዚያች ዕለት
 የኛ ሰዎች በአንድ የወታደር ሠፈር ላይ አደጋ ጥለው
 በሥፍራው ያገኟቸውን በሙሉ ፈጅቶቸው። መሰንበ
 ቻውን ኤልሬን በሚባል ቦታ በመትረየስ ታጭደው
 የተሰውትን አሥራ ስድስት ጓዶቻችንን ተበቀሉልን።
 በዚያች ዕለት ታዲያ ማልጄ የወጣሁ ለዓይን መያዝ
 ሲጀምር እመለሳለሁ። ሙን ፎቅ ላይ በሚገኘው የመ
 ኝታ ከፍል ሆኖ እየጠበቀኝ ነበር። ህመሙ ስለጠናበት
 ወደምድር ቤት መውረድ ተስኖታል። ስለስትራቴጂ
 የሚያወራ አንድ መፅሐፍ በእጁ ይዞ እንደነበር ትዝ
 ይለኛል። «ከመሣሪያ ሁሉ ደስ የሚለኝ መድፍ ነው።»
 በማለት አንድ ምሽት በጨዋታ መሃል ጠቆም አድርጎ
 ልኝ ነበር። ስለዕቅዶቻችን ይጠይቅና ስነግረው ትችት
 መሰንበር ወይም ያለበቂ ምክንያት እቅዱ እንዲለወጥ
 ማሳሰብ ይወዳል። «በአሳዛኝ ሁኔታ ላይ የሚገኘውን
 የገንዘብ ምንጫችንን» አዘውትሮ ማውገዝና ወደ እስከ
 ፊው መጨረሻችን እያመራን ስለመሆኑ መተንበይ
 ያስደስተዋል። ፈሪነቱ እንዳይታወቅበት ለመደበቅ ሲል
 እጅግ ግዙፍ የመንፈስ ኩራት ለማሳየት ጥረት ያደር
 ጋል። በዚህ ዓይነት አሥር ቀናት በአንድነት አሳለፍን።

በአሥረኛው ቀን ከተማይቱ በተቃዋሚዎቻችን
 እጅ ወደቀች። ድል ተመታን። ቁመተ ረጃጅምና ፀጥ
 ያሉ ፈረሰኞች ሠዋራ መንገዶችን ይቆጣጠራሉ። አየሩ
 በአመድና በጢስ ጠቅ ብሏል። ዓይኖቼ በአንድ ጎዳና
 ጥግ በተዘረረ ሬሣ ላይ አረፉ። ቀደም ሲል ወታደሮቹ
 በሕዝብ አደባባይ መሃል የተኩስ ዓላማ ሲለማመዱበት
 ያየሁት ሰው መሣይ ትልቅ አሻንጉሊት ፈጥሮብኝ ከነ

በረው የተለየ ስሜት ግን አላሳደረብኝም። ገህ ሲቀድ
ወጥቼ ከቀትር በኋላ ተመለስሁ። ሙን ቤተመዕራብናቱ
ውስጥ ሆኖ ከሰው ጋር ይነጋገራል። የሚያወራው በስ
ልክ መሆኑን ከድምፁ ለመረዳት አላዳገተኝም። ትንሽ
ቆይቶ ስሜ ሲጠራ ጀርባ ጥልቅ አለ። በማክታተልም
ከሄድኩበት የምመለሰው በአንድ ሰዓት እንደሆነና የእ
ትክልቱን ሥፍራ በማቋርጥበት ወቅት እንደያዘ መመ
ሪያ ሲሰጥ ሰማሁ። መልካሙ ወዳጄ በጥሩ ሁኔታ እየ
ሸጠኝ ነበር። በመጨረሻ ለደህንነቱ በቁ ዋስትና እንዳ
ሰጠው ጠየቀና ውይይቱ አበቃ።

እዚህ ላይ ታሪኩ ይደበላለቅብኝና ውሉ ይጠፋ
ኛል። ሆኖም ያንን ከሃዳ በዚያ አስፈሪ ጨለማ ከራ
ደሮችና በረጅሞቹ ደረጃዎች እንዳሳደድኩት ግን ትዝ
ይለኛል። ሙን ከኔ ይበልጥ ቤቱን ደህና አድርጎ አጥ
ንቶት ስለነበር አንድ ሁለቱ ዱካውን አጥፍቶብኝ
ነበር። ሆኖም ወታደሮቹ ሳይደርሱብኝ በሬት እንደ
ምንም ብዬ ያዘኩት። ሊያመልጥ በማይችልበት ቦታና
ሁኔታ ውስጥ ነበር። ጊዜ ሳላባክን ከጄኔራል ልዩ ልዩ
የጦር መሣሪያዎች መካከል አንዱን ጉራዴ መሻር
ጥኩና በኃይል ሰነዘርኩ። ግማሽ ጨረቃ በሚመስለው
በዚያ በረት የገመሰኩት ራቱ የግማሽ ጨረቃ ቅርፅ
ባለው ደም ለዘላለሙ ተበክለ። አየህ፣ አንተ ስለነገሩ
ምንም የማታውቅ እንግዳ ሰው ስለሆንክ ደብቁው
የኖርኩትን ምሥጢር ተናዝዝርልሃለሁ። ንቀትህ እምብ
ዛም አያቆስለኝም።

እዚህ ላይ ተራኩው ንግግሩን ገታ። እጆቹ ሙንቀ
ጥቀጣቸውን ማስተዋል አልተሳነኝም።

«የሙንስ መጨረሻ ምን ሆነ?» በማለት ጠየቅ
ሁት።

«እሱማ በይሁዳዊነት ለተጫወተው ማና የማገገገ ወን ገንዘብ ተቀብሎ ወደ ብራዚል ፈረጠጠ። እንዲያውም ዛሬ ከቀትር በኋላ የሰካራም መንጋ በዋናው አደባባይ መሃል ተሰብስቦ ሰው በማመስል ትልቅ ለሻንጉሊት ላይ ሲተኩሱ ቆሞ ያስተውል ነበር።»

ታሪኩ ይቀጥላል ብዬ መጠበቅ ጀመርኩ። ግን ምንም። እንደተቋረጠ ቀረ። በመጨረሻ ሲታከተኝ እንዲቀጥልልኝ አፍ አውጥቼ ጠየቅሁት።

እንደማቃሰት ያለ ድምፅ አሰማ። ቀጥሎም በጣም በማማርክ ጨዋነትና ትህትና እንደቀስተደመና የተቆለመሁ ነጭ ጠባሳውን በጣቱ ጠቆመልኝ።

«አታምነኝም?» አለ በማርበተበት ዓይነት አገጋገር። «አይታይህም? የውርደት ምልክት የሆነ ፅሁፍ ፊቱ ላይ መሸከሚ አይታይህም?! ታሪኩን በዚህ መልክ የነገርኩህ እስከመጨረሻው በትዕግስት እንድትሰማኝ ብዬ ነው።»

«የረዳኝን፣ መሸሸገያና መደበቂያ የሰጠኝን ሰው አጋለጥሁት፣ አግልፌም ሰጠሁት! እየህ ቪንሰንት ሙን ማለት አኔ ነኝ። አሁን ከመሰለህ ልትንቀኝ ትችላለህ።»

እናት

ጌ.ደ. ሞገሳ

ወደ ሴርሌኝ ብቅ ካልኩ አሥራ አምስት ዓመት ገደማ ይሆነኛል። ትንሽ ዕረፍት ለማድረግና የተውኩ ትን አደን እንደገና መሞከር ስላማረኝ በመፀው አካባቢ ወደዚያ ብቅ አልኩ። የልብ ወዳጅ የሆነው ሴርሳል ደርመኖች በጦርነቱ ወቅት ያቃጠሉትን ትልቅ ህንፃ አሳድሶ ስለነበር እርሱ ዘንድ በእንግድነት አረፍኩ።

መቼም አካባቢውን ስወደው ለጉድ ነው። በዚህ ዓለም ላይ ልዩ የማራክነት ኃይል ያላቸው አንዳንድ አስደሳች ሥፍራዎች አሉ። ወደገጠር ወጣ ማለት የምንመርጥ ሰዎች ደግሞ የተወሰኑ ምንጮችን፣ ጫካዎችን ኩራዎችንና ኮረብቶችን፣ በአንድ ወቅት ልባችንን ነክተው እንዳለፉ የሚያስደስቱ የሕይወት ገጠመኞች ዘወትር ስናስታውሳቸው እንኖራለን።

የሴርሌኝ ግን የተለየ ነው። በበኩሉ የምወደው መላውን ክፍለ ሀገር እንጂ ነጥዩ የማይላለት የለም። ብትንትን ብለው በየቦታው በሚታዩት ጫካዎች መሐል ለመሬት ደም እንደሚያስተላልፉ የደም ሥሮች እየተሹ ለክለኩ ከሚጠማዘዙት ሻረቶች በየቀኑ ልዩ ልዩ ዓይነት ዓሳዎችን እናጠምዳለን። አንዳንዶቹን እንዲያውም ለመታጠብና ለዋና እንጠቀምባቸውም ነበር።

ጌ.ደ. ሞገሳ በ1805 ተወልዶ በ1893 የሞተ ፈረንሳይ ደራሲ ሲሆን ዋናዎቹ ሥራዎቹ አጫጭር ልቦለዶች ነበሩ። ሞገሳ ለዚህ የሥነ ጽሑፍ ዘርፍ ማደግ፣ መበልፀግና በሕዝብ ዘንድ መወደድ ከፍተኛ አስተዋፅኦ አበርክቶ ያለፈ ታላቅና ሕያው ደራሲ ነው።

ይህም ብቻ አይደለም። አነስ ያሉትን ሻሪቶች ዳርቻ ተከትሎ በሚበቅለው ሠንበሌጥ ውስጥ ዘወትር የምና ድናቸው ቆቆች መቼም መቻ አይረሱኝም።

ታዲያ በእንግድነት ቆይታዎ ወቅት አንድ ቀን ከወዳጅ ሴርቫል ጋር ለአደን እንወጣለን። ከፊት ለፊት አያነፈነፉ ኩስ ኩስ የሚሉትን ሁለት ውሾቹን እየተ መለከትሁ መሬቱን በኃይል ላለመርገጥ እንደ ፍየል ጠብ ጠብ አያልኩ እራመዳለሁ። ሴርቫል መቶ ሜትር ያህል ራቅ ብሎ ከኔ በስተቀኝ ያለውን አልፏ አልፏ የሚባል ዕዕዋት የበቀለበትን መስክ ያስሣል። ከፊቱ የተገሸረውን ቁጥቋጦ አለፍ እንዳልኩ አንድ የፈራረሰ የገጠር ቤት አየሁ።

ምናቤ በድንገት ባለፉት ጊዜያት ላይ አተኩረ። ያንን ቤት በ1869 ባየሁበት ጊዜ የነበረበት ሁኔታ ትዝ አለኝ። ንፁህ፣ በወይን ተከል የተሸፈነ፣ በግቢው ዶሮ ዎች የሚርመሰመሱበት ነበር። አሁን ግን አፅሙ ብቻ ቀርቷል። አዘንኩ። ከሞተ ቤት ይበልጥ የሚያሳዝን ምን ነገር አለ?

አዕምሮዎ በሃሳብ የጎሊት ከማፈግፈግ አልገታም በማለቱ ብዙ ያለፉ ሁኔታዎች በሰልፍ መግተልተል ጀመሩ። አንድ ቀን በጣም ደክሞኝ በዚያ አካባቢ ሣልፍ ወደቤቱ ጎራ ብዬ ያደረግሁት ዕረፍትና አንዳት ሌት የወይን ጠጅ በብርጭቆ ሞልተው የጋበዙኝ ሁሉ ትዝ አለኝ። አባወራው ያለ ፈቃድ የሚያድን ሽማግሌ ነበር።

በዚህ ጦስ ከፖሊሶች ጋር በተፈጠረው ፍልሚያ ተገደለ። ልጅየውም ረጅምና ቀጭን ሲሆን እንዳባቱ ኃይለኛ አዳኝ እንደሚወጣው ያስታውቅ ነበር። እኔም በዚያን ጊዜ እንዳየሁት ትውስ ይለኛል። ያካባቢው

ነዋሪዎች «ያልሰለጠነ» እያሉ ነበር ቤተሰቡን የሚጠ
ሩት።

ይህ ግን ስማቸው ይሁን የቅፅል ስማቸው በውል
አላውቅም።

ከኔ ማዶ በጥንቃቄ ጉበጥ ጉበጥ የሚለውን
ሴርሻልን ጠራሁት። በረጅም ርምጃው ቀልጠም ቀል
ጠም እያለ መጣ። «እዚህ ቤት ውስጥ ይኖሩ የነበ
ሩትን ሰዎች ምን አጋጠማቸው?» ስል ጠየቅሁት።

የሚከተለውን ታሪክ ነገረኝ።

«ጦርነቱ እንደተጀመረ የሠላሣ ሦስት ዓመት
ዕድሜ የነበረው ልጃቸው በፈቃደኝነት ተመዝግቦ ከሠ
ራዊቱ ጋር ወደጦር ግንባር ዘመተ። በርግጥ እናቱ
ብዙ ገንዘብ ስለነበራቸው በልጁ መሄድ እምብዛም
ያዘነላቸው አልነበረም።

«አሮጊቷ ከመንደሩ ርቆ በሚገኘውና ጫካው
ጠርዝ ላይ በተሠራው በዚህ ገለልተኛ ቤት ውስጥ
ለብቻቸው መኖር ጀመሩ። መቼም ፍርሃት የሚባል
ያውቃቸዋል ማለት ዘበት ነው። እርሳቸውም ልክ የባ
ላቸውና የልጃቸው ዓይነት ነበሩ። ጠንካራ፣ ረጅም፣
ቀጭን አሮጊት። ሲስቁ አይቻቸዋለሁ የሚል ሰው ለአ
ሣር ነው። ቀልድ ይሉ ነገር በጭራሽ አያውቁም።
ሁልጊዜ ከሰታራ። በርግጥ የገጠር ሴቶች ሣቅ እንደ
ማያበዙ የታወቀ ነው። ባይሆን ወንዶቹ ናቸው እንጂ
ሴቶቹ ሣቃቸው የተቆጠበ ነው። ለዚህ ደግሞ ምክን
ያት አለው። የገጠር ሴቶች ህይወት ለውጥ የሌለውና
አሰልቺ ስለሆነ ነፍሳቸው ዘወትር በሐዘን ቀጭማ
የምትኖር ናት። ገበሬው ግን ለየት ይላል። አልፎ

አልፎም ቢሆን ወደ መንደርና ከተማ ወጣ ስለሚል በጥቂቱም ቢሆን ከየመሸታ ቤቱ ፈንጠዘያና ውካታ ተምሮ ይመለሳል። ሚስቱ ግን ዘላለሚን እንደጨረገ ጋት ከመናገር ሌላ ፈገግታ ብዙም አይታይባትም። የፊቷ ጠንቻዎች የሣቅን እንቅስቃሴ ሳያውቁ በመጨረሻም በዚያው ከርረው ደርቀው ይቀራሉ።

«ታዲያ ቀደም ሲል እንደጠቀስኩልህ እኒያ ብርቱ ሴት የተለመደ ኑሮዎቸውን በብቸኝነት መግፋት ቀጠለ። ወዲያው ከረምቱ ገባና ቤቱም በበረዶ ተሸፈነ። በግምንት እንደ ቀን ዳቦና ሥጋ ለመግዛት ወደ መንደሯ ብቅ ይላል። ሽመታቸውን ሲጨርሱ ወደ ሌላ ወለም ዘለም የለም። በቀጥታ ወደቤታቸው ነው። በአካባቢው ጫካ ውስጥ የሚኖሩ ተኩላዎች በሰው ላይ አደጋ እንደሚያደርሱ ስለሚታወቅ ምንም ቢሆን ባዶ እጃቸውን አይወጡም። እጅ ስለበዛበት የሰደፉ እን ጨት ማለቅ የጀመረውን የልጃቸውን ዝገት የከጀለው አሮጌ ጠመንጃ በትከሻቸው ያነግታሉ። ማንም ዓይኑን አሣርፎበት የማያውቀው ነጭ ፀጉራቸው ከተጠፈረ በት ጥቁር ሻሽ በላይ የጠመንጃቸው አፈመዝ ተቀ ስሮ እየታየ በጥቂቱ ጉበጥ ብለው እርምጃቸውን በረ ጅመው ጣል ጣል እያደረጉ በበረዶው ላይ በርጋታ ሲጓዙ ለሚያያቸው የሚያስገርሙ ትርዒት ነበሩ።

«አንድ ቀን የጀርመን ወታደሮች ወደ አካባቢው ደረሱ። ሀብትና የነሮ ሁኔታ እየታየ በየነዋሪው ቤት እንዲቀመጡ ተደላደሉ። አሮጌቷ ደህና ገንዘብ ስለነበ ሬቸው አራት ወታደሮች ተሰጧቸው።

«አራቱም ግዙፍና ልጅግር ነበሩ። ቆዳቸው በጣም ነጭ ሲሆን ሁሉም ሪዛቸውን በጣም አሳድገውት ነበር። የዓይኖቻቸው ቀለም ሰማያዊ ነው። የሰውነታ

ቸው ይልቅ ለጊዜ ለታዩ በወርነትና በእንግልት ላይ የከረመ አይመስልም። ጠባያቸውም በሆነ የድል አድራጊ ወታደር አልነበረም። አራቱ ጠባቶች ከአሮጊቷ ጋር መኖር ከጀመሩበት ቀን እንስቶ ከልብ ይጨነቁላቸውና ያስቡላቸው ጀመረ። ድካምና ወጪ እንዳይበዛባቸው የሚችሉትን ሁሉ ያደርጋሉ። ጧት ጧት አራቱም ይነሱና ሊጥ በሚመስለው የሰሚንኛ ነጭ ገላቸው ላይ ውኃ እያረገጠቁ የተለያዩ ልብዎችን ያጥባሉ። ሲትላጥ ምግባቸውን ለማበሳሰል ወዲያ ወዲህ ይላሉ። ከቁርስ በኋላ ጠባቶቹ ማዕድቡቱን የማዕዳት፣ የቤቱን ወለል የመወልወልና ሌሎችን ሥራዎች ተከፋፍለው ያከናውናሉ። ሁኔታቸው ሁሉ እናታቸውን በሥራ ማገዝ ከሚያስደስታቸው አራት ጥሩ ልጆች ጋር የሚመሳሰል ነበር።

«አሮጊቷ ግን ዘወትር የሚያስቡት ስለራሳቸው ልጅ ብቻ ነው። ቀጭን፣ ቀውላላ ልጆቸው። እንደ ሚንቦ የተቆለመመ አፍንጫው፣ በናማ ዓይኖቹ፣ በላይኛው ከንፈሩ ዙሪያ የተቸመቸመው ላመ ሁልጊዜ ፊታቸው ድቅን ይልባቸዋል። በየዕለቱ አራቱ ወታደሮች እሣት ለመሞቅ ምድጃውን ከበው ሲቀመጡ «ሃያ ሦስተኛው የፈረንሳይ እግረኛ ጦር ወዴት እንዳመራ የሰማችሁት ነገር ይኖራል? የኔ ልጅ ምድቡ እዚያ ውስጥ ነው» በማለት ይጠይቃሉ።

«እኔ የለም። ምንም የሰማነው ነገር የለም። በማለት ይመልሱላቸዋል።

«አናም የአሮጊቷን ሐዘንና ጭንቀት ከልብ በማጤን እናቶቻቸውን አገራቸው ትተው የመጡት አራቱ ወታደሮች የተቻላቸውን ያህል ሊንከባከቧቸው ይሞክሩ

ራሱ። ሲተየዋም ለወጣቶቹ ያላቸው የመውደድ ስሜት ከቀን ወደቀን እየጨመረ ሃይል።

«ያካባቢውም ነዋሪ ስለአራቱ ጅርመናውያን አስተያየት ሲሰነዝሩ እነዚያ አራቱ ያለጥርጥር በደንብ ተመችቷቸዋል ይሉ ነበር።

«አንድ ቀን አሮገቷ ብቻቸውን ተቀምጠው ሣለ አንድ ሰው በበረዶ የተሸፈነውን መስክ እያቋረጠ ወደ ቤታቸው ሲያመራ ከሩቅ ይመለከቱታል። ማንነቱን ለመለየት ብዙም ጊዜ አልወሰደባቸውም። የመንደሩ ፖስተኛ መሆኑን አወቁ። አጠገባቸው እንደደረሰ አንድ የታጠፈ ወረቀት አቀበላቸው። ልብስ በሚሰፉ ጊዜ የሚጠቀሙበትን መነፅር ከማህደሩ አወጡና በጥሞና ማንበብ ጀመሩ። ደብዳቤው እንዲህ የሚል ነበር፤

እሜቱ፣ ይህ ወረቀት ይዞልዎት የመጣው ዜና እጅግ እንደሚያሳዝንዎት አውቃለሁ። ልጅዎ ቪክቶር በትናንትናው ዕለት በመድኃኒት ጥይት ተመትቶ ሞቷል። አካሉ ለሁለት ተቆርጦ ነበር። በወቅቱ አጠገቡ ስለነበርኩ ማናቸውንም ሁኔታ በሚገባ ለመመልከትና መሞቱንም ለማረጋገጥ ችያለሁ። የልጅዎና የኔ ምድብ ከመጀመሪያው አንስቶ በአንድ ጓድ ውስጥ በመሆን የሚደርስበትን ነገር ሁሉ ለርስዎ እንዳሳውቅለት አደራ ብሎኝ ስለነበር እነሆ ይህንን ደብዳቤ ሰድጂል ዎታለሁ።

ሰዓቱን ከኪሱ አውጥቼ እኔ ዘንድ ያስቀመጥኩት ስለሆነ ጦርነቱ ሲያበቃ አምጥቼ አስረክብዎታለሁ።

ከሠላምታ ጋር
ሲሃር ሪቮ

በ23ኛው አግረኛ ጦር ተራ ወታደር

ደብዳቤው ከሦስት ማምንታት በፊት የተሃፈ ነበር።

«እናትየዋ አላለቀሱም። ብቻ በቆሙበት እንደ ምሰሶ ደርቀው ቀሩ፤ ፀጥ እንዳሉ። ድንጋጤያቸው በማየሉና መላ አካላቸው በመደንዘዙ ሃዘን ሊሰማቸው አልቻለም። ሺከቱር የተገደለው በፈቃዱ ሄደ ነው።» አሉ በሃሳባቸው። ከዚያ ቀስ በቀስ ዕንባ በዓይኖቻቸው

ግጥም አለ። ልባቸው በሐዘን ጉርፍ ተጥለቀለቀ።
የተለያዩ ሃሳቦች በየተራ ብቅ እያሉ ይገኙትሏቸው
ጀመር። ልብን የሚያሸብሩና መንፈስን የሚያሰቃዩ
ሃሳቦች። ልጃቸውን፣ ትልቁን ልጃቸውን ከዚያ ቀን
በኋላ እንደ ወትሮው ሊሰሙት አይችሉም። በቃ! ፖሊ
ሶች አባተየውን ገደሏቸው። ጀርመኖች ደግሞ ልጅየ
ውን ቀጠፉት። በመደፍ ጥይት እንደዳዖ ቆረሱት። አስ
ፈሪው ድርጊት ሲፈፀም የታያቸው መሰላቸው። የልጃ
ቸው ጭንቅላት ተቀንጥሶ ሲወድቅ፣ የተበለጠጠ ዓይ
ኖቹ እንደ ነጥብ ላይ አፍጥጠው፣ ዘወትር ሲናደድና
ሲቆጣ እንደሚያደርገው ችምችም ያለውን የሪዘን
ሚፎች በጥርስ ሲያኝክ ሁሉም ወለል ብሎ ታያ
ቸው።

«ግን ከሞተ በኋላ አስከሬኑን ምን አድርገውት
ይሆን? ፖሊሶቹ ባላቸውን ከገደሏቸው በኋላ ጥይቷ
ግንባራቸው መሐል እንደተሰነቀረች አስከሬኑን እንደ
ላኩላቸው ሁሉ የልጃቸውንም ሬሳ በልኩላቸው ምን
ነበረበት!

«ድንገት የሰዎች ድምፅ ሰሙና ሃሳባቸው ተቋ
ረጠ። ጀርመኖቹ ወታደሮች ከመንደሯ መመለሳ
ቸው ነበር። ደብዳቤውን በፍጥነት ቀማሣቸው ከሰ
ውስጥ ከተቱና ዕንባቸውን ከዓይኖቻቸው ላይ ከአባ
በሉ በኋላ በተረጋጋ መንፈስ ሠላምታ አቅርበው ተቀ
በሏቸው። ልክ እንደወትሮው።

«አራቱም ወጣቶች ደስ ብሏቸው ይሣሣቁ ነበር።
አንድ ደሀና ጥንቸል ይዘዋል። ምናልባት ከአንዱ ጋ
የሰረቀት ሊሆን ይችላል። ጥሩ ምግብ እንደሚያበሏ
ቸው ለአሮገቷ በምልክት ገለፁላቸው።

«እናት ወደዚያው ምግባቸውን ለማዘጋጀት ተፍ ተፍ ማለት ጀመሩ። ጥንቸሉን መግደል ግን አቃታቸው። መቼም የመጀመሪያቸው እንደማይሆን ቢታወቅም ያን ዕለት ግን አምቢ አላቸው። ከወታደሮቹ እንደኛው ጆሮግንዳ ላይ በቡጠ ሲመታው ትንሹ አውሬ ጭጭ አለ።

«ቆዳውን ከቀዩ ሥጋ ላይ መግፈፉ ግን አላወካቸውም። ሆኖም የሚነካኩት ደም፣ እጃቸው ላይ እየቀዘቀዘ የሚረጋጋው ትኩስ ደም እንዲንቀጠቀጡ አደረጋቸው። የጥንቸሉ ሥጋ እጆቻቸው ውስጥ እንደሚንቀጠቀጠው ሁሉ አላቸውም ከእግር አስከ ራላቸው ተንዘፈዘፉ።

«ምግቡ እንደደረሰ ከጀርመናውያን ጋር ማዕድቀረቡ። መብላት ግን አልሆነላቸውም። እንዲት ጉርሻ እንኳን ሳይቀምሱ ወታደሮቹ ለብቻቸው አጠናቀቁት። በአሮገቷ አለመብላት እምብዛም አልተጨነቁም። አርሳቸውም በፀጥታ ተቀምጠው ወጣቶቹን ሰረቅ እያደረጉ ያስተውሏቸዋል። አዕምሮዎቻቸው ሃሳብ ይገምዳል። ለገሃቸው ላይ ምንም የሚነበብ ስሜት ባለመታየቱ ወታደሮቹ ያስተዋሉት ነገር አልነበረም።

«ድንገት በፀጥታው መሃል እንግዲህ በአንድነት መኖር ከጀመርን ድፍን ወር ሊሆንን ነው። ግን እስከዛሬ ስማችሁን እንኳን አላወቅሁትም አሉ አሮገቷ።

«ወታደሮቹ የሴት-የዋን ፍላጎት ለመረዳት እምብዛም አልተቸገሩም። በየተራ ስማቸውን ተናገሩ። በቂ አልሆነም። በብጣሽ ወረቀት ላይ ስምና የየቤተሰቦቻቸውን አድራሻ እንዲዕፉላቸው አደረጉ። መነሳሪያቸውን አወጡና ትልቁ አፍንጫቸው ላይ በማስቀመጥ ወታደ

ሮቹ የጫጫሩትን ያልተለመደ ዓይነት ፅሁፍ በጥንቃቄና በትኩረት ተመለከቱት። ሲበቃቸው አጣጠፉና ከሥራቸው ውስጥ አስቀመጡት - ከልጃቸው ደብዳቤ ጋር።

«ምግብ እንደተገባደደ፣ እንዳንድ ነገር ላለንዳዳ ላችሁ መሄዴ ነው ብለው ከገበታው ተነሱ።

«እናም የሣር ድርቆሽ እየተሸከመ ሰዎቹ ወደ ሚተኝበት ቆጥ ማጋዝ ጀመሩ።

«በሌትየዋ ያልተለመደ ዓይነት ሥራ ግራ የተጋቡት ወታደሮች ላቀረቡት ጥያቄ ቆጡን የበለጠ ሞቃት ለማድረግ አስበው መሆኑን ገለጹላቸው። ይህኔ ልጆቹም ያግዟቸው ገቡ። በደንብ የታሰሩትን የድርቆሽ ነዶዎች እስከጣሪያው ድረስ በመቆለል ግድግዳው ከከብት መና የተሰራ መልካም መዓዛ ያለው ሞቃት ከፍል ፈጠሩ-ሌሊቱን በመልካም እንቅልፍ ለማሳለፍ።

«ማታ ራት ሲቀርብ አሮጊቷ እህል የማሉ ባለ መቅመሳቸው ከወታደሮቹ አንደኛው በጣም ተጨነቀ። እርሳቸው ግን ሆዳቸውን እንዳመማቸውና ሻል ሲላቸው እንደሚበሉ ገለጹለት። ገበታ ከፍ ካለ በኋላ በደንብ እንዳሞቃቸው በማለት አሮጊቷ የምድጃውን እሣት በደንብ አያይዘው ቁጭ አሉ። አራቱ ጀርመናውያንም ዘወትር ማታ ማታ እንደሚያደርጉት በመሰላላቸው ወጥተው ቆጣቸው ላይ ሠፈሩ።

«ወታደሮቹ ወደሚተኝበት ቆጥ የሚያስገባውን በር እንደቀረቀሩ አሮጊቷ መሰላሉን አነሱት። ከዚያ በኋላ ዋናውን የቤቱን በር በፀጥታ ከፍተው ወጥተው ተጨማሪ የሣር ድርቆሽ እያጋዙ ከሸናው ውስጥ መስመር ጀመሩ። አሮጊቷ በበረዶው ላይ የሚራመ

ዳት ጫማቸውን አውልቀው፣ በባዶ እግራቸው ስለ ነበር ሰዎቹ አንዳችም ኩሽታ አልሰሙም። ሴትየዋ ግን እንቅልፍ ድብን ያደረጋቸው አራት ወታደሮች ኩርፊያ አሁንም አሁንም ጉላ ብሎ ይሰማቸዋል።

«ዝግጅታቸው እንደሚፈልጉት መሟላቱን ሲያረጋግጡ እንደ የድርቆሽ ነዶ አንስተው ምድጃው ላይ ወረወሩት። በእሣቱ እንደተያያዘ አውጥተው ከፍሉ ውስጥ በተቆለለው ድርቆሽ ላይ በተነት። የእሣት ላንቃ እዚያም እዚያም መንጣጣት ሲጀምር የሚከተለውን ለማስተዋል አሮገ፤ ወደ ውጭ ወጡ።

«ከጥቂት ሴኩንዶች በኋላ ቤቱ በብርሃን ተሞላ። ወዲያው የሚያስፈራ ምድጃ ሆነ። ወደ ትልቅ እቶን ነት ተለወጠ። የሚንተገተገው ነበልባል ብርሃን በትንሿ መስኮት በኩል እየሾለከ ምድሩ ላይ ከተጋገረው በረዶ ጋር በመላተም ያንፀባርቅ ጀመር። የብርሃን ዘንጉች ወደየአቅጣጫው ተወጠሩ።

«ከቤቱ ጣሪያ አካባቢ ኃይለኛ ጩኸት ተሰማ። ልብ የሚቀረድድ የፍርሃትና የሥቃይ ዋይታ በማከታ ተል ማስተጋባት ቀጠለ። ጥቂት ቆይቶ ወታደሮቹ የተኙበት ቆጥ በር ተገርስሶ ሲወድቅ እንደ አውሎንፋስ የሚጥመለመል እሣት ቆጡን በአንዲት ቅፅበት ላስ አድርጎ ጣሪያውን በመበርቀስ ወደ ሰማይ መምዘግ ዘግ ጀመረ። ከዚያ በኋላ ቤቱ ፍፁም ደመራ ሆነ።

«ከውስጥ በኩል የሚሰማ ድምፅ አልነበረም። ከነበልባሉ መንጣጣት፣ ከግድግዳዎቹ መገርሰስና መፈረካከስ፣ ከጣሪያው ወራጅ እንጨቶች መሰባሰብ በስተቀር። ድንገት ጣሪያው እንዳለ ተደረመሰና ወለሉ ላይ

ተዘረገፈ። የሚገፈጠፈጥ ጠስና የትንታግ ፈፈቴ ከቤቱ ቅሪት ላይ ቱግ ብሎ ተነሣ።

«በረዶ ለብሶ ዙሪያውን የተኩፈለው ገጠር በነበረ ልባሉ ወጋገን በርቶ ሲታይ ቀይ ቀለም በሰሱ የተነከረ ሸማ ይመስላል።»

«ከሩቅ የደወል ድምፅ መሰማት ጀመረ።»

«እሮጊቷ ተቃጥሎ በማለቅ ላይ ባለው ቤታቸው ትይዩ ቆመዋል። ከሰዎቹ አንዳቸውም አምልጠው እንዳይወጡ ለመከላከል የልጃቸውን እሮጊ ጠብመንጃ አጥብቀው ይዘዋል።»

«ሁሉም ነገር ባለቡት ሁኔታ መፈፀሙን ሲያረጋግጡ ጠብመንጃውን ወደ እሣቱ ወረወሩት። ፍንዳታ ተከታትሎ ተሰማ።»

«ሰዎች ከየአቅጣጫው አየገሰገሱ መምጣት ጀመሩ። ገበሬዎችና የጀርመን ወታደሮች።»

«በፈፀሙት ተግባር የረኩት አዛውንት በወደቀ የዛፍ ግንድ ላይ በፀጥታና በርጋታ ተቀምጠው አገኛቸው።»

«ፈረንሳይኛ ልክ እንደ ፈረንሳይኛ የሚናገር አንድ የጀርመን መኩንን፣ 'ወታደሮችሽ የታሉ?' ሲል ጠየቃቸው።»

«ቀጭን እጃቸውን በመሞት ላይ ወዳለው ቀይ የፍም ከምር ዘረገና 'እዚያ ውስጥ ናቸው' ሲሉ መለሱለት- ጉልቶ በማሰማ ድምፅ።»

«ከበቡዋቸው። ለመሆኑ እሳቱ እንዴት ሊነሣ ቻለ? አለ ጀርመናዊው።

«እኔ ነኝ አሉ አዛውንቷ።

«የተሰበሰቡት ሁሉ አላመኗቸውም። የሁሉም ግምት የእሳቱ አደጋ አሳብዷቸዋል የሚል ነበር። አርገቷ ግን በዙሪያቸው ለተገጠጠውት ሰዎች ጠቅላላ ታሪኩን ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ነገሯቸው። የልጃቸውን መርዶ ከያዘው ደብዳቤ መምጣት እንስቶ ከቤቱ ጋር የጋዩት አራት ሰዎች እስካሰሙት የመጨረሻ ጩኸት ድረስ ስለነበረው ሁኔታ ልቅም አድርገው አወጓቸው። ስለተሰማቸው ስሜትም ሆነ ስለፈፀሙት ድርጊት ያስቀሩት ቅንጣት ጉዳይ አልነበረም፤ ሁሉም ተዘረዘረ።

«ታሪኩ ተነግሮ ሲያበቃ ከቀሚሳቸው ኪስ ሁለት ብጣሽ ወረቀቶች አወጡ። ለመለየት እንዲረዳቸው መነፅራቸውን አውጥተው ዓይኖቻቸው ላይ ጣል አደረጉት። አንደኛውን ወረቀት አነሡና ዙሪያቸውን ለተከሰሱት ሰዎች እያላዩ ይኸኛው የቪክቶር ሞት ነው አሉ።

«ቀጥሎ ደግሞ ሁለተኛውን ወረቀት ከፍ አድርገው እያላዩና ራሳቸውን ወደ እሳቱ አቅጣጫ እየነቀ ነቁ ይህ ደግሞ የነርሱን ስሞች የያዘ ነው። ለቤተሰቦቻቸው ለመፃፍ እንድትችሉ ታስቦ የተዘጋጀ፣ አሉ።

«ረጋ ባለ ሁኔታ እጃቸውን ዘረጉና ትክኻቸውን ለቆመው ጀርመናዊ መኩንን ወረቀቱን ሰጡት። ስለተፈፀመው ድርጊት የሚገልፅ ደብዳቤ ለዘመዶቻቸው

መፃፍ አለብህ። ሁሉንም የፈጠረው እኔ መሆኔንም ግለጻላቸው። እኔ ሸክቱዋሬ ሲሞን፣ ያልወለወንኩት ሴት! መሆኔን ሳይላቸው። አደራ አንዳትረግ።

«መከንን በጀርመንኛ ቋንቋ አንዳት ትወጣህ ሰጠ። አሮገቷ ከመቅደስት ተያዙና ከቃጠሉ የተረፈውን የቤታቸውን ትኩስ ግድግዳ ተደግፈው አንዳቸው ተደረገ።

ወዲያው አሥራ ሁለት ወታደሮች ሃያ ሚትር ያህል ራቅ ብለው ከራት ለራታቸው ተደረደሩ። እሳቸው ግን ፍንክነት አላሉም። ነገሩ ምን እንደሆነ ገብቷቸዋል። በወጥታ ቆመው የሚከተለውን መጠባበቅ ጀመሩ።

«መከንን አጠር ያለች ትዕዛዝ አሰማ። የእሩ ምታ ተኩስ አስተጋባ። እንዲት ነጠላ ተኩስ መጨረሻ ላይ ለብቻዋ ለጠቀች።

«አሮገቷ በቁመታቸው መላ አልወደቁም። ሁለት ቋንቋቸው የተቆረጠ ይመስል መራቱ ላይ ዘፍ አሉ።

«ጀርመናዊው መከንን ወደርግቸው ቀረበ። እካላቸው ሁለት ቦታ ላይ ተቆርጧል። በአንደኛው እጅ ቸው የልጃቸውን ደብዳቤ ጭምድድ አድርገው ይዘዋታል። በደም ተለውጧል።»

ወዳጅ ሲርቫል ጨዋታውን ሲደመድም፣ «ጀርመናቹ የወታደሮቻቸውን ደም የተበቀሉ መስጧቸው የኔንም ህንፃ አቀጠሉት።» አለና በዝምታ ተዋጠ።

እኔ ግን በዚያ ቅዕበት የማስበው ስለነዚያ አፅመብቻ ተገትሮ በቀረው በዚያ የገጠር ቤት ውስጥ የዶግ አመድ ስለሆነት እራት ጨዋ ወጣቶች እናቶችና ግድግዳውን ተደግፈው ስለተረሸነት ሌላዋ እናት ጀግንነት ነበር።

ከዚህ ሃግቤም ሳልመለስ ወደ መራት ጉንበስ ብዬ እንዲት ድንጋይ እንደዘበት አነግሁ። በእሳቱ ተለብልባ የጠቆረች ድንጋይ ነበረች።

አባወራው

ሚካኤል ሾሎሞን

ፀሐይዎ፣ አረንጓዴ ቀለሙ እየለቀቀ ግራጫ መም ሰል በጀመረ ደስ የማያሰኝ ጫካ ውስጥ ተወሽቃለች። ወደ ዶን ወንዝ የሚዳፋውን ቁልቁለት ይገዢ እንደረ ደራሲ። አግሮቹ ከሚያርፉበት ርጥብ አሸዋ የሚተ ነው ጠረን፣ ውሃ ቋጥሮ መበስበስ ከጀመረ ግንድ ከሚወጣው ሽታ ጋር ተመሳሳይ ነው። ቀጭኗ የእ ግር መንገድ በጫካው መሐል እየተሸለከለከች ትጠማ ዘዛለች። ፀሐይዎ ቀለሟን ወደ ሐምራዊ ለውጣ የመ ቃብሩን ስፍራ እየታከከች በጀርባው ስታዘቀዝቅ የም ሽቱ ጥላዎች ከበስተኋላዬ መጠረቃቃም ጀመሩ።

ወንዙን ለመሻገር የምታገለግለው ጆልባ በፀጥታ ወደሚርመሰመሰው ውሃ ገባ ብሎ ከተሰራው ጉርድ ድልድይ ጋር በገመድ ተቆራኝታ ቆማለች። ውሃው ከግርጌዋ ሲወዛወዝ የመንቦራጨቅ ድምፅ ይሰጣል። በቀዳዳዎቻቸው ውስጥ ያሉትን መቅዘፊያዎቿን ደግሞ ወደላይ ወደታች፣ ወደፊት ወደኋላ እየናጠ ያጫውታ ቸዋል።

ሚካኤል አሊከማንድሮቪች ሾሎሞን ከ20ኛው ከፍለ ዘመን የዓለም ታላላቅ ደራሲያን መካከል የሚመደብ የሶቪዬት ደራሲ ነው። የሰፊ የሥነ ጽሑፍ እዝመራ ባለቤት የሆነው ሾሎሞን በ1965 በሥነ ጽሑፍ የኖቤልን ሽልማት ያገኘ ሲሆን፣ ለዚህ ማዕረግ ካበቁት ሥራዎቹ መካከል «ኢንድ ከዋየት ፍሊውስ ዚ ዶን» የተሰኘው ረጅም ልቦለድና «የእንድ ሰው ዕጣ» በሚል ርዕስ የሚታወቀው ናቪላ ዋነኞቹ ናቸው። ሾሎሞን በ1905 ተወለዱ በ19 ? አረፈ።

የጅልባዎ ባለቤት በውስጣ የተጠራቀመውን ውሃ በባልዳ እየደነበቁ ወደወንዙ በማፍሰስ ሥራ ተጠምዶ ይደቃል። አጠገባቸው ስደርስ ቀና አሉና ወደ በጫ በማያደሉ ትንንሽ ዓይኖቻቸው ካስተዋሉኝ በኋላ «ለመሻገር ትፈልጋለህ መሰለኝ? አሁን እንነሳለን! በልገመዱን ፍታ!» በማለት ጮኹ - በሻካራ ድምፅ።

«ሁለታችን ብቻ ቀዝፈን የምንዘልቀው ይመስልዎታል?»

«የግድ ነዋ! ቀኑ እየመሸ ስለሆነ ከአሁን በኋላ የሚመጣ ሰው ያለ አይመስለኝም።»

ሰራያቸውን ወደላይ እየጠቀለሉ ለሁለተኛ ጊዜ ደህና አድርገው ተመለከቱኝ። «የዚህ አካባቢ ሰው አይደለህም. . . ጌታ ከወደድኩ ነው ዱብ ያረገህ ጃል?» ሲሉ ጠየቁኝ።

«ሠራዊቱ ውስጥ ቆይቼ ወደ አገሪ መመለሱ ነው።»

ባለጅልባው ኮፍያቸውን አውልቀው ብርማ ፀገራቸውን በራሳቸው ንቅናቄ ወደ ኋላ መታ እደረጉና ከዓይኖቻቸው ጥቅሻ ጋር መፈራረስ የጀመሩትን የበለበሱ ጥርሶቻቸውን አሳዩኝ።

«በፈቃድ ወይስ እንዲያው መሸለክህ ነው?»

«የለም፤ አንድያየን ተሰናብቼ ነው።»

«አንግዲያስ ምንም የሚያሳስብህ ነገር የለም።»

አንዳንድ መቅዘፊያ ያዝንና ጉዞ ጀመርን። ደን
እያጫወተ በወዲያኛው ማዶ ዳርቻ ላይ ወደ ተኩ
ፊሰው ጫካ ይዞን ነገደ። የወንዙ አነስተኛ ማዕበል
በዕድሜ ብዛት ከከረከሰው የጀልባዋ ሆድና ደረት ጋር
ይላተማል። ለማያዊ የደም ስሮች ባፈጠጡባቸው የጀል
ባዋ ባለቤት እግሮች ላይ ለንበርማ ጡንቻቸው ተወጣ
ጠሩ። ቀለማቸው ለማያዊ መሆን የጀመረው የውስጥ
እግሮቻቸው የጀልባዋን የሚያድጥ ወለል ጨምድደው
ረገጠዋል። አጅቻቸው ረጃጅሞች ናቸው። ከቆዳ በስተ
ቀር ሥጋ የሚባል በላያቸው ያለ አይመስልም። በመ
ዳፎቻቸው አይብ ሉባ ላይ ያጉጠጉጡትን የጣት አጥ
ንቶች የሸፈነው ቆዳ በአያሌ ዓመታት የከባድ ሥራ
ጦስ ገብሯል። ቁመታቸው ረጅም ሆኖ ትኩሻቸው ግን
ጠበብ ይላል። ከወገባቸው ጉበጥ ብለው ሲቀዝፉ አያ
ምርባቸውም። ሆኖም መቅዘፊያው ሲታዘዛቸውና
ጠልቆ እየገባ ውሃውን ሲገምሰው ለጉድ ነው።

ትንፋሻቸው ያለመቆራረጥ ሲወዘገዝግ ይለማ
ኛል። ከለበሱት ሰደርያ መላይ የሱፍ ሹራብ የሚወ
ጣው ጠረን የላብና የትምባሆ ቅልቅል ነው። ጥቂት
አንደተንዝን ወደኔ ዞር አሉና፤

«ጫካው መሃል ሊወሸቀን ነው መሰለኝ። በርግጥ
ደግ አይደለም። በሆንም ምንም ማድረግ አንችልም
ልጅ!» አሉ።

ወንዙ መሃል ላይ ያለው የውሃው አወራረድ
ኃይል ዳርቻው ላይ ካለው ይበልጣል። ጀልባችን
ጋደድ - ዘንበል ብላ አቅጣጫዋን በመለወጧ ውሃውን
ተከትለን መንላፊፍ ጀመርን።

ከግማሽ ሰዓት በኋላ ወገቡ ድረስ በውሃ ወደ
ተዋጠ የቁጤማ ጫካ ተገፍተን ገባን። ሁሉም መቅዘ

ፊያዎች በመሰበራቸው ዳሾቻቸው ብቻ በየቀዳዳዎቹ እንደተሰነቀሩ ቀርተዋል። ጀልባው ጎን ላይ በተበረቀ ሰው ቀዳዳ በኩል ውሃ መግባት ሲጀምር እኛም ሌሊቱን ለማላለፍ ዳርቻው ላይ ወደሚገኙት ዛፎች እመራን። የጀልባዋ ባለቤት የዛፍ ቅርንጫፎች ዘነጣጥፈው መሬቱ ላይ ጉዘጉዙና አጠገቤ ተቀመጡ። ከሸከላ የተሰራ ፒፓቸውን አውጥተው ትምባሆዎቻቸውን እየማጉጠሱን ቡልቅ ያደርጉት ጀመር። ብዙም ሳይቆይ በአናታችን ያረበበውን ጨለማ እየሰነጠቁ የሚያልፉት ዝይዎች በሚያራግቡዎቻቸው አከናፋት ከሚፈጠረው ድምፅ ልቅ ጉልህ ንግግራቸው መሰማት ጀመረ።

«እንግዲህ ወደቤትህ ነዋ፣ ወደዘመዶችህ... መቼም እናትህ ከፉኛ እንደናፈቁህ እንምታለሁ። በስተርጀና ከልጃቸው ጋር ለመሆን መብቃት ለርሳቸው እንዴት ያለ ትልቅ መጽናኛ መሰለህ! አንተ ግን ይህንን አታውቀውም። እናትህ የአንተን ዓይን ለማየት ቀን ቀን ስንቱን ታቦት ሲማጠኑ እንደሚውሉ፣ ሌሊቱን ደግሞ ምን ያህል ዕንባ ሲያዘንቡ እንደሚያድሩ አታውቀውም። ልጆች ስትባሉ ሁላችሁም አንድ ናችሁ። እናንተም በተራችሁ ባለልጅ እስከትሆኑ ድረስ ለቤተሰቦቻችሁ ስቃይና ጭንቀት ቁብ ይኖራችኋል ማለት ዘበት ነው። ግን ወላጆች ለፍሬዎቻቸው ሲሉ የቱን ያህል ፍዳ እንደሚቆጥሩ፣ ስንቱን ችለው እንደሚኖሩ ትንሽ እንኳ ብታውቁላቸው ምንኛ ደግ በሆነ ነበር።

«አንዳንድ ጊዜ አንዳንድ ሴቶች ዓሣ ሲበልቱ ድንገት የሃሞት ከረጠቱን ያራርጡትና የሚዘጋጅልህ ሾርባ ሬት ሆኖ ይቀርባል። የኔም ነገር እንደዚህ ነው ልጅ። ረጅም ዘመን በሕይወት ለመኖር ብታደልም ሕይወት ለኔ ምሬት እንጂ ሌላ ልትሆን አልቻለችም። በርግጥ ዛሬም አለሁ። ሁሉንም ችየው እየኖርኩ ነው።

ሆኖም አልፎ አልፎ ሲበዛብኝ ትዕግስቱ ሁሉ ይሟጠ
ጥና፡ ስማኝ እስቲ ህይወት፡ ለመሆኑ መቼ ነው ማክ
ተማያሽ? . . ፡ ለማለት እገደዳለሁ።

«እንተ ያካባቢያችን ሰው አይደለህም። እንግዳ
ነህ። ስለዚህ የምንገርህን በደንብ አሰብበት፤ አብላላ
ውና በአንገቱ ዙሪያ ማበት የሚገባኝ ገመድ ምን
መሳይ መሆን እንዳለበት ጠቁመኝ።

«እንዲት ልጅ አለችኝ፤ በመጨረሻ ፀደይ አስራ
ሰባት ዓመት ይሞላታል። እና ሠርከለት ምን እንደ
ምትለኝ ታውቃለህ? 'አባባ፤ ካንተ ጋር በአንድ ማዕድ
መቅረብ በጣም ነው የሚያስጠላኝ። በተለይ እጆችህን
ላስተውላቸው ወንድሞቼን መግደላቸው ትዝ ይለኝና
ሊያስመልሰኝም ይቃጣዋል። ...'

«ግን ልጅ ያልገባት እንደ ቁምነገር አለ። ያሁሉ
የጉድ ተግባር ለማን ተብሎ እንደተፈፀመ በጭራሽ
ሊገባት አልቻለም። ግን ሁሉም ነገር የተደረገው ለነ
ርሱ ነበር። ለርሷና ለሌሎቹ ህፃናት!

«አየህ ገና በወጣትነቱ ትዳር መሠረትሁ። ማስቱ
ሽለመቅ ነበረችና ከስማና በሆነም ስምንት ህፃናት
በተከታታይ አስታቀፈችኝ። ዘጠነኛው ላይ ግን ነገር
ተበላሸ። ዕንሱን ደህና ከተገላገለች በኋላ ትኩሣት ጠና
ባትና በእምስተኛው ቀን ይዟት ጥርግ አለ። እኔም
ማቲዎቼን ታቅፌ ረግረግ መሃል እንደተገለገለ ጉቶ
ብቻየን ቀረሁ። እግዚሩም ታልመሰለው ዳተኛ
አይደል፤ ምን ብለምነው፤ ብወተውተው እንዳቸውን
እንኳ በጨቅላነታቸው አልወሰድ ብሎ ሁሉም አደጉ።
ታላቅየው አሳን ተባለ። ፀጉሩ ቁርጥ እንደነው ጥቁር
ሐር ሲመስል፤ ሲያየት የደስ ደስ ያለው ሥራ ወዳድ

ነበር። ብቻ ምናልባት የወጣለት ኮዛክ ነበር - በደረሰው። ሌላው ልጅ የኢሻን የአራት ዓመት ታናሽ ልክ እናቱን መስሎ ወጣ። ወፍራም ኩርምባጥ ቁመናው፣ በናማ ፀጉሩና ዓይኖቹ ዛሬም ወለል ብለው ይታዩ ኛል። ከሌሎች ልጆቹ ሁሉ አብልጬ የምወደው እና ለልቤ ደስታን የሚያገናዕፈው እሱ ነበር። ዳኒላ አልነው ስም ስናወጣለት . . . ሌሎቹ ሰባቱ ግን ገና ትንንሽ ነበሩ። ራስ በራስ የተወለዱ ወንድና ሴቶች።

ኢሻን ለአቅመ አዳም ሲደርስ ከመንደራችን ኮረዶች እንዲን መርጨ አጋባሁት። ወዲያው ባለ ልጅ ሆኖ ቁጭ አለ። ተረኛው ዳኒላ በመሆኑ የምትስማማውን ውሃ አጣጭ እያፈላለግሁት ሳለ የችግሩ ዘመን ከች አለ። በኛ ከልል፣ ከተማ ውስጥ አዲስ የተመለረተውን የሶቪየት ሥልጣን የሚቃወም እንቅስቃሴ በይፋ ተጀመረ። በማግስቱ ኢሻን ሲበር መጣና 'አባዮ፣ ይሄንን ቦታ ጥለን እንሂድ' አለኝ። 'እንሂድና ከቀዮቹ ጋር እንቀላቀል። እባክህ አባዬ በምታምነው ታቦት ልለምንህ! ትክክለኛውና ለዕውነት የቆመው መንግሥት የቀዮቹ ነውና ከነርሱ ጉን እንሰለፍ!'።

«የታናሽየውም ሃሳብ ተመሳሳይ ነበር። ጧት ማታ ለሁለት እየተፈራረቁ ይነዘንዙኝ ገቡ። አላስቆም አላስቀምጥ ቢሉኝ እንደ ቀን ዕቅጩን ነገርኳቸው።»

1 ኮዛክ በሶቪየት ኅብረት በተለይ በሩሲያ ሪፑብሊክ በዶን ወንዝ ዙሪያ የሚኖሩ ከጥንታዊዎቹ የሩሲያ ብሔረሰቦች የአንዱ መጠሪያ ነው። ኮዛኮች በሃይማኖት እጥባቂነታቸውና በተዋጊነታቸው የሚታወቁበት የበለፀገ ታሪክ አላቸው።

«ልጆቼ፣ ሁለታችሁም የመሰላችሁን መንገድ ለመከተል ትችላላችሁ። እኔ ይህንን ለድርጉ፣ ያንን ተወብዬ አላስገድዳችሁም። በበኩሌ ግን ይቺን ተወልጄ ያደኩባትን፣ ወልጄ የከበድኩባትን፣ ተከብሬ የኖርኩባትን ቀዬ ጥዬ ወዴትም ውልፍት አልልም። ከናንተ ሌላ ሰባት አፎች በማዕዱ ዙሪያ መኖራቸውን አትርሱ፤ እያንዳንዱ አፍ ደግሞ በየዕለቱ ጉርሻ ማግኘት ይፈልጋል!» አልኳቸው።

«ከዚህ በኋላ ብዙም አልቆዩ መንደራችንን ለቀውሄዱ። በከተማችን ያሉት የተቃወሞው መሪዎች የቻሉትን ያህል ነፍጥ አሰባሰቡና ከሌሎች የመንደሩ ነዋሪዎች ጋር ወደ ጦርነቱ እንድንዘምት እኔንም ጠየቁኝ።

«በመንደራችን አደባባይ በተደረገው ስብሰባ ላይ ችግራን በትሕትና አስረዳሁ። 'የተከበራችሁ ያገር ሽማግሌዎች' አልኩ። 'ባለቤቴ በመሞቷ ወንድም ሴትም ሆኔ ልጆቻችንን የማሳድገው እኔ መሆኔ ከናንተ የተሰወረ አይደለም። ገና ከጅብ አፍ ያልዳኑ ሰባት ህፃናት አሉኝ። ምንአልባት በውጊያው ውስጥ ብሞት እነዚህን ምስኪኖች ማን ዞር ብሎ ያያቸዋል?'

«በዚህም በዚያ ብዬ ለማስረዳት ሞክርኩ። ግን አልሆነም! በዚያን ሰዓት ማን ሰምቶ ልጄ! ስለዚህ ወደጦር ግንባር መሄድ የማይቀር ሆነ።

«ደግነቱ በዚያን ወቅት ጦርነቱ የሚካሄደው ከመንደራችን ብዙም ርቆ አልነበረም። ታዲያ ከፋሲካ ጥቂት ቀናት ቀደም ብሎ ምን ይሆናል መሰለሁ... ዘጠኝ ምርኩኞች ወደመንደራችን ያመጣሉ። ዳኒላም-የዓይኔ ብሌን ዳኒላ- ከምርኩኞቹ አንዱ ነበር... በሰ

ልፍ ሆነው አደባባዩን አቋረጡና ወደ አዛዦችን ዘንድ ቀረቡ። የመንደሯ ኮዛኮች ግልብጥ ብለው በመውጣት ምርኮኞቹ ይውደሙ! ይወገሩ በከት ሁሉ! ምርመራ ቸው እንዳለቀ ዋጋቸውን እንሰጣቸዋለን፤ 'እያሉ ይጮሁ ጀመር።

«ብርክ ያዘኝ። ጉልበቶቼ እየተጋጩ ባለሁበት ደርቁ ቀረሁ። ግን ለልጄ ለምወደው ዳኒላ ያዘንኩ መሆኔ እንዳይታወቅብኝ ለመደበቅ ታገልሁ። ሆኖም በዓይኖቼ ሰረቅ እያደረግሁ ዙሪያዩን የጉሪጥ ስመለከት ኮዛኮች ጭንቅላታቸውን ወደኔ አቅጣጫ እየነቀነቁ ሲንሾካሽኩ እየሁዋቸው . . . ወዲያው የሻለቃ ባሻ አርካሽካ ወደኔ ቀረበና 'ታዲያ ሚኪሻራ፤ የተያዙትን ኮሚኒስቶች ለመግደል ዝግጁ ነህ?' በማለት ጠየቀኝ።

«እንዴታ! አደባባዮቸው። የተረገሙ ስብስብ አጋንንት ሁሉ!»

«እንግዲያው ይህንን ሣንጃ ያዝና ወደ በረንዳው ሄደህ ቦታ ያዝ አለና በሸር ከተሞላ ፈገግታ ጋር አትኩሮ እያየኝ ሳንጃውን ሰጠኝ። 'ግን እያንዳንዱን እንቅስቃሴህን በጥሞና እንከታተላለን ሚኪሻራ፤ ስለዚህ ጠንቀቅ እያልክ። አለዚያ ደግ አይሆንም።' አለኝ።

«ወደበረንዳው የሚያስወጡትን ደረጃዎች ተጠጋሁና በአእምሮዬ ሃሳብ እያመነዝኩኩ ቆምኩ። 'ቅድስት ድንግል ማርያም... እመብርሃን... ዕውነት አሁን ልጄን - የገዛ ልጄን በእጄ ልገድለው ነው?»

«ድንገት አዛዦችን ድምፁን ከፍ አድርጎ ጮኸ። እስረኞቹ እየተግተለተሉ ከቤቱ ውስጥ ወጡ። የኔው

ዳኒላ ግንባር ቀደም ነበር። እንደ ብቻ አየሁትና ዓይኖቼን ሰበርኩ። ብርድ እንደገባኝ ሁሉ ልቤ ተንቀጠቀጠ ... ጭንቅላቱ አብጦ ባልዲ አከሏል። ቆዳውም የተላጠ ይመስላል . . . በላዩ የረጋው ደም በመድረቁ ቅርፊት መሰሏል። ሌጣ ራሱን ከዱላ ለመክላከል ራሱ ላይ ጣል ያደረጋቸው ሁለት ከሱፍ የተሰሩ የእጅ ንጉደዎች በደሙ ርሰው ደርቀው ፀጉሩ ላይ ተጣብቀዋል... እስረኞቹን ወደመንደሯ ሲያመጧቸው በጣም እንደደበደቧቸው ያስታውቃል. . . ዳኒላ ከበረንዳው እየተንገዳገደ ሲወርድ አጠገቡ ቆሜ አየኝ ... እጆቹን ዘረጋ ... ፈገግ እንደማለትም ሞከረው። ሁለቱም ዓይኖቹ ዘጉነዋል። እንደኛው ጭራሹን ደም አግቷል።

«በልጅ ላይ እጅን ካልሰነዘርኩ እኔም የመንደራ ነዋሪዎች ስለባ እንደምሆንና እምቦቆቅላዎቼም ያለ ሰብሳቢ ሜዳ ላይ ተበትነው እንደሚቀሩ የገባኝ ያን ጊዜ ነበር ... ዳኒላ ወደኔ ተጠጋና 'አባባ' አለኝ 'የምወድህ አባቴ ደሀና ሁን'!

«ዕንባው ጉንጨ ላይ የተጋገረውን የደም ጭቅ ቅት እየጠረገ ቁልቁል ኩለል አለ። እጅን ማንሣት ተላነኝ... ወደ እንጨትነት የተለወጠ መሰለኝ። ... ሣንጃውን ግን በመዳፊ አጥብቄ እንደያዘኩት ነው ... በእጅታው በኩል አንድ ጊዜ ጆሮ ግንዱ ላይ አጠነጋሁት ... እንጂት የሚበላ ጩኸት ተሰማ! እንዴት ዓይነት ጩኸት መሰለህ ... ልጅ ፊቱን በመዳፎቹ ሸፊ ነና ጅው ብሎ ደረጃዎቹ ላይ ባፍጠሙ ተደፋ... ኮዛኮቹ በሣቅ አወኩ። በል እንጂ ሚኪሻራ፣ የያዘኩትን ቀብቅብበት! ለልጅህ ያዘንከለት ትመስላለህ! ግደለው፣ አለያ ደምህን ነው የምንጠጣው! እያሉ ጮኹ።

«እዛዜችን ሁሉንም በቁጣ እየተሳደበ ወደ በረንዳው ወጣ። ዓይኖቼ ውስጥ ግን ማቅና ፈገገታ ደምቆ ይታያል። ወዲያው የመንደራችን ሰዎች ምርኮኞቹ ላይ ተረባረቡባቸው። በሰንጃ ያባዮሏቸው ጀመር። እንጉሉ ዞረ። እንደ ዕብድ አድርጉኝ ጉዳናውን ይገዙ ቁልቁል መሮጥ ጀመርኩ። በመሃሉ ወደ ኋላዬ ገልመጥ ስለ ልጄን ዳኒላን ምን እያደረጉት እንደሆነ እየሁ። የሻለቃ ባሻው ማንጃውን ጉሮሮው ላይ ሻጠበት። ልጄ እንድ ጊዜ ብቻ እንዲረረ ...»

«ሚኪሳራና እኔ ከተቀመጥንበት ትንሽ ዝቅ ብሎ ጀልባዋ የተሰራችበት ጣውላ እየተንቋቋ ሲሰባበር ተሰማኝ። በተሸነቆረው ቀዳዳ ወደ ውስጥ የሚገባው ዓይነት የመንሳጠጥ ድምፅ በረጅሙ ይሰማል። ሚኪሳራ በፒፓው ውስጥ የነበረውን አመድ እያራገፈ፣ «ጀልባችን እየሰመጠኝ ነው። እስከ ነገ እኩሰ ቀን ድረስ እዚህ መቆየታችን አልቀረም። መልካም አጋጣሚ ነው!» አለ።

ለጥቂት ጊዜ ፀጥ ብሎ ከቆየ በኋላ በዚያው በሻካራ ድምፁ ንግግሩን ቀጠለ። «እና ይኸውልህ በዚያ ቀን ለፈጸምኩት ጅብዱ የሃምሳ አለቃነት ማዕረግ ተሰጠኝ።

«ከዚያ ጊዜ አንስቶ በደን ወንዝ ውስጥ ብዙ ውሃ ፈሰሷል። ግን ዛሬም እንዳንድ ምሽቶች አሉ። እንድ ሰው ታንቆ ትንፋሽ ሲያጣ የሚያሰማውን ዓይነት የሣግና የጎቅታ ድምፅ የምሰማባቸው ምሽቶች አሉ። በዚያን ዕለት ፊቴን እዙሬ ስሽመጥጥ ልጄ ዳኒላ ያሰማውን የመሰለ ድምፅ ማለት ነው

«ከዚያ በኋላ እስከ ፀደይ ድረስ የኮምዩኒስቶችን ርምጃ በመግታት ግንባሩን ለብቻችን ገትረን ከረምን።

ወደኋላ ግድም ግን ከጅኔራል ሴክራቲዩቭ ጦር ጋር ተቀላቀልንና ከዶን ወንዝ ክልል በማስወጣት ወደ ሳራቶቭ ክፍለ ሀገር እንዲገቡ አደረግናቸው። የቤተሰብ ኃላፊነት እንዳለብኝ ቢያውቁም ከቦልሽ ጊዥ ጋር የተሰለፉ ልጆች ስላሉኝ ብቻ አዛዦቹ አቤቱታየን ተቀብለው ከግዳጅ ሊያሰናቡቱኝ አልፈቀዱም። እና ይኸውልህ በለስ እየቀናችን እስከ ባላቮቭ ከተማ ድረስ ገፋን። ትልቁ ልጄ ኢቫን ግን ድራሹ ጠፋ። ሆኖም የኛ ኬዛኮች እድራሻውን ማግኘት አልተሳናቸውም።

ለካስ ኢቫን ቀዮቹን ትቶ በ36ኛው የኬዛክ መድፈኛ ባትሪ ውስጥ ተሰልፎ በመዋጋት ላይ እንደሆነ ደርሶ ውበት ናሯል። 'ካገኘነው ሥጋውን ነው የምንዘለዝለው' በማለት የመንደራችን ሰዎች ሲዝቱ ሰማኋቸው።

«አንድ ቀን አካላት ወደምትል መንደር ሰተት ብለን ገባን። 36ኛው የሰፈረባት ነበረች ... የኔውን ኢቫን ወዲያውኑ አገኘት። እጆቹን የጎሊት ጠፍረው አዛዦችን ዘንድ አቀረቡት። ባልተወለደ አንጀታቸው እየተቀባበሉ አበራዩት። ይባስ ብለው እኔን ጠሩኝና 'ወደ ሬጂመንቱ ዋና መምሪያ ይዘኸው እንድትሄድ!' በማለት ትዕዛዝ ሰጡኝ።

«የሬጂመንታችን ዋና መምሪያ የሚገኝበት ሥፍራ ከመንደሯ አስራ ሁለት ኪሎ ሜትሮች ያህል ይርቃል። አዛዦችን የይለፍ ፈቃዱንና ሌሎች ወረቀቶችን እያስረከቡኝ፣ 'ልጅህን ወደ ዋናው መምሪያ አድርሰህ እንድትመለስ ሚኪቫራ።' ለራሱም ደህንነት ቢሆን ካንተ ጋር መሄዱ ይሻለዋል። ምንም ቢሆን ከአባቱ ለማምለጥ የሚሞክር አይመስለኝም!' አለኝ። ወረቀቶቹንና ትዕዛዙን በሚሰጠኝ ጊዜ ሁሉ ዓይኖቼን በፍፁም አያያቸውም ነበር።

«ጌታ ግን ሁሉንም ለኔ ግልጽ አደረገልኝ። ለልጄ እጃቤ እንድሆን የመረጡኝ ያለምክንያት አልነበረም። አዝኔለት እንድለቀውና እሱን ዳግመኛ ሲይዙት እኔንም በሰበቡ ለመግደል ነበር ውጥናቸው።»

«ይኸውልህ ታዲያ የአለቃዬን ትዕዛዝ ተቀብቶ ሳበቃ በቀጥታ ኢቫን ወደታሰረበት ቤት አመራሁ። 'እስረኛውን አስረከቡኝ። ወደ ዋናው መምሪያ እንዳደርሰው ታዝዣላለሁ' አልኳቸው ዘቦቹን።»

«'ያንተው ነው፣ ውሰደው!' ሲሉ መለሱልኝ።»

«ኢቫን ካፖርቱን ትከሻው ላይ አስተካከለና መለየውን ብድግ አድርጎ ለጥቂት ጊዜ በእጆቹ መሃል እያሻሽ ሲጠመዛዝዛት ከቆየ በኋላ መልሶ አግዳሚው ወንበር ላይ ወረወራት። ከመንደሯ ወጥተን ጉዞ ጀመርን - ሽቅብ ኮረብታዋን ይዘን። ንግግር የሚባል የለም። እኔ ብቻ የተከተለን ሰው እንዳለ ለማረጋገጥ ስል አሁንም አሁንም ገልመጥ እያልኩ ዙሪያዬን አቃኛለሁ። ግማሽ መንገድ በመጓዝ መሣለሚያውን አለፍን። የሚታይ፣ ዝር የሚል ነፍስ የለም። ያንደኢቫን ወደኔ ዞር አለና 'አባባ፣ ዋናው መምሪያ ስንደርስ ወዲያው ይገድሉኛል። የምትወስደኝ ወደሞቴ ነው። ለመሆኑ ገሊናህ አሁንም በማንቀላፋት ላይ ነው?!' በማለት ጠየቀኝ።»

«አይደለም ኢቫን አልኩት። 'ገሊናዬ አላንቀላፋም!'»

«ግን ለኔስ፣ አታዝንልኝም?»

«በጣም እንጂ ልጄ። ለያውም ነፍሴን የሚያደቅህ ዓዘን ነዋ።»

«እንግዲያው ልቀቀኝና ልሂድ ... በዚች ምድር ሕይወትን ገና በደንብ አልኖርኩባትም ኮ!»

«መንገዱ መሃል ላይ ድንገት ተንበረከከና ሶስት ጊዜ በግንባሩ እየተደፋ ሠገደ። በዚህ ጊዜ 'እንግዲያስ ፈፋው አካባቢ ስንደርስ መርጥ ጀምር። እኔም ለማ ስመሰል ያህል አንድ ሁለት ጥይቶች እተኩሳለሁ' አልኩት።

«የሚያስገርመው ግን ድሮ ትንሽ ልጅ እያለ እን ኳን አንድም ቀን የፍቅር ቃል ከአንደበቴ ሲወጣ ተሰ ምቶ የማያውቀው አሻን በዚያች ቅጽበት እጆቼን አጥ ብቆ ይዞ እየደጋገመ ሳማቸው ... ከዚያ በኋላ ተጨማሪ ሁለት ኪሎ ሜትሮች ያህል ተንዝን። ሁለ ታችንም ፀጥ ብለን ነበር። ፈፋው አቅራቢያ ስንደርስ ለጥቂት ደቂቃዎች ቆመ። 'እሺ እንግዲህ አባዬ፣ አንሰነባበት! ይህንን ቀውጢ ጊዜ አልፈን በሕይወት ለመገናኘት ከበቃን ቀሪውን ዕድሜህን በሙሉ ሳክብ ርህ እኖራለሁ። የሚያስቀይምህ ቃል ከአንደበቴ አይወ ጣም አለኝ።

«ከዚያ በኋላ በኃይል አቀፈኝ። ልቤም በሃዘን ደማለት።

«በል ልጅ አሁኑኑ ሂድ፣ ሩጥ! አልኩት።

«ወደ ፈፋው አቅጣጫ ተንደረደረ። ወደኋላ ገል መጥ እያለና እጁን ለሰላመታ እያወዛወዘ ወደ ፈፋው በረረ። አርባ ርምጃዎች ያህል እስኪርቅ ድረስ ዝም ብዬ ተመለከትኩት። ከዚህ በኋላ ጠብመንጃዬን ከትከ ሻየ ላይ አወረድሁና እጄ እንዳይንቀጠቀጥ በጉልበቴ

በርከክ ብዬ በልጅ ላይ እንጣጠርኩ። ተኮሰኩ። ጀርባው ላይ መታሁት።»

ሚክሳራ የትምህርት መያዣውን ከረጠጠ ፈልጎ ለማግኘትና እሳት ለኩሶ ፒፓውን ለመማግ ረጅም ጊዜ ወሰደበት። እሳት መለኮሻው መዳፎቹ መሃል ቦግ አለ። የጉንጨጩ ጡንቻዎች ይንቀጠቀጣሉ። ትንንሽ ዓይኖቹ ከአባባጡት ቆይቻቸው ሥር በቁጣ ያስተውላሉ። ፀፀት ግን በጭራሽ አይታይባቸውም።

«እና ... በመጀመሪያ እንደመዘለል አለና አስራ አምስት ርምጃዎች ያህል ሆዱን በእጁ ደግፎ ርጠ። ከዚያ በኋላ ቆም ብሎ ፊቱን ወደኔ መለሰ። 'ግን ለምን አባባ? !' አለኝ። ድንገት መሬቱ ላይ ተዘረጋና ይንፈራገጥ ጀመር።

«ወደ ወደቀበት ሮጫ አጠገቡ ተንበረከኩሁ። ከግንባሩ ዝቅ ብሎ ዓይኖቹ ሰማዩ ላይ አፍጥጠዋል። ከንፍሮቹ በደም እንደረጠቡ ተመለከትሁ። ነፍሱ የወጣች መስሎኝ ነበር። ግን እንደምንም ብሎ ራሱን ቀና አደረገና እጅን ለመያዝ አየሩን በእጁ መዳበስ ጀመረ። 'አባባ ሚስትና አንድ ልጅ አሉኝ...'

«ንግግሩን ግን አልጨረሰውም። ራሱን ወደ ጉን ዘንበል አድርጎ በጀርባው ጧ ብሎ ተዘረረ። የቁስሉን ቀዳዳ በጣቶቹ አንቆ ይዞታል። ፋይዳ ግን አልነበረውም!... ደሙ በጣቶቹ መሃል ይንፎለፎላል። ... አንድ ጊዜ ስርቅ አለውና ትክ ብሎ ያስተውላኝ ጀመር። ምላሱ ግን ለታዘዘለት አልቻለም። ... አንዳች ነገር ለመናገር ይፈልጋል። ሆኖም 'አባ-ባ-አ-አ' ከሚሉት ፊደላት በስተቀር ሌላውን ለማውጣት አልቻለም። ዕንባዩ በዓይኖቹ ግጥም አለ። 'ለኔ ስትል

የሰማዕትነትን ዘውድ በእናትህ መድፋት አለብህ ልጅ።
በርግጥ እንተም ሚስትና ልጅ አሉህ፣ እኔ ግን ሰዓት
ምስክን እፎችን መመገብ አለብኝ። ዝም ብዬ በለቅህ
ኮዛኮቼ እናታም ላያቆዩ እንደሚገድሉኝ ታውቃለህ።
ከዚያ በኋላ ህፃናቱ የሚኖራቸው ዕድል በየቦታው
እየሞሩ በየሰው ስም መለመን ይሆናል። ... አልኩት።

«ለጥቂት ጊዜ እዚያው መሬቱ ላይ እንደ ተንጋ
ለለ ቆየ። በመጨረሻ እጅን በእጁ አጥብቆ እንደጨበ
ጠው ነፍሱ ከስጋው ተለየች። ካፖርቱንና ጫማዎቹን
አውልቆ ያዝኩና ሬቱ ላይ መሃረብ ጣል አድርጌበት
ወደ መንደሯ ተመለስኩ።

«ስለዚህ እንተ መልካም ሰው ፍርድህን እንድት
ሰጥ እሻለሁ! ለልጆቼ ስል ስንቱን ሃዘንና መከራ መሰ
ለህ የቻልኩት? መከራ ፀጉራን ባንዴ ጥጥ አስመሰ
ለው። ለልጆቼ ቁራሽ ዳቦ ለማግኘት ስል ከአቅሜ
በላይ አሰራለሁ። ቀንም ሆነ ሌሊት ሰላም የሚሉ ነገር
አላውቅም። እነሱ ታዲያ... በተለይ ሴቷ ልጅ
ናታሽካ፣ አባባ ካንተ ጋር ባንድ ማዕድ ስቀርብ እን
ዴት መሰለህ የሚያመኝ ... ትለኛለች።

«ይህንን ታዲያ እንደምን አድርጌ ልቋቋመው
የሚቻለኝ ይመስልህል ልጅ?»

የጅልባዋ ባለቤት ማክሻራ አትኩሮ ይመለከተኝ
ጀመር። ከበሰተጀርባው ቅዝብ ያለ ጎህ መቅደድ እየ
ጀመረ ነው። ከወንዙ የማይ ዳርቻ ከሚመጣው የዳክ
ዮዎች ማሰካካት ጋር እንደ ሌላ ድምፅ ተቀላቅሎ ያስ
ተጋባል። «ማክሻራ! እንተ ዲያበሉሱ! ጅልባዋን ይዘህ
ወዲህ ና!» የሚል ገና እንቅልፋን ያልጨረሰ ሰው
ሻካራ ድምፅ ይሰማል።

እንደ በርሜል አሞንቴያይ

ኤ.ድ.ጋር አሰን ፖ'

ፎርቱናቶ በልዩ ልዩ መንገዶች ሲበድለኝ፤ ሲያ ስቀይመኝ፤ ሲያቆስለኝ ነበር የኖረው። እያሌ ዓመታት በትዕግስት አግልፈዋለሁ። በመጨረሻ ግን ከአቅሜ በላይ ሆኑ። እንክፍ፤ ደካማ እያለ በይፋ መስደብ ሲጀምረኝና በምክራት የቤተሰቤ ስም ላይ ማላገጥ ሲጀምር አምርሬ ልበቀለው ቆረጥሁ። ለራሴ ቃል ኪዳን ገባሁ። ታዲያ ውግኔና ዕቅዴን ሁሉ ለራሴ አምቁ ያዘኩት እንጂ ለእንደም ሌላ ነፍስ አልተነፈስኩም። ፀጥ እንዳልኩ ዋጋውን እከፍለዋለሁ። ግን በጥንቃቄ ነው። በጥንቃቄ እንደተወጠነ ሁሉ ሲፈፀምም በመጨረሻው ከፍተኛ ጥንቃቄ ይሆናል። በደሌን እበቀል ብዬ ሥቃይ እንዲደርስብኝ አልሻም። ጥፋት ደግሞ በዚህ ዓይነት ሊታረም አይችልም። ስለዚህ ፎርቱናቶ ዋጋውን የሚያገኘው ለየትኛው ጥፋቱ እንደሆነና በማን እጅ እንደሚከፈለው ጥፋ አድርጎ ማወቅ ይኖር በታል።

በኔ ላይ ጥርጣሬ እንዲያደርስኩ የሚያነቃ እንዳ ችም ፍንጭ አልሰጠሁትም። ጥንቃቄዬ ፍፁም ነበር። የትም ቦታ ስንገናኝ ፈገገታዬን አልገሰዋለሁ። እርሱ

ኤ.ድ.ጋር አሰን ፖ' በ1809- በአሜሪካ አገር በማሳቸሱት ስግነት የተወለደ የብዕር ሰው ነበር። ፖ' አሜሪካ በመጀሪ መያው ረድፍ ከምታሰልፋቸው ታላላቅ ባለቅኔዎች አንዱ ከመሆኑ ሌላ ድንቅ በሆነው አሜሪካ ልቦለዶቹ ለዚህ የሥነ ፅሁፍ ዘርፍ ዕድገት አስተዋዕኦ አበርክቷል። ፖ' የሞተው በ1849 ነው።

ግን አይታየውም። ያ ሁሉ ፈገገታ የደገስኩለትን እያ ሰብሁ መሆኑ አይገባውም።

ፎርቱናቶ በአካባቢያችን በጣም የሚፈራ ኃይለኛ ሰው ቢሆንም ግልጽ ድክመቶችም ነበሩት። መቼም ስለወይን ጠጅ ከእርሱ በላይ የሚያውቅ ለአሣር ነው። እሱም በዚህ ዕውቀቱ ይኮራበታል። በርግጥ በዚህ ጉዳይ እንመሳሰላለን ለማለት እደፍራለሁ። እኔም በቅምሻ ብቻ የወይን ጠጅን ዕድሜ የማወቅ ችሎታ አለኝ። አንዳንዴ ሲያመቸኝም ረጅም ዕድሜ ያላቸውን ውድ የወይን ጠጆች እገዛለሁ።

አንድ ቀን ደንገዝገዝ ሲል ፎርቱናቶን አገኘሁት። ከወትሮው ይበልጥ ሞቅ ባለ ሁኔታ አነጋገረኝ። ዓመተ-ባል ስለነበር ብዙ ሲጠጣ መዋሉ ያስታውቃል። ከላይ እስከታች በክት ልብስ ተሰትሯል። ራሱ ላይ ጣል ባደረገው ባርኔጣ ዙሪያ ትንንሽ ቃጭሎች ተንጠልጥለው በተንቀሳቀሰ ቁጥር ይቅጨሰጨላሉ። በዚያን ወቅት ስላገኘሁት፣ በጣም ተደስቶ ስለነበር ለሰላምታ የጨበጥኩትን እጁን መነቅነቄን ማቆም ተሳነኝ።

«ወዳጅ ፎርቱናቶ በድንገት ስለተገናኘን በጣም ነው ደስ ያለኝ። ይኸውልህ ሰሞኑን አንድ በርሜል አሞቲንያይ¹ አግኝቼ ነበር። ግን ዕውነተኛ ንፁህ አሞ ንቲያይ መሆኑን ተጠራጥሬአለሁ» አልኩት።

¹ አሞንቲያይ ዋጋው በጣም ውድ የሆነ ምርጥ የስፖርት ወይን ጠጅ ነው።

«ምን?» አለ። «አሞንቲያዶ?! ለያውም በርሜል መሉሉ? ሊሆን አይችልም። በዚያ ላይ ደግሞ በአውዳ መት ለሞን! አይመስለኝም!»

«የኔስ ፕርጣሬ በዚህ አይደል» አልኩ። «በጣም የሚገርመው ግን እንተን ሳላማከር መሉሉውን ዋጋ መክፈሉ ነው። ለነገሩም ስላልተሣካልኝ እንጂ እንተን ፍለጋ ያልገባሁበት ምን ቀዳዳ አለ።»

«አሞንቲያዶ!»

«ሆዴ ግን አሁንም በቅሬታ እየዋለለ ነው። የግድ ማረጋገጥ ይኖርብኛል።»

«አሞንቲያዶ!»

«አሁን እኮ የምሄደው ወደ ሎክሬዚ ነበር። ምና ልባት እንተ በበዓሉ ምክንያት ካልተመቸህ እሱን ላማ ከረው ወሰኔ ወደቤቱ እያመራሁ ነበር። መቼም ስለ ወይን ጠጅ ከሚያውቁት ጥቂት ሰዎች አንዱ እሱ ነውና...»

«ሎክሬዚኮ የወይን ጠጅ ከውሃ ለይቶ መናገር አይችልም።»

«እኔ ምናባቱን አውቃለሁ ብለህ! ብቻ አንዳንድ አጋለሶች በወይን ጠጅ ቅምሻ ካንተ የሚስተካከል ችለኛለሁ እንዳለው አስመስለው ያወራሉ።»

«በል ና እንሂድ!»

«ወደት?»

«ወደቤትህ ነዋ»

«ተወ. አይሆንም ወዳጅ፣ የዛሬው ቤቱ ይሻላል። በርግጥ ለጊዜው የምትሂድበት አጣዳፊ ጉዳይ ላይኛ ርህ ይሻላል። ግን ኃይለኛ ጉንፋን እንደያዘህ ይተየኛል። የወይን ጠጅ የማክማትበት የምድር ቤቱ ከፍል ደግሞ በጣም ቀዝቃዛ ነው። ጎላ ለጤናህ ደግ አይሆንም።»

«ግድየለም እንሂድ። ጉንፋንም ቢሆን እስተዘሀ ለከፋ የሚሰጠኝ አይደለም። አሞንቲያዶ! አይ ወዳጅን አንድ አላቲ ሳይጫወትብህ አልቀረም። ሎዝሬዘን ግን እርግጠኛ። አሞንቲያዶን ከሌላ የወይን ጠጅ መለየት አይቻልም።»

ፎርቱናቶ የጀመረውን ንግግር ማይጨርስ ከንደን ጨምድዶ ያዘው። እኔም ፊቱ ላይ አንድ ጭምብል /ማሰክ/ ጣል አድርጌ ካባየን ትክክለኛ ላይ እስተካከልሁና ተከተልኩት። በቀጥታ ወደ ቤት አመራን።

ቤቱ ጭር ብሏል። ከሠራተኞቹ አንዱ እንኳን የለም፤ በሙሉ ሄደዋል። ቀን ከቤት ሰወጣ፣ እስከሚቀጥለው ማለፍ እንደማልመለስ በመግለፅ አንዳቸውም ቤቱን ጥለው ውልፍት እንዳይሉ ትዕዛዝ ሰጥቻቸው ነበር። ግን ገና እግሬ ወጣ ከማለቱ ሁሉም ቤቱን ጥለው ወደበዓሉ ሥፍራ እንዲሄዱ የሚያስገድድ ትዕዛዝ መሆኑን ልቦናዬ ያውቀዋል።

ግድግዳው ላይ ካለው ቀንዲል ሁለት ነበልባ ላቸው በደንብ የሚንተገተግ ፋናዎች እነግሁና አንዱን ለፎርቱናቶ ሰጠሁት። እኔ እየመራሁ እሱ እየተከተለ ደርዘን ያህል ከፍለኩት አያቋረጥን ከተንዝን በጎላ ወደ ምድር ቤቱ እሚያስገባው በር

አጠገብ ደረሰን። አሠራሩ በቅስት ቅርፅ ነው። እንዲ
ጠነቀቅ ከመከርከት በኋላ በኔ መሪነት በደረጃዎቹ
ቁልቁል መውረድ ጀመርን። ደረጃዎቹ ግርጌ ስንደ
ርስ በምድር ቤቱ የአፈር ወለል ላይ ጉን ለጉን
ቆምን። ያ ሥፍራ የሞንት ሬሶር በተሰብ አባላት
የመጨረሻ ማረፊያ ነበር።

ጓደኛዬ ሲጋተው በዋለው የወይን ጠጅ ሰብብ የእ
ካሉን ማዛን መጠበቅ እንደግነው ለመረዳት አላዳገ
ተኝም። አጠገቡ ቆሞ ዘመም ዘመም ሲል ባርነጣው
ላይ የተንጠለጠሉት ቃጭሎች ለዘብ ያለ ድምፅ ያለ
ማለ።

«በርሜሎስ?» አለ።

«ትንሽ ወደውስጥ ገባ ይላል» አልኩት። ዓይኖ
ቼን አትኩራ ሳስተውላቸው ብልቃጥ መስለው
ታዩኝ። ቀኑን መላ ሲጨልጥ የዋለው ሺኖ ውጤት
ነው። «ለመሆኑ ጉንፋኑ ከመቼ ጀምሮ ነው የያዘህ?
ጤንነትህን መጠበቅም አለብንኮ። ሀብታምና ተወ
ዳጅ ሰው መሆንህን አትዘንጋ። በዚያ ላይ እኔ አንድ
ወቅት እንደነበርኩት፣ ፍፁም ደስተኛ ነህ። ስለዚህ
ወደኋላ ብንመለስ ይሻላል። ለቅምሻው እንደሆን
ለኩከራዬ...»

«ግዴለም» አለ መቼም በጉንፋን አልሞት።»

«አሰስ ዕውነት ነው። ግን ጥንቃቄ ማድረግ አለ
ብህ።» አልኩና መሬቱ ላይ ከተደረደሩት ጠርመሶች
አንዱን አንስቼ አንገቱን ቀነጠሰኩት።

«የወይን ጠጅ ለብርዱ ፍቱን መድሐኒት ነው።
በጥቂቱም ቢሆን ያሟሙቀናል።»

መጠጡን ወደ ከናፍሩ እያስጠጋ የጉራጥ ተመለ
ከተኝ።

«በዙሪያችን ላሸለቡት የሞንትሬሶር መታን ፅዋ
ዩን አገሃለሁ።» አለ።

«እኔ ደግሞ ረጅም ዕድሜ እመኝልሃለሁ።»

ከንዴን ያዘኝና ወደ ውስጥ ዘለቅን።

«ይህ የምድር ቤት እንዴት ትልቅ ነው ጃል!»
አለ።

«የሞንትሬሶር ቤተሰብ ትልቅ፣ ኃያልና ኩሩ ነበር»
በማለት መለስኩለት።

የጠጣነው የወይን ጠጅ መቀት እየሞላብን
መሄድ ጀመረ። በተለይ በወዳጅ ዓይኖች ውስጥ ሲን
ፀባረቅ ቁልጭ ብሎ ይታየኛል። ቃጭሎቹ በሚፈጥ
ሩት ደምፅ ውስጥ ጥርት ብሎ ይሰማኛል።

ወደ ምድር ቤቱ ውስጥ በጣም እየጠለቅን በሄ
ድን መጠን በግራና ቀኝ ተቆልሎ የሚታየው የአፅም
ከምር ይጨምር ጀመር። የመታን አጥንት ባይነት
ባይነቱ እየተገባበረ የአፅም ኩይሣ ሠርቷል። በየጣ
ልቃው ደግሞ የወይን ጠጅ በርሜሎች አለፍ አለፍ
እያሉ ተገሸረዋል።

ድንገት ርምጃዬን ገታሁ። «አሁን የምንገኘው
ከወንዙ ውሃ በታች ነው። ወንዙ የሚፈሰው ልክ

በአጥንቶቹ ከምር እናት ትይዩ ነው። ስለዚህ ተመልሰን መውጣት ይኖርብናል። ቀዝቃዛው ለጤናህ...»

«የለም፣ መቀጠል አለብን፣» በማለት አቋረጠኝ።

«በመጀመሪያ ግን ተጨማሪ የወይን ጠጅ መቅመሱ አይከፋም።»

የሌላ ጠርመራ አንገት ጎመድኩና ሠጠሁት። ጭልጥ አድርጎ ጠርመራን ካጋባ በኋላ ከት ብሎ ማቀ።

እንደገና ቁልቁል መውረዳችንን ቀጠልን። ዝቅ... ዝቅ... ዝቅ እያልን በመጨረሻ በጣም ጥልቅ ወደ ሆነው አካባቢ ደረስን። በስፍራው ያለው አየር እየሣሣ በመሄዱ የፋናዎቻችን ነበልባል እየተሰለመለመ መጥፋትም ይዳዳው ጀመር።

ከቆምንበት ራቅ ብሎ በከፍሉ የመጨረሻ ጠርዝ ላይ አንዲት ትንሽ ክፍል ቢጤ ትታያለች። የእፅም እንክልካይ እየታከካቸው በመቆለሉ ሦስቱ ግድግዳዎቿ አይታዩም። በአራተኛው ግድግዳ ላይ ግን የእፅሙ ድርድር ተንዶ መሬቱ ላይ ተበትኗል። በዚህ ኛው ግድግዳ ላይ አንድ ጠባብ ክፍተት አለ። በከፍተቱ በኩል ሌላ ክፍል ከበስተጀርባ ይታያል። ሥፍራው በጣም ጨለማ በመሆኑ የፋናዎቹ ፈዛዛ ነበልባል ሊያሳዩን የቻለው ጥቂቱን ብቻ ነው።

«ሂድ። ወደፊት ሂድ በል።» አልኩት። «አሞንቲያ ደው ያለው እዚያ ውስጥ ነው። መቼም ሎክሬዚ...»

«ምነው እሱን ሰውዬ ብትረግው። ምንም የማያውቅ ደደብ ነው አልኩህ» አለ ወዳጄ፤ እሱ እየመራ እኔ እየተከተልኩ ወደፊት ስንራመድ።

ግን ብዙም ሳንገፋ ከከፍሏ ግድግዳ አጠገብ ደረሰ። ርቀቱ አጭር በመሆኑ ግራ ተጋብቶ ባለበት ተገተረ። ወዲያው ተከታትሎ በተፈፀመው ፈጣን ድርጊት በመደናገጡ ግብግብ ሊገጥመኝ አልቻለም። እኔስ ምኔዋዛ ነው. . . ጊዜ ሳላባከን ከግድግዳው ጋር በተሰራ ካቴና ሁለት እጆቼን ከረቸምኩት። ተግባራን ስፈፅም ወደ ጎላ ፈንጠር ብዬ በቅልጥፍና አፈገፈግሁ።

«አስቲ ግድግዳውን በእጅህ ዳብሰው፤» አልኩት። «የማይረዳው ውሃ በላዬ ላይ እንዴት እንደሚያዥ ይሰማሃል። እና ወዳጄ ሆይ፣ ለእንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ተመልሰህ እንድትወጣ ልጠይቅህ። አይሆንም? እንግዲያው እኔ እዚህ ጥየህ እወጣለሁ። ከዚያ በፊት ግን በኔአቅም ልፈፅምልህ የምችለውን ሁሉ ማድረግ አለብኝ።»

«አሞንቲያዶውን!» በማለት ጮኸ፣ ነገሩ ሁሉ ያልገባው ወዳጄ።

«ልክ ነህ» ስል መለስኩለት። «አሞንቲያዶውን ነው።»

እነዚህን ቃላት ከተናገርኩ በጎላ መሬት ላይ የተዘረከረኩትን አጥንቶች ወዲያና ወዲህ እየበታተንኩ ቀደም ሲል በቦታው ያስቀመጥኳቸውን ልዩ ልዩ መሣሪያዎች አመጣሁ። ጊዜ ሳላባከን ወዳጄ ፎርቱናቶ ወደታሰረበት እነስተኛ ከፍል የምታስገባውን ጠባብ

ከፍተኛ የመድራን ሥራዬን ተያያዝኩት። የመጀመሪያውን ረድፍ ድንጋዮች በጥንቃቄ ደረደርኳቸው።

ጥቂት እንደሰራሁ ወዳጄ ከወይን ጠጅ የተቸረውን ድፍረትና ጉልበት ሁሉ እየከሰረ መሢድ መጀመሩን ተገነዘብኩ። ለዘብ ያለ ጩኸት አሰማ። ጩኸቱ ግን በደንብ የሰከረ ሰው ጩኸት አይመስልም። ረጅም ፀጥታ ተከተለ። ሥራዬን ቀጠልኩ። ኃይለኛ የሰንሰለት መንገጫገጭ ጆሮዬን ነረተው። በአንዴ ብቻ አልቆመም። ድምፁ ለብዙ ደቂቃዎች ቀጠለ። ሥራዬን አቋረጥኩና መራቱን ባለበሰት አጥንቶች ላይ ቁጭ ብዬ በደስታ ማዳመጥ ጀመርኩ። ጥቂት ፋታ። እንደ ገና ፀጥታ አረበበ። እነም ወደ ሥራዬ ተመለስኩ። አዲስ የማገንገጫ ግድግዳ ቁመት እየደገ ነው።

ውሃ ከማይገኘው ግድግዳ ጋር በሰንሰለት ከተቀየደው ሰው ልሣን ነርቭ የሚቀረደድ ዋይታና እራታ ይፈልቅ ጀመር። የድምፁ ኃይልነት ወደጎላ ገፍተሮ ከቆምኩበት የሚፈነግለኝ መሰለኝ። ለጥቂት ጊዜ የሠራጀስሜ ተብረኩክ። ሩህያዬ ተንሰራሰራች። ግን እንደምንም ጥንካሬዬን አሰባሰብሁና ወደ ሥራዬ ተመለስኩ። የሦስተኛውን ረድፍ ድንጋዮች መደርደር ይገባለሁ። ከወዳጄ ጩኸት አብልጬ በመጮኸ፣ ለጩኸቱ ምላሽ ሰጠሁት። ጩኸቱን በጩኸቱ ዋጥኩት። ፀጥታ አለ።

አሁን እኩሉ ሌሊት ሆኗል። ሥራዬ ወደ መገባደዱ እየተቃረበ ነው። የሚቀረኝ አንድ ከፍ ያለ ድንጋይ በተገቢ ቦታው ላይ ማስቀመጥ ብቻ ይሆናል። ግን ከወደውስጥ የለበጣ ዓይነት ግቅ በለሆነ ሰው ሰማቱ ፀጉራ ቀጥ ብሎ ቆመ። በማክታተል ደግሞ

ከቶም የፎርቱናቶን የማይመስል ድምፅ መጣ። ድምፁ ፀፅ።

«የወይን ጠጃችንን እየከመከምን፣ ስለዛሬው ሁኔታ እየተሣሣቅን እንደምንጨዋወት አምናለሁ» አለ።

«አሞንቲያዶው!» አልኩ።

ሣቁን መልሶ ደገመው። «አዎ፣ አሞንቲያዶው። እኔ የምልህ ግን ወዳጄ በጣም የመሽ አይመስልህም? ባለቤቱ እመቤት ሆይ ፎርቱናቶና ሌሎችም ስለሚጠብቁኝ በጊዜ ብንሄድ አይሻልም?» አለ።

«አዎ፣ ይሻላል እንጂ። በጊዜ ብንሄድ ይሻላል፤» ስለ መለስኩለት።

«ስለእግዚያብሐር ብለህ ሞንትሬሶር!»

ለነዚህ ቃላት ግን ምላሽ አላገኘሁም። ፍፁም ፀጥታ ሆነ። ድምጹን ከፍ አድርጌ ተጣራሁ።

«ፎርቱናቶ!»

ምንም መልስ የለም። እንደገና ተጣራሁ።

«ፎርቱናቶ!»

እሁንም መልስ የለም። እንደኛውን ፋና ያገኘና ወደመጨረሻዋ ቀዳዳ በማስጠጋት የገዘለባሉን ፊዛዛ ብርሃን አዳሰ ከተገነዘው ግድግዳ ጅርባ የተጋገረውን

ድቅድቅ ጨለማ በመጠኑ እንዲገፈው እደረግሁ።
የቃጭሎቹ ድምፅ ብቻ ተሰማኝ። ሌላ ምላሽ የለም።
ልቤ ከፋኛ ታመመ። ሥራዬን ለማጠናቀቅ መጣደፍ
ጀመርኩ። የመጨረሻውን ድንጋይ እንደምንም ታግዬ
ቦታው አስገባሁት። ልክክ አለ። ቀዳዳዎ ተደፈነች።
መሬቱ ላይ የተዘረከረከውን የአጥንት ዘር እያነሳሁ
ወደአዲሱ ግድግዳ በማስጠጋት እንደወትሮው መደር
ደር ጀመርኩ። የጥንቱ የግድግዳ ሽፋን የቀድሞ ቦታ
ውን ያዘ። ለግማሽ ምዕተ ዓመት እነዚያን አጥንቶች
ማንም የረበሻቸው አልነበረም።

ሃሙና ብቻ . . .

ሄርናንዶ ቴሌዝ

ሲገባ እንዲትም ቃል አልተነፈሰ። ከምላጮቹ መሃል ሻል ሻል ያሉትን በየተራ እያነሳሁ በሰለት ማውጫው ቀበቶ ላይ ወሰድ መለስ በማድረግ በመሃል ላይ ነበርሁ። ብቻ የገባው ሰው ማን መሆኑን ስመለከት ሁለመናዩ በድንጋጤ ያረገድ ጀመር። እርሱ ግን ሁኔታየን ያጤነው አይመስልም። የሠራ አካሌን የሚንጠውን ውስጣዊ ስሜቱን ለመቆጣጠር ያመቸኝ ዘንድ ምላጮቹን እየሃልኩ፣ ስለታቸውን በአውራጣቴ ሥጋ ላይ መፈተሼን ቀጠልኩ። ደበልጥ ርግጠኛ ለመሆን ደግሞ ምላጮቹን ወደላይ ከፍ እያደረግሁ ስለቱ በሚገባ መውጣቴን በበሩ በኩል በሚገባው ብርሃን አማካይነት አረጋግጣለሁ። ሰውየው ጥይቶች የተሰገሰጉበትንና የሽጉጡ ማኅደር የተንጠለጠለበትን ቀበቶውን ፈታና ከግድግዳው ውስጥ ብቅ ብላ በምትታይ ሜንጦ ላይ ሰቀለው። መለዩውን ከራሱ አንስቶ ቀበቶው ላይ ደረባት። ከዚያ በኋላ የከራሻቱን ሽምቀቆ እያላላ ወደኔ በመዞር «የዛሬው ሙቀት ደግሞ አንድያውን ገሀነም ሆኖ የለም እንዴ! እስቲ ፈጠን ብለህ ይህን ጸም አንላልኝ» አለና ወንበሩ ላይ ተቀመጠ።

ሄርናንዶ ቴሌዝ የኩሎምቢያ /ደቡብ አሜሪካ/ ተወላጅና ከዘመናችን ዝነኛ ደራስያን አንዱ ነው። ከጥቂት ዓመታት በፊት ሕይወቱ ያለፈው ይህ ብዕረኛ ደበልጥ የሚታወቀው በአሜሪካ ልቦለዶቹና ወገኖቹ ሲሆን በጋዜጠኝነት መያም ስመ - ጥር ነበር።

የጸ.መ. ዕድሜ ከአራት ቀናት እንደማይበልጥ ገመትሁ። የኛን አርበኞች ለመመንጠር ሲባል መሰን በቻውን የተካሄደውም ዘመቻ የወሰደው አራት ቀናት ነው። በፀሐይ ሐሩር ሲጠበስ የከረመው ፊቱ ሳምባ መስሏል። ጸ.መ. ላይ የምቀባውን ሣሙና በጥንቃቄ ማዘጋጀት ጀመርኩ። ከሣሙናው ላይ ጥቂት ቁር ጥፋጮችን በሴንጢ እየቀረፍኩ ኩባያ ውስጥ ከጨ መርኩ በኋላ ከጥቂት ለብ ያለ ውኃ ጋር ስበጠብጥ አረፋው በአፍታ ተኩረፈረፈ። «ሌሎችም የአሠላው ቡድን አባላት ይህን ጸ.ማቸው የዚህኑ ያህል እድገት ይሆናል» አልኩ አረፋውን እየመታሁ።

«የሚያረካ ተግባር ነው የፈፀምነው። ቀንቶናል። ቀንደኞቹ ተይዘዋል። የሞቱትንም አስከሬን ይዘን መጥተናል። በህይወት ያሉትም በአፋጣኝ ይረሽናሉ፣ ብዙም አይቆዩ።»

«የተያዙ ስንት ይሆናሉ?» ጠየቅሁት።

«አሥራ አራት። ወደ ጫካው በጣም ዘልቀን ባን ገባ ኖሮ በጭራሽ አናገኛቸውም ነበር። አሁን በደንብ እንበቀላቸዋለን። እንዳቸውም አይተርፉምንም።»

በአረፋ የተሸፈነውን ብሩሽ በእጅ ይገፍ ቁልቁል ስመለከተው ወንበሩ ላይ ጋለል አለ። ገና ጨርቁን ማልበስ አለብኝ። ከፉኛ መደናገጤ ምንም አያጠያይቅም። ከመሣቢያው ውስጥ አንድ ጨርቅ አውጥቼ ደረቱ ላይ ጣል አደረግሁና በእንገቱ ዙሪያ ቋጠር ኩት። ወሬውን ሊያቆም አልቻለም። ምናልባት የእርሱ ፓርቲ ደጋፊ መስየው ይሆናል።

«በቀደምለት ከወሰድነው ርምጃ የከተማው ሕዝብ ጥሩ ትምህርት እንደቀሰመ ርግጠኛ ነኝ» አለ።

«አዎ» በላብ በወረዛው ጥቁር እንገቱ ዙሪያ ቋጠሮውን እያጠበቅሁ መለስኩለት።

«ድንቅ ትርጓሜ ነበር። አይደለም?»

«በጣም ጥሩ እንጂ።» አልኩ ብሩሹን ለማንግት ፊቱን እያዞርኩ። ሰውየው እንደደከመው ከሚያመለክት እንቅስቃሴ ጋር ዓይኖቹን ከደንኖ ማመናው የሚሰጠውን ተህድሶ መጠበቅ ጀመረ። እንደዚያ በጣም ቀርቦኝ እያወቅም። የአራቱን አብዮታዊያን ስቅላት ለመመልከት የከተማው ነዋሪዎች በትምህርት ቤቱ ቅጥር እንዲሰበሰቡ ባደረገበት ቀን ለጥቂት ደቂቃዎች ፊት ለፊት ግጥምጥም ብለን ነበር። በሆንም ልብ ብዬ አላስተዋልኩትም። የገዚያ አርበኞች የተዘነጣጠሉ በድን አካላት መላ ጥምናየን ጨምድደው ስለያዙት አሁን በመዳፎቹ መሀል ላስገባው የተሰናዳሁትን ሰው ፊት በማገባ ለማጤን አልቻልኩም። በርግጥ የሚያስጠላና ቀፋፊ ፊት አይደለም። ያለዕድሜው ጠና ያለ የሚያስመስለው ሪዙ እንኳ ተስማምቶታል። ቶሬስ ይባላል። የሻምበል ቶሬስ።

የመጀመሪያውን ዙር ማመና ጸሐፊ ላይ መለቅለቅ ጀመርኩ። ዓይኖቹን እንደከደነ ወንበሩ ላይ ተንጋሏል። «ዛሬ ከቀትር በኋላ ብዙ የማከናወነው ሥራ ባይኖርብኝ በቀላሉ እንቅልፍ ሊወስደኝ በቻለ ነበር።» አለ።

ማመና መቀባቱን ቆም አደረግሁና ስለጉዳዩ ምንም ስሜት የሌለኝ በማስመሰል ዓይነት ጥያቄዬን ሠንዘር አደረግሁ።

ዛሬም የሚረገጡ አሉ።

እንግዲያም ግን የዛሬው ግድያ ዝግ ዛለ ሁኔታ ነው የሚረገጠው።

የግሙናውን አረፋ ጊሙ ላይ መለሰኔን ቀጠ ልኩ። እጅቼም እንደገና መንቀጥቀጥ ጀመሩ። ሰውየው ግን ሊያስተውለው አይችልም። ለኔ ጥሩ ነው። ሲገባ ማየታቸው እያጠራጥርም። ጠላት ቤት ውስጥ እስከገባ ደግሞ እንዳንድ ሁኔታዎችን ማስከተል ስለማይቀር ጥንቀቁ ማድረጉ አይከፋም። ጊሙን እንደማናቸውም ደንበኛ በጥንቀቁ የመላጩት ግዴታ አለብኝ - ረጋ ብዬ። በቆዳው ላይ ካሉት ቀዳዳዎች አንዱ እንኳን ጠብታ ደም ማፍለቅ የለባትም። የተቆጣጠሩ ፀጉሮች ምላጩን አደናቅፈውት ቆዳውን እንዳይጭር ወይም እንዳይቆርጠው መጠንቀቅ ያሻል። ፀጉሩ ሙሉ ጭ ብሎ ተላጭቶ ቆዳው ንፁህና ለሥላሣ መሆኑን በአይ በሉባዬ ያስሸ ማረጋገጥ ይኖርብኛል። አዎ በሀብፍ አብዮተኛ ብሆንም ለሥራዬ አከብሮት ያለኝ፤ ኃላፊ ነት የሚለማኝና በሥራዬ ጥራት የምኩራ ፀጉር አስተ ካካይ መሆኔንም ማስመስከር አለብኝ። እና ይህ የአራት ቀናት ዕድሜ ያለው ሪዝ ለኔ ብርቱ ፈተና ነው።

ምላጩን እንግሁና በአንደኛው ጉንጩ በኩል ያለ ውን ጊም በመላጩት ሥራዬን ጀመርኩ። ምላጩ ተግባሩን በጥሩ ሁኔታ ማከናወኑን ተያያዘው። ፀጉሩ ጠንካራና ከርዳዳ ቢጠ ነው። ረጅም ባይሆንም በእባ ቃቀሉ ጥቅጥቅ ብሏል። ቀስ በቀስ ቆዳው መታየት ጀመረ። መድረቅ የጀመረው የግሙና አረፋ ከፀጉር ቁርጥራጮች ጋር እየተደባለቀ በምላጩ ስለታማ ጠርዝ ላይ መከማቸት ሲጀምር ምላጩ የተለመደውን ሻካራ ደምዕ እያለማ ቁልቁል መቧጠጡን ቀጠለ።

ምላጩን ለማዕዳት ለአንድ አፍታ መላጩቱን ቆም አደረገው። በዚያውም ስለት ለማውጣት ቆዳውን ሣብ አደረገውት። እኔ ተግባራቸውን በትክክልና በአግባቡ ከማያከናውኑ ፀጉር አስተካካዮች ወገን ነኝ። ሰውየው የተከደኑ ዓይኖቹን ገለጣቸው። አንድ እጁን ከጨርቁ ሥር አውጥቶ የተላጩውን ጉንጨጩን ዳበስ ከአደረገ በኋላ «ዛሬ በአሥራ ሁለት ሰዓት ወደትምህርት ቤቱ ብቅ በል» አለ።

«ከበቀደምለቱ ጋር ተመሳሳይ ነገር ነው?» እየተ ሸበርሁ ጠየቅሁት።

«የተሻለም ሊሆን ይችላል።»

«ምን ለማድረግ ነው የታቀደው?»

«ገና በውል አላወቅሁትም። ምንም ይሁን ምን፣ ብቻ ራሣችንን አናስደስታለን።»

እንደገና ወንበሩ ላይ ተንጋለለና ዓይኖቹን ከደ ናቸው። ምላጩን አስተካክዬ ቀረብሁት። ስፈራ ስቸር ጥያቄዬን ወረወርኩ።

«ሁሉንም ለመቅጣት ነው ያለባችሁት?»

«በመሉ!»

የሣሙናው አረፋ ፊቱ ላይ እየደረቀ ነው። ፈጠን ማለት አለብኝ።

በመስታወቱ ውስጥ ጉዳናውን ተመለከትሁ። ልክ እንደወትሮው ነው። ግሮሰሪው ውስጥ ሁለት ሦስት

ሰዎች ይታያሉ። ዓይኖቹ ግድግዳ ላይ ወደተሰቀለው ሰዓት ተንጠራፍ። ስምንት ከገያ ሆኗል፤ ከቀትር በኋላ። ምላጩ ቁልቁል መንፈቀቁን ቀጠለ። አሁን ግን በሌላው ጉንጩ ላይ ያለውን ጸጋም እየፋቀ ነው። ጥቅጥቅ ያለ ሰማያዊ ሪዝ። እንዳንድ ሳለቅኒዎችና ካህናት እንደሚያደርጉት ወደታች በያንደራገገው ይሻለው ነበር። ይበልጥ በተስማማውና ብዙ ሰዎችም ሊያውቁት ባልቻሉ። ጥቅሙም በሆን ለራሱ ነው፤ እያልኩ ማሰብ ጀመርኩ - የእንገቱን አካባቢ ከፀጉር እያፀዳሁ።

እንገቱ አካባቢ ሲደርስ ምላጩ በበለጠ ጥንቃቄ መያዝ አለበት። በዚያ ሥፍራ የበቀሉት ፀጉሮች ለሰለጋ ያሉ በሆኑም እየተጠቀሉ ትንንሽ ቀለቦቶችን ስለ ፈጠሩ ምላጩ ልዩ ጥበብ ይፈልጋል። አለያ ከጥቃቅናቹ የቆዳ ቀዳዳዎች አንዷ ድንገት ትበረገድና የደም ነጠብጣቦች ወጥተው ያፈጣሉ። እንደኔ ያለ ስመጥር ፀጉር አስተካካይ የሚኮራበት ነገር በኖር ይህን መሣይ ችግር በደንበኛው ላይ እንዳይደርስ ለመከላከል ብቁ መሆኑ ነው። ይህ ደግሞ በአንደኛ ደረጃ የሚመደብ ደንበኛ እንጂ እንዲያው በዋዛ የሚታይ አይደለም። ስንቶቻችንን ነው እንድንረሽን የወሰነብን? ስንቶቻችንን ነው እንድንበልት? . . . ያንን አለማሰቡ ይሻላል።

ቶሬስ ግን ጠላቱ መሆኑን አላወቀም። ለሱም ሆነ ለሌሎች ሥውር ነው። ጥቂቶች ብቻ የሚያውቁት ምሥጢር። ቶሬስ በስተማው ውስጥ ስለሚፈፀማቸው ድርጊቶችና ለአሠሣ በሚነሣ ጊዜ ስለሚያወጣቸው ዕቅዶች መረጃ እየቃረምኩ ለአብዮተኞቹ ለማስተላለፍ እንዲያመቸኝ ተብሎ በምስጢርነት የተያዘ ጉዳይ ነው። እንዲህ እጂ ውስጥ ገብቶ ሪዘን ብቻ ላጭቼ

በሰላም ለቀቅሁት ብዬ ለማስረዳት አዳጋች የሚሆንብ
ኝም በዚህ መንስኤ ነው።

አሁን ፊቱ መሉ በመሉ ከጸም ፀድቷል። ከበ
ፊቱ ይልቅ ወጣት መሰለ። በመጀመሪያ ሲገባ ተጭ
ኖት የነበረው የዓመታት ሽከም ቀለል አለለት።ይህ

የፀጉር ማስተካከያ ሱቆችን በሚገቡበኝ ሰዎች ላይ ሁሉ የሚደርስ ይመስለኛል። ቶሬስ በምላጩ እየታደለ ነበር። የሚታደሰው ያለምክንያት አይደለም። በስተማ ይቱ ካሉት ፀጉር አስተካካዮች መሃል አሪፍ የምባለው እኔ ስለሆንኩ ነው ለማለት እደፍራለሁ። አሃ! እዚችጋ ትንሽ ተጨማሪ ሣሙና ያስፈልጋል። አገጩ ሥር፣ በማንቁርቱ ዙሪያ፣ ትልቁ የደም ሥር ላይ። ሙቀቱ ደግሞ እንዴት እየባለበት ነው በሉ!

ቶሬስም የኔኑ ያህል እያላበው መሆን አለበት። ፍርሃት የሚባል ግን ሲያልፍም አይነካው። ረጋ ፀጥ ያለሰው ነው። ዛሬ አመሻሽ ላይ ምርኮኞቹን ምን እንደሚያደርጋቸው እንኳን አያስብም። እኔ ግን ምላጩን በእጅ ጨብጬ፣ ቆዳውን አሥር ጊዜ መላልሼ እየባለሁ። እንዳላደማው እየተጠነቀቅሁ በደንብ ማሰብ ተስኖኛል። ባይመጣ ይሻለኝ ነበር ምጣት ይምጣበትና። ምክንያቱም እኔ አብዮተኛ እንጂ ነፍሰ ገዳይ አይደለሁም። ደግሞ በዚያ ጊዜ እሱን መግደል እንዴት ቀላል ነበር። መሞትም ይገባዋል። አይገባውም? የለም! መጥፎ ዲያብሎስ!

አንዱ ነፍሰ ገዳይ ሊሆን ሌላውን ለሰማዕትነት ማብቃት የለበትም። ይህንን በማድረግ ምን ይገኛል? ምን ጠብ ይላል? ምንም። ሌሎች፣ ደግሞም ቀጥሎ ሌሎች ይመጣሉ። የመጀመሪያዎቹ ሁለተኛቹን ይገድሏቸዋል። እነርሱን ደግሞ ተከታዮች። እና እንዲህ እያለ ሁሉም ነገር በደም ባህር እስኪጥለቀለቅ ድረስ ይቀጥላል። አሁን እኔ ይህንን በመዳፊ ውስጥ ያለ ጉረሮ ላጥ! ላጥ! አድርጌ መቀንጠስ ምን ይላኝኛል። ለመንፈራገጥም ሆነ ለጩኸት ጊዜ አይኖረውም። ዓይኖቹም ስለተከደኑ ከምላጩና ከዓይኖቹ የሚፈነጠቀውን ነፀብራቅ እንኳን ለማየት አይበቃም። እኔ ግን

እንደ ዕውነተኛው ነፍሰ ገዳይ እየተንዘፈዘፍኩ ነው።
 ...ከእንገቱ የደም ጉርፍ ይንጮለጮላል። ጨርቁን፣
 ወንበሩን፣ እጆቼን፣ ወለሉን ይበክለዋል። እንዳይታይ
 በሩን መዘጋት ይኖርብኛል። ደሙ ግን በወለሉ ላይ
 ተንጣሎ መርመሰመሰን ይቀጥላል። ሙቀቱ ሣይበ
 ርድ ልጥረግህ ብለው እምቢ፣ ልገድብህም ብለው አሻ
 ፈረኝ በማለት መሰስ ብሎ ወደ ጉዳኛው ይወጣል።
 እንደ አነስተኛ ቀይ ሽረት ኩለል እያለ ይወርዳል።
 እርግጠኛ ነኝ ደህና አድርጌ በኃይል ከሰነዘርኩ ድጋሜ
 አያስፈልግም። ሥቃይም አይኖርበት።

ግን እስከሬኑንስ፣ ምን አደርገዋለሁ? የት አባቴን
 እደብቀዋለሁ። የሚኖረኝ አማራጭ ያለኝን ሁሉ ጥዬ
 ወደ ሩቅ ሥፍራ መሰደድ ብቻ ነው። ሩቅ፣ ሩቅ፣
 በጣም ሩቅ ሥፍራ። ግን አይምሩኝም። እስኪይዙኝ
 ድረስ ያሳድዱኛል፣ ያድኑኛል። «የሻምበል ቶሬስ
 ገዳይ። ፊሪ - ጸሙን በሚላጨው ጊዜ እኮ ነው
 ያረደው። ልበ በሰ! . . .» በሌላው ወገን ደግሞ
 «ደማችንን የተበቀለ ጀግና። ዘላለም ሲታወስ ሊኖር
 የሚገባው ስም (እና እዚህ ላይ የኔን ስም ይጠቅሳል)
 የከተማይቱ ታዋቂ ፀጉር አስተካካይ ነበር። ለዓላማ
 ችን መቆሙን፣ የትግላችን ደጋፊ መሆኑን የዚያን
 ጊዜ ማን አውቆ!»

ግን የዚህ ሁሉ ውጤት ምንድነው? ነፍሰ ገዳይ
 ነት ወይስ ጀግንነት? የኔ ዕጣ የሚወሰነው በጨበጥ
 ኩት ምላጭ ሥለት ነው። እጅን ትንሽ ዞር ማድረግ
 ጥቂት ኃይል ጨምራ ምላጩን ጫን ማለት፣ . . .
 ሥጋው ውስጥ ሙሉ በሙሉ ማስመጥ፣ ቆዳው እንደ
 ሐር ይቀረደዳል፣ እንደ ጉማ ይህንጠቃል፣ እንደ ከር
 ታስ ይጠረመሣል። መቼምኮ እንደ ሰው ቆዳ ለስላሳ
 የለም። ደሙ ደግሞ ቅርብ ስለሆነ ለመዘርገፍ ዝግጁ

ነው። ይህን መግደ፣ ምላጭ ደግሞ አያግኖርም። እንደ ከተሰነዘረ መች ይከሸፍናል፤ እኔ ግን ነፍሰ ገዳይ መሆን አልሻም። የለም ጌታየ፣ እኔ ዘንድ የመጣኸው ጊደምህን ለመላጩት ነው። እኔም ተግባራን በጨዋ ደንብ አከናውናለሁ። . . . እጅ ላይ ማሙና ብቻ እንጂ ደም ማየት አልፈልግም። በቃ። እንተ የለየልህ አራጅ ነህ፤ እኔ ደግሞ የወጣልኝ ፀጉር አስተካካይ። በነገሮች አቀማመጥ ውስጥ አያዳንዱ ሰው የየራሱ ቦታ አለው። በትክክል የራሱ የሆነ ቦታ።

አሁን አገጩ በደንብ ተላጭቶ ንፁህና ለስላሳ ሆኗል። ሰውየው ከተንጋለለበት ቀና በማለት ተስተካክሎ ተቀመጠና ፊቱን መስተዋቱ ውስጥ ይመለከት ጀመር። ቆዳውን በጣቶቹ ሲዳስሰው አዲስ የተለወጠ ለት ያህል ሆኖ ተሰማው።

«አመሰግናለሁ» አለ። ቀበቶውን፣ ሽጉጥና መለዩውን ከተሰቀለበት አያወረደ። ፊቱ ግን በጣም ላይ ረጣ አልቀረም። ሽማግሌም ላብ ብቻ ሆኗል።

ቶሬስ ቀበቶውን በወገቡ ዙሪያ አበተና ሽጉጡን ማሳደሩ ውስጥ እንዳለ አስተካክለው። ፀጉሩን በፈጣን እንቅስቃሴ ወደኋላ ከሞዝጦ በኋላ መለየውን አደረገ። ከሱሪ ኪሱ ውስጥ በርከት ያሉ ማንቲሞች አውጥቶ ያገልግሉቱን ዋጋ ከፈለኝና ወደ በሩ መራመድ ጀመረ። ደፋ ላይ ሲደርስ ርምጃውን ገታ አድርጎ ወደኔ ዞር በማለት፤

«ከዚህ ቤት በሕይወት እንደማልወጣ ነበር የተነገረኝ፤ እንደምትገድለኝ። የኔም አመጣጥ ወሬውን ለማረጋገጥ ነበር። መግደል ግን ቀላል አይደለም። እመነኝ፤ በፈለከው እምልልሃለሁ፤ መግደል ቀላል አይደለም» አለ። በዚያው ጉዳዩን ይዞ ቁልቁል ወረደ።

ሽማግሌውና ባህሩ
/The old Man and the Sea/

በ
ኧርነስት ሄሚንግዌይ

"A man can be destroyed but not defeated"
_ Hemingway

«ሰው ለጠቃ ይችላል
ጨርሶ ግን አይረታም፡፡»

- ሄሚንግዌይ

ሽማግሌውና ባህሩ

ብቸኛ ሽማግሌ ናቸው። ብቸኛ ዓሳ አጥማጅ። ባህረ ሠላጤው ላይ ጀልባቸውን አየቀዘፉ ያላንዳች አጋሹ ዓሳ ያጠምዱ ነበር። አሁን ግን አንድም ዓሳ ሳያጠምዱ ሰማኒያ አራት ቀን ሞላቸው። የመጀመሪያ ዎቹን አርባ ቀናት ብቻቸውን አልነበሩም። አንድ ልጅ አብሯቸው ነበር። ከአርባኛው ቀን በኋላ ግን ተለያዩ። ሽማግሌው የመጨረሻ ዕድለበስ ስለሆነ ከርሳቸው ጋር መሥራቱን እንዲያቆም ወላጆቹ ስላዘዙት ልጁ ላይ ወደ በግድ ለሌሎች ዓሳ አሥጋሪዎች ተቀጠረ። ለተን ኩሉ ደግሞ ቀናው። በመጀመሪያው ሣምንት ብቻ ሦስት ማለፊያ ዓሳዎች ያዙ። ግን የሽማግሌው ሁኔታ ያሳዘነዋል። ሠርከለት ባህር ለባህር ሲንገላቱ ውለው ባዶ እጃቸውን ሲመለሱ ባዩ ቁጥር ሥቃይ ልቦናውን ይፈተፍተዋል። በየዕለቱ ሽማግሌው ከባህር ውሎአቸው ሲመለሱ ወደቡ ላይ ይጠብቃቸውና የዓሳ ማጥ መጃያዎቹን ገመዶች ወይም ባለዛቢያውን ሜንጦና ሃርፑንን* ተሸከሞ ወደቤት ያደርስላቸዋል። አንዳንድ ቀን እንዲያውም የንፋሱ ሽራ** የተጠመጠመበትን ተራዳ*** ተቀብሎ በማንንዝ ያግዛቸዋል። እዚያም

* ባለዛቢያ ሜንጦ፣ የእንጨት ዛቢያ ያለው ሜንጦ ሲሆን ዓሳ አሥጋሪዎች አብዛኛውን ጊዜ በገመድ የተያዙ ዓሳዎችን ወደ ጀልባቸው ጉትተው ለማውጣት ይጠቀሙባቸዋል።

** ሃርፑን፣ ዛቢያ የሌለው ፍላግ። አናቱ ላይ ግን ረጅም ገመድ ይታሰርበታል። ዓሳ አጥማጆች በእጃቸው በመ ለጋት ወይም በተለይ ከተሰራ ጠብመንጃ በመተኮስ ዓሳ ነባሪና ሌሎች ግዙፍ ዓሳዎችን ይገድሉበታል።

*** የንፋስ ሽራ፣ ሞተር የሌላቸው መርከብና ጀልባዎች በንፋስ ኃይል እንዲጓዙ የሚረዳ በገመድ የሚወጠር ሽራ።

**** ተራዳ፣ ሽራው የሚወጠርበት ዋና ምሥራጭ።

እዚያም በጅንደራ የተጣጠረው አሮጌ ሽራ ተራዳው ላይ ተጠምጥሞ ሲታይ የተሸናፊነት ቋሚ ዓርማ፣ ዘወትር ድል ተመትተው የሚመለሱ ድኩማን ባንዲራ ይመስላል።

ሽማግሌው ቀጭን መጣጣ ናቸው። የማጅራታቸው ቆዳ ተሸብሽቧል። የፀሐይ ብርሃን ባህሩ ላይ ሲበተን በሚፈጠረው ነፀብራቅ ጦስ ያደረባቸው የቆዳ ካንሰር በጉንጫቸው ቁልቁል ተዛምቶ ማዳያት የወረራቸው አስመስሏቸዋል። ግዙፍ ዓሣዎችን ከባህሩ ውስጥ በገመድ እየገቡት የሚያወጡባቸው መዳፎቻቸው ደድረው ሰንበር የመሣሰሉ ጠባላዎች ፈጥረው ባቸው፣ የአያሌ ዓመታት የሙያ አሻራዎቻቸው ሆነዋል። አዎን፣ መዳፎቻቸው የዓሣ ዘር በሌለበት ምድረ በዳ የሚገኝ፣ አፈሩ ተጠርጎ ያለቀ አሮጌ መሬት ይመስላሉ።

ሁለመናቸው አሮጌ ነው። መረታት ብሎ ነገር ከማይታይባቸውና ዘወትር ደስታ ከማንፀባረቅባቸው ባህሩን ከሚመስሉ ዓይናቸው በስተቀር ምናቸውም ምናቸውም አርጅቷል።

«ሳንቲያጎ፣» አለ ልጁ ጆልባዋ ከቆመችበት የባህሩ ዳርቻ ጀምሮ የሚያሻቅበውን ዳገት መውጣት እንደ ጀመሩ። «አሁን እንደገና ከርሶ ጋር ለመሥራት እችላለሁ። ሰሞኑን ደህና ስለሠራን ትንሽ ገንዘብ አግኝቻለሁ።»

ልጁን ዓሣ ማስገር ያስተማሩት ሽማግሌው ስለ ነበሩ ከልብ ይወዳቸዋል።

«አሁን ገዳም ሰዎች አግኝተህል። ከነርሱ ጋር መቆየት አለብህ።»

“ግን ኮ እርሱም ዓሳ ሳያሰግራ ያሳለፏቸውን ሰማ ኒያ ሰባት ቀናች ያስታውሱ፤ እኛ ግን ይኸው ሦስት ግምንታችን፣ በሃቀኑ እንደ ትልቅ ዓሳ እናሰግራለን።”

“እስታውግለሁ።” አሉ ሽማግሌው። “ኅላሽኝ ሃሂ ድከው ሃኒን ዕድል ሸሽተህ፣ እንደማይግካልኝ ተጠራ ኅረህ እንዳልሆነ አውቃለሁ።”

“አባባ እኮ ነው ከርሶ ጋር እንዳልሠራ የህል ከለኝ። ልጅ ስለሆንኩ ደግሞ የአባቴን ትዕዛዝ ለማክበር ተገደድሁ።”

“አውቃለሁ” አሉ ሽማግሌው። “ይሄ ኮ ያለና የተለመደ ነው።”

“እሱ ብዙም ዕምነት ያለው ሰው አይደለም።”

“እኛ ግን አለን። አይደል?” አሉ ሽማግሌው።

“አዎ፤” አለ ልጁ። “ወደ ቡና ቤቱ ሂደን ቤራ ቢጋብዝዎትስ? ዕቃውን ከዚያ በኋላ እናደርሰዋለን።”

“ምናለ፣ መልካም ነዋ፤” አሉ ሽማግሌው። “ጌህኮ በዓሳ አጥማጆች ዘንድ ያለና የተለመደ ነው።”

ቡና ቤቱ በረንዳ ላይ ቦታ ፈልገው ቁጭ አሉ። ሥፍራውን ካጣበቡት ዓሳ አጥማጆች መካከል ብዙዎቹ በሽማግሌው ላይ መቀለድ ጀመሩ። እሳቸው ግን ቅር አልተሰኙም፣ አልተቆጡም። በዕድሜ ጠና ያሉት ግን በፀጥታ ያስተውሏቸዋል። አፍ አውጥተው አልተናገሩም እንጂ እንዳዘነላቸው ያስታውቃል። ስለወቅቱ አየርና ስለግል ገጠመኞቻቸው እያነሡ በለሆሳስ ያወጋሉ። ምድረ ዓሳ አጥማጆ ከየዋለበት ተመልሶዋል።

በለስ የቀናቸው ማርሊኖች ብልት በደንብ አውጥተው በሁለት ቀጫጭን ረጃጅም ጣውላዎች ላይ በመደርደር ለሁለት እየተሸከሙ ወደ ዓሣ መሸጫ ሱቆች ይርገደገዳሉ። የበረዶ ቤት በላያቸው የተገጠመላቸው ከባድ መኪኖች ምርቱን እየጫኑ ወደ ሀሻና ለማንንም በየ ሱቆች ደጃፍ ቆመው ይጠባበቃሉ። ሻርክ ያጠመዱት ደግሞ ግዳያቸውን ወደ ፋብሪካው ወስደዋል። እዚያም በትልልቅ ሚንጦዎች ላይ ተንጠልጥለው የመበለቱ ሥራ ይከናወናል። ጉብታቸው ይወጣል... ከንፎቻቸው ይመለመላሉ . . . ቆዳቸው ይገፈፋል . . . ሥጋቸው እየተዘለዘለ በጨው ይለወጣል።

ዘወትር ንፋሱ ከወደ ምሥራቅ በኩል በሚነፍስ ጊዜ ከሻርክ ፋብሪካው የሚመጣ ሽታ እፍንጫ እያረመደ ያልፋል። ዛሬ ግን ንፋሱ ወደ ሰሜን ተመልሶ ፀጥ ስላለ ብዙ ሽታ የለም። የቡና ቤቱ በረንዳ በምሽት የፀሐይ ብርሃን ደምቆ እየሩም የደስ ደስ አለው።

«ሳንቲያጎ» አለ ልጁ።

«አቤት» አሉ ሽማግሌው፣ ብርጭቆአቸውን በእጃቸው እንደጨበጡ። ብዙ ዓመታት ወደ ጎላ ተመልሰው በትዝታና በሀሳብ በመማህን ላይ ነበሩ።

«አንዳፍታ ሮጥ ብዬ ለነገ የሚሆንዎትን ሠርዲን ላምጣልዎት?»

ማርሊን፣ በትልቅነቱ የታወቀ የዓሣ ዝርያ ነው።
ሻርክ፣ ሥጋ በል የሆነ አደገኛ የዓሣ ዝርያ ነው። ሰውን በመተናኮል የታወቀ።

«የለም እያሰራልግም። ይልቅ ሃይና ቤዝቦል ተጫወተ። እሁንምኮ ገና ነኝ። በደንብ መቅዘፍ እችላለሁ። አሰራላገ ከሆነ ሮጂሊስ ያግዘኛል።»

«እኔ ግን አብራዎት ብሄያ ነው ደስ የሚለኝ። ዓሣ ባላጠምድም በሌላ መንገድ ልረዳዎት እራልጋለሁ።»

«ተንግዳህማ ትልቅ ሰው ሆነሃል። ስለዚህ ራስህን መቻል አለብህ።» አሉ ሽማግሌው። «ለኔ እንኳን ይኸው ቢራ እየገዛህልኝ አይደል?»

«ያኔ በጀልባዋ አሳፍረውኝ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ባህር ሲወስዱኝ ስንት ዓመቴ ነበር?»

«አምስት ዓመትህ ነበር። ያን ጊዜ የያዝኩት ዓሣ ገና ጉልበቱ ማይዝል ከባህሩ ጉትቼ ሳወጣው ጀልባዋን ዘጠኝ ትንንሽ እድርጉ እንደበታተናት አንተም የሞትክ ያህል እንደነበርክ ትዝ ይልህል?»

«በደንብ ነዋ። እንዳንድ ነገር እየተወራጩ ጭራውን እዚያና እዚህ እያማታ ከጀልባዋ ጋር ሲወቃው፣ የርሶን መቀመጫ አግዳሚ ጣውላ ሲያነካከተውና የዱላ መዓት ሲያወርዱበት ሁሉም በደንብ ይታወሰኛል። ርጥቡ ገመድ ተጠቅልሎ ወደተቀመጠበት የጀልባዋ አፍንጫ እሽቀንጥረው ሲወረውሩኝ፣ ጀልባዋ እንደ

ቤዝቦል፣ በአሜሪካ የተወደደ የስፖርት ዓይነት። በቀድሞ ጊዜ ልጆች «የጅ በምብ» አያሉ የሚጠሩትን ጨዋታ ይመስላል።

የጀልባ አፍንጫ፣ ይህ ቃል በዚህ መዕሐፍ ውስጥ የሚያመለክተው የጀልባም ሆነ የመርከብ የፊት ለፊት ክፍል /ጉንናጉኖቹ የሚገናኙበትን/ አካባቢ ነው።

እንደ ነገር ስትርገፈገፍ፣ እርሶም ልክ ዛፍ እንደሚቆርጥ ሰው እየተንጠራፋ ዓሣውን በዱላ ሲነርቱት፣ ምኑ ቅጡ ሁሉም ትዝ ይለኛል። ሌላው ቀርቶ ሁለ መናዩን በከሎት የነበረው የዓሣው ደምና የሚጣፍጥ ሽታው አይረሳኝም።»

ሽማግሌው የፀሐይ ብርሃን ባደከማቸው ዓይኖች ልጁን አተኩረው ያስተውሉት ጀመር።

«የኔ ልጅ ብትሆን ኖሮ ምንም ላድርግ ምን ከእጠገቤ ባለየሁህ ነበር።» አሉ ሽማግሌው። «ግን ምን ያደርጋል፣ አንተ ያባትህና የናትህ ገንዘብ ነህ። አሁን ደግሞ ገደ ካላቸው ሰዎች ጋር እንድትሠራ ታዘህል።»

«ይበሉ ልሂድና ሠርዲኑን ላምጣልዎት። አራት ዓሣዎችን ለማጥመድ የሚበቃ መደለያ የማገኝበት ቦታ አለ።»

«ምን አስቸገረህ ልጅ። እኔምኮ ገና ያልተነኩ አሉኝ። ከዛሬ የተረፉትንም ከጨው ጋር አድርጌ ላጥኑ ውስጥ አኑራላቸዋለሁ።»

«ግዴለዎትም፣ እኔ ደግሞ አራት ተጨማሪ ትኩስ ላምጣልዎት።»

«እንግዲያው አንድ። አንድ ብቻ ይበቃል።» አሉ ሽማግሌው። «ዕምነታቸው በጭራሽ ተበግሮ አያውቅም። ተስፋቸውም አላከተመም። እንዲያውም ንፋሱ ማየል ሲጀምር እርሳቸውም እንደገና መታደስ ጀመሩ።»

«እሺ ሁለት ላርገው፣» አለ ልጁ።

«ደህና። እንዳልከ ይሁንልህ።» ሽማግሌው ስምም ነታቸውን ገለጠ። «ግን አልሰረቅሃቸውም አይደል?»

«አስፈላጊ ከሆነ የማልሰርቅበት ምክንያት የለም፤» አለ ልጁ። «እነዚህ ግን በጥንባቄ የገዛሁቸው ናቸው።»

«አመሰግናለሁ» አለ ሽማግሌው። «ከዚህ የአየር ጠባይ ጋር ነገ ደህና ሳይሆን አይቀርም።»

«ወዴት ለመሄድ ነው ሃላብዎ?» ልጁ ጠየቀ።

«ራቅ ለማለት ነው ያቀድኩት። ስለዚህ ጉህ ሳይቀድ መውጣት አለብኝ።»

«እኔም አሠሪዬ ራቅ ብሎ እንዲወጣ ለመገፋፋት እሞክራለሁ፤» አለ ልጁ። «ምናልባት ትልቅ ዓሳ ያጋጠመዎት እንደሆነ እናግዝዎታለን።»

«አሉ ደግሞ ካለ ነገሩ ሁሉ ርቆ ሄዶ መስራት አይወድም።»

~~«በጭራሽ!» አለ ልጁ። «ግን እርስዎ እንዴት ነዎት?»~~

«እኔኮ የተለየሁ ሽማግሌ ነኝ»

«ድንገት ትልቅ ዓሳ ቢያጋጥመዎት ጉልበትዎ የሚያስተማምን ነው?»

«ይመስለኛል። ደግሞ ጉልበት ብቻ አይደለም። በዙ ዘዴዎችምኮ አለ።»

«ይበሉ አሁን እንሂድና ዕቃውን ወደ ቤት እናድርስ» አለ ልጁ።

ሽማግሌው ተራዳውን እንስተው ትኩሻቸው ላይ አጋደሙት። ልጁ ደግሞ በወፍራሙ የተሸረቡት በናማ

ጠንካራ ገመዶች ከሚንጠው፣ ከሀርፑኑና ከጦሩ ጋር
 የተቀመጡበትን የእንጨት ሣጥን አንጠለጠለ። ለዓሣ
 መደለያ የሚሆኑ ሥጋዎችን የያዘው ሣጥን ከጅልባዋ
 ላይ አልወረደም። ግዙፍ ዓሣዎች በሚያዙ ጊዜ ቶሎ
 አልሞት ብለው ሲያውኩ የሚወገሩበትና መንፈራገባ
 ቸውን አቁመው ወደ ዘላለማዊ ፀጥታ እንዲተላለፉ
 የሚያስተናግዳቸው ቆመጥ እዚያው ተጋድሟል። የሽ
 ማግሌውን ንብረት ለመስረቅ የሚደፍር ማንም የለም።
 ግን ለከፋውም ለደጉ በተለይ ሽራውንና ገመዶቹን
 ወደ ቤት ማስገባቱ ይበጃል። ጤዛውም ቢሆን ሊገዳ
 ቸው ይችላል። ነዋሪዎቹ ዕቃቸውን ለመንካት እንደማ
 ይደፍሩ ቢያውቁም ሚንጠና ሀርፑ በግላጭ ሲገኝ
 የማንንም ፍላጎት እንደሚፈታተን ሽማግሌው ማለባ
 ቸው አልቀረም።

ተከታትለው ወደ ሽማግሌው ደሣሣ ጉጆ አመሩ።
 ወደ ውስጥ እንደገቡ ሽማግሌው ሽራ የተጠመጠመበ
 ትን ተራዳ በዝግታ ግድግዳው ላይ አስደግፈው አቆ
 መት። ልጁም ሣጥኑን አጠገቡ አስቀመጠው። የተራ
 ዳው ቁመት ከጉጆው ቁመት ጋር እኩል ነው።
 ከጉዋኖ ቅጠልና ቅርንጫፎች በተሠራቸው ድስቅስቅ
 ጉጆ ውስጥ ብዙም ቁላቁስ የለም። አንድ አልጋ፣ አንድ
 ጠረጴዛና አንድ ወንበር ብቻ። ተጠርጉ በማያውቀው
 ወለል ላይ የከሰል ምድጃ ተጉልቷል። የጉዋኖው
 ቅጠል እየተደራረበ በተሰራው ግድግዳ ላይ የከርስቶ
 ስን ቅዱስ ልብ የሚያሣይ በህብረ ቀለም የተሰራ
 ሥዕል ተንጠልጥሏል። የድንግል ማርያም ምሥልም
 አለ። ሁለቱም የሚሰታቸው መታሰቢያዎች ናቸው።
 በፊት ጊዜ የሚሰታቸውን ፎቶግራፍ ግድግዳው ላይ
 ይሠቅሉ ነበር። ጎላ ጎላ ግን ብቸኝነታቸው ጉልቶ

ጉዋኖ፣ የዘምባባ ዝርያ የሆነ የዛፍ ዓይነት።

እንዲሰማቸው እያደረገ ስላስቸገራቸው አወረዱት። በእንደኛው ጥግ በሚገኘው መደርደሪያ ላይ ከንፁህ ሸሚዛቸው ሥር አስቀመጡት።

«ለመሆኑ የሚበላ ነገር ምን ስለዎት?» የልጁ ጥያቄ ነበር።

«ሩዝና ትንሽ ዓሣ አለ። ምንው የሚቀመስ ነገር ፈለግህ?»

«የለም። እኔ ቤት ሄጄ አበላለሁ። ምናልባት እርሶ የሚያስፈልገዎት ከሆኑ እሣት ላያይዝልዎት?»

«ግዴለም። ወደኋላ ገድም እኔው ራሴ እያይዘዋለሁ። ሩዙንማ ቀዝቃዛውንም ብበላው ይሆናል።»

«እንግዲያው ትልቁን የዓሣ ማጥመጃ መረብ ይገዢ ልሂድ?»

«እንዴታ፤ ትችላለህ!»

እንደዕውነቱ ከሆነ ግን በዚያ ቤት መረብ የሚባል ዘሩ አልነበረም። መቼ እንደተሸጠ ልጁ በሚገባ ያስታውሳል። ግን ይህንን ዓይነቱን ቀልድ በየቀኑ መደጋገሙን ሁለቱም ሥራዬ ብለው ይዘውታል። ውሸት ነው፤ በቤቱ ሩዝና ዓሣ የሚባል ሽታው እንኳ የለም። ሁለቱም ደህና አድርገው የሚያውቁት ዕውነታ ነው። ግን ሁሉም ነገር እንዳለና እንደተሟላ እያስመለሱ በቀልድ መልክ መጨዋውቱን ልማድ አድርገውታል።

ስለ ቤዝቦል፣ ሁለቱም ስለሚወዷቸው የአሜሪካ ቡድኖችና መሪዎቻቸው፣ የሎተሪ ቲኬት ገዝተው ዕድላቸውን መሞከር ያለባቸው ስለመሆኑ እያነሡ ሲያወጡ ቆዩ።

«በቻ እንዳይበርድዎት ይጠንቀቁ። በምኑም በምኑም መሟሟቅ ነው።» አለ ልጁ በመጨረሻ። «ያለንበት ወር መስከረም መሆኑን አይርሱ።»

«መች አጣሁት። ትልቁ ዓሣ የሚመጣበት ወር አይደለ? ዕውነተኛው አጥማጅም የሚለካበት ወቅት ነው» አለ ሽማግሌው። «በግንቦት ማንም ተነስቶ ዓሣ አጥማጅ ሊሆን ይችላል።»

«አሁን ልሃድና ሠርዲኑን ላምጣልዎት።» አለ ልጁ።

ከሄደበት ተመልሶ ሲመጣ ሽማግሌው ወንበራቸው ላይ እንደተቀመጡ እንቅልፍ ድብን አድርጎ ወስዷቸዋል። ፀሐይዋ ጨርሳ ጠልቃለች። ልጁ ለልጋው ላይ የነበረውን የወታደር የብርድ ልብስ አገላና በወንበሩ ጀርባ አዘሮ ሽማግሌው ትከሻ ላይ ደረበው። ልዩ ዓይነት ትከሻዎች ነበሩ። ምንም እርጅና ቢጫናቸው ገና በጥንካሬ እንደተሞሉ ናቸው። አንገታቸውም ገና ብርቱ መሆኑ ያስታውቃል። አሮጌ ሽማግሌዎቹ ተደጋግሞ የተጣጠፈ ነው። ከጀልባዋ ሸራጋር ይመሳሰላል። ሽማግሌው የተጣጣፉባቸው ጨርቆች የተለያዩ ቀለሞች በፀሐይ ብርሃን የተነሣ ተለውጠዋል። ዓይናቸውን ሲከድኑ በአዛውንቱ ፊት ላይ አንዳችም ህይወት አይታይም። ሊያነቡ ጀምረውት የነበረው ጋዜጣ ጉልበታቸው ላይ እንደተዘረጋ ነው። ከንዳቸው ባይጫንበት ኖሮ የምሽቱ ንፋስ አውለብልቦ በወሰደው ነበር። ጫማ እንኳን የላቸውም። ባዶ እግራቸውን ናቸው።

«አበባ... አባባ።» አለና ልጁ፣ እጁን አንደኛው ጉልበታቸው ላይ አሳረፈ።

ሽማግሌው ዓይኖቻቸውን ከፈቱ። ተገዘውበት ከነበረው ፍቅ ሥፍራ ለመመለስ ረጅም ጊዜ ወሰደባቸው። በመጨረሻ ፈገግ አሉ።

«ምን ይዘህ መጣህ?» ሲሉ ልጁን ጠየቁት።

«ራት ቢጤ ነው» አላቸው። «ራታችንን በአንድነት እንድንበላ ብዬ ነው።»

«እኔ እንኳን ብዙም አልራብኝም።»

«አይ እንግዲህ እንዲህ ዓይነቱን አባባል ትተው ይልቅ ይያዙ። ትንሽም ቢሆን ይቅመሱ። ምግብ ሳይበሉ ዓሣ ማጥመድ አይቻልም።»

«ይቻላል እንጂ ለምን አይቻልም። እኔ በየቀኑ አያደረግሁት አይደል?» አሉ። ሽማግሌው ከተቀመጡበት ተነስተው ጋዜጣውን ከአጣጠፉ በኋላ የብርድልብሱን መቀለጣጠም ጀመሩ።

«የብርድልብሱን ቢለብሱት ይሻላል» አለ ልጁ። «እኔ በህይወት አስካለሁ በባዶ ሆድዎ ዓሣ ሊያጠምዱ አይወጡም።»

«እንግዲያስ ረጅም ዕድሜ ይስጥህና ራስህን ለመጠበቅ ተጠቀምበት» አሉ ሽማግሌው። «ለመሆኑ ምን ድነው ያመጣኸው?»

«ፋሶሊያና ፍዝ። የተጠበሰ መዝና ጥቂት ሱጉ ነው።»

ልጁ ምግቡን ከቡና ቤቱ ያመጣው በስክ ሣህን ነበር። ለሁለት ሰዎች እንዲሆኑ ብሎ ያመጣቸውን ማንከያና ቢላዎች በአፍ መጥረጊያ ወረቀት ጠቅልሎ በከሰ ይዟቸዋል።

«ይህን ሁሉ ማን ሰጠህ?»

«ማርቲን ነው። የቡና ቤቱ ባለቤት።»

«ምስጋናየን መግለፅ አለብኝ።»

«አያስፈልግም። እኔ አንድ አመሰግኛዋለሁ።» አለ ልጄ። «የርሶ ድጋሚ ምስጋና አያሻም።»

«ትልቅ ዓሣ በምይዝ ጊዜ ደህና ብልት መርጨ አሰጠዋለሁ» አለ ሽማግሌው። «ለመሆኑ እንዲህ ያለ ነገር ከዚህ ቀደም አድርጎ ያውቃል?»

«ይመስለኛል።»

«በጣም ያስብልናል ማለት ነው። ስለዚህ ስጦታው ከሆድቃ ብልት ሻል ያለ መሆን ሊኖርበት ነው።»

«ሁለት ቤራም ልኳል።»

«በጣም የሚያስደስተኝ የጣሣ ቤራ ነው።»

«አውቃለሁ።ግን አሁን ያመጣሁት የጠርመሱን ነው። ጠርመሱ ይመለካል ብሎኛል።»

«ደግነትህና ውለታህ እየከበደኝ ነው አንተ ልጄ»

አለ ሽማግሌው። «ታዲያ ምን እንጠብቃለን፣ እንበላም?»

«እኔማ ብዬ ነበር» አለ ልጄ በጨዋ አነጋገር።

«ሣህኑንም ያልከፈትኩት እስከዚህጋጁ ብዬ ነው።»

«አሁን ዝግጁ ነኝ» አለ ሽማግሌው።

«መታጠብ ብቻ ነው የምፈልገው።»

ለመሆኑ የት ይሆን የሚታጠቡት? ልጄ በሀላብ-
ነበር ጥያቄውን ያነገው። የመንደራቸው የቦኖ ውሃ
ትንሽ ራቅ እንደሚል ያውቃል። ውሃ፣ ግሙናና ንፁህ
ፎጣ አዘጋጅቼ እብታቸው ውስጥ ማስቀመጥ ይገባኝ
ነበር። ግን እስከዛሬ እንዴት አላሰብኩበትም? ቆይማ፣
ለከረምቱ የሚሆናቸውን ቅያሬ ሸሚዝና ጃኬት፣ እንደ
ሚማና የቦርድ ልብስ አመጣላቸዋለሁ።

«ድንቅ ሱጉ አይደለምንደ፣ ጃል?» አሉ ሸማግሌው።

«እሱቲ ስለቤዝቦል ትንሽ ያውሩልኝ» አላቸው
ልጄ።

«እሱማ እንግዲህ፣ ያው ራት እንዳልኩህ ከአሜሪካ
ታላላቅ ቡድኖች መካከል በጣም ኃይለኞቹ ያንክዎች
ናቸው።» ሸማግሌው ሲናገሩ ደስታ እየተሰማቸው
ነበር።

«ግን ታዲያ እነሱ ትናንት ተሸነፉ አይደል?»
በማለት ልጄ ጠየቀ።

«ምንም አይደለም። ትልቁ ዲማጅዬ ወደ ቀድሞ
ቦታው እየተመለሰ ነው።»

«ከሱ በስተቀር ቡድኑ ሌሎች ጉበዝ ተጨዋቾች
የሉትም?»

«ሞልተውት፣ ግን የዲማጅዬ ልዩ ነው። የሱ
መኖር አለመኖር ወሳኝነት አለው። ሌላው ትዝ የሚ
ለኝ አሪፍ ተጨዋቾች ደግሞ ዲክ - ሲሰለር ነው።»

«ዕውነትም። በተለይ ካስ በመለጋት በሱ ልክ
የሚሆን እስከዛሬ አይቼ አላውቅም።»

«ለመሆኑ ያኔ እዚህ መጥቶ ትልቁ በኛ በት ውስጥ አረቁውን ሲቀመቅም ትዝ ይልህል? አብሮኝ ሃይ ዓሣ እንዲያጠምድ ለማድረግ ስንቴ ነበር መሰለህ የተመኘህት። ግን ምን ያደርጋል። መጠየቁ እያሳፈረኝ ተውኩት። እንተንም እንድትለምነው ብጠይቅህ መድ ፈር ተሣነህና በምኞት ብቻ ቀረ።»

«ሁሉንም በደንብ አስታውሳለሁ። አለመጠየቃችን ግን ስህተት ነበር። እሺ ሊለንም ይችል ነበር። ዕድሜ ያችንን መሉ የማንረጋገጠው ቁም ነገር ይሆን ነበር።»

«ታላቁን ዲማጅዬን ዓሣ እንዲያጠምድ በጀልባዬ አሣፍሬው ወደ ባህሩ ብወጣ ደስ ብሎኝም አያበራ ነበር።» አሉ ሽማግሌው። «አባቱም ዓሣ አጥማጅ ነበሩ ይባላል። ምናልባት እንደኛ ድህነት ያደቀቃቸውም ሊሆኑ ይችላሉ። ስለዚህ ስሜታችንን ሳይገባው ይቀር ነበር ብለህ?»

«የታላቁ ሲሰለር አባት ግን ድህ እንዳልነበሩ ሰም ቻለሁ። ደግሞም በኔ ዕድሜ እያሉ በየትልልቆቹ በድ ኖች ውስጥ ይጫወቱ ነበር ይባላል።»

«እኔ ደግሞ እንተን በማህል ጊዜ በመርከብ ተሣ ፍሬ ወደ አፍሪካ ሄጄ ነበር። ማታ ባህሩ ዳርቻ ላይ ተጉልጅ እንበሶችን ስመለከት ነበር የሚመሸው።»

«አዎ፣ አንድ ጊዜ ነግረውኛል።»

«ስለዚህ አሁን ስለማን እንጨዋወት? ስለ አፍሪካ ወይስ ስለቤዝሶል?»

«ቤዝሶል ይሻላል» አለ ልጁ። «አስቲ ስለታላቁ ጆን ጂ ማክግሮው ደግሞ ያውሩኝ።»

«አሉም ድሮ ወደዚህ ይመጣጣ ነበር። በቃ ቁጡና ተሣዳቢ ስለሆነ በሚሰከር ጊዜ ትልቅ ችግር ይፈጥር ነበር።»

«ግን ትልቅ የቡድን መሪ ነበር ይባላል» አለ ልጅ። «አንዲያውም አባቴ ከሁሉም የሚበልጠው አሱ ነው እያለ ሲያወራ ሰምቼዋለሁ።»

«አዘውትሮ ወደዚህ ይመጣ ስለነበር ነው» አሉ ሽማግሌው። «ምናልባት ዲሮቸር ወዲህ መምጣቱን ቀጥሎ ቢሆን አባትህ ከሁሉም የሚያስበልጠው አሱን በሆነ ነበር።»

«ግን ያለምንም ማዳላት ዕውነተኛው ታላቅ የቡድን መሪ ማነው ይላሉ? ሉቃስ ወይስ ሚካኤል ጉንዛሎስ?»

«ሁሉም አኩል ይመስሉኛል»

«ከዓሣ አጥማጆች ደግሞ አሪፋ አርሶ ነዎት።»

«አዩ! አሱን እንኳን ተወው። ከኔ የሚበላልጡ ሌሎች ስንትና ስንት አሉ።»

«ኬሻ» አለ ልጅ። «በርግጥ ብዙ ጥሩ ዓሣ አጥማጆችና ጥቂት ደግሞ ታላቅ ሊባሉ የሚበቁ አሉ። የርሶ ግን ለብቻው ነው።»

«አመሰግናለሁ። እንዲህ ስትናገር ልቤን ደስ ይለዋል።ግን እንደ ቀን ግዙፍ ዓሣ አጋጥሞን ይህ ዕምነታችን የተሣሣተ መሆኑን አጋልጦ እንደሚያሳጣን አልጠራጠርም።»

«ይህን ሊያደርግ የሚችል ዓሣ እንኳን የለም። በተለይ ጥንካሬዎ ልክ እርስዎ እደሚሉት ከሆነ።»

ኬሻ፣ የስፖንጊን ቃል ሲሆን ትርጓሜው «ምንም ዓይነት» እንደሚለት ነው።

«ብቻኮ የማስበውን ያህል ጠንካራ ላልሆን እችላለሁ» አሉ ሽማግሌው። «ግን ብዙ ዘጰዎች አውቃለሁ። በዚያ ላይ ደግሞ ቆራጥ ነኝ።»

«ይበሉ አሁን በጊዜ ይተኙ። ጧት ንቁና ብርቱ እንዲሆኑ ይረዳዎታል። እኔም ዕቃዎቼን ሰብስቤ ወደ ቡና ቤቱ እሄዳለሁ።»

«እንዲያ ከሆነ መልካም። በሰላም ያሣድርህ። ማልጄ እነሣና አንተንም እቀሰቅስሃለሁ።»

«መቼም ቀስቃሽ ሰዓቱ አርሶ ነዎት» አለ ልጁ።

«የኔ ቀስቃሽ ደግሞ ዕድሜዬ ነው» አሉ ሽማግሌው። «ግን የኔ ብጤ አሮጌዎች ማልደው የሚነቁት ለምን ይሆን? ምናልባት አንድ ተጨማሪ ረጅም ቀን ለመኖር በመፈለግ ይሆን?»

«አንጃ» አለ ልጁ። «እኔ የማውቀው ትንንሽ ልጆች ተኝተው የሚያረፍዱ መሆኑን ብቻ ነው።»

«አይዞህ አልረሃህም። በሰዓቱ እቀሰቅስሃለሁ» አሉ ሽማግሌው።

«አሰሪዬ እንዲቀሰቅሰኝ አልፈልግም። አሉ በቀሰቀሰኝ ቁጥር የዝቅተኝነት ስሜት ያሠቃየኛል። ከሉ ያነሰኩ ይመስለኛል።»

«አውቃለሁ።»

«መልካም እንቅልፍ አባባ።»

ልጁ ውልቅ ብሎ ሄደ። ራታቸውን የበሉት በጨለማ ውስጥ ነበር። ጠረጴዛው ላይ መብራት የለም። ልጁ እንደሄደ ሽማግሌው ሱሪያቸውን አወለቁና በዳ በሣ ወደ አልጋቸው አመሩ። ከዚያ በኋላ የአሮጌ ጋዜጦች አንሶላ ለብሰው የሽቦ አልጋቸው ላይ ኩርምት ብለው ተኙ - ከላይ የብርድ ልብሳቸውን ጣል አድርገው።

ወዲያው በጥልቅ እንቅልፍ ተዋጠና በህልማ
ቸው ወደ እፍሪካ ተመለሱ። በልጅነታቸው እይታዎ
ቸው የነበሩ ወርቃማና ነጫጭ የባህር ዳርቻዎች እን
ዲሁም ቡናማ ቀለም ያላቸውን ተራሮች ማየት
ጀመሩ።

በወትር የሚያልሙት ስለቦታዎች ብቻ ከሆነ
ጊዜው ቆይቷል። ስለማዕበል፣ ስለቤቶች፣ ድንቅ ስለ
ሆነ አጋጣሚዎች፣ ስለተልልቅ ዓጣዎች ወይም ስለ
ማሰታቸው ማለም ካቆሙ ብዙ ዓመታት አልራዋል።
አሁን አሁን በህልማቸው የሚያየት የተለዩ ሥፍራ
ዎችንና በእፍሪካ የባህር ዳርቻዎች ላይ ብላቱና ማለ
እይታቸው የነበሩ አንበሶችን ብቻ ሆኗል። ምሽት
ጥቁር በርካሳን ለምድሪቱ ማከናወን ሲጀምር እናብ
ሱቱ እንደ ድመት ግልገሎች እየተላፉ መጫወቱን
ይያያዙታል። አንበሶቹን የሚወዷቸው የልጅን ያህል
ነው። ግን ልጅን አንድ ቀን እንኳን በህልማቸው
አይተውት አያውቁም።

ሊገጋጋ ሲል ከእንቅልፋቸው ነቁ። ገርቡብ ባለው
በር በኩል ውጪውንና ጨረቃዋን አሾልቀው ተመለ
ኩቱና ተንተርሰውት ያደሩትን ሱሪ ከራስጊያቸው እን
ሰተው አጠልቁት። ከጉጆዎቸው ወጥተው ሽንታቸውን
ከከፊሉ በኋላ መንገዱን ይዘው ወደ ልጅ መኖሪያ
አቀኑ። የማለዳው ብርድ ያንቀጠቅጣቸዋል። ብዙ እን
ደማይቆይ ግን ያውቁታል። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ጅል
ባቸው ላይ ጉብ ብለው ግዙፉን ባህር መቅዘና ሲጀ
ምሩ የሠራ አካላቸው ይሟሟቃል።

ልጅ የሚኖርበት ቤት በር ስላልተቆለረ ገፋ እድ
ርገው፣ በባዶ እግራቸው መሬቱን ጠቀሰ ጠቀሰ እያደ
ረጉ ያላንዳች ኩሽታ ወደ ውስጥ ገቡ። ልጅ በመጀመ
ሪያው ከፍል ውስጥ ድንከ አልጋ ላይ ተኝቷል።

መከሰም በጀመረችው ጨረቃ ስልምልም በርሃን ሽማ ግሌው በደንብ ያየታል። ጤን አሉና አንድ አግሩን ያዝ አደረጉት። ሲነቃ ሽማግሌው በራሳቸው ንቅናቄ ምልክት ሰጡት። ከመቅደባት ቀና አሉና ሱሪውን አጠገቡ ከማገኝ ወንበር ላይ አንስቶ አጠለቀው - አልጋው ላይ አንደተቀመጠ።

ሽማግሌው ቀድመው፣ ልጁ ተከትሎ ከበቱ ወጠ። ሽማግሌው ገና አንቅልፉን ባልጨረሰው ልጁ ተከሻ ላይ አጃቸውን ጣል በማድረግ አቀፉትና፣ «ይቅርታ» አሉት።

«ከሻ»አለ ልጁ «መሆን ያለበት ጉዳይ ነው።»

መንገዱን ይዘው ወደ ሽማግሌው ጉጆ አመሩ። በማለፍው ፈዛዛ በርሃን ባልተሸነፈው አራና ውስጥ ለአግራቸው ጫማ የሌላቸው በርካታ ሰዎች መንገዱን ሞልተው ይተላለፋሉ። ሁሉም የየጅልባዎቻቸውን ተራዳ ተሸክመዋል።

ወደ ጉጆዋ አንደደረሱ ልጁ ሚንጦውን፣ ሀርጉ ኑንና የተጠቀለሉትን ገመዶች ከተቀመጡበት አንስቶ ያዘ። ሽማግሌው ደግሞ የጅልባዎን ተራዳና ሸራውን ተሸክመው።

«ቡና ይሻዎታል?» የልጁ ጥያቄ ነበር።

«ዕቃዎቹን ጅልባዎ ውስጥ ካኖርን በኋላ እንጠጣለን።»

በተለይ ለዓሣ አጥማጆች ሲባል በሌሊት ወደ ሚክራት የሻይ ቤት ሄደው በውተት ጣሣ የተቀዳ ቡና ቀመሱ።

«ለመሆኑ ጥሩ አንቅልፍ ተኝ?» ልጁ ጠየቃቸው። አሁን አንቅልፉ አየለቀቀው በመሄድ ላይ ነበር።

«በደንብ ነው የተኛሁት ማኖሊን» አሉ ሽማግሌው። «ዛሬ በራስ የመተማመን ስሜት አጥብቆ ይሰማኛ።»

«እኔም» አለ ልጁ። «ይበሉ አሁን ለዓሣ መደለያ የሚሆኑትን ቅንጥብጣቢ ሥጋዎችና ሰርዲኖች ላምጣ ልዎ። የኛን መሣሪያዎች ወደ ጅልባው የሚወስደው ሰው ያው ራሱ ነው። ማንም እንዲያግዘው አይፈልግም።»

«እኔና አሉ ሁለት የተለያዩን ሰዎች ነን።» አሉ ሽማግሌው። «ገና የአምስት ዓመት ልጅ እያለህ እንኳን እንዳንድ ዕቃዎች አሽከምህ እንደነበር ትዝ ይልህል?»

«በደንብ ነዋ» ሲል መለሰላቸው። «ይበሉ እኔ ሄጄ ልምጣ። እርሶ በናውን ይደገሙ። እዚህ ቤት ያምንናል፣ ዱቤ መውሰድ እንችላለን።»

በባዶ እግሩ ነጠር እያለ ዓሣ መደለያ የሚሆኑ ሥጋዎችና ሰርዲኖች ወደሚሸጡበት ሱቅ ተፈተለከ።

ሽማግሌው በናቸውን በዝግታ ፉት ማለታቸውን ቀጠለ። ቀኑን ሙሉ ሌላ ነገር ስለማያገኙ በደንብ መጠጣት እንዳለባቸው ያውቁታል። መብላት ብሎ ጣጣ በጣም አሰልች ከሆነባቸው ውሎ ስላደረ ምሣቸውን ይዘው መሄድ ካቆሙ ሰንብቷል። ጅልባቸው ውስጥ እንደ ጠርመሱ ውሃ አለ። ለዕለቱ የሚያስፈልጋቸው ያ ብቻ ነው።

ልጁ ለዓሣ መደለያ የሚሆኑትን ሠርዲኖችና የሥጋ ቅንጥብጣቢዎች በጋዜጣ ጠቅልሎ እንደ ተመለሰ ተያይዘው ወደ ጅልባዋ ወረዱ። የባህሩን ዳርቻ ያለበለው አሸዋ ባዶግሮቻቸውን ይፈተፍታቸዋል። ለሁለት እየተጋዘቡ ጅልባዋን በአሸዋው ላይ እየገፉ እንሸራተቱና ወደውሃው አስገቧት።

«መልካም ዕድል አባባ!» አለ ልጁ።

«መልካም ዕድል ማኖሊን!» አሉ ሽማግሌው።
ወዲያው መቅዘፊያዎቻቸውን አስተካከሉና በዝግታ እየ
ቀዘፉ ከወደቡ ወጡ። ጨለማው ገና ሙሉ በሙሉ
አልገለጠም። ሆኖም ሌሎች ጀልባዎችም መሰማራት
ጀምረዋል። ጨረቃዎች ከተራሮች ጀርባ በመሰወሯ
ሌሎቹ ጀልባዎች ባይታዩዋቸውም መቅዘፊያዎቻቸው
ውሀውን እየቀረደዱ ወደ ውስጥ ሲጠልቁና በኃይል
ሲገፉት የሚፈጠረው መንቦራጨቅ ይሰማቸዋል።

አልፎ አልፎ የአንዳንድ ሰዎች ንግግር ጨለማ
ውን እየሰረሰረ ጀርዋቸው ላይ ያስተጋባል። አብዛኞቹ
ግን የሚቀዝፉት በፀጥታ ነው።

ከወደቡ ከወጡ በኋላ ሁሉም ወደተለያዩ አቅጣ
ጫዎች ተበታተኑ። እያንዳንዱ ዓሣ አጥማጅ ይቀና
ኛል ብሎ ወደሚያምንበት አካባቢ አመራ። ሽማግሌው
በጣም ርቀው ለመጓዝ ቆርጠዋል። የመሬትን ጠረን
ከጎላቸው ትተው ንፁህ ወደሆነው የውቅያኖሱ የማ
ለዳ አየር ቀዘፉ።

ጨለማው እየገፈፈ ሄደ። በራሪ ዓሣዎች ከውሃው
እየወጡ በአየሩ ላይ ሲምዘገዘጉ ግትር ያሉት ደረቅ
ከንፎቻቸው አየሩን ሲሰነጥቁት የሚፈጠረው ድምፅ
በውሀው መንቦራጨቅ ጣልቃ እየገባ ይሰማል። ሽማግ
ሌው እነዚህን ዓሣዎች በጣም ይወዷቸዋል። በባህር
ላይ ብቸኛ በሚሆኑ ጊዜ በዙሪያቸው እየተሃለሉ ስለ
ሚያጫውቷቸው ሲወዷቸው አይጣል ነው።

ሽማግሌው ባህርን የሚመስሉት በሌት ነው።
'ላማር' ይሉታል። ሰዎች ሌትን ሲያፈቅሯት የሚጠፋ
በት የስፓኝ ቃል ነው። አንዳንዶቹ፣ በተለይ ወጣት
ዓሣ አጥማጆች ግን ባህሩን በወንድ ይመስሉታል።
አንደ ኃይለኛ ተፎካካሪ፣ አንዳንዴም አንደ ጠላት ነው

የሚያዩት። ለሽማግሌው ግን ምንጊዜም እንስት ነው። ያሏትን ድንቅ፣ ጣፋጭና አስደሳች ነገሮች ሁሉ ያላን ዳች ስስት እንደምትለግስ ወይም ያለ ርህራሄ እንደምትነፍግ ሴት ይቆጥሩታል - ባህሩን። ባህር እንዳንደ አስከፊና የጭካኔ ድርጊት ብትፈፀምም ከአቅም በላይ እየሆነባት እንጂ ለተንኩል አይደለም የሚል ስሜት አላቸው።

ቀጥ ብለው ይቀዝፋሉ። ውቅያኖሱ ፀጥ በማለቱ በዙም ትግልና ድካም የሚጠይቅ አልነበረም። የማለ ዳው ብርሃን ዙሪያ ገባውን እያበራው ሲሄድ በዚያ ሰዓት እደርስበታለሁ ብለው ከገመቱት በላይ ርቀው መጓዛቸውን ተገንዘቡ።

ሙሉ በሙሉ ብርሃን ከመስፈኑ በፊት ቀዘፋቸውን አቁመው የዓሣ ማጥመጃ ገመዶቻቸውን ወደ ውሃው ጣሏቸው። ጆልባዋ በውሃው እንቅስቃሴ እየተገፋች በዝግታ ትንሣፈሩለች። አንዱን ገመድ አርባ ፋቶም ያህል ወደ ውሃው ውስጥ ለቀቁት። ሁለተኛውን ለባለምስት ፋቶም፣ ሦስተኛውን ደግሞ አንድ መቶና አንድ መቶ ሃያ አምስት ፋቶም ጥልቀት ድረስ ለቀቋቸው። ለዓሣ መደለያ የሚያገለግሉት ሠርዲኖች በየመንጠቆዎቹ ቆልማማና ቀጥ ያለ አካል ላይ በደንብ ተሰግስገዋል። መንጠቆዎቹ በያንዳንዱ ሠርዲን ዓይኖች ውስጥ እንዲያልፉ በመደረጋቸው ለየትኛውም ትልቅ ዓሣ ቢሆን ከሰርዲኖቹ ቀድሞ የመንጠቆዎቹ የማይጣፍጥ ብረታማ ጠረን ይሸተዋል ማለት ዘበት ነው። ቅንጥብጣቢ ሥጋዎቹ ትንሽ የቆዩ በመሆናቸው

ፋቶም፣ የውሃ ጥልቀት መለኪያ ነው። አንድ ፋቶም ምን ዛሬው ስድስት ሜትር ወይም 1.8 ሜትር ይሆናል።

መለውጥ የጀመረ ስታቸውን ለመሸራን ሲባል ከሰርዳ
ናቹ ጋር እየተሰባጠሩ ተሰግስገዋል።

እያንዳንዱ ገመድ የመግፍያ አርሳስ ያህል ውጭ
ረታ አለው። አልፎ አልፎ ኃይለኛ ዓጣ በሚያገዘቡት
ጊዜ መንጠቆውን አውልቆ ለማምለጥ ሲወራጭ ጀልባ
ዋን እንዳይገለብጡት ለመከላከል ሲባል የገመዶቹ
ቁመት ረጅም እንዲሆን ተደርጓል። ሌሎችም ለመጠባ
በቁያ የማሆን ገመዶች እዚያው ጀልባዋ ላይ አሉ።
አንድ ዓጣ እስከ ሦስት መቶ ፋቶም ድረስ እየተ
ጉተተ ይሆኑ ለወርድ የሚችለው ገመድ ተዘጋጅቷል።

ፀሃይዋ በዝግታ ከባህሩ በስተጀርባ በኩል አሰ
ገዥ። በተንጣለለው ባህር ላይ የተበተኑት ሌሎች ጀል
ባዎች ይታዩዋቸው ጀመሩ። አብዛኛቹ ከዳርቻው
ብዙም አልራቁም። ስማግሌው በጀልባዋ ጎናች በኩል
ቁልቁል የወረዳትን ገመዶች አጉንብሰው ተመለከቱና
እያንዳንዱ ገመድ በሚፈለገው ጥልቀት ላይ ተጠብቆ
እንዲቆይ ለማድረግ ሲሉ በዝግታ መቅዘፍ ጀመሩ።
እየደመቀ የሂደው የፀሐይዋ ብርሃን በፀጥታ በተለ
ሽለሽው ውሃ ላይ ነፀብራቁን ያጣቅማል። ስማግሌው
ዳይናቻቸው በነፀብራቁ እንዳይጉዱ በማለት ወደ
ውሃው በርቀት አሻግረው ከመመልከት ታቅበው መቅዘ
ፋቸውን ቀጠሉ። እንደገና ጉንበስ ብለው ወደ ውሃው
ውስጥ ተመለከቱ። ገመዶቻቸው ቀጥ ብለው ጨለማ
ወደዋጠው የባህሩ ማህሀን ሠርገዋል። ማንም እንዲያ
ተሳክቶለት አያውቅም። እንደ ዘንግ ተቀስተው ወርደ
ውላቸዋል። ዓይን በጓጉጡ እንኳን በማይታይበት
በዚያ ፀሊም የውሃ ዓለም ውስጥ ከየትም ሲገሰገስ
መጥቶ የሚመሰግባቸውን ዓጣ በትዕግስት የሚጠባበቁ
መንጠቆዎቻቸው በሠርዲንና በሥጋ ቅንጥብጣቢዎች
ከብደው በተለያዩ ጥልቀቶች ላይ ተንጠልጥለዋል።
እንዳንድ ዓጣ አጥማጆች ገመዶቻቸውን ወደ ውሃው

ውስጥ ሲለቁ እምብዛም ስለማይጠነቀቁ ከጥቂት ጊዜ ያት በኋላ ገመዶቹ ወደላይ ይንግፈሩ።

እኔ ግን ገመዶቹን የጣልኳቸው በጥንቃቄ ነው አሉ ሽማግሌው በሀሳባቸው። እኔን የማገድለኝ ዕድል ብቻ ነው። አሁንም እንደያውን የተማጠጠ ይመስለኛል። ግን ማን ያውቃል? ምናልባት ዛሬ ይግካልኝ ይሆናል። እያንዳንዱ ቀን አዲስ ቀን ነው። ቢሆንም ዕድለኛነትን የመሰለ ነገር የለም። ለማንኛውም በእ በኩል ሥራዬን በትክክል ለማከናወን መታከት የለብኝም። ከዚያ በኋላ ዕድል ከች ብትልም እንኳን ዝግጁ ነኝ ማለት ነው።

ፀሐይዋ ከወጣች ሁለት ሰዓት ያህል አልፏል። በለማዩ ላይ እየመጠቀች በመሄዷ ሽማግሌው ዓይኖቻቸውን ወደ ምሥራቅ ቢወረውሩም ምንም ችግር አይገኘማቸውም።

አሁን በአቅራቢያቸው የሚታዩት ሦስት ጆልባዎች ብቻ ናቸው። እነርሱም ቢሆኑ ወደ ባህሩ ዳርቻ ጠጋ በማለታቸውና ሽማግሌው በጣም በመራቃቸው የሚታዩት ወደታች ዝቅ ብለው በከፊል ነው።

ዕድሜዬን በሙሉ ዓይኖቼ የማለዳ ፀሐይ መቋቋም እንደተሳናቸው ነው የኖርኩት አሉ በሀሳባቸው። ያም ሆኖ ግን እስተዛሬ አሳፍረውኝ አያውቁም። ማታ ማታ እንኳን አይተው ሲለዩ ከጎረምሳ ዓይኖች ያስንቃሉ። ዳፍንት የማባል ነገር አያውቃቸውም። እንዲያውም በምሽት ነው የሚበረቱት። ሲነጋ ግን ተመልሰው ያው ናቸው። ይታመማሉ። ያሰቃዩኛል።

ይሄን እያውጠነጠነ አሻግረው ሲማትሩ ከፊት ለፊታቸው እንደ አሞራ ተመለከቱ። ከንፎቹን ወደ ኋላው አጠፍ አድርጎ እንደ ፍላፍ ወደ ባህሩ ተሸቆ ነጠረ። ብዙም አልቆየ፤ ፍጥነቱን እንደጠበቀ ወደላይ

በመሀሉ አሞራው ከንፋን ወደ ኃላው ሽምጥጥ አደረገና ቁልቁል ተምዘገዘገጠ። መሀል ላይ ሲደርስ ከንፎቹን መልሶ ዘረጋ፤ በኃይል እያራገበ በፍጥነት የሚገኘውን በራሪ ዓሣ መከተል ጀመረ። ከበራሪው ዓሣ በስተጀርባ በኩል ያለው የባህሩ ውሀ በመጠኑ ወደላይ አበጥ ማለቱን ሽማግሌው አስተዋለ። ትንሹን ዓሣ የሚያሳድደው ከላይ አሞራው ብቻ ሳይሆን ከሥር ዶልፊን መኖሩንም አረጋገጠ። አሃ! እዚህ አካባቢ የዶልፊን መንጋ አለ ማለት ነው አሉ በሀሳባቸው። በዚህ ዓይነት ትንሹ ዓሣ ለማምለጥ የሚኖረው ዕድል የመነሳት ነው። አሞራውም ቢሆን እንዲያው ድክም ቢለው እንጂ አይሳካለትም። በራሪ አሣዎችን በመጠን ብቻ ሳይሆን በፍጥነትም አይስተካከላቸውም።

በራሪው ዓሣ አሁንም ከውሀው ብቅ እያለ ተመልሶ ጥልቅ ሲል አሞራው ደግሞ ልቡ አስተፈርሶ ከንፎቹን እያራገበ ያለምንም ውጤት በከንቁ ሲከንፍ ሽማግሌው በጥሞና ይመለከታሉ። አሁንስ ዶልፊኖቹ በጣም እየራቁ ሄዱ አሉ በሀሳባቸው። ፍጥነትም ጨምረዋል። ግን ምን ይታወቃል አንድ የባዘነ ዓሣ ያጋጥመኝ ይሆናል።

በርቀት በሚታየው መሬት ላይ ሲያንገሩበቡ የነበሩት ደመናዎች እንደ ተራራ እየተቆለሉ፤ እየገዘፉ መሄድ ጀመሩ። የባህሩ ዳርቻም ቅርፁ እየጠፋ አንድ ረጅም አረንጓዴ መስመር ብቻ ሆነ። ከበስተጀርባው ጭጋግ እንደነጠላ የተከናነቡ ሰማያዊ ተራሮች ይታያሉ። ሽማግሌው ቁልቁል ሲያስተውሉ ፀሐይዋ በጨለማው ውሃ ውስጥ የፈጠረችውን ልዩ ዓይነት ብርሃን ተመለከቱ። ለዓሣ ምግብ በመሆን የሚያገለግሉ ዕዕዋትም በብዛት ይታያሉ። ገመዶቻቸው ቀጥ ብለው መዘለቃቸውንም እግረመንገዳቸውን መቃኝታቸው አልቀረም። የዕዕዋቱን መብዛት ሲያዩ ደስታ ተሰማቸው።

በአካባቢው በርካታ ዓሃዥ ለመኖራቸው ምልክት ነው።
ፀሐይዋ በአናት ትይዩ ልትሆን ምንም ያህል አልቀ
ራት። ባሻገር መራቱ ላይ አርብበው የሚታዩት ደመና
ዎች ቅርፅና የፀሐይዋ ብርሃን አየሩ ሰላማዊ ሆኖ እን
ደሚውል የሚጠቁሙ ዓይነት ናቸው። አሞራው ግን
ድራሹ ጠፍቷል። በየትኛውም አቅጣጫ አይታይም።
ባህሩ ላይ ከሚንግፈፈው የግርግሩ አረም በስተቀር
የሚታይ ነገር የለም።

ጥቂት ቆይተው ሽማግሌው ቀና ሲሉ አሞራው
ተመልሷል። እንደገና ከብ መስመሩን ተከትሎ ይን
ግፈሩል።

«አሁን ዓሣ አገኘ» አሉ ድምፃቸውን ከፍ አድር
ገው። ግን እንድም በራሪ ዓሣ ባህሩን በርቅሶ ወደ ላይ
ሲፈናጠር አልታየም። በአካባቢው የተሠራጨ ሚ.ጠ.ጠ.
ዓሃዥም አይታዩም። በዙም ሳይቆይ እንደ ትንሽ ቶኖ
ከውሃው ወጥቶ ወደላይ ከተምዘገዘገ በኋላ ተመልሶ
ውሃው ውስጥ ተሰወረ። የቶኖው ገላ ብርማ ቀለም
ከፀሐይዋ ብርሃን ጋር ይጣቀሳል . . . ያንፀባርቃል።
ለጠቁና ሌሎች በርካት ያሉ ቶኖዎች ብቅ ጥልቅ
ማለት ጀመሩ። ሁሉም ወደ አየር ከዘለሉ በኋላ ተመ
ልሰው ውሃውን ቀርድደው ይሰጥማሉ። እንዲህ አድር
ገው ውሃውን ማመሳቸውና ወደ ለማይ አመር
ማለታቸው በአካባቢው ያሉትን ሚ.ጠ.ጠ. ዓሃዎች
ከበው ለማሳደድ ነው።

ፍጥነታቸውን ካልጨመሩ በስተቀር አያመልጡ
ኝም። እደርስባቸዋለሁ፣ አሉ ሽማግሌው በሀሳባቸው።
አያሰቡ ደግሞ ከፊት ለፊታቸው የሚካሄደውን ትር

* ቶኖ፡- በባህር የሚገኝ ያዓሣ ዝርያ ነው።

ዲቲ በጥንቃቄ ያስተውላሉ። ቶኖዎቹ በዝላያቸው ትር
ምስ ባህሩን አረፉ አስደፍቀውታል። አሞራው ደግሞ
በቶኖዎቹ ቱማታ በርገገው ወደ ላይ ብቅ የሚሉትን
ሚጠጠ. ዓሣዎች ለመጥለፍ ደጋግሞ ይሞክራል።
አሁንም አሁንም ቁልቁል ይወረወርና ውሃውን ጨልፎ
ወደላይ ይመልሳል።

«አሞራው ትልቅ ረዳት ነው-አሉ ሽማግሌው።
ልክ የዚያን ሰዓት በጅልባዎ ጭራ በኩል ወደ ውሃው
ውስጥ የተለቀቀው ገመድ በኃይል ተስቦ ሲወጠር እግ
ራቸው ስር ተሰማቸው። ገመዱ እግራቸው ላይ አንድ
ዙር ጠምጠም ተደርጎ ነበር። ቀልጠፍ ብለው መቅ
ዘፈያዎቹን ጣሉና በእግራቸው ላይ ተጠምጥሞ ያለ
ፊውን ገመድ አራፍ አድርገው ወደ ላይ መጉተት
ጀመሩ። የተያዘው አነስተኛ ቶኖ ከመንጠቆው ለመላቀቅ
ሰፍጨረጨር ወደ ውሃው ይሰባቸዋል። እርሳቸው
ግን ገመዱን አጥብቀው ወደላይ መጉተታቸውን
ቀጠሉ። ኃይል እየጨመሩ ገመዱን ወደጅልባቸው ባስ
ገቡት ቁጥር የዓሣው መንቀጥቀጥና መርበትበት እየ
ጨመረ ከመሄዱ ሌላ ሰማያዊ ቀለም ያለው ጅርባ
ውና ወርቅማ ጉኖቹ ይታያቸው ጀመር። ትግሉ
ለጥቂት ጊዜ ከተካሄደ በኋላ በሽማግሌው አሸናፊነት
አበቃ። ትንሹን ቶኖ ከውሃው መንጭቀው አውጥተው
ጀልባው ወለል ላይ ዘረፉት።

የጥይት ቅርፅ ያለው ዓሣ በዚያ ጠራራ ፀሐይ
ትልልቅ ዓይኖቹን አፍጥጦ በጉኑ እንደተጋደመ ጅራ
ቱን ከጅልባዎ ጉኖች ጋር በእልህ ማላተሙን ተያያ

የጅልባ ጭራ። ይህ ቃል በዚህ ዕሑፍ ውስጥ "stern"
የሚለውን የእንግሊዘኛ ቃል ይተካል። የጅልባን ሆነ
የመርከብ-በጎ/የጎረቤት/ከፍል የሚያመለክት ነው።

ዘው። ሽማግሌው ቆመጣቸውን እነሱና ጭንቅላቱን እንደ ጊዜ መቱት። ፀጥ አለ። ሥጋው ግን ለጥቂት ጊዜ እየተንቀጠቀጠ ቆየ።

«አልባኩራ» አሉ ሽማግሌው በጩኸት። «ሥጋው በደንብ ከተበላተ ከሠርዲናቹ ጋር ጥሩ መደለያ ይወጣዋል። ከብደቱም ደህና ነው። መቼም ከአምስት ኪሎ በታች አይሆንም።»

ሉብቻቸው የማውራት ልምድ የተጠናወታቸው መቼ እንደሆነ በጭራሽ ትዝ አይላቸውም። በርግጥ ድሮ ብቻቸውን በማሆኑ ጊዜ ይዘፍኑ ነበር። በተለይ በምሽት ጀልባቸው ውስጥ አድፍጠው ብቸኝነቱ ሲጠናባቸው የሚያውቁትን ዜማ ማንጉራጉር ይጀምራሉ። ድምፃቸውን ከፍ አድርገው ለራሳቸው ማውራት የጀመሩት ምናልባት ልጁ ከተለያቸው በኋላ ሊሆን ይችላል። ብቻ በውል የሚያስታውሱት ነገር የለም። ልጁ አብሯቸው በነበረበትም ጊዜ ውይይታቸው የተቆጠበ ነበር። አስራላገ ሆኖ እስካላገኙት ድረስ አይነጋገሩም። ሁለቱም ወደ ዝምታ ያራገፍጋሉ። በሰፊው የሚያወሩት ማታ ማታ ወይም ማዕበል ሲይዛቸው ብቻ ነበር። በባህር ላይ ሣሉ ያለምክንያት መለፍለፍ በአካባቢው ልማድ እንደ ነውር ይቆጠራል። ሽማግሌው ደግሞ በዚህ አጥብቀው ስለሚያምኑ በባህር ላይ በሚቆዩ ጊዜ ዝምታ ያበዛሉ። እሁን ግን ያገር ልማድ በማፍረሳቸው የሚያወግዛቸውም ሆነ የሚታዘባቸው ሰው በአጠገባቸው ስለሌለ ሀሳባቸውን የሚተነፍሱት ድምፃቸውን ጉላ እያደረጉ ነው።

አልባኩራ፣ ማሳው በስፔሻ ቋንቋ የሚጠራበት ስም ነው።

ለመሆኑ እንዲህ ብቻሆን ስለራሳቸው ሰዎች ቢሰ
 መኝ ምን ይሉ ይሆን? መቼም ያበድኩ ነው የሚመ
 ስላቸው... አሉ እንደገና ድምፃቸውን ከፍ አድርገው።
 ግን ምንግደ። ፅብድ እንዳልሆኑ አውቀዋለሁ። ሁሉ
 ታሞቹማ በየጅልባቸው ውስጥ ቁጭ ብለው የሚያጫ
 ውታቸውን ሬዲዮናች ይዘው አይደል የሚወጡት
 ያውም ስለቤዝቦል ጨዋታ ሳይቀር የሚያወሯቸ
 ውን። አሁን ግን ስለቤዝቦል ጨዋታ የሚያስቡበት
 ጊዜ አይደለም አሉ በሀሳባቸው። በአሁኑ ሰዓት ማሰብ
 የሚገባኝ ስለአንድ ነገር ብቻ ነው። ስለተራጠርኩለት
 ነገር ብቻ። እዚያ ማዶ ከሚባርቁት ዓሳዎች አካባቢ
 አንድ ትልቅ ግዙፍ ዓሳ ማይኖር አይቀርም አሉ።
 አያይዘውም ይሄ የያዘኩት ከንደኞቹ ተነጥሎ የሚባ
 ዠን መሆን አለበት።

ባሻገር የሚታየው አረንጓዴ ቀለም የመሬቱ
 ጠርዝ ቀስ በቀስ ከዓይን አየጠፋ ሄደ። ሰማያዊ ቀለም
 ያላቸው ከራሳቸው ግን ጫፋቸው ገና እየታየ ነው።
 ከአናታቸው ያረበቡት ነጭ ደመናዎች የበረዶ ቆብ
 ጭነው የተኩራሱ አስመስሏቸዋል። ፀሐይዋ እየገረረች
 በመሄዷ መቀቱ የሽማግሌውን ጅርባ ይጠብላቸው
 ጀመር። በዚያ ላይ ጅልባቸውን ይቀዝፋሉ። ላባቸው
 አስርካሪያቸውን ተከትሎ ቁልቁል ሲንቆረቆር ይሰማ
 ቸዋል።

መቅዘፉን አቁሜ ጅልባዋ የውሀውን እንቅስቃሴ
 ተከትላ እንድትንሣፈፍ ማድረግና እኔም ትንሽ ማሸ
 ለብ እችል ነበር አሉ በሀሳባቸው። ባይሆን ከእንቅልፌ
 እንዲቀሰቅሱኝ ገመዱን ሽምቅቆ ሰርቼለት አውራጣቴ
 ላይ አስረዋለሁ። ግን ምን ያደርጋል ዓሳ የሚለው ከያ
 ዝኩ ሰማኒያ አምስተኛ ቀኑ ነውና መዘናጋት አያስፈ
 ልግም። ፅላቱን በደንብ ልጠቀምበት ይገባል። እንደ
 ማንም ብዬ ደህና ዓሳ መያዝ አለብኝ አሉ በሀሳባ
 ቸው።

እያሰቡ ደግሞ ዓይኖቻቸውን ውሀው ውስጥ ወደ ለቀቋቸው ገመዶች ሲያነጣጥሩ እንደኛው ገመድ ላይ አለፍ አለፍ እያሉ አግድም ከታሰሩት ቀጫጭን ገመዶች እንደኛው ወደ ውስጥ ሲጠልቅ ተመለከቱት።

«አጅ!» አሉ። «አም!» ፈጠን ብለው መቅዘሬያ ምቻቸውን በመልቀቅ ገመዱን ለቀም አድርገው በቀኝ እጃቸው እውራጣትና አመልካችጣት መሀል ፈጥር ቀው ያዙት። ግን እንደገመቱት ገመዱ አልተወጠረም ወይም ወደታች አልተሳበም። እያያዘቸውን ላላ አደረጉት። ጥቂት ቆይቶ ገመዱ ወደ ታች ሲገባ ተሰማቸው። እንደገና ገቡት። ነገሩ የሙከራ፣ የፍተሻ ዓይነት እንጂ የመፈታተንና ኃይል የተሞላበት አይደለም። ምን እንደሆነ ለማወቅ አልተሳካቸውም። ማር ለን ሆዬ እንደ መቶ ፋቶም ጥልቀት ውስጥ ሆኖ መንጠቆው ላይ የተሰገሰገትን ሠርዲኖች እየኮመኮመ መሆኑን ወዲያው ተረዱ።

ገመዱን ወደ ግራ እጃቸው በጥንቃቄ አዛወሩና ላላ አድርገው ያዙት። አሁን ገመዱ በጣቶቻቸው መሀል እየተንሸራተተ ነው። ዓሣው የተያዘ መሆኑን ሳይረዳ እስካሻው ጥልቀት ድረስ እንዲሰበው ለማድረግ ያመቻቸዋል።

በል እንጂ ጌታው ዓሣ የቀረቡልህን ሠርዲኖች ችላ አትበላቸው። አይሆነ ከስከስ። እረ እባክህ ሞክር። ነውር አይደለም እንዴ! ላንተ ነውኮ የቀረቡት። ደሞ እንዴት ትኩስ መሰለህ? መቼም ቀኑን ሙሉ እዚያ ቅዝቃዜና ዳፍንት ውስጥ ሳይሞረመርህ አይቀርም። እና እኮ በል ግብጥሩን ማትንቅ ትንሽ ቀማምስ፣ አሉ ሽማግሌው በሃላባቸው።

የያዙት ገመድ በመጠኑ ሣብ ሲደረግ ተሰማ
ቸው። ወዲያው እከታትሎ እንደ ጊዜ በኃይል ተጉ
ተተ። ከሰርዲናቹ እንደኛው ከመንጠቆው ላይ በቀላሉ
አልላቀቅ ስላለው በጉልበት ሲመነጭቀው መሆን አለ
በት። ከዚህ በኋላ ግን ሁሉም ነገር ፀጥ አለ።

«አይዞህ» አሉ ሽማግሌው ድምፃቸውን ከፍ አድ
ርገው። «በልኮ እንደገና ተመለስና መፃዛቸውን አሸት
ተው። እንዲህ እንዳይመስሉህ ድንቅ ናቸው። ሠርዲ
ናቹን አጣጥመህ ስታበቃ የቶኖው ከትፎ ደግሞ አለ
ልህ። ቅዝቅዝ ብሎ ሲጣፍጥ አይጣል ነው። ጣት ያስ
ቆረጥማል። እኮበል። አይዞህ አትፍራ። ወገኛ፣ ደሞ
የምን መሽኩርምም ነው? እረ ሰው እንዳይሰማህ።
ለምኑ ብለህ ነው? የሚያይህ የለ! ይልቅ ሞኝ አትሁን።
በግላጭ ሲገኝ እንከት አድርገህ መብላት ነው።»

ገመዱን በአውራ ጣታቸውና በአመልካች ጣታ
ቸው መሀል እንቀው እንደያዙ እንቅስቃሴውን ያዳም
ጣሉ። አልፎ አልፎ ደግሞ በጀልባዎ አፍንጫና ጭራ፣
እንዲሁም በጉንና በጉኗ በኩል ወደውሃው የተለቀቁ
ትን ገመዶች ይማትራሉ - ምናልባት ዓሣው የጀመ
ረውን ትቶ ወደነሱ ካመራ በሚል ጥርጣሬ። ትንሽ
እንደቆዩ የመጀመሪያውን የመሰለ ለዘብ ያለ ጉተታ
ተሰማቸው።

«አሁን ወደአፋ ሊያስገባው ነው» አሉ ሽማግሌው
ድምፃቸውን አጉልተው።

«አምላኬ እባክህ መንጠቆውን ደህና አድርጎ እን
ዲጎርሰው እርዳው።»

ዓሣው ግን የተመኝትን አልፏቸውም። ከናካቴው
ከአካባቢው ሄደ። የሚሰማ ነገር ጠፋ። ፀጥታ ብቻ።

«አይደረግም . . . አይደረግም። ጨካኝ ትቶ አይሄድም» አሉ ሽማግሌው። «ከርስቶስ ምስኪኔ ነው፤ ታላብደ በቀር ይህን መሣይ ማዕድ ጥሎ አይሄድም። እንዲያው ትንሽ ዞር ዞር ብሎ ሊመለስ ይሆናል። ማን ያውቃል፤ ምናልባት ቱህ ተደም ተይዞ ያመለጠም ሊሆን ይችላል። እና ያገገ ትዝ እያለችው ይሆናል ዳር ዳር የማለው።»

ወዲያው እንደበሬቱ ለዙብ ያለ ስበት ተሰማቸው። የሽማግሌው ስጋት በደስታ ተተካ።

«መቸ አጣሁት፤ አውቁዋለሁ። ትንሽ ተዘቅቱ ሊመለስ ብሎ ነው። አሁን በደንብ ይጎርሙዋል» አሉ።

ገመዱን በመጠኑ ጉተት ሲያደርገው ተሰማቸው። ልባቸው ጮቤ መምታት ከጀለው። በማከታተልም እጅግ ከፍተኛ ኃይልና ከቶም የማይታመን ዓይነት ከብደት ወደታች መዘናቸው። የዓሣው ከብደት ነው። እንደ ተመኝት ሆነ ማለት ነው። መንጠቆውን መሉ በመሉ ጉረሰው። ሽማግሌው ከመቅዕበት ገመዱን ወደውሃው ውስጥ መልቀቅ ጀመሩ። ቁልቁል . . . ቁልቁል . . . አሁንም ቁልቁል። ገመዱ እንዳይወጠር ከሁለቱ የመጠባበቂያ ጥቅሎች እንደኛውን እየተረተሩ ቁልቁል ለቀቁት። ገመዱ በጣቶቻቸው መሃል እየተጥመለመለና ቆዳቸውን እየሞዘቀ ሲንሸራተት ከውሃው በታች ያለው ከብደት ቁልቁል ሲመዘናቸው ይሰማቸዋል።

«ምን ዓይነት ዓሣ ቢሆን ነው ጃል!» አሉ። «ይህኔ መንጠቆው አፋ ውስጥ የተሰነቀረው አግድም ይሆናል።»

አሁን እንግዲህ ወዲያና ወዲህ እዚህራሁ ሲል እንደያውን በደንብ ይቀረቀርበትና ያርፈዋል። አሉ

በሀሳባቸው። ይህኛውን ሀሳባቸውን ደምዳሜውን አገልግሎት
 ተው በመናገር ፋንታ ለራሳቸው ብቻ በሆኑት ላይ የተነሱት
 ፊት ያለምክንያት አልነበረም። እንደገና ጥሩ ነገር
 ይሆናል በማለት አስቀድሞ ከተናገሩት ማይሳክ ይቀ
 ሬል የማይል ስምንት ነበራቸው። ወጥመዳቸው ውስጥ
 የገባው ዓጣ የቱን ያህል ግዙፍና ትልቅ እንደሆነ ገም
 ተዋል። የቶኖ ሥጋ የተደረደረበት መንጠቅ አፋ ውስጥ
 አግድም ተቀርቅርበት ሲወራጭ ወለል ብሎ በዓይን
 ሀሊናቸው ታያቸው። ግን የተማከሩ ይመስል ልክ በዚ
 ያው ትሰበት ዓጣው ማናቸውን እንቅስቃሴውን አቆ
 መና ፀጥ ፀጥ አለ። ከብደቱ ግን አሁንም ይሰማቸ
 ዋል። በእጃቸው ከያዙት ገመድ ጫፍ ቁልቁል ይመዝ
 ናቸዋል። እንዲያውም ከበራቱ ትንሽ የጨመረ መሰላ
 ቸው። ቀልጠፍ ብለው ገመዱን ለቀቅ በማድረግ አያያ
 ላቸውን አጠበቁት። የዓጣው ከብደት እየጨመረ ከመ
 ሂድ በላይ ቁልቁል እየጠለቀ፣ እየራቀ ሲሄድም ይሰማ
 ቸዋል።

ዓጣው ገመዱን እየሳበ አመቀመቃት በወረደ
 መጠን ገመዱ አልቆ እንዳይወጠር ባንድ ራት በቀኝ
 እጃቸው የያዙትን ገመድ ለቀቅ ለቀቅ እያደረጉ በሌላ
 በኩል ደግሞ የኋሊት ለጠጥ በማለት የሁለቱን የመጠ
 ባበቂያ ጥቅል ገመዶች ጫፍና ጫፍ በግራ እጃቸው
 ስበው በሌሎች ሁለት ጥቅል የመጠባበቂያ ገመዶች
 ሽምቅቆ ውስጥ አስገብተው ቋጠሩት። ይህም ሆኖ
 በቀኝ እጃቸው ከያዙት ዓጣው የተጠመደበት ገመድ
 ሌላ እያንዳንዳቸው አርባ ፋቶም ጥልቀት ድረስ ሊወ
 ረዱ የማይችሉ ሦስት ጥቅል ተጨማሪ የመጠባበቂያ
 ገመዶች ነበሯቸው።

«በልኮ ደሀና አድርገህ አስገባው» አለ።

በል አትሰስትለት። ሁሉም ላንተው የተዘጋጀ ነው።
 እኮህ የመንጠቆው ጫፍ በቀጥታ ልብህ ላይ ይሻጥና

በቀላሉ ይገለገልሃል አሉ በሀሳባቸው። ደግሞ ቀስ እያልከ ወደላይ ብቅ ብትልልኝ ሀርቻኔን ደሀና አርጌ አቀዘቅብብሃለሁ። ማዕድ ላይ መቀመጡ ግን ይብቃህ። እሷ።

«አሁን ነው እንግዲህ!» አሉና ሽማግሌው በጠቅላይነት አጅቻቸውን በፍጥነት እያፈራረቁ ገመዱን ባለ ኃይላቸው ወደ ላይ መሣብ ጀመሩ።

ምንም ብቅ ያለ ነገር የለም። ዓሣው ቀስ በቀስ ከጀልባዋ እየራቀ መጓዝ በመጀመሩ ሽማግሌው እንዳሰቡት አንዲት ጋት እንኳን ከውሃው ሊያወጡት አልተሳሳቸውም። ለትልልቅ ዓሣዎች ማጥመጃ እንዲሆን ታስቦ የተዘጋጀውን ጠንካራ ገመድ ወጥረው ለመያዝ እንዲረዳቸው በማለት ጀርባቸው ላይ አጋደሙት። ዓሣው እየራቀ በሄደ መጠን ገመዱ በጣም ተወጠረ። በተወጠረ ቁጥር ደግሞ በላዩ ላይ እንደጤዛ ጉች ጉች ያሉ የውሃ ጠብታዎች ይፈናጠሩ ጀመር። ጥቂት የመንሣጠጥ ድምፅ ተከተለ። ሽማግሌው በደንብ ለመወጠር እንዲረዳቸው ወደኋላ ለጠጥ ብለው ገመዱን አጥብቀው ይዘዋል። አንድ አንድ እያለች ጀልባዋ መንቀሳቀስ ጀመረችና ወደሰሜን ምዕራብ ጉዞዋን ተያያዘችው።

ዓሣው ቀጥ ብሎ መዋኘቱን ቀጠለ። ጀልባዋና ሽማግሌውም በረጋው ውሃ ላይ ተከትለውት ይንሣፈሩሉ። ሌሎቹ ገመዶች በዓሣ መደለያዎች ከብደው ውሃው ውስጥ እንደተጣሉ ናቸው። በዝምታ ከመጉተት በስተቀር ለደረግ የሚቻል ነገር አልነበረም።

«ልጅ አብሮኝ በኖር እንዴት ጥሩ ነበር» አሉ ሽማግሌው ድምፃቸውን ከፍ አድርገው። «እንዲህ በዓሣ አየተጉተትህ ያለፍላጉቴ የትም አልወሰድም ነበር።»

ገመዱን በኃይል ወጥሬም እንቅስቃሴውን መግታት ባልተሳነኝ ነበር። ግን በዚህ ጉልበቱ ባንዳፍታ ነው በጣጥሶ የሚጥለው። ስለዚህ የሚያስፈልገውን ያህል ገመድ ከመጠባበቂያው ጥቅል እየለቀቅሁለት ይዠው እቆያለሁ እንጂ መላቀቅ መቸም ዘበት ነው። ለያውም ወደ ውስጥ ለመውረድ አለመፈለጉ ራሱ ተመስገን ነው።»

እንዲያው ግን ወደፊት በመጓዝ ፋንታ ቁልቁል ወደውሃው ውስጥ መውረድ በመርጥ ኖሮ ምናባቴን ነበር የማደርገው? እኔ እንጂ! ደግሞስ ውሃው ውስጥ እንዳለ በሞት? ያም ቢሆን በበኩሉ የማውቀው ነገር የለም። በርግጥ መቼም ዝም ብዬ አላየውም። ካሉኝ ብዙ አማራጮች መሃል እንዴን መፈፀሜ አይቀርም።

ሽማግሌው አንድጊዜ በጀርባቸው ላይ ተጋደሞ በማለፍ ጋደድ ብሎ ወደውሃው ውስጥ የሚለወረውን ገመድ፣ ሌላጊዜ ደግሞ ያለፍላጉታቸው ወደ ሰሜን ምዕራብ የምትነገደውን ጀልባ በየተራ ይመለከታሉ።

ይህ ድርጊት በራሱ ይገድለዋል ሲሉ አሰቡ ሽማግሌው። መቼም ይህንን ዝንተ-ዓለም ሲፈፀመው ሊኖር አይችልም። ዓሳው ግን የዋዛ አይደለም። ሽማግሌው ይህን ሀሳባቸውን ካብላሉት ከአራት ሰዓት በኋላ ዓሳውም ጀልባዋን እየጉተተ ወደታላቁ ባህር እምብርት በጥንካሬ መዋኝቱን እንደቀጠለ ነበር። ሽማግሌውም ፍንክች አላሉ፤ ገመዱን ጀርባቸው ላይ እንዳጋደሙ በቁርጠኝነት ጀልባዋ ላይ ተገትረዋል።

«የያዝኩት ልክ እኩሉ ቀን ላይ ነው» አሉ። «ግን እስካሁን ድረስ ዓይኑን አላየሁትም።»

ዓሳውን ከመያዛቸው ቀደም ብሎ የሰሌን ባርኔ ጣቸውን ወደታች ሣብ አድርገው ጆሮግንዳቸው ድረስ

እውርደውት ስለነበር ግንባራቸውን እየረገጠ ያስቸግራቸው ጀመር። በዚያ ላይ የውሃ ጥም መጣ። ገመዱን ላለማነቃነቅ በጣም እየተጠነቀቁ በዝግታ ወለሉ ላይ ተንበረከኩና የተቻላቸውን ያህል ወደ ጀልባዋ እግሩን ለመጠጋት የውሃ ጠርመላቸውን በእንደ እጃቸው አነሡት። ቡሹን ከፍተው እንዴ ተጉነጨና እዚያው ደገፍ ብለው ዕረፍት አደረጉ። እንቅስቃሴ ላይ በዙ በዝግታ ሸተት እያሉ ወደጀልባዋ መሀል ተሸጋገሩና በተጋደመው ተራዳ ላይ ተቀመጡ። እስከ መጨረሻው ሳይበገሩ ለመቋቋም እንጂ በሀሳብ ላለመጠመድ መታገል ያዙ።

ብዙም ሳይቆዩ ወደኋላ ገልመጥ ብለው ተመለከቱ። መሬት የሚባል ነገር አይታይም። መሬት ታየ አልታየ ምንም ለውጥ አያመጣም አሉ በሀሳባቸው። በመሸም ከሀሻና ከተማ የሚፈካውን የብርሃን ወጋገን እየተከተልኩ ወደ ወደቡ ማምራት እችላለሁ። ጊዜውም ገና ነው። ፀሐይዋም ገና ሁለት ሰዓት ያህል ይቀራታል። እስከዚያ አሉም ብቅ ይል ይሆናል። ከዘገየም ጨረቃዋ ስትወጣ አብሮ ይወጣ ይሆናል።

ግፋ በል ደግሞ ነገ ጠዋት ተመልሳ ከምትመጣው ፀሐይ ጋር አብሮ መከሰቱ አይቀርም። ደግነቱ እኔም እስካሁን ደህና ነኝ። ጉልበቴም እንዳለ ነው። ደህና የሚያወላዳ ይመስለኛል። አሉ እንጂ በመንጠቆ ተሰቅዞ የሚቃትት፤ እኔማ ምን አለብኝ! ግን እንዲያው ለነገሩ ምን ዓይነት ዓሣ ቢሆን ነው እንዲህ ከጎጆልባዩ አንጠልጥሎኝ ሊከንፍ የቻለ? የጉድ ነው። ወጥቶ አይቼው ብቻ። ይህኔ አፋን መንጠቆው ላይ ግጥም አድርጉ ዘግቶ መሆን አለበት። ግን ባየው እንዴት ደስ ይለኝ ነበር። ተፋላሚያ ምን መሣይ እንደሆነ ላንዳፍታ እንኳን ባየው ምንኛ ጥሩ ነበር።

ሽማግሌው የከዋከብቱን አቀማመጥና አቅጣጫ በማየት ዓሳው ቀን የያዘውን መስመር አለመለወጡን ተገነዘበ። ሌሊቱን በሙሉ በዚያው ቀጠለ። ፀሐይዋ ከጠለቀች በኋላ እየሩ በመቀዝቀዙ ቀን ሽማግሌውን ሲያጠምቃቸው የዋለው ላብ ጀርባቸው፣ ከንዶቻቸውና እግሮቻቸው ላይ ተጋገረ። ለዓሳ መደለያነት የሚያው ሊቸውን ሠርዲናችና ቁርጥራጭ ሥጋ የሚያስቀምጡ በትን ሣጥን የሚሸፍኑበትን ኪሻ ቀኑን ሙሉ አስጥተውት ውለው ደርቆላቸው ስለነበር አንገታቸው ላይ ጠመጠሙና ወደ ኋላ አሳልፈው ጀርባቸው ላይ ጣል አደረጉት። ቀስ ብለውም በትኩሻቸው አቋርጦ በተጋደመው ገመድ ሥር ጉዘጉዘት። ገመዱ በአካላቸው ላይ ማስከተል የጀመረው የህመም ስሜት ቀንስ በማለቱ መጠነኛ ምቹት ተሰማቸው።

በዚህ ዓይነት አስከቀጠለ ድረስ እነም እሱም ምንም የምንደራረገው ነገር እንደማይኖር ግልጽ ነው አሉ ለራሳቸው።

በሌሊቱ ጉዟቸው ወቅት እንደ ጊዜ ከተቀመጡ በት ተነስተው በጀልባዋ ጉን በኩል ሽንታቸውን ከሸኑ በኋላ የሚሄዱበትን አቅጣጫ ለመለየት እንዲረዳቸው ከዋከብቱን ቀና ብለው ተመለከቷቸው። ፍጥነታቸው ቀንሶ ጉዟቸው በዝግታ ሆኗል። የሀሻና ከተማ የብርሃን ወጋገን እምብዛም ደምቆ አይታይም። ጥቁሩ ሰማይ ወደምሥራቅ አቅጣጫ እያመሩ መሆኑን ጠቆማቸው። አሃ! የሀሻና ብርሃን እየተሰወረ እኛም ወደ ምሥራቅ በመጓዝ ላይ ነን ማለት ነው አሉ በሀሳባቸው። ሌሎች ሀሳቦች ተከታተለው ተረባረቡባቸው። ስለ ቤዝቦል ጨዋታ፣ ስለ ዓሳ ማስገር ሙያ . . .

ትንሽ ቆይተው ደግሞ «ወይ ነዶ! ልጄ አብሮኝ በኛር እንዴት ጥሩ ነበር» አሉ ደምባቸውን ከፍ አድርገው።

«አያገዘኝ ይህንንም ጉድ ያይ ነበር።»

ማንም ሰው ቢሆን በሽምግልና ፅድሚው ብቸውን መሆን የለበትም። ግን ምን ላድርግ? ልጄን ማሰብ ለከለቅሜ በላይ ሆነብኝ። ለማንኛውም በዚህ ትግል እንደ ጻልሽነፍ ጉልበቱን በደንብ መጠበቅ አለብኝ። ፍላጎትህ ይነስም ይብዛ ጣት ቶኛውን ልትበላ እንደ ማገባ ማስታወስ አለብህ። እንደትረግ፣ አሉ ራሳቸው ለራሳቸው።

ስንት እንደሆነ ለይተው በማያውቀው ሰዓት ላይ ሁለት ፖርፖይዎች¹ ጀልባዋን ተጠግተው ሲዳሩ ሰሚ ቸው። የወንዱንና የሴቷን ትንፋሽ ለይተው ያውቁ ታል።

«ግሩም ፍጥረታት» አሉ ሽማግሌው። «ሰሚውቱ፣ ሰቃሎዱና ሰፋቀሩ ለጉድኮ ነው። እንደ በራሪዎቹ ዓጣዎች እነርሱም ወንድሞቻችን ናቸው።»

በመንጠቆዋቸው ተሰንጉ ስለተያዘው ትልቅ ዓጣ ሀዘን ይሰማቸው ጀመር። ለየት ያለ ግሩም ዓጣ ነው። በዚያ ላይ ፅድሚው ስንት እንደሆነ ማንም አያውቅም። ሀሳብ በሀሳብ ሆኑ። እኔ መቼም በፅድሚዬ መሰሉ እንዲህ ያለ ጠንካራና ነገራ ሥራው ሁሉ ልዩ የሆነ ዓጣ አጋጥሞኝ አያውቅም። ምናልባት ወደላይ ዘሎ ብቅ አለማለቱ የብልህነት ሳይሆን ይቀራል? ግን ዝላይ በጀምር ወይም በኃይል ልሽምጥጥ በሌለበት ላሉ ድራሹን ባጠፋው ነበር። ግን ከአሁን ቀደም ምናልባት በሌሎች ዓጣ አጥማጆች መንጠቆ እየተያዘ በማምለጥ ሰፊ ልምድ ያዳበረም ሊሆን ይችላል።

¹ ፖርፖይዎቹ- ከዓጣ ነባሪና ከድልፊን ጋር ተመጣጣይነት ያለው የዓጣ ዝርያ ነው።

እናም ከኔ ጋር የሚያደርገውን ትግል በዚህ መልክ ማካሄዱን የመረጠው ከዚህ ልምድ በመነሣት ይሆናል። ግን እስከ መጨረሻው ሊቋቋመው ቆይቶ የተነሣው የዛሬው አጥማጁ አንድ ብቻ መሆኑን አያውቅም። ሰውየው ሽማግሌ መሆኑንም በጭራሽ አይጠረጥርም። ግን ትልቅ ዓሳ መሆን አለበት። በዚህ ግዙፍነቱ ላይ ሥጋውም ጥሩ ዓይነት ከሆነ በቃ፣ በአንድ ቀን አሻረኝ ማለት ነው። መንጠቆው ላይ ተደርድሮ የቀረበለትን ምግብ እንደ ወንድ ተጋብዞ፣ ደልባዋንም የሚጉትታት ልክ እንደ ወንድ ነው። ሽብርና ድንጋጤ ብሎ ነገር ሲያልፍም የማይነካው ልቡ ሙሉ ይመስላል።

አንድ ጊዜ ሁለት ማርሊኖች አግኝተው አንዱን አጥምደው ሣለ የገጠማቸው ሁሉ ትዝ አላቸው። ወንድና ሴት ነበሩ። ምግብ ሲያገኙ ሴቷ ቀድሞ እንደ ትበላ ማድረግ የወንዱ የተፈጥሮ ባህርይ በመሆኑ ያን ለትም ቅድሚያው ይሰጣታል። ሴቷ ማረለ በመብቷ ተጠቅማ ለመመገብ አፏን ስትከፍት የሽማግሌው መንጠቆ ይሰነቀርባታል።

በድንጋጤና በብስጭት እየተወራጨች በኃይል መታገል ትጀምራለች። ማሸነፍ ግን አልሆነላትም። የሚበቃትንና የምትችለውን ያህል ስትወራጭና ስትንፈራገጥ ከቆየች በኋላ እየደከመች ትሄዳለች። ሆኖም በዚያ የፈተናና የዓዕሯ ወቅት ወንዱ ማርሊን ለአንዳት ቅፅበት እንኳን ከአጠገቧ አልተለየም። የተያዘችበትን ገመድ አንዴ በላይ፣ አንዴ በታች እያቋረጠ በጭንቀት ይዞራታል። ወደላይ ስትንሣፈፍ አሰም አብሯት ብቅ በማለት ይቁነጠነጠላል። በጣም ቅርቧ ስለነበር በመጠነም ሆነ በቅርፁ ትልቁን የፈረንጅ ማጭደ በሚመስለው ጭራው ገመዱን ይቆርጠዋል።

በማለት ሽማግሌው ከፋኛ ሰግተው ነበር። በመጨረሻ በሀርፑን ከወንትና ቆዳዎ የመስተዋት ጀርባ የሚቀባውን ቀለም እስከ መስል ድረስ በዳላቸው እናቷን በመቀጥቀጥ ከአዝላፊላፏት በኋላ፣ የኔ ከልጁ ጋር ተጋግዘው ጀልባዎ ላይ እስካጋደሟት ድረስ ወንዱ ማርሊን ከአጠገቧ ልውስ አላለም ነበር። ወዳጁ ከውሃው ከወጣችም በኋላ ተስፋ አልቆረጠም። የጀልባዎን ጥግ ይዞ እዚያው ሲልከሰከስ ቆየ። በኋላ ግን ገመዳቸውን እየሰበሰቡ አቃዎቻቸውን መከካቸው ሲጀምሩ አንድ ጊዜ እመር ብሎ ከውሃው በመውጣት ወደላይ አሻቀበና ወዳጁ ያለችበትን ለአፍታ አየት አድርጎ ተመልሶ ወደ ባህሩ ጠለቀ። እስከዛሬ ከሽማግሌው አይነ-ሀሊና ያልጠፋ በጣም ቆንጆ ማርሊን ነበር።

ብቻ አጠቃላይ ሁኔታው በጣም የሚያላዝን ነበር አሉ ሽማግሌው በሀሳባቸው። ልጁ እንኳ የቱን ያህል ነበር ያዘነው? ግን ምን ያደርጋል፣ ጀልባዎ ላይ የተዘረጋችውን ሴት ማርሊን ስለፈጸምነው ሁሉ ይቅርታ ከጠየቅናት በኋላ አጣድፈን በለትናት።

«ልጁ አሁንም አብሮኝ በኖር ምንኛ መልካም ነበር!» አሉና ጎላ ባለ ድምፅ የጀልባዎን እፍንጫ ደገፍ ብለው ተቀመጡ። ወደ መረጠው አቅጣጫ ይዟቸው የሚነጉደው ዓሣ ትንግርታዊ ጥንካሬ ትከሻቸው ላይ በተጋደመው ገመድ ውስጥ ያለማቋረጥ ይሰማቸዋል።

የእሱ ምርጫ ከማናቸውም አደጋና ወጥመድ ርቆ በጨለማው ከርሠማይ በሠላም መኖር ነበር አሉ ሽማግሌው በሀሳባቸው። የኔ ምርጫ ደግሞ ከሰዎች ሁሉ ርቆ ተጉዠ፣ አደፈጠበት ድረስ ሄጄ እርሱን መያዝ ነበር። ይኸው አሁን ሁለታችንም ተገናኝን። ተገናኝነትንም ተጣምርን። ጎንጎም ከእኩሽ ቀን አንስቶ

እንደተቆራኘን አለን። ደግሞ ብቻችንን ነን። ሁለታችንም ረዳት ወይም አጋዥ የለንም።

ምናልባት ዓሳ አጥማጅ መሆን አልነበረብኝ ይሆን? አሉ። አሁንም በሀሳባቸው። ግን ያለጥርጥር የተፈጠርኩት ለዚህ ነው። ጧት ጀምበር እንደሠረቀች ቶኖውን መብላት እንዳለብኝ ማስታወስ ይኖርብኛል።

ውድቅት ላይ ከበስተጀርባቸው በኩል ውሃው ውስጥ ከተለቀቁት ገመዶች በእንደኛው መንጠቆ ላይ የተሰገሡትን የመደለያ ምግቦች የሆነ ነገር መንትፎ ወሰዳቸው። ገመዱ ላይ አግድም የተቋጠረው ቀጭን እንጨት ተሰበረና ገመዱ በጀልባዋ ጠርዝ እየተንሸራተተ ቁልቁል መውረድ ጀመረ። ሽማግሌው ቀልጠፍ አሉና ትክካቸው ላይ የተጋደመውን ገመድ በእንደ እጃቸው አጥብቀው ይዘው ወደውሀው እየተግተለተለ በመግባት ላይ ያለውን ገመድ ከጀልባዋ እንጨት ጋር አጣብቀው ያዙት። እንደገና ቀረብ የሚላቸውን እንደ ሌላ ገመድ ቆረጡና የሁለቱን ጫፎች በእንድነት ቋጠራቸው። ይህንን ሁሉ በእንደ እጃቸው ብቻ ሲያከናወኑ ችሎታና ቅልጥፍናቸው ለጉድ የሚታይ ነው። እንደ አግራቸውን እገመዶቹ ጥቅል ላይ አሳርፈው ወጠሩና ቋጠሮውን አጠበቁት። አሁን ስድስት ጥቅል የመጣበቂያ ገመድ ቀራቸው። መንጠቆው ላይ የነበሩትን ሥጋዎች የወሰደው ማን እንደሆነ ለማወቅ ግን አልቻሉም። ግራ ገባቸው። ምናልባት ሌላ ማርሊን፣ አለያም ሻርክ ሊሆን ይችላል። ግን እንዴት ሳልሰማው ቀረሁ?

«ልጄ አብሮኝ ቢሆን እንዴት ጥሩ ነበር?...» አሉ ድምፃቸውን ዘለግ አድርገው።

በጨለማው ውስጥ ገመዶቻቸውን በማስተካከል ላይ እንዳሉ ዓሣው ድንገት ኃይለኛ እንቅስቃሴ እደረገና ወደታች ገተታቸው። በዚህ ጦስ ገመዱ ከዓይናቸው ትንሽ ዝቅ ብሎ ቆረጣቸው። ደማቸው በጉንጫቸው አቋርጦ ቁልቁል ወርዶ አገጫቸው ላይ ከመድረሱ በፊት ረገቶ ቆመ። እንደምንም የሚያስተካከሉትን እስተካከለው ሲያበቁ ወደ ጆልባዋ አፍንጫ ተመልሰው እንጨቱን ተደግፈው አረፍ አሉ። ጆርባቸው ላይ ጣል ያደረጉትን ጆንያ እስተካከሉና ገመዱን ወደ ሌላው ትከሻቸው በጥንቃቄ አዛወሩት። ዓሣው ወደፊት እየሣበ ሲወዘዝዝ ይለማቸዋል። አንዱን እጃቸውን ወደውሃው ሰደድ አድርገው የጆልባዋን እንቅስቃሴ ለማዳመጥ ሞከሩ።

ግን ቅድም እንዲያ በኃይል የገተተኝ ለምን ይሆን? ራሳቸውን ጠየቁ። ምናልባት ገመዱ ከራብታ በሚያክለው ትከሻቸው ላይ ተንሸራትቶ ይሆናል። መቼም እኔን ጆርባዬን የሚያመኝን ያህል የሱን ጆርባ የሚያመው አይመስለኝም። ግን የቱንም ያህል ግዙፍ ቢሆን ይቺን ጆልባ መቼም ለዘለዓለሙ ሲገተታት አይኖርም።

«ዓሣ!» አሉ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው በለለሰ አነጋገር። «ጎፍሴ እስከምትወጣ ድረስ እንደማልለቅህ እንድታውቀው።»

ምን እኔ ብቻ አሉም የሚለቀኝ አይመስለኝም አሉ ሽማግሌው እንደገና በሀሳባቸው። እንቅልፍ የሚሉ ባይናቸው ሳይዞር ቁጭ እንዳሉ ንጋትን መጠባበቅ ጀመሩ። አየሩ በጣም እየቀዘቀዘ በመሄዱ ምናልባት ትንሽ ቢሞቀኝ ብለው ወደጆልባዋ ግድግዳ በጣም ተጠግተው ተቀመጡ። የሱን ያህል መቋቋም አይሳኝም

ሊሄድና ጊላ በሚዘል ጊዜ መንጠቀው አፈትልኮ እንዲ ወጣ ሊያደርግ ይችላል።

ቢጫ የባህር አረም ገመዱ ላይ መከማቸቱን ሽማ ግሌው ተመልክተው ደስ አላቸው። በገመዱ ላይ ተጨማሪ ክብደት ስለሚፈጥር አሳውን ለማዳከም መልካም አጋዥ ይሆናቸዋል።

«ዓሣ!» አሉ። «በጣም አወድሃለሁ፣ እከብርሃለሁ። ግን ይቺ ጀምበር ከመጥለቁ በፊት እገድልሃለሁ» ባይሆን ተስፋ እንኳ አናደርግ አስቲ። ለጥቀው አሰቡ።

ከወደሰሜን በኩል አንድ ትንሽ ወፍ ወደ ጆል ባው መጣ። ወደባህሩ በጣም ቀረብ ብሎ ስለሚበር ድካም ያላለው መሆኑን ሽማግሌው ወዲያው አወቁ።

ጆልባው ጭራ ላይ አረፈ። እንደገና ተር ብሎ በሽማግሌው አናት ላይ እንዴ ከዞረ በጊላ ትልቁ ዓሣ ተወጥሮ በተያዘበት ገመድ ላይ ተመቻችቶ ተቀመጠ።

«ዕድሜህ ስንት ነው?» ሽማግሌው ለወፍ ያቀረቡት የመጀመሪያው ጥያቄ ነበር። «ይህ የጀመሪያ ጉዞህ ነው?»

ሽማግሌው ሲለፈልፉ ወፍ ትክ ብሎ ያስተውላቸዋል። በጣም ተዳክሞ ስለነበር ቁጢጥ ያለበትን ገመድ እንኳን በደንብ ለመፈተሽ አልቻለም። ቀጫጭን ጣቶቹ ገመዱን ቁንጥጥ አድርገው ቢይዙም ማዛኑን መጠበቅ ተስኖት መርገድገድና መዋዠቁ ግን አልቀረም።

«አይዞህ ገመዱ በደንብ ተወጥሯል» አሉ ሽማግሌው። «ሌሊቱን ደግሞ ምንም ገፋስ ስላልነበረ እስተ

ዘህም ለደክምህ አይገባም። ለመሆኑ ግን ወሬች ለምን ድንው ወደ ባህሩ የምትመጡት?

«አይዘገቡ አትፍራ ዲምቢጥሃዎ። ዘና ብለህ ዕረፍት ማድረግ ትችላለህ።» አሉ። «ትንፋሽህን ተሰበሰብክ በኋላ ልክ እንደማናቸውም ሰው፣ ወፍ ወይም ዓሣ ተነስተህ ዕድልክን መሞከር ነው።»

ከወፋ ጋር መወያየታቸው ትንሽ ብርታት ሰጣቸው። ለሊቱን ጀርባቸው ድርቅ ብሎ ስላደረ መጠነኛ ሥቃይ ለሰማቸው ጀምሮዋል።

«ታዲያ ወፋ! ምናል ደስ ካለህ ኮ እዚህ ተነው ጋር መቆየትም ትችላለህ» አሉ። «ግን የጀልባዩን ሽራ ስላልወጠርኩት አዘናለሁ። ደሞ ብቻሃን እንዳልመስልህ። ከአንድ ጓደኛዬ ጋር ነው ያለሁት።»

ልክ ይህን እንደተናገሩ ዓሣው ድንገት በከፍተኛ ኃይል ወደፊት በመወርወሩ ሽማግሌውን ሳያስቡት ጉተታቸው። ቀልጠፍ ብለው እግሮቻቸውን በማንፈራጫ ጠጥ ማዛናቸውን ጠብቀው ባይቆሙና ገመዱን በጥቂቱ ለቀቅ አድርገው ባያረግቡት ኖሮ ከጀልባዎ ላይ መንጥቆ ባህሩ ውስጥ ባፍጠማቸው ይደፍቃቸው ነበር።

በተፈጠረው ያልታሰበ እንቅስቃሴ ሣቢያ ወፋ ተነስቶ በረረ። ሽማግሌው ግን መሄዱን ልብ አላሉትም። ቀስ ብለው ገመዱን በቀኝ እጃቸው ሲጨብጡት መዳፋቸው ተሞሽልቆ እየደማ መሆኑን አስተዋሉ።

ወደ ኋላቸው ተገላምጠው በያዩ ወፋ የለም። ለጥቂት ጊዜም በሆን ጓደኝነቱን ወደውት ነበር። ግን ምን ያደርጋል ድራሹ ጠፍቷል። ከንፌ አውጪኝ ብሏል።

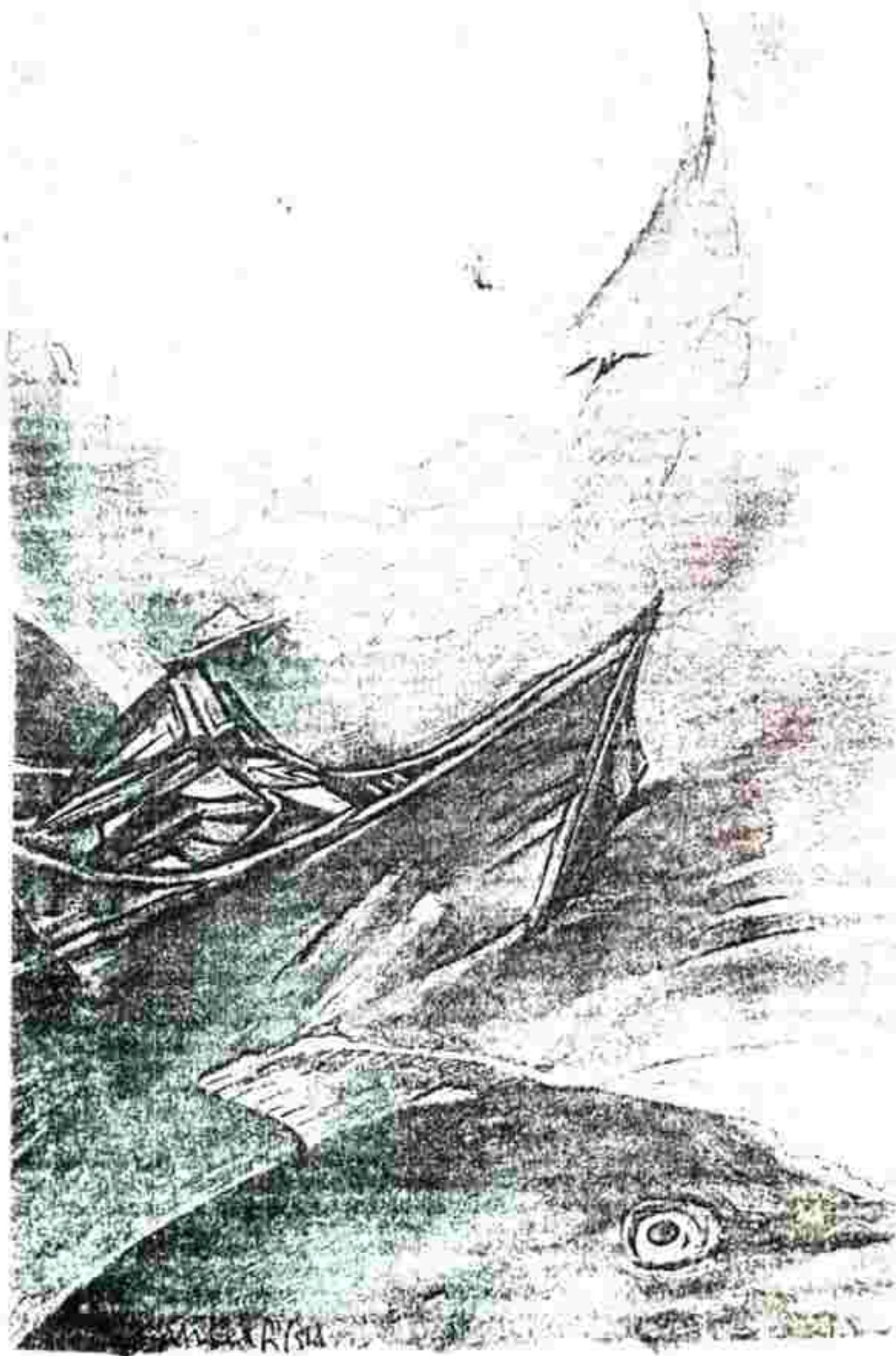
እዩ፡ ትንሽ እንኳን ብትቆይ አሉ ሽማግሌው በህ ሳባቸው። ቶሎ ወደዳርቻው ካልተመለሰክ የምትሄድ በት የባሰውኑ የከፋ ነው። ይሄ ጉደኛ ዓሣ ግን እንዴ በመመንጨቁ ብቻ እንዴት እጄን ሊቆርጠው ቻለ በሉ? እኔም በጣም ሳልደድብ አልቀረሁም። ምናልባት ያንን ትንሽ ወፍ እያየሁ ስለርሱ በማሰብ ተዘናግቼለት ይሆናል። አሁን ግን ጥሞናዬን በሙሉ ወደሥራዬ መመለስ ይኖርብኛል። ጉልበቴም እየደከመ እንዳያሳ ጣኝ ትናንት የያዘኩትን ቶኖ መመገብ አሉብኝ።

«ሁሉም ግን ልጄ አብሮኝ በኖር ጥሩ ነበር። ለሥጋው የሚሆን ትንሽ ጨው ባገኝ ደግሞ በቃ፣ ሁሉም የተሟላ ነበር።»

ገመዱን ከቀኝ ወደ ግራ ትከሻቸው አዛወሩና በዝ ግታ ሽብረክ ብለው በመንበርከክ ቀኝ እጃቸውን ባህሩ ውስጥ ነከሩት። ቶሎ አላወጡትም። ወደ ባህሩ እንዳ ቀረቀሩ ከእንድ ደቂቃ ለሚበልጥ ጊዜ ዘፍዘፈው እቆዩት። መዳፋቸውን የበከለው ደም እየለቀቀ በውሃው ላይ የሚነድፈውን ውልቅምቅም መስመርና ወደፊት በምትጓዘው ጀልባ የሚገመሰው ውሃ በእጃቸው ዙሪያ የሚፈጥረውን እንቅስቃሴ ቡዝዝ ብለው ሲመለከቱ ቆዩ።

«አጅሬ ፍጥነቱን እየቀነሰ ነው» አሉ።

የቆሰለ እጃቸውን በጨውማው ባህር ውስጥ ለረ ጅም ጊዜ ሊያቆዩት በወደዱ ነበር። ግን ዓሣው ቀደም ሲል እንዳደረገው ድንገት ወደፊት ይፈናጠር ይሆናል ብለው ስለሰጉ ከእንብርከካቸው ተነስተው እግሮቻቸውን አንፈራጠው በመቆም እጃቸውን ወደ ፀሐይዋ ዘረጉት። ብዙ የሚሰራውና ለትግሉ እጅግ አስፈላጊ የሆነው ቀኝ እጃቸው በዚያ የትግል ወቅት መቁሰሉ ቅር አሰኛቸው።

«አሁን እንግዲህ» አሉ እጃቸው እንደደረቀ። «ቶኖሮን መብላት አለብኝ። ካለሁበት ማልንቀሳቀስ በሚንጠው ወግቼ ወደኔ ልስበውና ተዝናንቼ ልመዝበው እችላለሁ።»

በርከከ አሉና ጅልባዎ ጭራ አካባቢ የተጋደመውን ቶኖ በባለዛቢያው ሚንጠ ወግተው እየሳቡ አስጠጉት። ግራ ትከሻቸው ላይ ያጋደሙትን ገመድ ግራ ከንዳቸው ላይ ወጠሩና ቶኖውን ከሚንጠው ከአስለቀቁ በኋላ አንካሴውን ወደቦታው ወረወሩት። በአንደኛው ጉልበታቸው ዓሣውን ከጅልባዎ ወለል ጋር ሰፍተው ያዙና ከአናቱ እስከጅራቱ ሥጋውን እየገሸለጡ ከአጥንቱ ላይ በማላቀቅ የሽብልቅ ቅርፅ ያላቸው ዝልዝሎች አወጡ። ስድስት ዝልዝል እንዳወጡ ጅልባዎ አፍንጫ አካባቢ እንጨቱ ላይ በማስጣት መደዳውን ደረደሯቸው። ካራቸውን ከአፍቱ መዘው ሰራያቸው ላይ ጠራረጉና ዓሣውን በጭራው በማንጠልጠል ወደባህሩ ወረወሩት።

«መቼም ሁሉንም በልቼ መጨረስ የምችል አይመስለኝም» አሉና ከዝልዝሎቹ አንደኛውን ሁለት ላይ ቆረጡት። ትከሻቸው ላይ የተጋደመው ገመድ ወደ ፊት በኃይል ሲገቡት ይሰማቸዋል። የግራ እጃቸው መዳፍደግም ተሸምቅቋል። ከባዱን ገመድ እንቅ አድርጎ የያዘውን መዳፋቸውን በጥላቻ አስተዋለት።

«መሆኑን ግን ምን አይነት እጅ ነው?» አሉ። «ከፈለግህ መሸማቀቅ መብትህ ነው። ካሻህም ደግሞ ወደ ጉጠትነት መለወጥ ትችላለህ።»

ወደጉን፣ አግድም ሽፊፍ ብሎ በተወጠረው ገመድ ላይ አሽጋግረው ጨለማ ወደ ዋጠው ባህር አፈጠጡ። አሁን እንግዲህ የቶኖውን ቁርጥ አሳገባው። ለእጅህም

ጥንካሬ ይበጅሃል። አቶ እጅም በሆንኮ ጥፋተኛ አይደለም። ከዓሳው ጋር ስትታገል ብዙ ሰዓቶች ማሳለፍህን አትዘንጋ። እስከወዲያኛው እንደተቆራኝኸው ልትቆይም ትችላለህ። በል ለማንኛውም ቶኖህን ኮምኩም።

አንዱን የሥጋ ጉማጅ አንስተው ወዳፋቸው አስገቡና በዝግታ ያላምጡት ጀመር። ጣዕሙ ለከፋ አይሰጥም።

ደህና አድርገህ አድቅቀው አሉ በሀሳባቸው። ያን ጊዜ ነው በውስጡ ያለውን ፈላሽ ሙሉ በሙሉ ለመጭመቅ የምትችለው። ትንሽ ለማወቅ ወይም ጨው በገኝማ ኖሮ እንዴት አድርጎ በጣፊጠ ነበር።

«ታዲያስ እጅ፣ አሁን እንዴት ነህ? ምን ይሰማህል?» ጥያቄያቸውን ያቀረቡት ለተሸመቀቀ እጃቸው ነበር። «ቶሎ እንደተፈታ ከሥጋው ጥቂት መጨመር አለብኝ።»

ሌላ ጉማጅ አንስተው ጎረሱና በጥንቃቄ ካለመጡ በኋላ ቆዳውን ለይተው ተፋት።

«አሁ- አቶ እጅ፣ እንዴት ነህ? ወይስ ውጤቱን ለማወቅ ገና ነው?»

አንዱን ዝልዝል አንስተው እንዳለ ጎረሱና ማመንዝክ ጀመሩ።

«ለነገሩ ፍርጥም ያለና ደማም ዓሳ ኖሯል ጃል» አሉ በሀሳባቸው።

«ከዶልፊን ይልቅ እሱን ማግኘቱ ዕድለኛ ነኝ። ዶልፊን ትንሽ ጣፋጭነት አለው። ይህኛው ጥርስ ያዝማድረጉም ሆነ ጣሎ ጥሩ ዓይነት ነው።»

ትንሽ ጨው በኖር ደሞ የበለጠ በሆነ ነበር-
ፀሐዩ ሲያደርቀው ወይም ብዙ ሲቆይ ሊበላሽ ስለ
ሚችል። በሆንም ቁንጣን በይዘኝም ይያዘኝ እንጂ
ሁሉንም መብላት አለብኝ። ከዚያ በኋላ ለማናቸውም
ነገር ዝግጁ አሆናለሁ።

«እጅ፣ ትዕግሥት!» አሉ። «ይህንን ሁሉ የማይ
ርገው ላንተ ብዬ ነው። ይገባህል?»

ዓሳው ግን ምነው አደፈጠ? እንቅስቃሴውን ብለማ
ምንኛ ደስ ባለኝ አሉ በሀላባቸው። ወንድሜ ነው።
ሆኖም እገድለዋለሁ። ይህንን ለመፈፀም ደግሞ ጥንካ
ሬየን መጠበቅ አለብኝ። ዝግ ብለው ዝልዝሎቼን
በሙሉ እንድባንድ በልተው ጨረሱ።

ቀጥ ብለው ተቀመጡና አጃቸውን ሱሪያቸው ላይ
ጠራረጉት።

«አሁን ገመዱን መልቀቅ ትችላለህ እጅ» አሉ።
«ከዚያ በኋላ እስኪሻልህ ድረስ በቀኝ እጅ አይዘዋለሁ።»

«አምላኬ ሆይ፣ የተሸመቀቀው እጅ እንዲፍታታ
መልካም ፈቃድህ ይሁን» አሉ። «ምክንያቱም እዚያታች
ያደፈጠው ዓሳ ምን እንደሚያደርግ አላውቅምና።»

እጅሬ ፀጥ- ረጋ ብሎ ዕቅዱን በመፈፀም ላይ ያለ
ይመስላል አሉ በሀላባቸው። ግን ምን ይህን ዕቅዱ?
የኔስ? እኔማ ዕቅድ ማውጣትም ላያስፈልገኝ ይችላል።
እርሱ ግዙፍና ጠንካራ ስለሆነ የኔውን በርሱ ዕቅድ
ላይ መስርቼ እዘጋጅዋለሁ። ምናልባት ከውሃው ዘልሎ
ከወጣም ሲጥ ላደርገው እችላለሁ። ካያያዙ ግን ይህ
ንን የማያደርግ አይመስልም። እዚያታች ለዘለዓለሙ

ይቆያታል እንጂ ወደላይ ብቅ አይላትም። እኒም አልለቅ። እስከዘላለሙ ሙጥኝ እላታለሁ እንጂ።

የተሸመቀቀ እጃቸውን ሰራያቸው ላይ አባባሉና ጣቶቻቸውን ዘና ለማድረግ ሞከሩ። ግን አልተዘረጉም። ምናልባት ፀሐይዋ በደንብ ስትሞቅ ይዘረጉ ይሆናል። ወይም የበላሁት ጥሬ ቶና ሲሠራ ልክ ይገባሉ። አሰፊ ላገ ሆኖ ከተገኘ ግን የመጣው ይምጣ እንጂ እዘረጋቸዋለሁ። ለጊዜው ግን በጉልበት አላስገድዳቸውም።

ወደባህሩ አሽጋግረው ተመለከቱ። የቱን ያህል ብቸኛ እንደሆኑ ተሰማቸው። ከዓሣው ጋር የተቆራኙበት ገመድ ከፊት ለፊታቸው ገደድ ብሎ እንደተወጠረ ይታያቸዋል። ሰማዩ ላይ ደመና እየተሰባሰበ ነው። ወዲያ ማዶ ዳክዎቻችን እጅብ ብለው ይንሣፈሩሉ። ማንም ቢሆን በባህር ላይ ፍፁም ብቸኛ እንደማይሆን አሰቡ።

ሰዎች በትንሽ ጆልባ ላይ ሆነው በባህር ሲንሣፈሩ መሬት ከእይታቸው በሚሰወር ጊዜ ስለሚሰማቸው ፍርሃት ማሰላሰል ያዙ። ግን ከ ሙጥፎ የአየር ጠባይ ሳይታሰብ በሚከሰትባቸው ጊዜያት ሰዎች ፍራት ፍራት በላቸውም ዕውነት አላቸው አሉ በሀሳባቸው። ይህ ወር ደግሞ አውሎ ንፋስ የሚበዛበት ነው። አውሎ ንፋስ ከሌለ ግን እንደዚህ ወቅት ጥሩ አየር የሚነፍስበት ከቶም በዓመቱ ውስጥ የለም።

አውሎ ንፋስ በመጣም ባህር የሚያዘወትር ሰው ከብዙ ቀናት አስቀድሞ ምልክቶቹን በሰማዩ ላይ ለማየት ይችላል። የመሬት ሰዎች ግን ምልክቱን አያውቁትም፣ አያዩትምም። አሁን ግን አውሎ ንፋስ የሚመጣ

ያላቸው መስመሮች በጉኖቹ ላይ ተጋደመዋል።
በመጨረሻ መላ ቁመጥው እስኪታይ ከውሃው ወጣ።
ግን ብዙም ሳይቆይ ተመልሶ ጠለቀ። ተልቁን የፈረንጅ
ማጭድ የሚመስለው ጅራቱ ከእያታ እስኪሰወር ድረስ
ሽማግሌው ፈዘው ተመለከቱት። ይልባዎን እንደነበረው
መጥተቱን ቀጠለ። ገመዱም እርሱን ተከትሎ የላህኛን
ውሃ ያሰነጥቀዋል።

«ያንተ ያለህ ቁመቱን ከይልባዎ በሁለት ጫማ
ይበልጣል አለሁ ሽማግሌው ድምፃቸውን ከፍ አድርገው።

በጣም ትልቅ ዓሳ ስለሆነ በሙሉ ጉልበቱ እንዳይጠቀም መግታት አለብኝ አለው በሀሳባቸው። የበሉ የጠጡትን ያህል ገመዱን ወጥረው ወደ ራሳቸው በመሣብ ካልተቋቋሙት በስተቀር ኃይልና ፍጥነቱን እየጨመረ ወደፊት በመሣብ ገመዱን በጥሶ ሊጥለው እንደሚችል ግልፅ ሆነላቸው። ባንድ ፊት ግን የኛን ያህል ብልጥ አሰመሆናቸው ተመስገን ነው አለው በሀሳባቸው። ምንም እንኳን በጨዋነትና በጉልበት በበልጠንም በማሰብ ችሎታ ግን አጠገባችንም አይደርሱ።

ሽማግሌው ከዚያ በፊት ብዙ ግዙፍ ዓሳዎች አይተዋል። እንዳንደቹ ከእምስት መቶ ከሉ በላይ የሚመዘኑ ነበሩ። ማየት ብቻ ሳይሆን ራሳቸውም ያን ያህል ከብደት ያላቸውን ከእንድም ሁለት ይዘዋል። ግን እንዲህ እንደዛሬው ለብቻቸው ሆነው አልነበረም። አሁን እንድም አጋኝ ሳይኖራቸው ነው ይህ ጉድ የገጠማቸው። በዚያ ላይ ከወደቡ በጣም ርቀዋል። በዓይናቸው ካዩዋቸውም ሆነ ዝናቸውን በወራ ከሰሙላቸው ግዙፉን ዓሳዎች ሁሉ ከሚበልጠው ጋር በገመድ ተቆራኝተው ብቻቸውን ተፋጠዋል። በዚያ ላይ ደግሞ ግራ

አጃቸው ሥጋ እንደ ጨመደደ እንደ ጆፊ አሞራ
ጣቶች ተጨብጦ አሸራረኝ ብሏል።

በሆንም ቀስ ብሎ መጥታታቱ አይቀርም። አመ
ሁን ትቶ ንደኛውን እንደማይመዘው አምናለሁ። ዓሣውና
ሁለቱ እጆቹ ወንድማማች ናቸው። እንደ ምንም ብሎ
መዘርጋት አለበት። እንዲህ ያለ ሀኪተኛነት ከርሱ የሚ
ጠበቅ አይደለም። ዓሣው ዝግ እያለ በመጀመሪያው
ፍጥነቱ መንዝ ጀመረ።

ለምን ብቅ እንዳለ ግን በጭራሽ ሊገባኝ አልቻለም
አሉ - ሽማግሌው በሀሳባቸው። ደሞኑ አወጣጡ ምን
ያህል ግዙፍ እንደሆነ ሊያሳዩኝ የፈለገ ዓይነት ሆኖ
ነው። ወይ ነደ! እኔም ምን ዓይነት ሰው እንደ ሆንኩ
ላሳየው ብቸል ምንኛ ጥሩ ነበር። ግን ደሞ ይሄን
የተሸመቀቀ እጄን ያይብኝና ነገር ይበላሻል። ስለዚህ
ልክ እንደጀመረው ከሆንኩት በላይ አድርጎ መገመቱን
ይቀጥልበት። እኔም እንደዚህ ያው አያስመሰልኩ እቆያ
ለሁ። ግን ምን ነበረበት እኔ አሉን ብሆን። የቱን ያህል
ደስ ባለኝ ነበር። የኔ ከሆነት ባህርያት መካከል ሁለ
ቱን፣ ፍላጎቱንና ዕውቀቱን ብቻ እንደያዝኩ ምንው
አሉን በሆንኩ።

ዓሣው ቀጥ ብሎ ወደፊት መንገዱን ቀጠለ። ጆል
ባዋም ጨለማ የሰፈነበትን ባህር አየሰነጠቀች ትከተ
ላለች። ሽማግሌው በዝግታ የጆልባዋን ጎን ደገፍ አሉና
ተመቻችተው ተቀመጡ። ቀትር ላይ ከወደ ምሥራቅ
በኩል በሚመጣ ንፋስ ሳቢያ ባህሩ በመጠኑ ወደላይ
ከፍ ማለት ጀመረ። የሽማግሌውም የግራእጅ ተፍታታና
ተዘረጋ።

«አዝናለሁ ዓሣ። ይሄ ላንተ መጥፎ ዜና ነው»
አሉና ገመዱን ጀርባቸውን በሸፈነው ጆንያ ላይ አስተ
ካከለው አጋደሙት።

ከበሬቱ ይልቅ አሁን ትንሽ በመቻቸውም ስቃይ ግን ያው ነበር።

«አማኝ እንኳን አይደለሁም» አለ። «ብቻ እንዳ ያው ይህንን ዓሣ ይገፍ በቱ እንደገባ አባታችን ሆይ ንና ሰላምለክን አሥር አሥር ጊዜ ደጋግሜ እፀል ያለሁ። መጨረሻውን ካሳመረልኝ ከበር ማርያም ድረስ በእግራ እሄዳለሁ።»

በዘልማድ የሚያውቁትን ፀሎት ማነብነብ ጀመሩ። ከድካማቸው የተነሣ እንዳንደፀ ፀሎቱን ያቋርጡና ዝም ጭጭ ይላሉ። ደግሞ እንደገና በፍጥነት ያነበ ንባሉ። ሰላም ለክ ቀለል ስለማል አሉን ብደግም ይሻ ላል አሉ በሀሳባቸው።

«ሰላም ለክ እንዘንሰግድ ንብለክ ማርያም እምነ ናስተቀደሁ። አምአርዌ ነፃዊ ተማንፀነ ብክ። በእንተ ሐና እምክ ወአያቄም አቡክ ማህበረነዬም ድንግል ባርክ።አሜን» አለ። ቀጠሉናም «የተቀደስሽ ንፅህት ድንግል ሆይ ይህ ዓሣ እንዳሞት ያንቺም ፈቃድ ይሁን።ውብና ድንቅ ፍጡር በሆንም ምንም ልናደርግ አንችልም» ሲሉ አከሉበት።

ፀሎታቸውን ሲያበቁ ትንሽ ቀለል አላቸው። ስቃ ያቸው ግን አልቀነሰም። እንዲያውም ጥቂት ጠንከር ያለ ይመስላል። የጀልባቸውን አፍንጫ ደገፍ ብለው የግራእጃቸውን ጣቶች ማነቃነቅ፣ ማጣጠፍ፣ መዘርጋት ጀመሩ።

ንፋሱ እየጨመረ በሄድም የፀሐይዋ መቀት እን ዳየለ ነበር።

«በዛች በትንሿ ገመድ መንጠቆ ላይ ጥቂት ሠር ዲናች ወተፍ ወተፍ አድርጎ እንደገና ማጥመዱ አይ

ከፋም» አሉ። «አጅሬ አንድ ሌላ ተጨማሪ ሌሊት በህይወት ለመቆየት ከወሰነ እኔም ምግብ ሊያስፈልገኝ ነው። የጠርመራም ውሃ መገርገሩ ጅምሯል። እዚህ አካባቢ ግን ከደልፊን ሌላ ምንም የማገኝ አይመስለኝም። ግን ደልፊንም ኮ በትኩሱ ከተበላ ከፋ አይደለም። አቤት፣ በራሪ አሳዎች ባገኝ! እንዴት ደስ ይለኝ ነበር። ግን ምን ያደርጋል እነሱን የሚስብልኝ መብራት የለኝም። በተለይ ለጥሬ ከነሱ የሚስተካከል ምን ይገኛል። በዚያ ላይ ብልት በማውጣት አያስቸግሩ፤ ዘልዘሉኝ ምተሩኝ አይሉ። ብቻ በተቻለ መጠን ጉልበቴን መቆጠብ አለብኝ። ጌታዬ ሆይ፣ የያዝኩት ዓሳ ይህንን ያህል ትልቅ መሆኑን አላወቅሁም ነበር።

«ግን ምንም ይሁን ምን እገድለዋለሁ» አሉ።
«ታላቅነቱንና ከብሩን እንደያዘ እገድለዋለሁ።»

በርግጥ ትክክልና ተገቢም እንዳልሆነ ይሰማኛል። ግን አላየዋለሁ። የሰው ልጅ ሊያደርግና ሊቋቋም የሚችለውን ሁሉ አሳየዋለሁ አሉ በሀሳባቸው።

«ለየት ያልኩ ሽማግሌ መሆኔን ለልጄ ነግሬው ነበር» አሉ።

«ይህንን የማረጋገጥበት ጊዜውም፣ አጋጣሚውም አሁን ነው።»

ግን ይህንን ጉዳይ ከዚያ በፊት አንዴ ሳይሆን አንድ ሺህ ጊዜ አረጋግጠዋል። ሆኖም ከአሁኑ ጋር ሲነፃፀር የቀድሞው በሙሉ ከምንም የሚቆጠር አልነበረም። እያንዳንዱ ጊዜ በራሱ አዳስ ነው። ሽማግሌው ዘወትር አንዳች ነገር መስራት ሲጀምሩ ስላለፉ ጊዜ ያት ማለብ አይወዱም።

አሁን እንቅልፍ በወሰደውና እኔም ትንሽ እሽ ልቤ ስለእንበሶቹ ባልም ምንኛ ደል ባለኝ አሉ በሀሳ ባቸው። ለመሆኑ ግን ከሁሉም ከሁሉም የእንበሶቹ ጉዳይ ብቻ ከኔ ጋር መቅረቱ በምን የተነሣ ይሆን? በቃ ተወው ሽማ፤ ስለሱ አታስብ አሉ ለራሳቸው። አሁን ረጋ ብለህ የጅልባዋን እንጨት ተደገፍና ትንሽ ዕረፍት አድርግ። ስለምንም ነገር አታስብ። እሱ በከባድ ሥራ ተጠምዷል። አንተ ግን በተቻለ መጠን ጥቂት ለመሥራት ሞክር።

ቀትር አልፎ ጊዜው ወደምሽት መገሰገሱ ጀመረ። ጅልባዋ በዝግታ መንሳፈፏን ቀጥላለች። ጅርባቸው ላይ የተጋደመውም ገመድ ሽማግሌውን እያሰቃያቸው ነው።

በመሃሉ ገመዱ እንደገና ወደ ላይ ከፍ ማለት ጀመረ። ዓሳው ግን ከውሃው አልወጣም። ብቻ በጥቂቱ ከፍ ብሎ መቀኘቱን ቀጠለ። የፀሐይዋ ብርሃን በሽማግሌው የግራ እጅ፣ ትከሻና ጅርባ ላይ በማረፉ ዓሳው አቅጣጫውን ወደምሥራቅ ማዞሩን ተገነዘበ።

ከበሬቱ ይልቅ አሁን ዓሳው ምን እንደሚመስልና ምን እንደሚያደርግ ወሰል ብሎ በዓይነት - ህሊናቸው ይታያቸዋል። አንድ ጊዜ ብቅ ብሎ ስላዩት የወይንጠጅ ቀለም ያላቸው ከንፎቹን በሰፊው ዘርግቶ፣ ቀጥ ብሎ በተገተረው ትልቅ ጭራው ጨለማ የሰፈነበትን ውሃ እየሰነጠቀ ሲዋኝ ሥዕሉ ቁልጭ ብሎ ይታያቸዋል። በዚያ የእንጦርጦስ ጥልቀት ውስጥ ሆኖ በደንብ እያየ መጓዙ የሚያስደንቅ እኮ ነው አሉ በሀሳባቸው። እኔስ በአንድ ወቅት እንዲሁ አልነበርኩ። የፈለገውን ያህል ጨለማ ቢሆን ድመት በምሽት ለማየት የምትችለውን ያህል ወሰል ብሎ ነበር የሚታየኝ።

ጣቶቻቸውን ያለማቋረጥ በማንቀጣቀጣቸውና የሀሐይዋም መቀት ታከሎበት ግራ እጃቸው መሉ በመሉ ተፍታቶ እንደወትሮው ደህና ሆነላቸው። ተራ እየገባ የቀኝ እጃቸውን ሸከም መጋራት ጀመረ። ከዓሣው ጋር ያቆራኛቸው ገመድ ጀርባቸው ላይ የሚፈጥረውን የሀመም ስሜት ለማርገብ እንዲረዳቸው አልፎ አልፎ የትከሻቸውን ጠንቻዎች ያንቋንቋቸዋል።

«መቼም በአሁኑ ወቅት ድካም ካልተሰማህ ዕውነተኛው ጉድ ፍጡር ነህ ለማለት ደፍራለሁ።» አሉ ሸማግሌው።

እርሳቸው ግን በጣም እየደከማቸው ነው። ምሽቱ ደግሞ በጣም ተቃርቧል። ተስፋቸውን አይዞህ ለማለት ያህል ስለሌሎች ጉዳዮች ማሰብ ጀመሩ። ስለታላላቆቹ የቤዝቦል ቡድኖች ማውጠንጠን ያዘ። እርሳቸው ትልቁ ቡድን ግራን ሊጋስ የሚባለው ነው።

ከጥቂት ቀናት በኋላ የነውዮርክ ያንኪዎችና የዳትሮይት ነብሮች ግጥሚያ እንደሚያደርጉ አሳምረው ያውቃሉ።

ዛሬ እንግዲህ ሁለተኛ ቀኔ መሆኑ ነው። ሁዌጎስ ምን ውጤት አግኝቶ ይሆን? አሉ በሀሳባቸው። እኔ ግን በራሴ ላይ ዕምነት ሊኖረኝ ይገባል። በዚያ ላይ እንደ አውራ ዶሮ በተረከዙ ላይ ያፈነገጠ አጥንት እያሰቃየው እንኳን ማናቸውንም ነገር በፍፁምነት ደረጃ ከማከናወን እንደማይታቀበው እንደ ዲሚጂዬ መሆን አለብኝ። ለመሆኑ ግን በተረከዝ ላይ ያጥንት ማፈንገጥ ምን ይሆን? ጥያቄውን ያቀረቡት ለራሳቸው ነበር። የትርፍ አጥንት መኖር ነዋ። እኛ ግን የለንም። በበኩሉ ግን እንጃ፣ እንዲ ወይም ሁለቱም ዓይኖቼ ከጠፉ በኋላ እንደ አውራ ዶሮ የጀመርኩትን ትግል ለመቀጠል

የምቸል አይመስለኝም። ሰውኮ በትልልቆቹ አዕዋናና አራዊት አኳያ ሲታይ አስከቢህም አይደለም። እኔም ብሆን በአሁኗ ቅፅበት አዚያ ታች ዕልመት በዋጠው የባህር ማህሆን ውስጥ ያለውን አውሬ ብሆን አመኛለሁ።

«አሱም ቢሆን ሻርኩች አስካልመጡ ድረስ ነው» አሉ ድምፃቸውን አጉልተው። «ሻርኩች ከመጡ ግን ወዶ ለሱም ለኔም። ለሁለታችንም እግዚር ይሁንን ማለት ብቻ ነው።»

ለመሆኑ እኔ ከዚህ ዓሣ ጋር ተቆራኝቼ የቆየሁትን ያህል ዲማጂዬ ከዓሣ ጋር ሊቆይ ይቻለው ይሆን? አሉ በሀሳባቸው። ለምንሣ አይቸልም? ወጣትና ጠንካራ ነውና ለበለጠም ጊዜ ቆይቶ ሊቋቋመው እንደ ሚቸል አምናለሁ። የሱስ አባት ዓሣ አሥጋሪ አልነበሩ? እንዲያው ግን ያ ተረከዙ ላይ ያፈነገጠ አጥንት ብርቱ ህመም እየፈጠረ ያሰቃየው ይሆን?

«እንጂ! ምናባቱንስ አውቃለሁ» አሉ በጩኸት። «እኔ እንደሆንኩ በህይወቴ ሙሉ የተረከዙ አጥንት አፈንግጦ አያውቅ።»

ፀሐይዋ ስትጠልቅ ራሳቸውን ለማበረታታትና ለማደፋፈር ሲሉ በሀሳብ ወደኋላ በማዘገም ከትዝታቸው ጋር መቆዘም ያዙ። አንድ ቀን ካዛብላንካ ውስጥ በሚገኝ ቡና ቤት ያደረጉት ውድድር ፊታቸው ላይ ድቅን አለባቸው። ከሲያንፋዌጉ አካባቢ ከመጣ ጥቁር ሰው ጋር የገጠሙት የከንድ ጥንካሬ መገመቻ ፋክክር ነበር። ሰውየው በወደቡ አካባቢ ለጉልበተኛነቱ አቻ አልነበረውም።

እንደ ጠረጴዛ ላይ ከብ መስመር በጠመኔ ከተነደፈ በኋላ ሁለቱ ሰዎች መዳፎቻቸውን አጨባብጠው ከርናቻቸውን ቀለበቱ መሃል ጠረጴዛው ላይ በመትከል መፋለማቸውንና የሚያሸንፍ ጠፍቶ እንደተፋጠጡ እንደ ቀንና እንደ ሌሊት ማሳለፋቸውን ያሳሳሱ ጀመር። ከፍሉ ከበላያቸው በተንጠለጠለው የማሾ ብርሃን ደምቆ፣ ዙሪያቸውን ያሰፈሰፉት ተመልካቾች እያወኩ ውርርዱን ሲያቀልጡት እርሳቸው የተፎካካሪያቸውን ጥቁር እጅና ጥቁር ፊት ትክ ብለው ያስተውላሉ። ከመጀመሪያዎቹ ስምንት ሰዓቶች በኋላ ዳኞቻቸው በየእራቱ ሰዓት ይለዋወጡ ነበር - ለመተኛትና ለማረፍ እንዲችሉ። ከሁለቱ ተጋጣሚዎች ጥፍሮች ውስጥ ደም ማዝት ጀመረ። ግን ማን ፍንክኝ ሊል። ጥቁሩ ሰው የእርሳቸውን ዓይኖች፣ ከንዶችና መዳፎች ያስተውላል። እርሳቸውም የጥቁሩን ሰው ዓይኖችና ከንዶች ይቃኛሉ። በነርሱ የትንቅንቅ ውጤት ላይ የሚወራረዱት ተመልካቾች ደግሞ እርጅ መቀመጥ አልሆኑም ተብለው ይመስል ይቆጠብሉ። አሥር ጊዜ ወጣገባ ይላሉ። ደግሞ ረጃጅም ወንበሮች ላይ ይቀመጡና ግድግዳውን በመደገፍ ውድድሩን ይከታተላሉ። ሰማያዊ ቀለም በተቀቡት የእንጨት ግድግዳዎች ላይ የሁለቱ ሰዎች ጥላ ገዝፎ ይታያል።

ሌሊቱን በሙሉ የድሉ ማዛን እንዴ ወዳንዱ፣ እንዴ ደግሞ ወደሌላው ሰው እያፈራረቀ ሲያጋድል እንዲሁ እንደተቋለፉ አደሩ። የጥቁሩ ሰው ደጋፊዎች በየመሀሉ ራም ያጠጡታል። ከንፈሮቹ መሃል ሲጋራ ይሰኩና በእሣት ያቀጣጥሉለታል። እሱም መጠጡን በቀመሰ ቁጥር ያለ ኃይሉን ሁሉ ያሰባሰብና አሸናፊ

ራም፡- የአልኩል ይዘቱ ከፍተኛ የሆነ አረቁ መሣይ መጠጥ ነው።

ነትን ለመቀዳጀት ይፍጨረጨራል። ዕውነትም እንደ ወቅት ላይ የሽማግሌውን ሚዛን ሶስት አንች ያህል አናግቶት ነበር። እርሳቸው ግን ያን ጊዜ እንዳሁኑ ሽማግሌ አልነበሩም ሳንቲያጎ ሻምፒዮናው እንዲ። ስለዚህ ለተፋላሚያቸው ማየል አልተበገሩም። በጥቁር ሰው ከንድ ተዕዕኖ ወደጠረጴዛው ዘመም ማለት ጀምሮ የነበረ ከንዳቸውን ቀስ በቀስ ወደላይ በመመለስ እንደገና ቀጥ ብሎ በእኩልነት እንዲቆም አደረገት።

ጠባዩ ሽጋና የተዋጣለት ስፖርተኛ በመባል የሚታወቀውን ጥቁር ሰው በመጨረሻ እንደሚፈቱት በልባቸው ርግጠኛ የሆኑት በዚያን ጊዜ ነበር። ዕውነትም ንጋት ላይ፣ የፀሐይ የማለዳ ጨረር የማሾውን ብርሃን መደምሰስ ሲጀምርና ተስፋ የቆረጡ ተወራራጆች ውድድሩ ያለአሸናፊ በአቻ ውጤት እንዲያበቃ በጥያቄ ሲወተውቱ፣ ዳኛውም ራሱን በመስማማት ዓይነት በመነቅነቅ ላይ እንዳለ ሽማግሌው መላ ኃይላቸውን አጠረቃቅመው እንደሰንደቅ የተገተረውን የጥቁሩን ሰው ከንድ ወደጠረጴዛው መገርሰስ ጀመሩ። ወደታች፣ ወደታች፣ አሁንም ወደታች. . . ጠረጴዛው ላይ እስኪጋደም ድረስ ያንን ጥቁር ከንድ ወደታች መጫናቸውን ቀጠሉ። ዕሁድ ጠዋት የተጀመረው ውድድር ለኛ ማለዳ አበቃ። የውርርድ ገንዘብ ካሲያዙት መካከል አብዛኞቹ መርከብ ላይ ስኳር ወደ መጫን ሥራቸው ወይም ተቀጥረው ወደሚያገለግሉበት የሀሻና የከሰል ኩባንያ በሰዓቱ ለመሄድ እንዲችሉ ውድድሩ በአቻ ውጤት እንዲፈፀም የዳኛውን ውሳኔ እየጠየቁ ሳሉ ሽማግሌው ገላገሏቸው። አንድም ሰው ከሥፍራው ልውሽ ሳይል ውድድሩ በሽማግሌው አሸናፊነት አበቃ።

ከዚያ በኋላ ለብዙ ጊዜያት ሰው ሁሉ ሲጠራቸው ሻምፒዮናው እያለ ነበር። እንደገና በፀደይ ግድም

ሁለቱ ሰዎች የመልስ ግጥሚያ አደረጉ። ይህኛው ውድ ድር ግን እንደመጀመሪያው ሞቅ ያለና የጦፊ ፋክክር የታየበት አልነበረም። ሽማግሌው የሲያንፋ ዌጉውን ጥቁር ሰው ወኔና በራስ መተማመን በመጀመሪያው ግጥሚያ አንኩታኩተውት ስለነበር በሁለተኛው ግጥሚያ በቀላሉ አሸነፉት። እሳቸውም ከዚያ በኋላ ብዙም ውድድር አላደረጉም። ከጥቂት ግጥሚያዎች በኋላ እርግፍ አድርገው ተወት። ውድድሩን ማዘውተር ቀኝ እጃቸውን ከጉዳት ላይ እንደሚጥለውና በሥራቸው ላይ እኩል ሊፈጥር እንደሚችል በመገመት ፋክክሩን አርም አለ።

ወደሚያሚ የሚበር አይሮፕላን በፊታቸው ትይዩ አለፈ። የአይሮፕላኑ ጥላ በአካባቢው የነበሩ በራሪ ዓሣዎችን አስበረገጋቸው።

«ይህን የሚያህል የበራሪ ዓሣ መንጋ ካለ እዚህ ቦታ ዶልፊን አይጠፋም ማለት ነው» አለ። ጆልባዋ በዝግታ ወደፊት መጓዟን እንደቀጠለች ነው። አይሮፕላኑ ከዓይናቸው እስኪለወር ድረስ ሲመለከቱት ቆዩ።

መቼም አይሮፕላን ሲባል ውስጡ የተለየ መሆን አለበት፤ አሉ በሀሳባቸው። ለመሆኑ እዚያ ላይ ተሰቅሎ ቁልቁል ሲያዩት ባህሩ ምን ይመስል ይሆን? ርግጠኛ ነኝ በጣም ርቀት ታልመጠቁ የኔን ዓሣ በደንብ ሊያዩት ይችላሉ። በሁለት መቶ ፋቶም ርቀት ላይ ሆኜ በዝግታ እየበረርኩ ዓሣውን ቁልቁል ብመለከተው እንዴት ደስ ይለኝ ነበር።

ምሽቱ ተጫጭኖ ለዓይን ከመያዙ በፊት እንደ ደሴት በተኩየሰ የሳርጋሶ አረም ቁልል አጠገብ አለፉ። የተቆለለው አረም በባህሩ ላይ ከፍ ዝቅ፣ ወደፊት ወደኋላ እያለ ሲወዛወዝ ውቅያኖሱ ቢጫ የብርድልብስ

ተከናወነው ከአንድ ነገር ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት በመፈጸም ላይ ያለ ይመስላል። ልክ በዚያን ሰዓት ትንሲ ገመድ አንድ ዶልፊን ያዘች።

መጀመሪያ ያዩት ከውሀው ውጥቶ ወደ ላይ ሲዘል ነበር። ጉበጥ ቀጥ ጉበጥ እያለና ከንፋን እያራገበ በንደትና በቁጣ ሲወራጭ በመጥለቅ ላይ ባለችው ፀሐይ የመጨረሻ ብርሃን ተመለከቱት። ሽማግሌው ትልቁን ገመድ በቀኝ እጃቸው መዳፍና ከንድ ላይ ጠምጥመው ያዙና በግራ እጃቸው ደግሞ ትንሿን ገመድ ይዘው ዶልፊኑን ወደጀልባዋ መሣብ ጀመሩ። ወደውስጥ የሚሰቡትን ገመድ ጀልባዋ ወለል ላይ ያሳርፉና በሌጣው የግራ እግራቸው ይቆሙበታል። ዶልፊኑ የሞት ሞቱን እየተወራጨና ከወዳያ ወዳህ እየተላጋ ወደጀልባዋ ጭራ ሲጠጋላቸው ሽማግሌው ቁልቁል ተጉንብሰው ወርቃማውን ዓሳ በመያዝ ወደላይ ጉትተው አወጡት። መቼም አልሀ ይህ ነው አይባልም። አፋ ውስጥ የተሰነቀረውን መንጠቆ እየደጋገመ ይነክሰዋል። በረጅም አካሉ፣ በጭራውና በጭንቅላቱ የጀልባዋን ወለል ይቀጠቅጠዋል። ሽማግሌው ዳላቸውን አነሱና አናቱን መነረት ጀመሩ። በመጨረሻ አንድ ጊዜ በኃይል ተንቀጠቀጠና ለዘለቁታው ፀጥ አለ።

ሽማግሌው መንጠቆውን ከዓሣው አላቀቁና ሌሎች ሰርዲናችን በላዩ ሰግስገው መልሰው ወደ ባህሩ ወረወሩት። ከዚያ በኋላ በጥንቃቄ ወደ ቦታቸው ተመለሱ። ግራ እጃቸውን በውሃ ታጥበው ሰራያቸው ላይ አደራረቁት። ቀጠሉና ትልቁን ገመድ ወደ ግራ እጃቸው በማዛወር ቀኝንም በባህሩ ውሃ አጠቡት። እየታጠቡ ደግሞ ወደውቅያኖሱ በመጥለቅ ላይ ያለችውን ፀሐይና ከጀልባዋ ፊት ለፊት ጋደድ ብሎ የተወጠረውን ገመድ ይመለከቱ ጀመር።

«በጭራሽ አልተለወጠም። ያው ነው። አለ።»

ዶልሬትን ትንሽ ቆይቶ መበለት ይሻላል፤ ደ.መ. ከረጋ በኋላ። አለያ በከንቱ ተፋሶ ያልታለ አለ። በሀሳባቸው። ዓግውንም በሆን በፀሐይ መጥለቂያ ሰዓት መረበሽ ተገቢ አይደለም። የፀሐይ መጥለቂያ ለዓሶች ሁሉ አስቸጋሪ ወቅት ነው።

ግን ኮ አስታሁን ምንም አልቀመሰም። መንጠቆው ላይ የነበሩትን ሰርዲኖች ከበላ በኋላ ምግብ የማለገገር በአፋ አልሀረም። ደሞ ግዙፍ ስለሆነ ብዙ ምግብ ላይሰራልገው ይቀራል? እኔ እንኳን ምንም አልል። አንድ መሉ ቶኖ ከምከሚያለሁ። ለነገ ደግሞ ዶልሬት አለኝ።

«ታዲያስ ዓግ እንዴት ነህ? ምን ይለማሃል?» ጥያቄያቸው ያቀረቡት ጉላ ባለ ድምፅ ነበር። «እኔ ደህና ነኝ ግራ እጅንም ተሽሎኛል። ለአንድ ቀንና ሌሊት የማሆን ምግብም አለኝ። በል አንተም ጆልባዎን በመጉተቱ በርታበት።»

አንደዕውነቱ ከሆነ ግን ያባባላቸውን ያህል ደህና አልነበሩም። በርግጥ በገመዱ የተነሣ ጆርባቸው ላይ ተፈጥሮ የነበረው የህመም ስሜት ድራሽ ጠፍቶ ቦታው ደንዝሟል። ግን ሁኔታውን አላመነትም። ለነገ ሩማ ቱህ ቀደም ብዙ የባሉ ነገሮች እያጋጠሙኝ ሁሉንም አልፏቸው የለ? አለ። በሀሳባቸው። አንደኛው እጅ ቢቆስልም እስከዚህም ለከፋ የማለገጥ አይደለም። ተሽምቅቆ የነበረውም ተፍታቷል። ይመስለኝ። እግሮቼ ደህና ናቸው። ዋናው ደግሞ የምግብ ጥያቄ ቢሆንም ከዓሣው ይልቅ እኔ እሻላለሁ። ለቀረበልኝ የምግብ ጥያቄ በቅርቡ ምላሽ ሰጥቻለሁ።

አሁን ምሽቱ በደንብ ጨልማል። ወትሮም በመስከረም ወር ይኸው ነው። ፀሐይዋ እንደጠለቀች ፈጥኖ ይጨላልማል። የጅልባዋ አፍንጫ የተሠራበትን በዕድሜ ብዛት ድቅቅ ያለና የተበላ እንጨት ደገፍ ብለው የሚችሉትን ያህል ዕረፍት አደረጉ። የመጀመሪያዎቹ ከዋክብት ብቅ ብቅ ብለዋል። በዘጠኝ ሳይቆይ ሁሉም ይወጡና ሰማዩን ያንቆጠቁጡታል። የሽማግሌው የሩቅ ወዳጆች ናቸው። ለመሰባሰብ ረጅም ጊዜ እንደማይወስድባቸው አላቸውም በደንብ ያውቁታል።

«ዓሣውም ከ ንደኛዩ ነው አሉ ደምባቸውን ጉላ አድርገው። ግን እንዲህ ዓይነት ዓሣ ከተራጠርኩ አይቺም አላውቅ። በወሬ እንኳን አልሰማሁም። ታዲያ ምን ያደርጋል እገድለዋለሁ። ከዋክብቱን ለመግደል መሞከር የማያስፈልገን መሆኑ ግን በጣም ነው የሚያስደስተኝ።»

ለገገሩ ግን የሰው ልጅ ጨረቃን በየዕለቱ ለመግደል በሞከር ኖሮ ሁኔታው ምን ይመስል ነበር? አሉ በሀሳባቸው። ጨረቃዋ በርራ ትጠፋለች። እሷ፣ ደግሞስ አንድ ሰው በየዕለቱ ፀሐይን ለመግደል ይሞክራል ብለን ብንገምት? ብቻ ዋናው ቁም ነገር ስንወለድ ዕድለኛ ሆንን መወለዳችን ነው አሉ በሀሳባቸው።

ከተያዘባት ቅዕበት አንስቶ አንዳችም ምግብ ላልቀ መሰው ዓሣ ድንገት ሀዘን ተሰማቸው። ግን ምንም ያህል በያዘነለት እንደሚገድሉት ቁርጥ ነው። ለመሆኑ ለስንት ሰው ይበቃ ይሆን? ደግሞስ እንማን ናቸው የሚመገቡት? አሉን ለመብላት ብቃት ይኖራቸው ይሆን? እንጂ። ከጨዋነቱና ከብሩን የሚጠብቅ ከመሆኑ አንጻር ሲታይ አሉን ለመብላት ብቁ የሚሆን አንድም ሰው የሚገኝ አይመስለኝም።

ለኔ ግን እነዚህ ነገሮች እምብዛም ግልፅ አይደለም። ብቻ ፀሐይንም ሆነ ጨረቃንና ከዋክብቱን ለመግደል መቃጣት ተገቢ አለመሆኑ መልካም ነው። ባህሩ ላይ እየኖርን ዕውነተኛ ወንድሞቻችንን መግደል ብቻ ይበቃል።

ለማንኛውም እሁን ትንሽ ምግብ መቅመስ አለብኝ። ዶልሬት እንደይበላሽ ልበልተውና ትንሽ ልቀማምስለት። ጉልበቱን ለማደስም ይበጅኛል። ከዚያ በኋላ ለአጭር ጊዜም በሆን ጥሩ ዕረፍት ማድረግ።

በርሳቸው ግምት ሁለት ሰዓት ለሚሆን ጊዜ ደህና ዕረፍት አደረጉ። ወቅቱ ጨረቃ በጊዜ የምትወጣበት አይደለም። ታመሻለች። ስለዚህ ሰዓቱን የማያሰለብት ምንም መንገድ አልነበራቸውም። ዕረፍቱም ከቀድሞው ትግልና ድካማቸው ጋር ሲነፃፀር ካልሆነ በስተቀር ዕረፍት ሊባል የማገባው ዓይነት አይደለም። ዓላው የተያዘበት ገመድ ትከሻቸው ላይ እንደተጋደመ ነው።

በርግጥ ገመዱን በጣም ብወጥረው ሊቀለኝ በቻለ ነበር አሉ በሀሳባቸው። ግን አንድ ጊዜ በኃይል ከመነጨቅኝ ወዲያውኑ ይበጥሰዋል።

«ግን ኮ እስካሁን እንቅልፍ የሚሉ ባይንህ አልዞረም ሽሜ» አሉ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው። «ግማሽ ቀንና አንድ ሌሊት አልፏል። እሁን ደግሞ አንድ ሙሉ ቀን ተደገመ። አንተ ግን እንዳፈጠጥህ ነህ። ይልቁንም አጅሬ በፀጥታ በመጓዝ ላይ እስከሆነ ድረስ አንተ ጥቂት የምታሸልብበትን ሁኔታ መሻት ይኖርብህል። አለያ አዕምሮህም በደንብ አይሠራም። እንቅልፍ ከፋ ነው። አይምሮን ያደበዝሃል።»

አይምሮዩ እንኳ በደንብ እየሠራ ነው። አሉ በሀሳባቸው። እንዲያውም ብሩህነቱ ልክ እንደወንድሞቹ እንደከዋከብቱ ነው። ቢሆንም ዕንቅልፍ ያስፈልጋል። ዕንቅልፍ ከፋ አይደለም። እነሱስ ይተኙ የለ? ጨረቃና ፀሐይም ይተኛሉ። ውቅያኖሱ ሳይቀር ይተኛል። አንዳንዴ ማዕበል በማይኖርባቸውና ሁሉም ነገር ፀጥ በሚልባቸው ቀናት ውቅያኖሱም ያንቀላፋል።

በርግጥ እንቅልፍ ባላገኝም የጀመርኩትን መቀጠል እንደማይሳካኝ አምናለሁ አሉ ለራሳቸው። ግን አደገኛ ሊሆን ይችላል።

ዓሳውን ላለማነቃነቅ በጣም ተጠንቅቀው በእጆቻቸውና በጉልበቶቻቸው እየዳሁ ወደጀልባዎ ጅራት መራመድ ጀመሩ። እሱንም ይሄኔ እንቅልፍ እያንገላጅጀው ይሆናል አሉ በሀሳባቸው። በምንም ዓይነት እንቅልፍ ማግኘት የለበትም። ነፍሱ እስከትወጣ ድረስ መጉተቱን መቀጠል አለበት።

ጀልባዎ ጭራ አካባቢ ሲደርሱ ወደኋላ በመጠም ዘዝ ትከሻቸው ላይ የተጋደመውን ገመድ በግራ እጃቸው አጥብቀው ከያዙ በኋላ በቀኝ እጃቸው ጨቤያቸውን ከአፎቱ መዘዙት። የከዋከብቱ ብርሀን ከመድመቁ ጀልባዎ ወለል ላይ የተዘረጋው ዶልሬን ቁልጭ ብሎ ታያቸው። ጭንቅላቱን በጨቤያቸው ወጉና ሳብ አድርገው ወደርሳቸው አስጠጉት። በአንድ እግራቸው ረግጠው ከወለሉ ጋር በማጣበቅ እታችኛው መንጋጋው ድረስ እንዴ አወራረዱት። ጨቤያቸውን አስቀመጡና ሆድቃውን በቀኝ እጃቸው ማውጣት ጀመሩ። ሁለት በራሪ አሳዎች ሆዱ ውስጥ ተጋደመዋል። ደህና ስለነበሩ ሁለቱንም አውጥተው ዳር አስቀመጧቸው። ሆድቃውን ወደ ባህሩ ወረወሩት። ውሃው ላይ የቅባት ፈለግ ትቶ ወደታች ዘቀጠ። በከዋከብቱ ብርሀን ወለል

ብሎ የማይታየውን የዶልሬንን ቀዝቃዛ ጭንቅላት በእንደ እግራቸው ረግጠው ከእንደኛው ወገን ቆዳውን ገፈፉት። ያን ሲጨርሱ ወደሌላው ገለበጡት። ገፈው እንደጨረሱ ከአናት እስከ ጅራቱ በመሰንጠቅ ሁለት ቦታ ላይ ከፈሉት።

የማፈልገቻቸውን ብልቶች ከአወጡ በኋላ ቀሪውን ወደባህሩ ወረወሩት። በስሱ ያወጡትን ፊሊቶና ሁለቱን በራሪ ዓሣዎች በእንደነት ጠቀለሏቸው። ጨቢያቸውን ወደ ሰገባው ከትተው በዝግታ ወደጆልባዎ አፍንጫ መመለስ ጀመሩ። ትኩረታቸው ላይ የተጋደመው ገመድ ጀርባቸውን በመጠኑ አጉብጦታል።

የዶልሬንን ሥጋና ሁለቱን በራሪ ዓሣዎች እንጨቱ ላይ አጠፋዋቸው - ጆልባዎ አፍንጫ አካባቢ። ገመዱን ትኩረታቸው ላይ አስተካከሉና እንደገና በግራ እጃቸው አጥብቀው ያዙት። ጉንበስ ብለው የጆልባዎን ጉን በመደገፍ በራሪ ዓሣዎቹን ውሃው ውስጥ አለቀለቁቸው።

«አየተዳከመ ይሆን ወይስ እረፍት እያደረገነው?» አሉ ሽማግሌው። «ለማንኛውም ሥጋዬን ልቀማምስና ትንሽ ዕረፍት ላድርግ። ጥቂት ማሽለብም ከፋ አይደለ።»

ከዋክብቱ ቁልቁል አፍጥጠው እያዩዋቸውና የምሽቱ ብርድ እንደለበቅ እየሸነቁጣቸው ከዶልሬን ፊሊቶዎች የአንዱን ግማሽ፣ ከበራሪ ዓሣዎቹ ደግሞ አንደኛውን ተመገቡ።

«ዶልሬን የማጣፍጠው ተጠብሶ ሲበላ ነውና ጃል» አሉ። «ጥሬውን ግን ብላሽ አይደለምንደ? ለወደፊት ግን ጨውና ሎማ ሳልይዝ መውጣት አይለመደኝም።»

ከብደታቸውን እንዳለ ቀኝ እጃቸው ላይ እግር ፈው ወደፊት ዘመም በማለት ከርምት ብለው ተኙ። ወዲያው እንቅልፍ ወሰዳቸው። የተለያዩ ህልም እያፈራረቁ ማየት ጀመሩ። አንድ ጊዜ የዓሣ መንጋ፣ አንድ የእፍሪካ እናብስት ይታዩዋቸዋል። ወዲያው ደግሞ ቤታቸው ውስጥ አልጋቸው ላይ ተጋደመው ራሳቸውን ያልማሉ። ከሁሉም ከሁሉም በጣም ያስደሰቷቸው ግን በቢጫው የባህር ዳር አሸዋ ላይ ያዩዋቸው አንበሶች ነበሩ።

ጨረቃዋ ከወጣች ቆይታለች። እሳቸው ግን እንቅልፋቸውን እየለጠጡ ነው። ዓሣውም ቀጥ ብሎ ወደ ፊት መሣቡን ቀጥሏል። ጀልባዎም ወደ ደመናው ዋሻ ስተት ብላ እየገባች ነው።

ድንገት የቀኝ መዳፋቸው ከፊታቸው ጋር ሲጋጭና ገመዱ ቀኝ እጃቸውን እንደ እሣት እየለበሰበ ሲገቡት ተሰማቸውና ከእንቅልፋቸው ነቁ። የግራ እጃቸው የት እንዳለ ፈጥነው ለማወቅ አልቻሉም። በከፍተኛ ፍጥነት እየተፈተለከ ወደባህሩ በመንገድ ላይ ያለውን ገመድ ጨምድደው ለመግታት ቢሞክሩም አልተሳካም። በመጨረሻ በግራ እጃቸው እንቅ አድርገው ያዙት። ኃይል ለመጨመር እንዲረዳቸው የጊሊት ተለጠጡና ገመዱ ላይ ተጋደሙበት። ትኩረታቸውን ሞሽላልቆ ግራ እጃቸውን ከፋኛ ቆረጠው። ዞር ብለው የተጠቀሉትን ገመዶች ተመለከቷቸው። እየተተረተሩ ናቸው።

ልክ በዚያን ሰዓት ዓሣው የባህሩን ውሃ ግራና ቀኝ ገመሰና ወደላይ ዘሎ ወጣ። ብዙም ሳይቆይ ተመልሶ ውሃው ላይ በኃይል ወደቀ። ግን በዚያው አልቀረም። ደጋግሞ ወደላይ ዘለለ። ጀልባዋ በፍጥነት እየተጓዘች ነው። ገመዱም ከተጠቀለለበት እየተተረተረ ወደ

ውሃው መውዘግዘገውን ቀጥሏል። ሽማግሌው ደግሞ ወደ ርሃቸው ጉትተው ለመመለስ ይታገላሉ። የሚበጠስ እስከመስል ድረስ ገመዱ ተወጥሯል። ሽማግሌው ሚዛናቸውን ለመጠበቅና ገመዱን ወደውሃው በመሣብ ላይ ያለውን ብርቱ ኃይል ለመቋቋም እንዲረዳቸው ወደ ፊት ዘመም ብለው ጀልባዋ አፍንጫ ላይ ተደፍተዋል። ፊታቸው የደልፊትን ፊሌቶ ተንተርሏል።

እስካሁን ስንጠብቅ የቆየነው ይህንኑ አልነበር? እንግዲህ መቻል ነው።

ዓሃው ከባህሩ አመር እያለ ሲወጣ አይታያቸውም። ብቻ ውህውን በርግዶ ወደላይ ከዘለለ በኋላ ተመልሶ በኃይል ሲፈጠራጥ የሚፈጠረው መንቦራጨቅ ይሰማቸዋል። በአጆቻቸው መሀል እየተንሸራተተ ወደ ባህሩ የሚውዘገዘገው ገመድ መዳፎቻቸውን እየገሸለጠው ነው። ግን ይህን መሣዩ ነገር እንደሚደርስባቸው አስቀድመው ስለሚያውቁት ጉዳቱ ከገበሩት የመዳፎቻቸው ክፍሎች አልፎ ለጣቶቻቸውም እንዳይተርፍ መከላከል ያዙ።

ወይ ነዶ፣ ይህኔ ልጄ አብሮኝ ቢሆን ኖሮ የተጠቀለለውን ገመድ በውሃ ያርስልኝ ነበር አሉ በሀላባቸው። ልጄ አብሮኝ በነበረ . . .

ገመዱ ወደባህሩ መፈትለኩን ቀጥሏል። መውጣት፣ መውጣት፣ አሁንም መውጣት። ፍጥነቱ ግን እየቀነሰ ነው። እሃቸውም ዓሃው የፈለገውን ያህል ገመድ እንዲያገኝ ለቀቅ እያደረጉለት ነው። ራሳቸውን ከጀልባዋ እንጨትና በጉንጫቸው ከጨፈለቁት ፊሌቶ ላይ በመጠኑ ቀና አደረጉት። ቀጥለውም በጉልበታቸው በርከክ አሉና ቀስ ብለው በሁለቱ እግሮቻቸው ቆሙ። አንድ አንድ እያሉ ገመዱን በዝግታ ለቀቅ ያደርጉታል። ረጋ

ብለው ከጥንቃቄ ጋር ወደ ጎላቸው በመመለስ የማይታዩባቸውን ጥቅል ገመዶች በእግራቸው መዳበስ ጀመሩ። ገና ብዙ ገመድ ይቀራቸዋል።

አዎ፣ አሉ ሽማግሌው በሀላባቸው። አጅሬ ከአሥር ጊዜ በላይ ከውሀው ወጥቶ በመዝለሉ በጀርባው በኩል ያሉት ከረጢቶቹ በአየር ስለሚሞሉ ከእንግዲህ በጎላ ወደ ውስጥ በጣም ጠልቆ ሊገባ አይችልም። በሞትም እንኳ ጎትቼ ለማውጣት አዳጋች ወደሚሆንብኝ ጥልቀት ሊወርድ አይቻለውም። እንዲያውም ብዙ ሳይቆይ ዑደት ማድረግ ይጀምራል። እኔም የምሠራለት ያኔ ነው። መሆኑን ግን እንዲያ ድንገት አስደንብሮ ያስዘለለው ነገር ምን ይሆን? እንዲያው እንዲያ የተወራጩው ምን በገጥመው ይሆን? ምናልባት ረሀብ? ወይስ አንዳች አስደንጋጭ ነገር? ምን ይታወቃል። በምሽቱ ድቅድቅ ጨለማ ፍርሀት ተሰምቶትም ይሆናል። እስካሁን እንደ ታዘብኩት ግን ረጋ ያለና ጠንካራ ዓሣ ይመስላል። ፍርሀት ብሎ ነገር የማያውቅ፣ በራሱ የሚተማመን ቢጤ ነው። ያሁኑ ታዲያ ለየት ያለ ነው።

«የሱን ትተህ የራስክን ድፍረትና እምነት ብቻ ጠንክር ይሻልህል ሽሜ» አሉ ራሳቸው። «ከጥቂት ጊዜ በጎላ ዑደት ማድረግ ይጀምራል።»

ሽማግሌው ገመዱን በግራ እጃቸውና በትከሻዎቻቸው ውጥር አድርገው ያዙና ጎንበስ ብለው በቀኝ እጃቸው የባህሩን ውሀ በመጭለፍ ፊታቸው ላይ የተመረገውን የተጨፈላለቀ የደልፊን ሥጋ አጠቡት። አቅለሽልሽ እንዳያስታውካቸውና ጉልበታቸው እንዳይቀንስ ሥጋት አድርገዋቸው ነበር። ፊታቸውን ካፀዱ በጎላ ቀኝ እጃቸውን በጀልባዎ ጎን በኩል ወደባህሩ ሰደው አጠቡት። ቶሎ ግን አላወጡትም። እዚያው ጨውማው ውሀ ውስጥ ዘፍዝፈው አቆዩት። ቀና

ብለው ሲመለከቱ ከሀሐይዎ ቀድሞ የሚወጣውን የቅድመ ጉሕ ፈዛዛ ብርሀን ተመለከቱ። እጅሬ ወደ ምሥራቅ አቅጣጫ እያደላው ነው አሉ በሀሳባቸው። ይህ የሚያመለክተው እንደደከመውና ባህሩ በንፋሱ ግራት የሚንቀሳቀስበትን አቅጣጫ ተከትሎ በመንዝ ላይ መሆኑን ነው። ስለዚህ በቅርቡ ዑደት ማድረጉን መጀመር ይኖርበታል። ያን ጊዜ አውነተኛው ሥራችን ይጀምራል።

ቀኝ እጃቸው የሚበቃውን ያህል በውሃው ውስጥ ተዘናዝፎ መቆየቱን ከገመቱ በኋላ አውጥተው እያገላበጡ አስተዋለት።

«ለከፉ አይሰጥም» አሉ። «ለወንድ ልጅ ደግሞ ሥቃይ ምንድነው?»

ገመዱን በጥንቃቄ ወደቀኝ እጃቸው አዛወሩና በተራው ግራ እጃቸውን ውሃው ውስጥ ነከሩት።

«ምንም እንኳን ጉዳዩ አስተዘህም ርባና ያለው ባይሆንም የፈፀምከው ተግባር መልካም ነው» አሉ ግራ እጃቸውን። «ግን ተቸግራ ሃለሁ ልትጠቅመኝ ያልቻልክ በትም ጊዜ ነበር።»

ግን ለምንድነው ከሁለት ጥሩ ጥሩ እጆች ጋር ያልተወለደሁት? አሉ በሀሳባቸው። ምናልባት ግራዬን በሚገባ አለማሠልጠኔ ጥፋቱ የኒው ሊሆን ይችላል። ግን እሱም ራሱ ለመማር ብቁና ዝግጁ መሆኑን የሚያውቀው እግዜር ብቻ ነው። በሆንም ሌሊት የፈፀመው ተግባር በቀላሉ የሚታይ አይደለም። የተሸመቀቀውም አንድ ጊዜ ብቻ ነው። ከአሁን በኋላ ድጋሚ እሸመቀ ቃለሁ ካለ ግን የራሱ ጉዳይ! ገመዱ ጉምዶ ይጣለው። ቁብ የለኝም።

እዚጋጅተው ያስቀመጡትን በራሪ ዓጣ በግራ እጃቸው እነሆና መብላት ጀመሩ። አጥንቱን ሳይቀር በጥንቃቄ እያላመጡ እስከጭራው ድረስ መልላው አድርገው በሉት።

በምግብነት የሚሰጠው ጥቅም ከየትኛውም ዓጣ ይበልጣል አሉ በሀሳባቸው። በያንስ በያንስ ለዚህ ቀውጢ ጊዜ የሚያስፈልገኝን ብርታትና ጥንካሬ ያሰጠኛል።

ወደባህር ከወጡ ጀምሮ ለሶስተኛ ጊዜ ፀሐይዋ ብቅ አለች። ዓጣውም በጀልባዋ ዙሪያ ዑደት ማድረግ ጀመረ።

ተወጥሮ የቆየው ገመድ በመጠኑ ረገብ ሲል ተሰማቸው። በቀኝ እጃቸው ዝግ ብለው ሲሰቡት እንደገና መወጠር ጀመረ። ከርር ብሎ ከተወጠረ በኋላ ተመልሶ መርገብ ሲጀምር ትኩሻቸውንና ራሳቸውን ከገመዱ አላቀቁና ወደርሳቸው መሳብ ቀጠሉ። ባለጉልበታቸው በመጠቀም በሁለት እጆቻቸው እያፈራረቁ ሳብጉተት፣ ሳብጉተት ማድረግ ያዘ።

ትንሽ እንደሳብ ገመዱ ወደውስጥ መምጣቱን አቆመ። ደጋግመው ሞከሩ። ንቅንቅ የለም። እንደ በፊቱ ከርር ብሎ በመወጠሩ ወደጀልባዋ በሳብ ቁጥር ጤዛ የመሳሰሉ የውሃ ጠብታዎች ከላዩ ሲፈናጠቁ በፀሐይዋ ብርሀን ታያቸው። ትንሽ ቆይቶ ገመዱ እንደገና ወደውሃው መገባተት ጀመረ። ሽማግሌውም ጥቂት በጥቂት ለቀቅ ለማድረግ እንዲያመቻቸው ጀልባዋ ወለል ላይ በርከክ አሉ።

«እህ የሚዞርበትን ከብ መስመር እያሰፋው ነው» አሉ። ስለዚህ የምችለውን ያህል ወጥራ መያዝ ይኖር

በኛል ሲሉ አሰቡ። ወጥራ በያዝኩት መጠን የማይጠጋ ርቦትን መስመር ሰፋት እያጠበበው ይሄኛል። ምናልባትም በእንደ ሰዓት ጊዜ ውስጥ ዓይን ለዓይን እን ተያይ ይሆናል። ከዚያ በኋላ በህይወቱ ላይ እጩክ ንባታለሁ።

ዓሣው ግን በዝግታ ዑደት ማድረጉን እንደ ቀጠለ የሁለት ሰዓት ጊዜ አለፈ። ከሽማግሌው በላብ ተዘፍቀውና እስካጥንታቸው ዘልቆ በሚሰማ ድካም ተብረከርከው ገመዱን ወጥረው እንደያዙ ጅብራ መስለው ተገትረዋል። ዓሣው ዑደት የሚያደርግበት መስመር ግን ልክ እንደገመቱት እየጠበበ መሄዱ አልቀረም። ከዚያም ሌላ ወደ ላይ ከፍ እያለ በመምጣት ላይ መሆኑንም ከገመዱ አቀማመጥ ማጠኑን አልተሳናቸውም። ከሽማግሌው ግንባር የሚፈልቀው ላብ ቁልቁል እየተንዠቀዠቀ ወደ ዓይናቸውና ከዓይናቸው ከፍ ብሎ ወዳለው ቁስል እየገባ ይቆጠቁጣቸው ጀመር። አንድ ሁለቱ ያህል እንደማዘር ከጅሎታቸው ስለነበር ትንሽ ላያሰጋቸው አልቀረም። ከድካም የተነሳ ጥቋቁር ነጥቦች ዓይናቸው ላይ ይታዩዋቸው ጀመር።

«የመጣው ይምጣይ ይህን መሣይ ዓሣ ከያዝኩ በኋላ ተረትቼ መሞት የለብኝም» አሉ ጉላ ባለ ድምፅ። «ያውም አሁን እንዲህ እያማረበት፣ ወደላይ እየመጣ ልኝማ ይሙት እጅን ልሰጥ? ብቻ አንተ ሁሉ የማይሳገሩ ጌታ ብርታቱን ስጠኝ። ባይሆን እንኳን አባታችን ሆይን አንድ መቶ ጊዜ፣ ሠላም ለኪን መቶ ጊዜ እደግማለሁ። አሁን ግን ሁለቱንም ለማለት አልችልም።»

ስለዚህ አምላኬ አንተ ልክ እንዳልኳቸው ቆጥረህ እርዳኝ አሉ በሀሳባቸው። በኋላ ግን፣ አመነኝ፣ በደንብ አነበንባቸዋለሁ።

ልክ ይህንን እንዳሉ በሁለት አጃቸው ጥርቅም
አድርገረው የያዙት ገመድ በድንገት ሲናጋና ሲነቃነቅ
ተሰማቸው። ንቅናቄው ያስከተለው ንዝረት ከባድና
ጠንካራ ዓይነት ነበር።

በገመዱና በመንጠቆው መካከል ያለውን ሽቦ እፉ
ላይ በተገተረው መንቆር ሲደበድበው መሆን አለበት
አሉ በሀሳባቸው። ምናልባት ወደላይ ዘሎ ለመውጣት
ይረዳው ይሆናል። እኔ ግን ባለበት ሆኖ ዑደቱን በቀ
ጥል ነው የምመርጠው። አየር ለማግኘት ሲል እየዘ
ለለ በወጣ ቁጥር መንጠቆው የተሰነቀረበትን ቀዳዳ
እያሰፋው ይሄድና በመጨረሻ መንጠቆው አፈትልኩ
ሊወጣለት ይችላል። ይህ ከሆነ ደሞ አመለጠ ማለት
ነው።

«ዓሣ! ይህንን መዝለልህን ተወኝ» አሉ። «አትዝ
ለል ብየሀለሁ።»

ዓሣው ግን በገመዱና በመንጠቆው መካከል ያለ
ውን ካቦ መደብደቡን ቀጠለ። አሉ ይህንን ባደረገ
መጠን ሽማግሌው ደግሞ ከገመዱ ጥቂት ለቀቅ፣
ጥቂት ለቀቅ ያደርጉለታል።

ሥቃዩ እንዳይጠናበት ባለበት ባቆየው ይሻላል
አሉ በሀሳባቸው። የኔውን መጭም እንደምንም እችለዋ
ለሁ። የእርሱ ግን እያየለበት በሄደ መጠን እንድያውን
ዕብድ መሆኑ ነው።

ከጥቂት ጊዜ በኋላ ዓሣው ሽቦውን መደብደቡን
አቆመና እንደገና ዝግ እያለ ዑደት ማድረጉን ጀመረ።
ሽማግሌውም ቀስ በቀስ ገመዱን ወደውስጥ መሣብ
ጀመሩ። አካላቸው በጣም በመድከሙ ራሳቸውን የመ
ሣት ስሜት አልፎ አልፎ ሲፈታተናቸው ይሰማቸ

ዋል። በግራ እጃቸው የላህሩን ውሃ ዘገነና ጭንቅላ ታቸው ላይ አራሰሱት። ትንሽ ቀዝቀዝ ሲሉ ማጅራ ታቸውን አሳበሱና አደራረቁት።

«አሁን ሁለቱም እጆቼ ደህና ናቸው። እንዳቸውም አልተሸመቀቁ። አሉ ደምፃቸውን ጉላ አድርገው። «አጅራም ከጥቂት ጊዜ በኋላ ብቅ ማለቱ አይቀርም። እስተዚያው እኔም ላለመረታት እታገላለሁ። ሽማ እንግዲህ በርትተህ መቋቋም ነው። በቀላሉ እንዳትፈታ» አሉ።

ተንበርከከው የጆልባዋን አፍንጫ በመደገፍ ለጥቂት ጊዜ ከቆዩ በኋላ ገመዱን ጅርባቸው ላይ አጋይሙት። አሁን እንግዲህ አሉ በሀሳባቸው፣ ከብ መስመሩን ይዞ ዑደት ሲያደርግ እኔ ትንሽ ማረፍ ይኖርብኛል። ኋላ ብቅ ሲል እኔም በትኩስ ጉልበት እሠራለታለሁ በማለት ወሰነ።

በርግጥም በዚያን ሰዓት ጆልባዋን ደገፍ ብሎ ዕረፍት ማድረግ በጣም የሚያጓጓ ነበር። ግን ሽማግሌው እንዳሉት ሊሆንላቸው አልቻለም። ተወጥሮ የነበረው ገመድ በመርገቡ ዓሣው ተመልሶ እየመጣ መሆኑን በመረዳት ከቅምጣቸው ብድግ ብለው ገመዱን ወደ ውስጥ መሣብ ጀመሩ።

እንዲህ ዓይነት ድካም ደርሶብኝም አያውቅ አሉ በሀሳባቸው። ደግነቱ ግን ከደቡብና ከሰሜን ምሥራቅ የሚነፍሰው ንፋስ እየመጣ ነው። አጅራን ወደ ጆልባዋ ጉትቼ ለማስጠጋት ይረዳኛል።

የሰሌን ባርኔጣቸው ወደማጅራታቸው ዝቅ ብሎ ጭንቅላታቸው ጅርባ ላይ ቂብ ብሏል። ለሰስ ብሎ በሚነፍሰው ንፋስ ምክንያት የላህሩ ውሀ ወደ ላይ ከፍ እያለ ነው። ለመልስ ጉዞ ይመቻል።

«ጅልባዋ በቀጥታ ወደደቡብ ምዕራብ እንድታመራ አደርጋታለሁ» አለ። «ምንም በሆነ የሰው ልጅ ባህር ላይ እያለ አቅጣጫውን ስቶ ይጠፋል ማለት ዘበት ነው። ደሴታችን ደግሞ በጣም ረጅም ስለሆነች ችግር አይኖርም።»

ዓሣው ዑደቱን ቀጥሏል። ሶስት ዙር እንዳገባደደ ሽማግሌው ዓሣውን አዩት።

መጀመሪያ በጅልባዋ ሥር እየተገብተተ የሚያልፍ የእንዳች ነገር ጥላ መስሏቸው ነበር። በውሃው ውስጥ እየተውዘዘዘ ለማለፍ ረጅም ጊዜ የፈጀው ያ ግዙፍ ጥላ የዓሣው ነው ብለው በጭራሽ አልገመቱም።

«አይደረግም» አለ በሀሳባቸው። «ምንም በሆነ ይህንን ያህል ሊተልቅ አይችልም።»

ዓሣው ግን የጥላውን ያህል ትልቅ ነበር። ሶስትኛ ዙር ዑደቱን እንደፈጸመ ከጅልባዋ ሠላሳ ያርድ¹ ያህል ራቅ ብሎ ከውሃው ብቅ አለ። ጅራቱን ከውሀው ወጥቶ ሲያዩት ሽማግሌው ዓይኖቻቸውን ማመን አልቻለም። የጅራቱ ቁመት ከትልቁ የፈረንጅ ማጭድ ይበልጣል። ዓይኖቹንም አዩዋቸው።

ሽማግሌው ላብ በላብ ሆነ። ለበቡ ግን የፀሐዩ መቀት ብቻ አልነበረም። ዓሣው ረጋ ብሎ እንደ ዙር ባጠናቀቁ ቁጥር ሽማግሌው ይበልጥ ወደ ውስጥ ይስ በታል። በዚህ ዓይነት ከቀጠለ ከእንድና ሁለት ዙር በኋላ ሀርፑንን ሊስቡበት ይችላል።

¹ ያርድ፡-የርዝመት መለኪያ ነው እንደ ሜትር 1.094 ያርድ ይሆናል። በዚህ መሠረት 30 ያርድ ሲባል 27.4 ሜትር ይሆናል ማለት ነው።

በመጀመሪያ ግን በደንብ መቅረብ፣ መቅረብ፣ መቅረብ አለበት አሉ በሀሳባቸው። ዓላማዎ ልቡ እንዲጭንቅላቱ አይሆንም።

«ለማንኛውም ረጋ በል ሽሜ። አደብ ገዙተህ ጉልበትህን ተንከባከብ» አሉ።

ተከታዩን ዑደት እንደጀመረ የዓላማው ጀርባ መላ በመላ ከውሃው ወጣ። አሁን ግን ከጀልባዎ ጥቂት ራቅ ብሏል። ሌላ ዑደት ቀጠለ። ይህን ከበሬቱ ይበልጥ ከፍ ብሎ መታየት ጀመረ። ርቀቱ ግን ጨምሯል። ሽማግሌውም ገመዱን በመጠኑ ሣብ በማድረግ ብቻ ወደጀልባዎ ሊያስጠጉት እንደሚችሉ ርግጠኛ እየሆኑ ነው።

ሀርፑናቸውን ካዘጋጁት ቆይተዋል። ከእጅታው ጋር ተያይዞ ቅርጫት ውስጥ የተቀመጠው ጥቅል ገመድ ጫፍ ጀልባዎ አፍንጫ አካባቢ ባለ ማበቻ ላይ ታስሯል።

ዓላማው ከብ መስመሩን ይዞ እየዋኘ ወደጀልባዎ መጠጋት ጀምሯል። ፀጥ ያለና ውብ ነው። ትልቁ ጅራቱ ያለማቋረጥ ይወዛወዛል። ሽማግሌው ገመዱን ወደርሳቸው ሣብ አደረጉት። ትልቁ ዓላ ላንዳፍታ ወዳንድ ጉኑ በመጠኑ ዘንበል አለና እንደገና አቋሙን በማስተካከል ዑደቱን ቀጠለ።

«አንቀሳቀስኩትኮ» አሉ ሽማግሌው። «አንቀሳቀስኩት»

እንደቀድሞው ራሳቸውን የመሳት ዓይነት ስሜት ዳር ዳር ይበላቸው እንዲ ዓላቸውን ግን ወጥረው እንደያዙ ናቸው። ምንም ቢሆን አንዴ አነቃንቁዋለሁ

አሉ በሀሳባቸው። ምናልባትም ጉትቼ ላስጠጋው ይላካልኝ ይሆናል። እጆች በርቱ እንግዲህ በርቱ፣ ጉትቱ፣ ሣቡ አሉ በሀሳባቸው። እግሮች፣ እናንተም አይዟችሁ፣ ያዙ። አንገራል! ዋ ዛሬ ትረታና። ዳር ሳትደርስ እንዳትበገር አደራ። አልቆለታል። አሁን አስጠጋዋለሁ። ጉትቼ አመጣዋለሁ።

አቅማቸው በፈቀደ መጠን መሣብ ጀመሩ። ዓሣው ግን ቅም ያለውም አልመሰለ። መስመሩን ይዞ በፀጥታ ይዋኛል።

«ዓሣ» አሉ ሽማግሌው «ምንም ይሁን ምን መሞትህ እንደማይቀር እንድታውቀው። ወይስ እኔም አብሬህ መሞት ይኖርብኛል»

በድጋማ ሞከሩ። ሊሣካላቸው ሲል ለጥቂት ከሸፈባቸው። ዓሣው እንደገና መስመሩን ይዞ እየዋኘ ሄደ።

እየገደልከኝኮ ነው ዓሣ አሉ ሽማግሌው በሀሳባቸው። ግን ይገባህል። መብትህም ነው። እውነቱን ልንገርህና እስከዛሬ ከአንተ የበለጠ ግዙፍና ጨዋ፣ ካንተ በላይ ረጋ ያለና ውብ ፍጡር አይቼ አላውቅም ወንድምየ። ከፈለግህ ናና ግደለኝ። ማንም ማንን በገድል አኔ እንደሁ ቁብ የለኝም።

ሁለተዜ እከታትለው ሞከሩ። ውጤቱ ግን እንደ በፊቱ ነበር።

ምንድነው ነገሩ? አሉ በሀሳባቸው። ሞከረው በከሸፈባቸው ቁጥር ትተው የመሄድ ፍላጎት ይተናነቃቸዋል። ግን ወዲያው መለስ ይላሉ። ነገሩ ሊገባኝ አልቻለም። ቢሆንም እንደዜ እሞክራለሁ።

ድጋሚ ሞክሩ። አልተግኝም። እየር ውስጥ እንደ
አምድ የተገተረ ጅራቱን እያማታ በዝግታ ዋኝቶ ሄደ።

እንደገና እሞክራለሁ ሲሉ ለራሳቸው ቃል ገቡ-
ሽማግሌው።

ሞክሩ። ግን ውጤቱ ያው ነበር። እንደገና እንደ
ጊዜ እሞክራለሁ አሉ አሁንም።

ቀረኝ የሚሉትን ኃይልና ጉልበት እንዲሁም
ከብዙ ጊዜ በፊት ትቷቸው የሄደ ከራታቸውን እንደ
ላይ አሰባሰቡና ዓላውን መጉተት ጀመሩ። ዓላው የጉ
ድን መዋኝት ጀመረ። ወደጀልባዎም እየተጠጋ መጣ።
አፋ የጀልባዎን እንጨት የሚነካ አስከሚመስል ድረስ
ቀረብ ብሎ መዋኝት ጀመረ። ረጅምና ሰፊ ነው።
ቀለሙ ደሞ የብርና የሀምራዊ ሀብር። ሂዶ ሂዶ የማ
ያልቅ በሚመስል ሁኔታ በውሀው ውስጥ ይርመ
ሠመሳል።

ሽማግሌው ገመዱን ወለሉ ላይ ወረወሩና በእ
ግራቸው ረግጠው ያዙት። ወዲያው ሀርፑናቸውን
አንስተው የሚቻላቸውን ያህል ከአናታቸው በላይ ከፍ
አድርገው ሰቀሉት። እንዲያ ሆነው ብዙም አልቆዩ።
የበሉ የጠጡትን ያህል ቁልቁል እንደዘነዘነ በማውረድ
ዓላው ጉን ላይ ቀበቀቡት። አልበቃቸውም። ፋታ
ሳይሰጡት ደገሙት። ሀርፑን ሰተት ብሎ መግባቱ
ሲሰማቸው ይበልጥ ዘልቆ እንዲሰምጥ አጀታውን ተደ
ግፊው ቁልቁል ተጫኑት። ስምጥ ብሎ ገባ።

ይህኔ ገና ነፍሱ ያልወጣቸው ዓላ ሞቱን በጉኑና
በጀርባው እንደተሸከመ ከውሃው ብቅ አለ። የቁመቱን
ርዝማኔና የአካሉን ግዝፈት ፣ ልክ የሌለው ጉልበቱንና
ወደር የለሽ ውብቱን እያስመረቀ ወደ ለማይ አመር

አለ። ጀልባዋ ውስጥ ባሉት ሽማግሌ አናት ላይ አንዳ ረበበ አየሩ ውስጥ ተንጠልጥሎ የሚቆይ ነበር የሚመ ስለው። ግን ወዲያው ተዝለፈለፈና ውሃው ውስጥ ዘፍ ብሎ ወደቀ። የፈነጠቀው ውሃ ሽማግሌውንና ጀልባዋን አለብሃቸው።

• ሽማግሌውን የሀመም ስሜት ተጠናወታቸው። ልባቸው ፍስስ ብሎ አንደማዞርም አላቸው። ዓይናቸውም አጥርቶ ለማየት ተሳነው። ግን አንደምንም ብለው ከጠሩ ጋር የተያያዘውን ገመድ ከተበተበበት ጉጥ ነገር ላይ ፈትተው በማስረዘም በእጆቻቸው መሀል ቀስ እያለ እየተንሸራተተ ዓሣውንና ጠሩን ተከትሎ ወደውሃው አንዲወርድ ለቀቁት። ዓሣው በጀርባው ተገልብጦ ብርማ ቀለም ያለው ሆኖ ወደ ሰማይ ተሰጥቶ አዩት። ሀርፑኑ በትከሻው በኩል ወደ ላይ ተካትሯል። የባህሩ ውሀ ከዓሣው ልብ በሚፈልቀው ቀይ ደም እየቀለመ ነው። መጀመሪያ ጠቁሮ ሲታይ አንድ ማይል ጥልቀት ባለው ሰማያዊ ውሀ ውስጥ እጅብ ብለው የሚዋኙ ትንንሽ ዓሣዎች ይመስል ነበር። እየቆየ ግን አንደደመና ተበታተነ። ብርማው ዓሣ ፀጥ ብሎ ከማዕበሉ ጋር እየተወዛወዘ ይንሣፈሩል።

«አንጉል፣ አደራህን። በደንብ ሥራ» አሉ የጀልባዋ አፍንጫ የተሠራበትን እንጨት ደገፍ እያሉ። «ደካማ ሽማግሌ ነኝ። ግን እነሆ ወንድሜን ገድየዋለሁ። አሁን እንግዲህ ቀሪውን የገባር ሥራ አናከናውናለን።»

በመጀመሪያ ዓሣውን ከጀልባዋ ጋር ጥፍር አድርጌ የማሥርበት ገመድ ማዘጋጀት አለብኝ አሉ በሀሳባቸው። ከዚህ ሌላ ይህንን የገደል ቅራፊ የሚያህል ጉድ ወደ ደሴቷ የማደርስበት ምንም ብልህት አይኖርም። ጀልባዋ ትችለዋለች ማለት መቼም ዘበት

ነው። ያለው አማራጭ ከጉኗ ጋር መጠፈር ብቻ ነው። ከያ በኋላ ተራዳውን አቆምና የንፋስ ሸራዩን ወጥሬ ወደቤቱ መሸምጠጥ ነው።

የዓሳውን ራሃ ወደጀልባዎ መሳተፍ ይመሩ። የማፈልገትን ያህል ካስጠጉ በኋላ በሚተነግሱበት ስንጥብ በኩል ገመድ አስገብተው በአፋ አሾልከው በማውጣት ጭንቅላቱን ከጀልባዎ አፍንጫ ጋር ግጥም አድርገው ማሠር ይችላሉ። ባዮው ግን ምንኛ ደስ ባለኝ አሉ በህሳባቸው። አንዲያውም ልዩስሰውና ልንካካው ብትል እንደምን ጥሩ ነበር። ፎርቱናሆኑ ነው። ገደ ነው። ግን ያኔ የገደልኩት ጊዜ የዳስሰኩት ይመስለኛል። አንዲያውም የነካሁት ልቡን ነበር። የሀርፑንን እጅታ ቁልቁል ተጭኜ ገላውን በሃይል ስጠረምሰው ያንሆ ልቡን የነካሁት ይመስለኛል። ለማንኛውም አንዴ የሆነው ሆኗል። አሁን የሚቀረው በደንብ ሲጠጋ አንዱን ሽምቆ ወገቡ ላይ፣ ሌላውን ደግሞ በጭራው ዙሪያ አስገብቶ ከጀልባዎ ጋር ጥፍንግ አድርጎ ማሠር ብቻ ነው።

«በል እንግዲህ ስራህን ቀጥል ሽሜ» አሉ ለራሳቸው። ጥግ አስቀምጠውት ከነበረው ውሀ በጥቂቱ ተገንጩ። «ፍልማያው ካለቀ ዘንዳ የጉልበቱ ሥራ መቀጠል ይኖርበታል።»

ቀና ብለው ለማዩን ተመለከቱና ዓይኖቻቸውን ወደ ዓሳው መለሷቸው። ፀሐይዋን በጥንቃቄ አስተዋሉዋት። ግፋ በል ቀትር ቢሆን ነው አሉ በሀሳባቸው። ከደቡብና ሰሜን ምሥራቅ ወደ ምድር ወገብ የሚጋልበው ሃይለኛ ንፋስ እየመጣ ነው። ገመዶቹም ከጥቅም ውጪ ሆነዋል። ምናባቱ በሰላም ወደቤቱ ይመልሰኝ እንጂ ከልጁ ጋር እንደገና እንገምዳቸዋለን።

«በል እንግዲህ ዓግ፣ ወዲህ ጠጋ በል» አለ።
ዓግው ግን ጥሪውን የተቀበለ አይመስልም። ባህሩ
ውስጥ ወዲያ ወዲህ ይንከባለላል። ሽማግሌው ጆልባ
ዋን ወደሱ አስጠንቅቷል።

የጆልባዋን አፍንጫ ወደጭንቅላቱ በማስጠጋት
ላይ እያሉ እንኳን ግዙፍነቱን ለማመን አልቻሉም።
ከሀርጉኑ ጋር ተያይዞ የነበረውን ገመድ ከታሰረበት
ላይ ፈቱና ጫፉን በእንደኛው የዓግ ጉን በማገኘው
ሰንጥብ በኩል አስገብተው በጥርሶቹ መሀል በማሾለክ
እንደሠይፍ በተገተረው እፋ ላይ ሁለቱ አዘረው ጠመ
ጠመተ። ቀጥለውም በሌላው ጉን ባለው ሰንጥብ
በኩል ገመዱን በማስገባት መንቆሩ ላይ ደግመው ከጠ
መጠመተ በኋላ አጥብቀው ቋጠሩት። መለሱና የገመ
ዱን ጫፍ ጆልባዋ አፍንጫ አካባቢ ባለው ጉጥ ላይ
እንደገና አሰሩት። ተራሬውን ገመድ ቆርጠው ጭራውን
ለማሠር ወደጆልባዋ የኋላ ከፍል አመሩ። ዓግው
የሀምራዊና የብር ሀብር የሆነ ቱባ ቀለሙን እየቀየረ
ሙሉ በሙሉ ብርማ መሆን ጀምሯል። ጅራቱ አካባቢ
ያሉት ሽንትሮች ግን የወትሮ ቀለማቸውን እንደያዙ
ናቸው - ሀምራዊ የወይን ጠጅ። እያንዳንዱ ሽንተር
በደንብ ከተዘረጋ የሰው መዳፍ ይሰፋል። አይኖቹ እንደ
መነጽር ቁዛዛ ፈጠዋል።

«አሱን ለመግደል የሚቻልበት መንገድ ይኸው
ብቻ ነው» አሉ ሽማግሌው ውሀውን ከተገነጨ በኋላ።
ትንሽ ሻል ብሏቸዋል። አዕምሮዎቸውም በደንብ እያሰበ
ነው። አሁን ባለበት ሁኔታ በመዘን ርግጠኛ ነኝ 1500
ፖውንድ ይሆናል አሉ በሀሰባቸው። ሻረ እንዲያውም
ይበልጣል። ሶስት እጅ የሚሆነው እንኳን በደንብ
ተበልቶ እንዲ ፖውንድ በሰላሣ ሣንቲም ብትቸበቸብ
የትና የት!

«በትክክል ለማሰላት ግን እርሳስ ያስፈልገኛል»
አለ። «እዕምሮዬ ለብቻው ይህንን ያህል ሂሳብ ለማስ
ላት ገና ነው። ብዙም አጥርቶ አያስብ። ለማንኛውም
ዛሬ ትልቁ ዲማጂዬ እንደሚከራብኝ አያጠራጥርም።»

ዓሣውን ከጀልባዋ አፍንጫና ጅራት እንዲሁም
መካከል ላይ ከተጋደመው የመቀመጫ ሣንቃ ጋር
ግጥም አድርገው በገመድ ቀየዱት። ከግዙፍነቱ የተነሳ
ጀልባዋ ጉን ላይ አንድ ሌላ ትልቅ ጀልባ የማሠር
ያህል ነበር ሁኔታው። የአሣው አፍ ገርቦብ ብሎ በመ
ንገዳቸው ላይ እንቅፋት እንዳይሆን በማለት ሽማግ
ሉው አንድ ገመድ ቆረጡና ሁለቱን መንጋጋዎቹን በሀ
ይል አጋጥመው አሰሯቸው። ከዚያ ተራዳውን ተከሉና
የተጣጣፈውን ሽራ ወጠሩት። ጀልባዋ መለስ እያለች
ወደፊት መንዝ ጀመረች። ሽማግሌው ጀልባዋ ጭራ
አካባቢ ጋደም አለ። አቅጣጫቸው ወደ ደቡብ ምዕራብ
ነበር።

ደቡብ ምዕራብ በየት በኩል እንደሆነ ለመለየት
አቅጣጫ ጠቋሚ መሣሪያ አያስፈልጋቸውም። ከሰሜን
ምሥራቅ ወደ ምድር ሠቅ የሚጋልበው ሃያል ነፋስና
የሽራቸው በደንብ መወጠር ብቻ ይበቃቸዋል። ሽምጥ
የያዘችውን ጀልባ የአንጨት መሪ በከንዳቸው ደገፍ
ብለው፣ ወዲያውም መስመሯን እንዳትስት ይቆጣ
ጠራሉ። ዓሣው የጀልባዋን ጉን የሙጥኝ ብሎ ሲጓዝ
ይታያቸዋል። ግን ሁሉም ነገር እውነት አይመስላቸ
ውም። ያጋጠማቸውን ሁሉ መለስ ብለው ሲያስቡት
በህልማቸው የሆነ ነው የሚመስላቸው። እጆቻቸውን
ሲያዩና የጀልባዋን አንጨት የተደገፈ ጀርባቸው ህመም
ሲሰማቸው ብቻ ነው ሁሉም ነገር በዕውን ስለመፈ
ፀመ ርግጠኛ የሚሆኑት።

እጆቼ ቶሎ ይድናሉ አሉ በሀላባቸው። የባህሩ ውሀ ያድናቸዋል። ጨውማውን የባህር ውሀ የመሰለ ፈውሰ የለም። በኔ በኩል ማድረግ ያለብኝ አዕምሮዬ እንዳይደነዘዝ መጠንቀቅ ብቻ ነው። እጆቼ እንደሆኑ ግዴታቸውን በሚገባ ተወጥተዋል። መንገዳችንም ቀና እየሆነ ነው። እሱም አፉን ተሸብሶና ጅራቱን እንደ ሰንደቅ ገትሮ ልክ እንደወንድም አብሮኝ እየተጓዘ ነው።

ድንገት አንድ ነገር በአዕምሮቸው ብቅ አለና ተምታታባቸው። አሁን ለመሆኑ ማነው አሸናፊው? እሱ ወይስ እኔ? በሀላባቸው ጠየቁ። አካሄዳችን ከኋላየ እስከተየው፣ እየጉተትኩት ቢሆን ኖሮ ምንም ባላጠራ ጠረ ነበር። ወይም ኩራቱ ሁሉ ከላይ ተራግፎ ሬሳ ውን ጆልባዬ ውስጥ አጋድሜው ቢሆን አንዳችም ጥያቄ ባላስነሣ ነበር። አሁን ግን የምንጓዘው ጉን ለጉን ሆነን ነው። ግን ቢሆንስ፣ ምንተዳዬ። ተመሰለው ድል ያድርገኝ። እኔም ከሱ የምሻለው በማታለል ችሎታዬ ብቻ ነው። እሱ እንደሁ እኔን ለመጉዳት አንዳችም መከራ አላደረገም።

ጉዟቸውን በሰላም ቀጠሉ። ሽማግሌው እጆቻቸውን እየመላለሱ ውሃ ውስጥ በመንከር አዕምሮቸው እን ዳይቦዝ ይከላከላሉ። ሰማዩ ላይ አልፎ አልፎ የተኩ ፈሱትን የጥጥ ባዘቶ የመሣሰሉ ደመናዎች ሲመለከቱ ንፋሱ እንደሚያነጋ ርግጠኛ ሆኑ። ዓሣው ገሀድ እንጂ ህልም አለመሆኑን ለማረጋገጥ አስር ጊዜ ቀና እያሉ ይመለከቱታል። በዚህ ሁኔታ የመጀመሪያው ሻርክ ከመምጣቱ በፊት አንድ ሰዓት አለፈ።

የሻርኩ አመጣጥ ድንገተኛ አልነበረም። ደም ነው የጠራው። የዓሣው ደም ልክ እንደ ጥቁር ደመና እየ ተገፈጠፈጠ የአንድ ማይል ጥልቀት ወዳለው የባህሩ

ውሀ አሽቆልቁሉ ሲበተን ነበር ሻርክ ሆዩ ሽታው አሰ ከሮት እየጋለበ የመጣው። ፍጥነቱ ከቁጥጥር ውጭ ስለነበር ሰማያዊውን ውሀ በርቅሶ ወደላይ ሲወጣና ለፀሐይዋ ሲጋለጥ አልታወቀውም። ወዲያው ተመልሶ ውሀው ላይ ተፈጠፈጠና የተልቁ ዓሣ ጠረን የሚመጣ በትን አቅጣጫ ከያዘ በኋላ ጆልባዋ የምትንዝበትን መስመር ተከትሎ መዋኘቱን ቀጠለ።

አንዳንድ ጊዜ የጠረኑ ፈለግ ይጠፋበትና ብዙም ሳይቆይ መልሶ ያገኘዋል። ፍጥነቱን ይጨምራል። «ማኩ» የሚባል የሻርክ ዝርያ ነው። አካለ ግዙፍ፣ ከየትኛውም ዓይነት ዓሣ ይበልጥ ፈጠና መንዝ የሚ ችል፣ ከጥርሶቹ በስተቀር ሁለመናው የሚያምር ፍጡር ነው። ጆርባው ሰማያዊ፣ ሆዱ አካባቢ ብርማ ሆኖ ቆዳው ለሥላሣና ቆንጆ ነው። የጥርሶቹም ቅርፅ ከአብ ዛኞቹ ሻርኩች ለየት ይላል። እንዳሞራ ጥፍር ከወደ ጫፋቸው ይቆለመማሉ። የያንዳንዱ ጥርስ ርዝመት ከሽማግሌው ጣቶች ደካሞቹን፣ ፈጣንና ጠንካራ የሚባ ሉትንም የባህር አራዊት ሳይቀር ለመብላት የተፈጠረ ነው። የተልቁ ዓሣ ጠረን እየቀረበው ሲሄድ ፍጥነቱን በመጨመርና ወደላይ ከፍ በማለት ትክካው ላይ በጉን ቆለው ከንፍ ውሀውን እየቀረደ ወደፊት መሸቀ ንጠሩን ቀጠለ።

ሽማግሌው ልክ እንዳይት አወቁት። ፍርሀት የሚሉ ነገር የሌለበት፣ ያሻውን ከመፈፀም ወደኋላ የማይል የሻርክ ዓይነት ነው። ዓይናቸውን ከላይ ሳይነቅሉ ሀርፑናቸውን አሰናዱና እጅታው ላይ ገመድ አሰ ፍበት። ዓሣውን ከጆልባዋ ላይ ለመወደር ሲሉ ቆርጠ ውለት ትንሽ አጠር ብሏል - ገመዱ።

የሽማግሌው አዕምሮ ነቃ-ነቃ አያለ ነው። ብቻ ተሰፋቸው ወደመሚጠጡ ያለ ይመስላል። ወኔያቸው

ግን አልተነካም። ሻርኩ በጣም ሲቃረብ ወደ ትልቁ
ዓሣ ዞር ብለው ላንዳፍታ አስተዋሉት። ግንኮ ህል
ምም ሊሆን ይችላል አሉ በሀላባቸው። መቼም አደጋ
ከማድረስ ልገታው አልችልም፤ ግን ደህና አድርጌ እገ
ኘው ይሆናል። ዴንቱሶ¹ አሉ በሀላባቸው። ወዮ ዛሬ!
ለዚያች ለናትህ ይበላኝላት።

ሻርኩ በፍጥነት ወደጀልባዎ ጭራ ተቃረብ። ትል
ቁን ዓሣ አንድ ጊዜ ሲገጩው ሽማግሌው የተከፈተ
አፋንና ለየት ያሉ ዓይኖቹን ተመለከቷቸው። ወደፊት
ተስፋነጠረና ከዓሣው ጅራት ከፍ ብሎ ባለው ሥጋ
ውስጥ እንደሆነ መጋዝ ጥርሶቹን ሲለገሥጋቸው አዩት።
ጭንቅላቱ ከውሀው በላይ ብቅ ብሏል። ጀርባውም ወደ
ላይ እየወጣ ነው። የትልቁ ዓሣ ሥጋ ከአጥንቱ ላይ
ሲገሽለጥ ሽማግሌው ሰመ። ስቅጥጥ እንዳላቸው ተወ
ራጩና በተጠንቀቅ ይዘውት የነበረውን ሀርቶን ወደ
ሻርኩ ጭንቅላት ለጉት። ከአፍንጫው ተነስቶ ወደማ
ጅራቱ የሚወጣ መስመርና በዓይኖቹ መሀል የተዘረጋ
ሌላ መስመር በሚገናኙበት ነጥብ ላይ ሀርቶን ተቀ
ረቀረ። የአንጉሉ አካባቢ መሆኑ ነው። ደም በጉረሱ
ቁስለኛ እጅቻቸው የሰነዘሩትን ሀርቶን ባለ ሀይላቸው
ቁልቁል ተጫኑት። የመገደል ፍላጎትና ቁርጠኝነት
እንጂ የማሸነፍ ተስፋ አልነበራቸውም።

ሻርኩ እንደመንፈራገጥ ብሎ ሲገለበጥ ዓይኖቹን
አስተዋሉ። ህይወት እየራቀው ሄዷል። በድጋማ ተገለ
በጠ። ይህን ጊዜ ከሀርቶን ጋር የተያያዘውን ገመድ
ሁለት ጊዜ አካሉ ላይ ጠመጠመው። ሽማግሌው

¹ ጥርስ እንደማለት ነው። ሻርኩ የሚታወቀው አንድም
በመጋዝ ጥርሶቹ ነውና በአሽመር ዓይነት መንኳታቸው
ነው።

መሞቱን አረጋገጠ። ሻርኩ ግን አሜን ብሎ ለመቀበል ፈቃደኛ አልነበረም። በጀርባው ተንጋሎ መንጋጋውን እያንገጫገጨና ጅራቱን እያወናጨፈ እንደ ባለሞተር ጆልባ ውሀውን ሁለት ላይ ይገምሰው ገባ። ጅራቱን ባሳረፈበት ቁጥር ባህሩ አረፋ ይደፍቃል። ሶስት እጅ የሚሆነው እካሉ ከውሀው ወጥቶ በመወራጨት ላይ እንዳለ ከሀርፑኑ ጋር የተያያዘው ገመድ በሀይል ተወጠረና ላንዳፍታ ተንቀጠቀጠ። በሚቀጥለው ቅፅበት ጣ ብሎ ተበጠሰ። ሻርኩ ለጥቂት ጊዜ ፀጥ ብሎ እንደ ተንጋለለ ሲንሣራፍ ቆየ። ሽማግሌው አትኩረው ተመለከቱት። ወዲያው ዝግ እያለ ቁልቁል ወረደ። ሰመጠ።

«የወሰደው ሥጋ አርባ ፖውንድ ይሆናል» አሉ ሽማግሌው ድምፃቸውን ጉላ አድርገው። «ይባስ ብሎ ደሞ ሀርፑኑን ከነገመዱ ይዞት መሄዱ» አሉ እያይዘው። ዓሣው እንደገና እየደማ ስለሆነ ሌሎችም መምጣታቸው የማይቀር ነው።

ከዚህ በኋላ ዓሣው ስለተዘነጣጠለ ሊያዩት አልፈለገም። ሻርኩ እንደ ደረሰ በሀይል በገጨው ጊዜ እሳቸውን እንደመታቸው ያህል ሆኖ ነበር የተሰማቸው።

ግን ምንም አይደለም። እኔን ደፍሮ፣ ዓሣዬን ዘንጥሎ አልቀረም። ዋጋውን ሰጥቼዋለሁ። ደሞ ምን ያህላል በሉ። እስከዛሬ ካየኋቸው መሀል ይህንን የሚስተካክል የለም።

እንደነበረ ሆኖ በዘልቅ ምንኛ መልካም ነበር። አሁን ግን ሁሉም ነገር ህልም በሆን ቅር አይለኝም። በዚች ወቅት ጋዜጦች በተነጠፉባት አልጋዬ ላይ ለብቻዬ ተጋድሜ በሆን ነበር - ምኞቱ አሉ በሀሳባቸው ሲያስተነትኑ።

«ግንኮ ሰው የተፈጠረው ለሽንፈት አይደለም» አለ። «በርግጥ ሰው ይጠቃ ይሆናል። ይረታል ማለት ግን ዘበት ነው።» ይሁንና ታላቁን ዓሣ ስለገደልኩት እዝናለሁ አለ በሀሳባቸው። ተንግዲህ የሚጠብቀኝ መጥፎ ጊዜ ነው። በዚያ ላይ ባዶ እጄን ነኝ። ሀርጉን እንኳን የለኝ። ያ መናጠ ሻርክ ጭካኔ ብቻ ሳይሆን ብልጠትና ጥንካሬም አያጣ። ለብልጠቱም እኔስ መቸ እሰንፋለሁ። ብቻ ምን ይታወቃል፣ አለ እንደገና በሀሳባቸው። ምናልባት የምበልጠው የተሻለ መሣሪያ በመታጠቁ ብቻ ሊሆን ይችላል።

«ብቃት እንግዲህ ሽሜ፣ ብዙ አታስብ» አለ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው። «ዝም ብለህ ጉዞህን ቀጥል። ከዚያ ሌላ የሚመጣውን እንደየአመጣጡ መቀበል ነው።»

ግን እኮ ማሰብ ይገባኛል አለ። ምክንያቱም የቀረኝ እሱ ብቻ ነው። ሀሳብና ቤዝቦል ብቻ ናቸው የቀሩኝ። ለመሆኑ ማጃይ የሻርኩን አንጉል እንዴት እንደ በጠረቀሁት ቢያይ የቱን ያህል ይደሰት ይሆን? ግንኮ ያም ቢሆን እስተዚህም ፍሬ ያለው ጉዳይ አይደለም። ማንም ሰው የሚፈፀመው ነው አለ አሁንም በሀሳባቸው።

ወደፊት ምን እንደሚያጋጥማቸው በደንብ ያውቁ ታል። ግን እንዳችም ሊያደርጉት የሚችላቸው ነገር አልነበረም።

«አዎ! እንደዚያ ማድረግ ይቻላል» አለ ድንገት በሃይል ጮኸው። «ጩቤዬን በእንደኛው መቅዘፊያ እጄታ ላይ አሰሬ እንደ ጦር ልጠቀምበት እችላለሁ።»

ወዲያው እንዳሉት አደረገ።

«አሁንም ያው እንደ ቅድመ ያለሁ ሽማግሌ ነኝ»
አሉ። «አሁን ግን ትጥቅ አልባ አይደለሁም።»

ሽው የሚለው ንፋስ ደስ ያሰኛል። ጅልባዎ ወደ ፊት መሰስ እያለች ነው። ሽማግሌው የሚያዩት የዓሣውን ጭንቅላት እንጂ ወደማጅራቱ አካባቢ ሠረቅ እንኳን አያደርጉም። ተመናምና የነበረ ተስፋቸውም ማን ሠራራት ጀመረ።

ተስፋ አለማድረግ ጅልነት ነው አሉ በሀሳባቸው። ሃጢአትም እንደሆነ አምናለሁ። እባክህ ሽሜ ስለኃጢአት አታስብ አሉ። በአሁኑ ወቅት እንኳን ስለኃጢአት ተጨምሮበት እንዲሁም የችግሩ ዓይነትና ብዛት የማይቻል ሆኗል አሉ። በዚያ ላይ ኃጢአት ብሎ ነገር በጭራሽ አይገባኝም።

ስለኃጢአት የሚገባኝም ሆነ የማውቀው ነገር የለም። የማምንበት ስለመሆኑም አጠራጠራለሁ። ምናልባት ትልቁን ዓሣ መግደል ከኃጢአት ሊቆጠር ይችላል። ምንም እንኳን ህይወቴን ለማቆየትና ብዙ ሰዎችን ለመመገብ ስል የፈጸምኩት ቢሆንም ከኃጢአት ተራ ሊመደብ እንደሚችል እኔም አገምታለሁ። እንዲህ ከተባለ ደግሞ ሁሉም ነገር ኃጢአት ከመሆን ላይድን ነው። ለማንኛውም አሁን ስለኃጢአት አታስብ ሽሜ። እሱን ለማድረግ ጊዜው አልፏል። ዘግይቷል። በዚያ ላይ ስለኃጢአት እንዲያስቡ ሆን ተብሎ የሚከፈላቸው ሰዎች አሉ። ስለ ኃጢአት እነርሱ ይጨነቁበት። እነርሱ ያስቡበት። አየህ ዓሣው ዓሣ ለመሆን እንደተፈጠረ ሁሉ አንተም የተሠራሽው ዓሣ አጥማጅ ለመሆን ነው። የትልቁ ዲማጂዬ አባት ዓሣ ሲያጠምድ እንደኖረ ሁሉ ቅዱስ ጴጥሮስም ዓሣ አስጋሪ እንደነበር አትዘንጋ።

ቢሆንም ማሰቡን አልጠሉትም። የሚያዳምጡት ሬዲዮ ወይም የሚያነቡት ነገር ስላልነበራቸው ስለ ትናንት ህይወታቸውና ስለገጠመኞቻቸው ማውጠን ጠኑን አልጠሉትም። ብዙ ጉዳዮችን አንስተው ጣሉ። አሰቡ። ብዙ አሰቡ። በዚያውም ስለኃጢአት የጀመሩትን ማስተንተን ቀጠሉበት። ዓሣውን የገደልከው በህይወት ለመቆየትና ለዚህም የሚያስፈልግህን ምግብ ለመግዛት የሚሆን ገንዘብ ለማግኘት ብቻ አይደለም። ለከብርህና ለሙያህም ጭምር ስትል ነው። በህይወቱ ሃላ ወደ ድኸው። ከዚያም በኋላ ፍቅርህ አልተቀነሰም። እየ ወደድከው መገደልህ ደግሞ ከቶም ከኃጢአት አይቆ ጠርብህም።

«ምነዋ ሀላብ ብቻ ሆንክ ሽሜ?» አሉ ድምፃቸውን ጎላ አድርገው።

ሻርኩን መገደልህ ግን አስደስቶሃል አሉ የጀመሩትን በመቀጠል። ግንኮ አሉም እንዳንተው ዓሣ አድኖ ነው የሚኖረው። ነፍሱን የሚያሳድር፣ ህይወቱን የሚጠብቃት ዓሣ አሳይ ነው። ደሞም ይህኛው ኩሩ ቢጤ ነው። እንደ ጥንብ አንሣ ሻርክ አለስ ገሠሠን ሲቃርም የሚውል ልክስክስ አይደለም። በዚያ ላይ ቆንጆ፣ ጨዋ፣ ልብ-ሙሉ ነው።

«የገደልኩት ራሴን ለመከላከል ስል ነው» አሉ ሽማግሌው ጮክ ብለው። «በደንብ ነው የሰራሁለት።»

በዚያ ላይ አሉ ወደ ሀላባቸው ተመልሰው። የአንዱ ሌላውን በተለያዩ ዘዴዎች መገደል በፍጥረታት ዘንድ ሁሉ ያለ ነው። ዓሣ ማስገር ህይወቱን የሚጠብቃትን ያህል እየገደላትም ነው። ምንም አይደል ልጁ አለልኝ፣ አሉና ብቻ ራሴን ብዙ ማታለል አይገባኝም ሲሉ አከሉበት።

በጅልባዎ ጉን በኩል ተጉነበሱና ሻርኩ ሲዘነግሩ ለው ተንዘላዘሉ ከቀረው የዓሣው ሥጋ ላይ ጥቂት ቀንጠብ አድርገው ጉረሱ። እያላመጡ፣ እያሳሳሙ አደነቁት- ጣፋጭነቱን። ዝህያ ላይ ሲቀርብ የሚያወጣው ዋጋ ታያቸው። ግን ምን ያደርጋል ጠረኑን ከአካባቢው ለማጥፋት የሚቻልበት ዘዴ የለም። ጣጣ እየጉተተ ነው። ከራታቸው የሚጠብቃቸው ጊዜ እጅግ የከፋ እንደሚሆን ታውቋቸዋል።

ንፋሱ እንደነበረ ነው። ትንሽም አልተለወጠ። ሽማግሌው አሸጋግረው ተመለከቱ። የሌላ ጅልባ የንፋሱ ሽራ ወይም የትልቅ መርከብ አካልና ጢሰ አይታይም። በራሪ ዓሣዎች ብቻ በግራ በቀኝ ውርውር ይላሉ። በተቀረ የወፍ ዘር እንኳን የለም። ለሁለት ሰዓት ያህል በሰላም ተንዘው። ሽማግሌው ጅልባዎ ጭራ አካባቢ አረፍ ብለዋል። እንዳንደ ከዓሣው ሥጋ ነጩት ያደርጉና ይጉርሣሉ። እንዲህ እንዲህ እያሉ የደከመ አካላቸውን ለማሳረፍና ጉልበታቸውን ለማደስ እየሞከሩ ሣለ ከሁለቱ ሻርኩች የመጀመሪያውን ድንገት አዩት።

«አይ» አሉ ድምፃቸውን ጉላ አድርገው። የቃሉን መልዕክትና ስሜት በትክክል ለመተርጉም ያዳግታል። ብቻ አንድ ሰው አጁ ከእንጨት ጋር ተጣብቆ በምሥማር ሲቸነከር ሊያሰማ የሚችለው ዓይነት ድምፅ ነው በባል ይቀል ይሆናል።

«ጋላናስ» አሉ እንደገና በጨኸት። በደንብ ከሚታየው የመጀመሪያው ሻርክ የጀርባ ከንፍ በስተኋላ ሌላ ከንፍ ከውሀው ብቅ ሲልና እንደ ጅራት በፍጥነት ሲወናጨፍ ተመለከቱ። የዓሣው ጠረን ያቀረበላቸውን ግብዣ ተቀብለው መምጣታቸው ነበር።

ሽማግሌው ጫፉ ላይ ጨበጸቸው የተዋደደበትን መቅዘፊያ አነሱ። የእጃቸው ህመም ስላስቸገራቸው መቅዘፊያውን ሲያነሱ በጥንቃቄ ነበር። ጣቶቻቸውን ለማፍታታት ዘርጋ ጨበጥ አደረጓቸው። በመጨረሻ አጥብቀው ጨበጧቸው። እንዲህ ሲያደርጉ ሥቃዩን ለመቋቋም ይረዳቸዋል። የማይበገሩም ይሆናል። ሻር ከቶ በጣም መቃረባቸውን ተመለከቱ። የአካፋ ቅርፅ ያለው ሰፊና ጠፍጣፋ ጭንቅላታቸው በደንብ ይታያቸው ጀመር። ወዳያው ለየዋቸው። አደገኛና ተንኩለኛ የሚባሉት የሻርክ ዓይነት ናቸው። በተለይ በሚራቡ ጊዜ ለምንም ነገር አይመለሱም። ጥምብ - አንግ የሚባሉት ለዚህ ነው። እንኳን ህይወት ያለው ፍጡር የጅልባ መቅዘፊያም አይምሩ።

«እህ» አሉ ሽማግሌው። «ጋላኖስ፣ ወዳህ ነ። ቀረብ በሉ።»

ሻርኩቹ ተጠጉ። የፊተኛው ሻርክ ቀርቦ የነበረውን ያህል ለመጠጋት ግን አልደፈሩም። እንደኛው ወደጎላ ተመለሰና ጅልባዋ ሥር ገብቶ ተሰወረ። የዓሣውን ጉያ ሲያጠቡጥ ጅልባዋ መወዛወዝ ጀመረች። ሁለተኛው ደግሞ መቅዘፊያውን ከራሳቸው በላይ ከፍ አድርገው እንደያዙ የቆሙትን ሽማግሌ በትንንሽ ቢጫ ዓይኖቹ ትክ ብሎ ሲመለከታቸው ከቆየ በጎላ ጥር ሶቹን አግጥጦ ወደ ዓሣው ጅራት ተምዘዝዘገ። በአን ጉሉና በአከርካሪው መጋጠሚያ አካባቢ ያለው መስመር ጭንቅላቱ ላይ በግልፅ ይታያል። ሽማግሌው የሚፈልጉትን ያህል እንደተጠጋ ከመቅዘፊያው ጋር የተዋደደ ጨበጸቸውን መስመሩ ላይ ተከሉት። ፋታ ላይሰጡ ነቅለው እንደገና በመሰንዘር የድመት በሚመስሉት ቢጫ ዓይኖቹ ውስጥ ሻጡት። አፍታም አልቆየ፤ አካሉ ዛለና የነከሰውን ዓሣ ለቆ ሸተት አያለ

ቁልቁል ወረደ። እንደ የቦጩቀውን በእፉ እንደያዘ ሰመጠ። የጉረሰውን እየዋጠ ዘቀጠ።

ጀልባዋ ግን ሌላው ሻርክ በዓሣው ላይ በማያደርሰው አደጋ ሳቢያ መርገፍገፍን እንደቀጠለች ነው። ሽማግሌው አንድ ዘዴ ብልጭ አለባቸው። ጀልባዋን ወደጉን ገለል በማድረግ ሻርኩን ማጋለጥ። የንፋሱ ሽራ ከታሰረባቸው ገመዶች አንዱን ፈቱት። ሽራው ሲረገብ ጀልባዋ ወዳንድ ወገን ዘንበል አለች። ሻርኩን አዩት። በጀልባዋ ጉን በኩል ተጉንብሰው መቅዘፊያቸውን ሰነዘሩ። እንዳሰቡት አልሆነም። ጩቤያቸው የሻርኩን ጠንካራ ቆዳ ሊዘልቅ አልቻለም። ይልቁን ንዝረቱ የእጃቸውንና የትኩሻቸውን ስቃይ እጥፍ አደረገው። ግን ወዳያው ሌላ ጥሩ ዕድል አጋጠማቸው። ሻርኩ በፍጥነት እየተሰለከለከ ጭንቅላቱን ከውሃው አውጥቶ መጥቶ ጥርሶቹን ዓሣው ሥጋ ላይ ሲሠካ ሽማግሌውም የሰላ ሾተላቸውን እናቱ ላይ ቀበቀቡት። አልበቃቸውም። ከመቅዕበት ነቀሉና እንደገና በኃይል በመሰንዘር እዚያው ቦታ ላይ ወጉት። ሻርኩ ሆዬ ጥርሶቹን ሥጋው ላይ እንደሰገሠገ መጭጭ ብሎ ቀረ። ሽማግሌው በእድሉ ለመጠቀም ጩቤያቸውን ነቅለው ግራ ዓይኑ ላይ ሸነቀሩት። ሻርኩ ግን ሥጋው ላይ እንደተንጠለጠለ ቀረ።

«አይደረግም» ብለው ሽማግሌው እንደገና ሰነዘሩ። የጩቤው ስለት በእንጉሉና በእኩርካሬው መሀል አረፈ። አሰነዛዘራቸው ጠንካራ ስለነበር ለሰላሣው የእኩርካሬ አጥንት ሲበጠስ ታወቃቸው። አፉን ለማላቀቅ መቅዘፊያውን ወደጉን ገደድ አድርገው የጩቤውን ስለት መንጋጋዎቹ መሀል በማስገባት ጠመዘዙት። ትልቁ ዓሣ ላይ ተከርችሞ የነበረ አፉ ተላቀቀ። ከዚያም እየተዘለፈለፈ በዝግታ ቁልቁል መውረድ ጀመረ።

«ደህና ሁን ጋላና፣ በቸር አገርህ ግባ። ከንደኛህ ተቀላቀል። ምን ይታወቃል እናትህም ልትሆን ትችላለች። እሱ የራሱ ጉዳይ ነው» አሉ ሽማግሌው።

የጩቤውን ስለት ጠራረጉና መቅዘፊያውን አስቀመጡት። አላልተውት የነበረውን የሸራውን ገመድ መልሰው አጠበቁት። በንፋስ ጢቅ ብሎ ተወጠረ። ጀልባዋንም ወደ ቀድሞው የገብ መስመሯ ቀለሷት።

«ሲሶ የማሆነውን ሣይወስዱ አልቀሩም። ለዚያውም ደህናውን ሥጋ ነው» አሉ ድምፃቸውን ጉላ አድርገው። «ነገሩ ሁሉ ህልም ቢሆንና እኔም ባልያዝኩት እንደምን መልካም ነበር። ለማንኛውም ግን ስለፈጸምኩት ሁሉ በጣም አዝናለሁ ዓሣ።» አሉ። አሁን በጭራሽ ሊያዩት አይፈልጉም። ደሙ በመሟጠጡና አካሉ በባህሩ ውሃ በመታጠቡ ሁለመናው የመስተዋት ጀርባ የማቀባውን ቀለም መስሏል። ጀርባው ላይ የተጋደሙት መስመሮች ግን ቁልጭ ብለው ይታያሉ።

«ወትሮውንም ይህንን ያህል ርቄ መጓዝ አያስፈልገኝም ነበር ዓሣ» አሉ። «ላንተም ሆነ ለኔ ላይበጅ እንዲያመድከም አልነበረብኝም። አዝናለሁ ዓሣ። አዝናለሁ።»

አሁን ይልቅ አሉ ለራሳቸው ምክር ሲለግሡ። ጩባጩና መቅዘፊያው የተቀደዱበት ገመድ ተቆርጦ እንደሆን ፈትሸው። ከዚያ በኋላ እጆቻህ ለሌላ ትግል እንዲዘጋጁ ትንሽ አሣርፊህ አስታማቸው። ገና የሚመጡ እንግዶች እንዳሉብህ አትዘንጋ።

«ድንጋይ ቢኖረኝ እንደምን ጥሩ ነበር» አሉ ሽማግሌው፣ ጩቤው ከመቅዘፊያው ጋር የታሰረበትን ገመድ

ከፊተኛው በኋላ። ለማንኛውም ድንጋይ ይገዢ መምጣት ነበረብኝ። አይ አንተ አሉማ ብዙ ነገር ማምጣት ነበረ ብህ አሉ ወዲያው በሀሳባቸው፤ ግን ምን ያደርጋል እንዲያውም አላመጣህም ሽማ። አሁን ባለው ልትሰራ ስለምትችለው የምታስብበት እንጂ በሌላህ ነገር የምታውጠህንበት ጊዜ አይደለም።

«ብዙ ጥሩ ጥሩ ምክሮች ትሰጠኛለህ» አሉ በጩኸት። «አሁን ግን በቃኝ። ተወኝ። በጣም ነው የሰለጠኝኝ።»

ወደፊት የምትንግፈፈውን ጀልባ መሪ ለከንዳቸው ትራስ አድርገው ወዲያውም እየተቆጣጠሩ መዳፎቻቸውን ውህው ውስጥ ነከሯቸው።

«ያ የመጨረሻው ምን ያህል ይዞ እንደሄደ እንደዩ ብቻ ነው የሚያውቀው» አሉ። «ጀልባ ግን በጣም ቀለል ብሏታል።» ስለተዘነጣጠለው የዓሣ ሆድ በጭራሽ ማሰብ አልፈለጉም። ጀልባ በተርገፈገፈች ቁጥር እንዳንድ ጉርሻ እየመነደበ ሰውስድ እንደነበር አውቀውታል። ስለዚህ ይህን ጊዜ ሆድቃው ውህው ውስጥ በመዘርገፍ ርቀው የሚገኙትን ሻርኩች ሳይቀር ግብር የሚጠራ ፈርስና ሞራ በሰፊው ተንጣሏል ማለት ነው።

ለአንድ ሰው መቼም ለሙሉ ከረምት መውጫ ይበቃ ነበር አሉ በሀሳባቸው። በቃ ስለሉ አታስብ። ዝም ብለህ ዕረፍት በማድረግ እጆችህን ለተከታዩ ፍልሚያ አዘጋጃቸው።

ቀጥሎ የመጣው ሻርኩ ባልደረባ አልነበረውም። አፉን ብርግድ አድርጎ እንደከፈተ ወደ ዓሣው ገሠ ገሠ። ሽማግሌው ዓሣውን እስከሚገጨው ጠበቁና

መቅዘፊያቸውን በሀይል ሠነዘሩ። ቀናቸው። እንጉሱን በጥርቀው ጣሉት። ሻርኩ የጊሊት በኃይል ተመንጭቆ እያፈገፈገ ሊገለገበጥ የጨቤው ስለት ሁለት ላይ ተሰበረ።

ሽማግሌው ወደ ጆልባዋ ጭራ ተመልሰው መሪያ ቸውን ያዙ። ትልቁ ሻርኩ በዝግታ ወደ መቃብሩ ሲወርድ፣ ከግዙፍ ቅርፅ ወደ ነቁጥ እየሚሸሸ ሲጠፋ ለመመልከት ቅንጣት ታህል ደንታ አልነበራቸውም።

«አሁን የቀረኝ እንግዲህ ባለዛቤያው ሚንጦ ብቻ መሆኑ ነው» አሉ ሽማግሌው። «አሉ ደግሞ ለምንም አይረባ። መቅዘፊያዎቹና ቆመጡ ይሻላሉ።»

አሁን ገና አሸነፉኝ አሉ በሀሳባቸው። ሻርኩን ያህል ዓሣ በቆመጥ፣ ለያውም በኔ አቅም፣ ቀጥቅጦ መግደል ዘበት ነው። ለዚያ ዓይነት ትግል በጣም አርጅቻለሁ። ግን ምን ቢያድግ እጅን አልሰጥም፤ መቅዘፊያዎቹና ቆመጡ እስካሉኝ ድረስ የምችለውን ያህል እከላክላለሁ።

መዳፎቻቸውን መልሰው ባህሩ ውስጥ ነከሯቸው። ሰዓቱ ወደምሽት እየተቃረበ ነው። ከባህሩና ከሰማዩ በስተቀር አንድም የሚታያቸው ነገር የለም። ንፋሱ ግን ጨምሯል። ብዙም ሳይቆይ መሬት እንደሚያዩ ተስፋ አደረገ።

«ደክሞህል ሽሜ» አሉ። «ውስጥህ ክፉኛ ተዳክሟል።»

ሌሎች ሻርኩች ፀሐይ እስከጠለቀች ድረስ ዝር አላሉም። ሲመጡ ግን አስቀድመው ያዩት በናማ የጅርባ ከንፎቻቸውን ነበር። እነሆኖቹ የዓሣውን ጠረን

ማነፍንፍ ያስፈለጋቸውም እይመስሉም። ጉን ለጉን ሆነው በርገጠኝነት ወደጅልባዎ ይዋኛሉ።

የጅልባዎን መሪ እንዳይወዛወዝ አሰሩና የንፋስ ሽራውን ገመድ ውል አጠባብቀው ቆመጣቸውን አነሱ። የተሰበረ መቅዘፊያ እጅታ ጎው። ቁመቱ ሁለት ጫማ ተኩል ይሆናል። በቀኝ እጁቸው አጥብቀው ይዘው ሻርኩቹን ይመለከቱ ጀመር። ሁለቱም ጋላና ናቸው።

የመጀመሪያው በደንብ ተጠግቶ ሥጋውን እስከ ስንከሰ መጠበቅ አለብኝ። ያኔ አስተካከዬ እወቃዋለሁ አለ በሀሳባቸው።

ቀደም ያለው ሻርክ አፋን ከፍቶ ብርማ ቀለም ባለው የዓጣው ጉን ውስጥ ጥርሶቹን ጭፍቅ ሲያደርጋቸው ሽማግሌው የሚችሉትን ያህል ተንጠራርተው ጠፍጣፋ እናቱን መቱት። ሥጋውን ለቆ ቁልቁል ሲንሸራተት ሠርኑ ላይ ደገመት። መለስ ቀለስ እያለ ከሥጋው ገመጥ ያደርግ የነበረው ሁለተኛው ሻርክ አፋን በሰፊው ከፍቶ ለሌላ ጉርሻ ተጠጋ። ሽማግሌው ቆመጣቸውን ሠነዘሩ። ሻርኩ አንዱ አየት እደረጋቸውና አፍ የሚሞላ ሥጋ ቦትረፍ አደረገ። የጉረሰውን ለመዋጥ ወደ ውሀው እሰርጋለሁ ሲል ቆመጠ አናቱ ላይ አረፈ።

«ናማ ጋላና። ና»አለ ሽማግሌው። «ደግመህ ብቅ በል።»

ሻርኩ በፈጣን እንቅስቃሴ ብቅ አለ። የተከፈተ አፋን በሚቹ ሥጋ ላይ ሲገጥመውና ሽማግሌው ተንጠራርተው ሲነርቱት አንድ ሆነ። የአንጉሉን አጥንት በደንብ እንዳገኘት ታወቃቸው። አልሞት ባይ ተጋዳዩ ሻርክ ግን በደመነፍስ እየተንዘላዘለ ከሥጋው ለመቋደስ

እንደገና እኛን ሲከፍት መጀመሪያው ቦታ ላይ ደህና አድርገው አደባዩት። ማሳሪያ ሆነው። እሱም ቢቃው። ከዓላው በድን ላይ በዝግታ እየተንሸራተተ ወረደ።

ተመልሶ ይመጣል በሚል ጥርጣሬ ሽማግሌው ተዘጋጅተው ጠበቁት። ግን ሁለቱም ብቃያቸው ጠፋ። ብዙ ቆይቶ እንደኛውን አዩት። ወደላይ ዘልቆ በከብ መስመር ይዋኛል። የሌላው ግን ደብዛው የለም።

ልገደላቸው እንደማልችል ወትሮውንም አውቁ ዋለሁ እሱ በሀሳባቸው። ግን ተጉድተዋል። ቆመጡን የያዘኩት በሁለት እጆቼ ቢሆን ግን የመጀመሪያውን አገለው ነበር።

ከዚያ በኋላ የሻርክ ቀለብ የሆነውን ዓሳ ማየት አስጠላቸው። ግማሽ ያህሉ እንደወደመ አውቀውታል። ከሻርኩቹ ጋር ግብ ግብ ይዘው ሣለ ፀሐይ ጨርሳ ጠልቃ ነበር።

«ትንሽ ቆይቶ በደንብ ይጨልማል» እሱ። «ያን ጊዜ የሀሻና ውጋገን ይታየኛል። ያለሁት በስተም ሥራቅ በኩል ከሆነ ከአዳዳሶቹ አሸዋማ ዳርቻዎች የእንደ ኛውን መብራቶች ለማየት እችላለሁ።»

በአሁኑ ጊዜ ብዙም ሩቅ ልሆን አልችልም እሱ በሀሳባቸው። በመጥፋቱ እምብዛም የሚጨነቅልኝ እንደ ማይናር ርግጠኛ ነኝ። ልጄ ግን በስጋትና በጭንቀት ሲሞት ይታየኛል። ብቻ በኔ ላይ ፅኑ እምነት ስላለው ምንም ሳይነካኝ እንደምመለስ ልቦናው ያውቀዋል። ከሱ ሌላ ምናልባት በእድሜ ጠና ካሉት ዓሳ አጥማ ጆች ብዙዎቹ ይጨነቁ ይሆናል- ሌሎችም፤ ሲሉ አሰቡ። የምናረው ጥሩ ከተማ ውስጥ ነው።

ትልቁ ዓሣ ከፋኛ በመዘነጣጠል አሁን እንደ በፊቱ ሊያዋዩት አይችሉም። ድንገት አንዳች ነገር እንደ ምርጫቸው ውስጥ ብልጭ አለባቸው።

«አንተ ግማሽ ዓሣ . . .» አለ። «ያሁኑን አያር ገውና ከልብህ ዓሣ ነበርክ። ግን ያንን ያህል ርቁ መፈንዳዬ እንደምን አየቆጫኝ መሰለህ። አንዳችንንም አል ጠቀምኩ። ሁለታችንንም ነው የጉዳዮታት። ቢሆንም ብዙ ሻርኩች ገደለናል። ለመሆኑ ግን አንተ በሀይወት በነበርክ ጊዜ ስንት ሻርኩች ገደለህል? መቼም ያንን ዘገር የመሰለ መንቆር አኖህ ላይ የተሸከምኩው ያለ ነገር አይደል።»

ትልቁ ዓሣ ነፃ ሆኖ በመዋኘት ላይ እንዳለ ሻርኩ ችን ቢያገኛቸው ምን ያደርጋቸው እንደነበር ማሠላ ሠል ያዙ። ሀሳቡን በጣም ወደዱት። ወይ ነዶ ምሳር ወይም ጩቤ ቢኖረኝ መንቆሩን ቆርጫ ሻርኩችን እዋ ጋበት ነበር አሉ በሀሳባቸው። ከመቅዘፊያው ጋር አስ ረውና ድንቅ መሣሪያ ይወጣው ነበር። ያን ጊዜ ሻር ኩችን የምንታገለው ሁለታችንም እንሆን ነበር። ለመ ሆኑ ሌሊት ላይ መጥተው ጥቃት ካደረሱ ምንድነው የምታደርገው? ምን ልታደርግ ትችላለህ?

«ያው መፋለም ነዋ» አለ። «አስከሞት ድረስ እፋለማቸዋለሁ።»

ግን በዚያች ቅፅበት ድቅድቅ ባለው ጨለማ ውስጥ ሆነው፣ የሀሻና ውጋገን በማይታይበትና የን ፋሱ ሽውታ ብቻ በማሰማበት ጨለማ ተውጠው ሣለ በውስጣቸው የገነነው ስሜት ሌላ ነበር። ሞት። የመ ሞት ስሜት። የሞቱ ሆኖ ተሰማቸው። መዳፎቻቸውን አንዱን በሌላው ዳሰሱዋቸው። ገና በድን አልሆኑም።

ወደኋላ ለጠጥ ብለው የጀልባዋን ጭራ እካባቢ ደገፍ ሊሉ አለመሞታቸው ታወቃቸው። ትከሻዎቻቸውም ነገሯቸው።

ስለት አለብኝ ለካ። ዓሣውን ከያዝኩት ፀሎት አደርግለሁ ብዬ ተስዬ ነበርና አሉ በሀሳባቸው። አሁን ግን አልችልም። ከፋኛ ደክሞኛል። ይልቅ ያንን ኬሻ ትከሻዬ ላይ ጣል ባደርገው ይሻለኛል።

የጀልባዋን እንጨት ደገፍ ብለው ተንጋለው መሪውን እየተቆጣጠሩ የከተማይቱ ወጋገን ሰማዩ ላይ ሲፈካ ለማየት በጉጉት ይጠባበቃሉ። መቼም ሌላውን ቢያበላሹት ግማሹን ይገለጹ አሉ በሀሳባቸው። ለዚያውም እድል ካለኝ ነው። መቼም ትንሽ መጣጭ እድል ሳይኖረኝ ይቀራል? እንጂ፣ አይመስለኝም አሉ። ርቀህ ስትንዝ ያኔ ዕድልህን አበላሽተህታል።

«ሞኝ አትሁን» አሉ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው። «ይልቅ ነቅተህ ጀልባህን ተቆጣጠር። ገና የበለጠ እድል ሊገጥምህ ይችላል።»

«ዕድል የምትሸጥበት ቦታ ቢኖርማ ትንሽ በገዛህ ነበር» አሉ።

ግን ልገዛስ ብል በምኔ ነው? ራሳቸውን ጠየቁ። በጠፋ ፍላግ፣ በተሰበረ ጩቤና በሁለት ቁስለኛ እጆች መግዛት ይቻላኝ ይሆን?

«ምናልባት» አሉ። «ሰማኒያ ሰባት ቀናት ባህር ላይ በመቆየት ልትገዛው ሞክረህስ የለ።»

እድይ! ዝምብዬ እንቶ ፈንቶውን ሁሉ ማሰብ የለብኝም አሉ። ዕድል እንደገና እመጣጧ በብዙ ዓይ

ነት ቅርፅ ነው። ስለዚህ ማን ሊለያት ይችላል? እኔ ግን የትኛውንም ዓይነት ቅርፅ ይዞ ትምህርት ጥቂት ቅን ጠር አድርጌም ቢሆን የጠየቁኝን በመሉ በከፊልኩ ነበር። እሁን የመብራቶቹ ውጋጋን ቢታየኝ ምንኛ በተ ደለትሁ አሉ በሀሳባቸው። አቤት የምኛት ብዛት። ስን ቱን እመኝዋለሁ አሉ። እንደ ዕውነቱ ከሆነ ግን በእ ሁኗ ቅፅበት የምመኝው ነገር ቢኖር የከተማዋን ብር ሀን ማየት ብቻ ነው። በደንብ ተመቻችተው ለመተ ኛት ሞከሩ። እዚያም እዚያም የሚሰማቸው ህመም አለመሞታቸውን አረጋገጠላቸው።

ከምሽቱ አራት ሰዓት ግድም የከተማይቱ ብርሀን ሰማዩን እየላሰ ፏ ብሎ ሲያንፀባርቅ ታያቸው። መሪ ውን በማስተካከል ይልባቸው የውጋገኑን አቅጣጫ እንደተይዘ አደረጉት። ቀስ በቀስ ኃይል በመጨመር ላይ ባለው ንፋስ ሣቢያ ውቅያኖሱ መቆጣት እየጀመረ ነው።

ተፈፀመ አሉ በሀሳባቸው። እነዚያ አርኩሶች ግን እንደገና ይመጡ ይሆናል። ግን እንደ ብቸኛ ሰው ምንም መሣሪያ ሳይኖረው፣ ለዚያውም በጨለማ ምን ሊያደርጋቸው ይችላል።

የደካከመው ሰውታቸው ከመንገሱ ሌላ እንደ እን ጨት ድርቅ ብሏል። ቁስላቸው ብርዱ በነካቸው ቁጥር ይጠዘጥዛቸዋል። ከሻርክ ጋር ዳግመኛ ውጊያ እንደማ ልገጥም ተስፋ አደርጋለሁ አሉ በሀሳባቸው። ተመልኼ ፍልሚያ ውስጥ እንደማልገባ አምናለሁ።

ግን እንደተስፋና ዕምነታቸው አልሆነም። መን ፊቀ ሌሊት ላይ ተስፋ ያላደረጉት ደረሰ። ከሻርክ ጋር ትንቅንቅ ያዙ። ፍሬቢስ ትግል መሆኑን ግን ልቦናቸው

ያውቀዋል። የወረራቸው የሻርክ መንጋ በጨለማው ውስጥ አይታዩቸውም። የሚታዩቸው ነገር በኖር ዓሣው ላይ ለመረባረብ ሲሸቀዱ ይህ የጆርጋ ከንፎቻቸው ውሀው ላይ የሚፈጠሩት መስመር ብቻ ነው። ያገኘውትን ባገኝ ብለው ቆመዋቸውን በነሱ ብ መሰንዘር ጀመሩ። እንዲያ በዳቦሣ በሰንዘሩ ቁጥር የሻርክ አናት መምታታቸው ይታወቃቸዋል። ሻርኩቹ የዓሣውን ሥጋ ሲዘነጥሉት የሚፈጠረውም ድምፅ ይሰማቸዋል። ጆል ባዋ በምትነቃነቅ ጊዜ ደግሞ ጉያው ውስጥ ገብተው እየፈተፈቱት መሆኑን ይረዳሉ። እንዲሁ በመላ እየሠነዘሩ ያገኙትን ሲቀጠቅጡ አንድ ነገር ቆመዋቸውን ድንገት አፈፍ አድርጎ ከጃቸው መነተፈው ነጥቆ ወሰደው።

ቀልጥፈው የመሪውን እጅታ ነቀሉና በሁለት እጅቻቸው ይዘው ድብደባቸውን ቀጠሉ። የሻርኩቹ ጥቃት በጆል ባዋ አፍንጫ አካባቢ ተወሰነ። ሲያጠቁ ደግሞ አንዴ በየተራ በቅደም ተከተል፣ አንዴ ደግሞ ግር ብለው በጋራ ነበር።

በመጨረሻ አንድ ሻርክ ለብቻው ተጠግቶ የዓሣውን ጭንቅላት ተያያዘው። ሽማግሌው ነገሩ እንዳከተመ ተገነዘበ። ምሬታቸው ባለባለባቸው ከፍተኛ ኃይል ተጠቅመው የመሪውን እንጨት ብቸኛው ሻርክ አናት ላይ አሣረፉት። የሻርኩ ጥርሶች ዓሣው ጭንቅላት ውስጥ በመቀርቀራቸው ለማስለቀቅ በመተናነቅ ላይ እንዳለ እየደጋገሙ ያበራዩት ገቡ። ሲበዛበት የመሪው እጅታ ተሰበረ። ሽማግሌው ግን እጅ አልሰጡም። ጫፉ በተሰነጣጠረው ጉማጅ ሻርኩን ይጓጉጡት ጀመር። ጥርሶቹን እንዳስለቀቀ ሻርኩም ፊቱን አዙሮ ሄደ። ከመንጋው ውስጥ የመጨረሻው ነበር። ከዚያ በኋላ በመለሱም ምንም የሚያገኙት ነገር አልነበረም።

ትንፋሻቸው ቁርጥ ቁርጥ የማለው ሽማግሌ
አንድ ልዩና እንግዳ የሆነ ጣዕም አፋቸው ውስጥ
ተሰማቸው።

ምራቃቸውን ወደባህሩ ጠቅ አደረጉና «ጋላኖ፣
ያውላትሁ ይሄንንም ብሉት» አሉ በጩኸት።

በመጨረሻ መረታታቸውን አረጋገጡ። ለሽንፈ
ታቸው ምንም መድሀን የለውም። ወደ ጀልባዋ ጭራ
አምርተው ጉራጁን የመሪ አጅታ ቦታው ላይ ሰኩት።
ሰባራም ቢሆን ለጊዜው ያገለግላል። ከሻውን አነሱና
ትከሻቸው ላይ ጣል በማድረግ ጀልባቸውን መምራት
ቀጠሉ። አሁን ስለምንም ነገር አያስቡም። ስለምንም
ነገር ስሜት የላቸውም። ብቻ ፀጥ ብለው ወደ ወደ
ባቸው ለመድረስ ባላቸው ችሎታና ዕውቀት እየተ
ጠቀሙ ጀልባቸውን በደንብ ይመሯታል። ውድቅት
አካባቢ ጥቂት ሻርኩች መጥተው ዓሣውን ይጉነታ
ትሉት ጀመር። ሁኔታው ምግብ ከተበላበት ጠረጴዛ
ላይ ፍርፋሬ እንደሚለቅም ሰው ዓይነት ነበር። ሽማግ
ሌው ግን ከቁም ነገርም አልጣፉት። ጀልባቸውን በፀ
ጥታ ይመራሉ። አንድ ነገር ብቻ ልብ ብለዋል። ከብ
ደቱ ስለቀለላት የጀልባዋ ፍጥነት መጨመሩን።

ወደር የላትም አሉ በሀሳባቸው። ከመሪዋ በስተ
ቀር ምንም ጉዳት አልደረሰባትም። አሉም ቢሆን በቀ
ላሉ ይተካል።

ወደ ወደቡ መቅረብ ጀመሩ።

ለማንኛውም ንፋሱ ትልቅ ጓደኛችን ነው አሉ በሀ
ሳባቸው። ግን አልፎ አልፎ ነው በማለት አከሉበት።
ታላቁ ባህር ደሞ ወዳጆቻችንንም ጠላቶቻችንንም እን

ድንት ይዟል። አልጋም ወዳጅ ነው። አዎ አልጋ። ለካን መሸነፍ ቀላል ነውና እሱ አሁንም ሀሳባቸውን በመቀጠል። መረታት የቱን ያህል ቀላል እንደሆነ እስከዛሬ አላውቅም ነበር። ግን ምንድነው ያሸነፈህ ሽማ?

«ምንም» እሱ ጮክ ብለው። «ያሸነፈኝ ርቁ መንዘብ ብቻ ነው።»

ወደ ትንሿ ወደብ ሲገቡ የቡና ቤቱ መብራቶች በመሉ መጥፋታቸውን አስተዋለ። ሰው ሁሉ እንቅልፍን እየለጠጠ መሆኑ ገባቸው። አሁን ንፋሱም ጉልበቱን ጨምሮ በኃይል መውዘግዘግ ይዟል። የወደቡ አካባቢ ፀጥ፣ ጭር፣ ዝም ብሏል። ጀልባዋን ቋጥኞቹ ግርጌ ወዳለ ጠጠራማ ሥፍራ አስጠንት። የሚያግዛቸው ሰው ባለመኖሩ ጀልባዋን ለብቻቸው እየሳቡ ከውሀው ማውጣት ጀመሩ። የሚችሉትን ያህል ወደ ዳር ካወጧት በኋላ ከአንድ ቋጥኝ ጋር አቆራጅተው።

ተራዳውን ነቅለው ሸራውን በዙሪያው ከጠመጠመ በኋላ በገመድ ጠፈሩት። ተራዳውን ትክካቸው ላይ አጋድመው አቀበቱን መውጣት ጀመሩ። ድካማቸው የቱን ያህል የበዛ እንደሆነ የተገነዘቡት ያኔ ነበር። ለአንድ አፍታ ቆም እሱና ወደኋላ ገልመጥ ብለው ወደሰማይ የተገተረውን የዓሣውን ትልቅ ጅራት ከመንገድ መብራቶች በሚፈነጠቀው ብርሀን አማካይ ነት ተመለከቱት። ነጭ የጀርባ አጥንቱ፣ ጥቁር ጭንቅ ላቱና ርቃኑን የተጋደመው አፅመ ታዩዋቸው።

መንገዳቸውን እንደገና ቀጥለው አፋፋ ላይ ሲደርሱ በአፍጠማቸው ተደፉ። ቶሎ አልተነሡም። ተራዳው ትክካቸው ላይ እንደተጋደመ ለጥቂት ጊዜ መሬቱ ላይ ተደፍተው ቆዩ። ለመነሳት በግምገማ

አልቻሉም። ቀስ ብለው ተራዳውን ከትከሻቸው ሳያገሱ ቁጭ በማለት ወደ መንገዱ ማማተር ጀመሩ። እንደ ድመት ራቅ ብሎ ወደጉዳዩ ሲያዘግግም አየት። መልሰው መንገድ መንገዱን ማስተዋል ቀጠለ።

በመጨረሻ ተራዳውን መራት ላይ አኖሩና በዝግታ ተነስተው ቆሙ። ተራዳውን ተሸክመው መንገዳቸው ገቡ። ጉጆዎቸው ከመድረሳቸው በፊት አምስት ጊዜ ያህል ቁጭ እያሉ፣ እያረፉ ነበር።

ጉጆዎቸው እንደገቡ ተራዳውን ግድግዳ አስደግፈው አቆሙት። ጨለማ ቢሆንም እንደምንም እየዳበሉውሀ የያዘ ጠርመሱ አገኙና ምላሳቸውን አረጠቡ። ከዚያ አልጋቸው ላይ በቁማቸው ወደቁ። የብርድ ልብ ሣቸውን ሣብ ሣብ እያደረጉ በማስተካከል ጀርባቸውንና እግሮቻቸውን ከሸፈኑ በኋላ አልጋውን ባለበሱት ጋዜጦች ላይ በልባቸው ተደፍተው እጆቻቸውን ግራና ቀኝ ዘርግተው ለጥ አሉ።

ማለዳ ልጁ ወደውስጥ አሾልቆ ሲመለከት ሽማግሌው ነፍሳቸውን እያውቁም። ንፋሱ እጅግ በርትቶ ስለነበር ወደባህር የሚወጣ እንደም ዓሣ አጥማጅ አልነበረም። ልጁም ሥራ ስለሌለው እስከ ረፋዱ ተኝቶ ከቆየ በኋላ መከረሚያውን ማልዶ እየተነሣ ሲያደርግ እንደሰነበተው ሽማግሌው መመለሳቸውን ለማየት መምጣቱ ነበር። መጀመሪያ ትንፋሽ እንዳላቸው አረጋገጠ። ቀጠለና የቆሳሰሉ እጆቻቸውን ሲያይ ማልቀስ ጀመረ። ትንሽ ቆይቶ ምንም ከብቻ ሳያሰማ ትኩስ ቡና ለማምጣት ወጣ። ቁልቁል ሲንደረደር ሁሉ እየተነፋረቀ ነበር።

ብዙ ዓሣ አጥማጆች ጀልባዎን ከበው ጉኗ ላይ የተወደረውን ጉድ ያስተውላሉ። እንደኛው ዓሣ አሥ

ጋሪ ሱሪውን እስከጉልበቱ ሰቅስቆ ውሃው ውስጥ በመቆም የዓሣውን እፅም በገመድ ይለካል።

ልጁ ወደዚያ አልሄደም። ወደ ጉጆዋ ከማም ራቱ በፊት ሄዶ አይቶቷል። ከዓሣ አጥማጆቹ እንዱንጀልባቸውን እንዲጠብቅለት አድርጎ ነው የተመለሰው።

«ለመሆኑ እንዴት ናቸው?» አለ እንዱ ዓሣ አሥ ጋሪ በጩኸት።

«ተኝተዋል»ልጁ መለሰ። «ሲያለቅስ ቢያዩትም ጉዳዩ አልነበረም። «አደራ ማንም እንዳይረብሻቸው።»

«አሥራ ስምንት ጫማ ነበር ቁመቱ ጃል።» አለ አፅሙን ሲለካ የነበረው ዓሣ አጥማጅ።

«አምናለሁ» አለ ልጁ።

ወደቡና ቤቱ በመሄድ ቡና አዘዘ።

«ትኩስ ይሁን። ስኳርና ወተት ደሞ በደንብ ይግባበት።»

«ሌላስ?»

«ምንም አያስፈልገው። ሌላው በጎላ ይደርሳል። ምን እንደሚያሻቸው ከጠየቅሁባቸው በጎላ ይሻላል።»

«እንዴት ያለ ዓሣ ነበር ግን?» አለ ባለቡና ቤቱ። «እንዲህ ያለ ዓሣ ታይቶም አያቅ። እናንተ ትናንት ያጠመዳችሁባቸው ሁለቱም ጥሩ ጥሩ ዓሣዎች ነበሩ።»

«ገደል ይግቡ» አለና ልጁ እንደገና ማልቀስ ጀመረ።

«መጠጥ ነገር ትፈልጋለህ?» የቡና ቤቱ ባለቤት ጠየቀ።

«የለም» አለ ልጁ። «ይልቅ ሳንቲያጎን እንዳይረብ ሿቸው ለሰዎቹ ንገራቸው። እኔ ተመልሼ እመጣለሁ።»

«በጣም ያዘንኩ መሆኑን ንገርልኝ እባክህ።»

«እመሰግናለሁ» አለ ልጁ።

ትኩሱን ቡና በዕቃ ይዞ ወደ ሽማግሌው ጉጅ በረረ። እስኪነቁ ድረስ ባጠገባቸው ቁጭ ብለው መጠ ባበቅ ጀመረ። አንድ ጊዜ እንደመንቃት አሉና ተመ ልሰው ጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ወደቁ። ልጁም ቡና ውን የሚያሞቅበት እንጨት ተበድሮ ለማምጣት ወደ ጎረቤት ወጣ።

በመጨረሻ ሽማግሌው ነቁ።

«ቁጭ እንዳይሉ» አለ ልጁ። «ቀና ብለው ይቺን ይቅመሱ።» ከቡናው ጥቂት በብርጭቆ ቀዳላቸው።

ሽማግሌው ተቀብለው በሙሉ ጠጡት።

«ድል አደረጉኝ ማናለን?» አሉ። «በዕውነት አሽነፋኝ።»

«አሱ ግን አላሽነፈዎትም። ድል ያደረግዎት ዓሣው አይደለም።»

«በፍፁም። በጭራሽ። በጎላ ነው ጉድየህንኩት።»

«ፔድራኩ ጀልባዋንና መሣሪያዎቹን እንዲጠብቅ ነግራዋለሁ። ጭንቅላቱ ምን እንዲደረግ ይፈልጋሉ?»

«ፔድራኩ ይቆራርጠውና ለዓሣ ማጥመጃ ይጠቀምበት።»

«መንቆሩንስ?»

«ከፊለግህ እንተ ውሰደው።»

«አፊልገዋለሁ» አለ ልጁ። «አሁን እንግዲህ ስለ ሌሎች ነገሮች ዕቅድ ማውጣት አለብን።»

«ለመሆኑ ፈለጉኝ?»

«እንዴታ። ያውም ባይሮፕላኖቹና በጠረፍ ዘበኞች ጭምር ነዋ!»

«ውቅያኖሱ ግዙፍ ነው። ጆልባዋ ደሞ እርምታህል ነገር ስለሆነች መች ትታያለች መሰለህ» አሉ ሽማግሌው። ከባህሩና ከራሳቸው ጋር ከማውራት ይልቅ ስሌላ ሰብአዊ ፍጡር ጋር መነጋገር ምን ያህል እንደ ማያስደስት ተገነዘቡ። «በጣም ነው የናፊቅሽኝ» አሉ። «ለመሆኑ ምንም አልቀናችሁ?»

«በመጀመሪያው ቀን እንድ። በሁለተኛውም እንዲሁ። በሦስተኛው ደሞ ሦስት።»

«መልካም ነው።»

«ከአሁን በኋላ እንደወትሮአችን በእንድነት ማጥመድ እንቀጥላለን»

«አይሆንም። እኔ ዕድለ በሰ ሰው ነኝ። ከእንግዲህ በኋላም ዕድል አይኖረኝም።»

«ዕድል ጀህነም ይግባ» አለ ልጁ። «ዕድሉን እኔ ይገዛው አመጣለሁ።»

«ቤተሰቦችህስ፣ ምንም አይሉህ?»

«ምንም ቢሉ ጉዳዩ አይደለም። ትናንት ሁለት አጥምጃለሁ። ግን ከአሁን በኋላ ከርሶ ጋር ነው የማጠምደው። ገና ብዙ የምማረው አለኝ።»

«ማለፊያ ሀርፑን ማዘጋጀት ይኖርብናል። ከአሮጌዋ ፎርድ መኪና ባሌስትራ እንተው ራስህ ቀጥቅጠህ ልትሰራው ትችላለህ። ከዚያ ጉዋናባኩላ ወስደን

እናስምርደዋለን። በጣም ስል መሆን አለበት። በዚያ ላይ ልምጥ ልምጥ የሚል እንጂ ድርቅ ያለ መሆን የለበትም። በነገርህ ላይ ጩቤዬኮ ተሠበረ።»

«ምንም አይደለም። እኔ ሌላ ጩቤ አመጣለሁ። ባሌስትራውንም አስምርዳለሁ። ሁሉንም እኔ አዘጋጃለሁ። እስከዚያ እርሶ እጆችዎን ያስታሙ።»

«አይዞህ፣ እንዴት ልንከባከባቸው እንደሚገባ አውቃለሁ። ይገርምህል ሌሊት ላይ ጣዕሙ ለየት ያለ እንዳች ነገር ተፋሁ። ደረቴ ውስጥ ደግሞ እንድ ነገር የተሰበረ መሰሉ ተሰማኝ።»

«አሉንም ያስታሙት» አለ ልጁ። «አሁን ትንሽ ጋደም ይበሉ። እኔ ሄጄ የታጠበ ሽሚዝዎንና ትንሽ የሚቀምሱት ነገር ላምጣልዎት።»

«እዚህ ባልነበርኩባቸው ቀናት ከወጡት ጋዜጦችም ውስጥ ያገኘኸውን ይዘህልኝ ና» አሉ ሽማግሌው።

«ቶሎ መዳን አለብዎት። ምክንያቱም ገና ከርሶ የምማረው ብዙ ነገር አለ። ለእጆችዎ የሚሆን መድኃኒትም ከፋርማሲ አመጣልዎታለሁ።»

«ጭንቅላቱ የሱ መሆኑን ለፔድራኩ እንድትሰማረው። እንዳትረሳ።»

«አልረሳም።»

ልጁ ከጉጆዋ ወጥቶ ወደተውለቀለቀው መንገድ ሲገባ እንደገና ማልቀሱን ጀመረ።

በዚያን ዕለት ከቀትር በኋላ ብዙ ቱሪስቶች በናቡቱ ውስጥ ተሰብስበው ነበር። ከመካከላቸው አንድ ሴት ቁልቁል ወደባህሩ አሸጋግራ ስትቃኝ ትልቅ የእከርካሬ አጥንት በተጣሉ ባዶ የቤራ ጣጣዎች መሀል ተጋደሞ አየች። የባህሩ ውሀ በንፋሱ አማካይነት ከፍ ዝቅ ባለ ቁጥር አብሮ የሚጫወት ግዙፍ ጭራ ጫፉ ላይ አለ።

«ምንድነው ያ?» አንዱን አሣላሬ ጠየቀችው፤ አሁን እንደማንኛውም ቆሻሻ ነገር ወደሆነው የትልቁ ዓሣ የጀርባ አጥንት አየጠቆመች።

«ቴቡሮን» ሲል መለሰላት የቡና ቤቱ አሣላሬ። «ኤሻርክ።» በሱ ቤት ስለሁኔታው መግለፅ ነበር።

«በዕውነቱ ሻርኮች እንደዚህ ያለ ውብ ጭራ ያላቸው አይመስለኝም ነበር» አለች።

«አኔም» አለ አብሯት የነበረው ወዳጅዋ።

እነርሱ ካሉበት ጥቂት ከፍ ብሎ ሽማግሌው ጉጆዎቸው ውስጥ እንደገና እንቅልፋቸውን መለጠጥ ጀምረው ነበር። የአሁኑ አስተኛኝታቸውም ልክ እንደ በሬቱ በልባቸው ተደፍተው ነው። ልጁ አጠገባቸው ቁጭ ብሎ ያስተውላቸዋል። አላቸው ደግሞ ስለ አንበሶች ህልም አያዩ ነበር።

*ቴቡሮን፡- ሻርክ በስፓኝ ቋንቋ የሚጠራበት ስም ነው።

ሄማንግዌይ እና «ሽማግሌውና ባህሩ»

በፑኛ ሽማግሌ ናቸው። በፑኛ አሳ አጥማጅ ሽማግሌ።

«ሽማግሌውና ባህሩ» የሚለው የእርካታ ሄማንግዌይ መዕሀፍ የሚጀምረው በዚህ ሁለት አረፍተ ነገሮች ነው። . . .

«ሽማግሌውና ባህሩ» ከአጭር ልቦለድ ከፍ፣ ከረ ጅም ልቦለድ ደግሞ አነስ ይላል። አጭር ረጅም ልቦለድ ነው።

ይህ መዕሀፍ በዚህ በሀያኛው መቶ ክፍለ ዘመን ከተ ሳት ጥቂት ውበት ድንቅ ልቦለዶች አንዱ ነው። ይህም በመሆኑ ስለመዕሀፉ ብዙ ተበላል፣ አያሌ ሂሶችና ሂሳዊ ሀተታዎች ተፅፈዋል። ፊልም ተቀርጾም ተደንቋል። ዛሬ ሽማግሌውና ባህሩ ዘመን ሳይሸራቸው በይዘትም በቅር ፅም ተሟልተው የጥሩ ፅሁፍ ማንበብ ሆነው ከሚገኙ ጥቂት ወጥ ስራዎች አንዱ እን ደሚሆን ይገመታል።

ሄማንግዌይ ታዋቂ ከሆኑት የአሜሪካ ደራስያን አንዱ ነው። ረጅም ልቦለዶችን ፅፏል። በርካታ አሜ ጭር ልቦለዶችንም አበርክቷል። አልቦለድ የሆኑ ድርሰ ቶችም አሉት። "Across the River and into the Trees" የሚለውን ልቦለድ ድርሰቱን እስከሳፊበት ጊዜ ድረስም ምንም እንኳ ሀያሲያን አንዳንድ ጉድለት ያወጡለት እንደነበር ግልፅ በሆነ ሄማንግዌይ በአንባቢዎቹ ዘንድ የተደነቀ የተወደደ ደራሲ ነበር።

"Across the Reiver ..."ን ሃፊ። ታትሞ ወጣ። ...
ደከም ያለ ነበር። እናም ሀያሊያን በሂሚንግዌይ ላይ
ተነሱበት። . . .

. . . አለቀለት አሉት። ሂሚንግዌይ ነጠፈ
ተባለ። . . . "Across the River" በከተ። ሂሚንግዌይ
ምን አለ? ተስፋ ቆረጠ? . . .

መጀመሪያ ምን እንደተሰማው አላውቅም። ግን
እንደተባለው አልሆነም። አላለቀለትም፣ አልነጠፈም...

ከሁለት አመት በኋላ፣ በኮሪያ የወታደራዊ አገልግሎትን በመወጣት ላይ ለነበረው ጀምስ ኤ. ሚቸንር እንደ መልእክት ደረሰው። ሚቸንር ዛሬ ባልቆ፣ በስሎ እንደ «ሀዋይ»፣ «ዘ ሶርስ» የመሳሰሉት መፃሕፍት ደራሲ ነው። መልእክቱ ወደ ጀምስ ሚቸንር የተላከው በጃፓን አገር ከሚገኘው የ«ላይፍ» መፅሔት ወኪል ቢሮ ነበር። የ«ላይፍ» መፅሔት ዋና መስሪያ ቤት በኒውዮርክ የሚገኝ ሲሆን የጃፓን ወኪል ያመጣው መልእክትም ከዚህ ከዋናው መስሪያ ቤት ነበር።

የመልእክቱ ፍሬ ነገር ባጭሩ፡-

የላይፍ መፅሔት በቅርቡ እንደ ከዚያ በፊት ያልተለመደ ነገር ለመሞከር እቅድ እንዳለው ይገልጻል። ይህ እቅድ ምን እንደሆነ ሲገልፅም - መልእክተኛው እንዲህ ይለዋል - (ለሚቸንር)-

«በአመት ከምናወጣቸው በርካታ ቅጾች እንዲሁ ለመሆን እንደ ወጥ ስራ ይዞ እንዲወጣ ታቅዷል»

ሚቸንር እዚያ ውስጥ እሱ የተፈለገበትን ምክንያት ሲጠይቅ የመፅሔቱ የበላይ ሹማምንት ያን የሚወጣውን ስራ እንደ አዋቂ ሰው አንብቦ አስተያየቱን እንዲሰጣቸው ወስነው፣ ሰውየውንም (ገምጋሚውን) እንደ

መረጠው - ይነገረዋል። ማለት የተመረጠው ገምጋማ ለራሱ ሚቸነር - እንደሆነ ይሰማል።

ሚቸነር ተስማማ። በመፅሔቱ ላይ አንዱን ቅፅ መሉ በመሉ አስፍቶ የሚይዘውን ጽሁፍ ቅጂ ሰጠው፤ መልክተኛው። ተቀበለ። ማንበብ ቀጠለ።

«ጀመርኩት። ገና ስጀምረው ደነቀኝ። ከዚያ በኋላ ለማሰብም - ለማቆምም የሚያመዛዝን አእምሮ አልነበረኝም» ይላል ጀምስ ሚቸነር። አነበበው። አደነቀው። አድናቆቱንም ነውዮርክ ለሚገኘው የ'ላይፍ' መፅሔት ዝግጅት ቢሮ ላክ - በፅሁፍ።

ከጃፓን ወክል ፅሁፊት ቤት የተላከው ሰው ከነውዮርክ ውጭ ያለች ኮፒ ይህች አንተ ዘንድ ያለችው ብቻ ናት ብሎት ነበርና - ሚቸነር ሚስጥሩን አላወጣም።

በሴፕቴምበር ወር 1952 መጀመሪያ ላምንት ላይ የወጣው የ«ላይፍ» መፅሔት ሌላ ጽሁፍ ሳይደባልቅ፤ ያንን ሚቸነር አድንቆ የገመገመውን ድርሰት ይዞ ወጣ። ይህ ድርሰት የኧርነስት ሄሚንግዌይ «ሽማግሌውና ባህሩ» (The Old Man and The Sea) ነበር። ያንን ድርሰት ብቻ ይዞ የወጣው የ«ላይፍ» መጽሔት ልዩ እትም ከአምስት ሚሊዮን ኮፒ በላይ ተሸጠ። . . .

የ'ላይፍ' መጽሔት መልእክተኛ ከነውዮርክ ውጭ ያለች ኮፒ ባንተ እጅ ያለችዋ ብቻ ነች፤ ይበል አንጂ በአሜሪካ በአውሮፓና በሌላም ክፍላተ አለም ለሚገኙ መልካም ዳኝነት ይሰጣሉ ለተባሉ ሌሎች ስድስት መቶ ሰዎች ያቺ ኮፒ ደርሳ እንደነበር ይህ ሁሉ ከሆነ በኋላ ለጀምስ ሚቸነር ተነግሮታል።

ወደያው የሄሚንግዌይ ወዳጅና መፃሕፍቱን ያላት ምለት የነበረው ቻርልስ ስክራብነር ታሪኩ በመፅሐፍ

ታትም እንዲወጣ አደረገ። «ሽማግሌውና ባህሩ»ን ያነበበ ሁሉ አደነቀው።

ሂሚንግዌይ እንሰራጫ።

በዛሬ ዘመንና መዕሀፉ እንደታተመ ጊዜም «ሽማግሌውና ባህሩ» የሂሚንግዌይ የራሱ ታሪክ ነው። ማለትም ሽማግሌው ዓሳ አጥማጅ ሂሚንግዌይ ራሱ ነው። አሳው ድርሰቱ ነው። ከአሳው ጋር ያለው ትግል ድርሰቱን ለማፍለቅ ያደረገው ጥረት ነው። አሳውን ያዘው። ትልቅ አሳ ነበር። ይህም መጽሀፉ ትልቅ እንደ ነበር ያሳያል። ሻርኮች በጫጨቁት፣ ሻርኮቹ ሀያሲያኑ ናቸው። ስለዚህም ወደሰው የደረሰው አጽመው ወይም ሀያሲያኑ ንግግራው ባይ ያደረጉት ነው።- ያሉ ተንታኞች ነበሩ። ይህም ብቻ ሳይሆን ለሂሚንግዌይ «ሽማግሌውና ባህሩ» ብዙ ፍች ተሰጥቶታል። ይህ መዕሀፍ በብዙ መንገድ ተተርጉሟል። የቱ ነው ልክ? ይህን እኔ አሳውቅም።

ለእኔ የሚለማኝ «ሽማግሌውና ባህሩ» ትልቅ ስራ መሆኑ ነው። እኔ የሚለማኝ «ሽማግሌውና ባህሩ» በጠባቡ በተረገም፣ ማለትም የደራሱና የጨካኝ ሀያሲ ታሪክ ብቻ ሆኖ በወሰን፣ ዋጋው ዝቅ ይልብኛል። የሌላም በሆን ከጠበበ ያው ነው። ዋጋው ይቀንሳል።

«ሽማግሌውና ባህሩ» የሰው ልጆች አጠቃላይ ታሪክ ነው። የ«ብላዕ በሀፊ ገዕክ» ርግማን በግልፅ የሚታይበት ታላቅ ድርሰት ነው። ... ለእኔ የሚለማኝ ይኸ ነው። ለእኔ የሚታየኝ ይህን ያህል ሰፍቶ ነው።

~~405/193~~ 107
የዞን 4 ሕዝብ ቤተ መጻሕፍት
Zone 4 Public Library

ባሉ ሀብቱ
ነሀሴ፣ 1982
አዲስ አበባ

ሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር
በሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር
የሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር
የሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር
የሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር

እርሳችሁ ለሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር
የሥነ ምግባር ለሰላም ግብር ለሥነ ምግባር

ባለ ግብር

